BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

MENANDRI SENTENTIAE

EDIDIT

SIEGFRIED JAEKEL

1964

LIPSIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

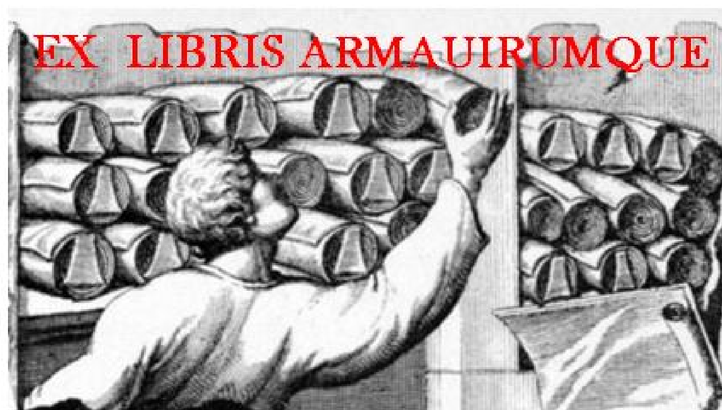


MENANDRI SENTENTIAE

COMPARATIO MENANDRI ET PHILISTIONIS

EDIDIT

SIEGFRIED JAEKEL





LIPSIAE IN AEDIBVS B.G.TEVBNERI MCMLXIV

ACADEMIA SCIENTIARVM GERMANICA
BEROLINENSIS

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

EDITA CONSILIO ATQVE AVCTORITATE
INSTITVTI
GRAECOROMANAE ANTIQVITATIS
STVDIIS COLENDIS DESTINATI



LIPSIAE IN AEDIBVS B.G.TEVBNERI MCMLXIV

BIBLIOTHECAE TEVBNERIANAE
HVIVS TEMPORIS
REDACTOR: JOHANNES IRMSCHER

HOC VOLVMEN IMPRIMENDVM
CVRAVIT REIMAR MVELLER

ES 7 M

LIZ.-NR. 294/375/7/64
PRINTED IN THE DEMOCRATIC GERMAN REPVBLIC
LIPSIAE: TYPIS B.G.TEVBNERI III/18/154) . 1297

PRAEFATIO

DE MENANDRI SENTENTIIS CODICIBVS BYZANTINIS TRADITIS

Haec editio Menandri sententiarum, quae dicuntur, codicibus Byzantinis XL fere continetur, quorum nonnullos G. Meyer, vir doctissimus Spirensis, exscribendos curavit, ut monostichos critica editione nova collectos publici iuris faceret.

Haec uber materia inter schedas eius in bibliotheca universitatis Gottingensis servatas invenitur, quas vir doctus Dr. Deneke, cui hoc quoque loco permultas gratias ago, mihi recensendas dedit.

Imprimis Guilelmo Meyer ipsi maximam gratiam habeo; nisi enim plerique codices monostichorum ab eo reperti et collecti essent, hanc editionem tam brevi tempore conficere non potuissem.

Sigla codicum, quibus quidem G. Meyer in duabus dissertationibus[1]) usus sit, adhibeo. codices Vindobonenses et Parisinos ipse contuli; praeterea nonnullos codices monostichorum novos inveni, quos G. Meyer nondum noverat. de cognatione codicum copiosius egi in dissert. Hamburgensi 1958 'Die Menandersentenzen, gesammelt und neu herausgegeben'.

Plerique codices monostichos ordine litterarum dispositos continentes serie versuum in classes tres dividuntur.

CLASSIS PRIMA

A cod. Vindob. theol. graec. 277, saec. XIII, fol. 65; codex in littera *O* interruptus 385 sententias continet.

1) ABAW 15, 1881, 399sqq., SBAW 2, 1890, 355sqq.

B cod. Par. 396, saec. XIII, fol. 250 (Omont, I, 42); 463 sententias continet[1]).

D cod. Vindob. phil. graec. 321, saec. XIII, fol. 220a; 290 sententias continet.

H cod. Vat. 915 bomb. saec. XIII–XIV, fol. 45; 258 sententias continet.

R cod. Vat. 50, Nr. V, saec. XIII–XIV, fol. 202b; 134 sententias continet.

F cod. Laurent. 60, 14, saec. XV–XVI, fol. 72b; 256 sententias continet[2]).

Giess cod. Giess. 50, 5, saec. XVI, fol. 127; 32 sententias ab *A–Γ* incipientes continet.

C cod. Vindob. phil. graec. 173, saec. XV, fol. 144; 327 sententias continet[3]).

CLASSIS SECVNDA

K cod. Athen. 1070, saec. XIII, fol. 175; 393 sententias continet[4]).

P cod. Par. 1168, saec. XIII, fol. 162b (Omont I, 233); 307 sententias continet[5]).

V cod. Vindob. theol. graec. 128, saec. XIII–XIV, bomb. fol. 179; 213 sententias continet[6]).

U cod. Urb. 95 chart., saec. XIV–XV, fol. 182; 202 sententias continens in littera *T* interrumpitur[7]).

---

1) Cf. H. Erbse, Fragm. griech. Theosophien, Hamburg 1941, 147, 153 adnot.

2) Epitomen ex codice F Piccolos in Supplement à l'Anthologie Greque, Paris 1853, 230sqq. typis impressit; ibidem (p. 227—229) versus adhuc ignotos edidit, qui et christiani et illiterati esse videntur quosque in appendice separatim praebeo.

3) In codice C excerpta duo reperiuntur, quorum alterum siglo C_1, alterum siglo C_2 in apparatu critico designatum est.

4) Ad K cf. G. Meyer, SBAW l. c. et H. Erbse l. c. 63, 127.

5) Epitomen ex codice P sumptam, quae *ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΚΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ* inscribitur, Boissonade in Anecd. Graec. I, 153sqq. edidit. item cod. Coll. Graec. Rom. III fol. 143a epitomen ex codd. P et K sumptam continet. ceterum cf. ad P Erbse, l. c. 54.

6) In codice V et 'Vita Aesopi' invenitur (fol. 229b), quae nonnullos monostichos exhibet.

7) Ad U cf. G. Meyer, ABAW 15, 1881, 418sqq. SBAW 2, 1890, 355sqq.

Bav cod. Monac. 495, saec. XV, fol. 39; 20 sententias non nisi codice U traditas continens ipse quoque in littera *T* interrumpitur; qua re eliminandus est.

CLASSIS TERTIA[1])

Wi cod. Vindob. phil. graec. 167, saec. XV, fol. 143 b; 196 sententias continet.
Wo cod. graec. 49 Wolfenbuettel Ebert, chart. saec. XV, fol. 9; 211 sententias continet.

L	cod. Laurent. 10, 22 fol. 30	saec. XVI, 216 sententias continent.
G	cod. Vat. Palat. 122, chart. fol. 80	
Vin	cod. Vindob. graec. suppl. 83, fol. 151	
O	cod. Oxon. Barocc. graec. 39, fol. 1	
Ox	cod. Oxon. Auct. F. 6, 1 fol. 314	

Nescio quo modo nonnulli codices classis primae in aliquot litteris ordinis litterarum seriem versuum et varias lectiones classis secundae praebeant, ut codex F in litteris *Φ*, *X*, *Ψ*, *Ω* et codex R in litteris *Λ*, *K*, *Σ*, *Υ*, *Φ*, *X*, *Ω*. quin etiam codex B in littera *H* seriem versuum classe tertia traditam sequitur, cum classis tertia in litteris *Z*, *Θ*, *I*, *K*, *Λ*, *Ξ*, *P*, *Σ*, *T*, *Υ*, *Φ*, *Ψ*, *Ω* in serie versuum classem primam sequatur.

Denique in litteris *I* et *P* omnes tres classes codicum sententias eadem serie dispositas offerunt.

Hac in editione seriem classis primae secutus sum, quae longe amplissima est et permultas sententias exhibet, quas ceterae classes codicum omittunt.

Quo modo versus in hac editione compositi sint, e tabula sequenti cognoscas.

---

1) Ut Meyer, qui cognationem codicum exponere conatus est, omnes codices in classes duas divisit et nostram tertiam primae adiungebat, ita sententias classis tertiae in litteris ordinis litterarum nonnullis serie propria, quam e separata traditione ductam puto, dispositas esse neglegendum non est.

SENTENTIAE

secundum seriem classis primae dispositae		e ceteris classibus codicum suppletae
A	1—62	63—95
B	96—119	120—135
Γ	136—170	171—173
Δ	174—200	201—209
E	210—253	254—268
Z	269—283	284—285
H	286—310	311—320
Θ	321—345	346—355
I	356—379	380
K	381—423	424—429
Λ	430—453	454—456
M	457—489	490—512
N	513—530	531—541
Ξ	542—556	557—559
O	560—609	610—626
Π	627—661	662—688
P	689—702	703
Σ	704—721	722—724
T	725—760	761—776
Υ	777—793	794—798
Φ	799—817	818—820
X	821—832	833—839
Ψ	840—846	847—851
Ω	852—856	857—877 [1])

DE CLASSE *v*

Classis *v* codicum, de qua nunc agendum est, a ceteris adhuc memoratis longe distat; quae ut versus ordine litterarum dispositos tradit, ita singulis litteris versus quattuor tribuit. igitur his codicibus sententiae 96 insunt, quarum 32 nulla in alia collectione monostichorum exstant.

S cod. Vindob. phil. graec. 165, saec. XIV; fol. 87.

---

1) In littera *Ω* classis prima idcirca perpaucas sententias tradit, quod ibidem codex B interrumpitur, qui codice A in littera *O* corrupto plerasque sententias classis primae praebet.

Coll Collegii Graeci Rom. III, fol. 144b; codex fol. 143 b excerptum ex codicibus K et P continet: mon. 175, 212, 289, 318, 350, 360, 391, 412, 550, 680, 690, 747, 795, 804.

Vat 742 cod. veteris bibl. Vat. Nr. 742, saec. XV, fol. 24a.

Vat 1276 cod. Vat. Nr. 1276, saec. XV, fol. 42b.

Taur cod. Taur. bibl. Pasini I, 341 B VII, saec. XVI, fol. 469.

Quorum omnium codex S plurimas lacunas et lectiones pessimas praebet. series versuum classe S tradita haec: mon. 94 95 27 5 133 100 134 118 (om. S) 136 162 172 148 208 209 203 194 246 225 266 267 269 276 285 (om. S) 284 (om. S) 292 319 305 320 355 342 (om. **Vat 742**, **Vat 1276**) 348 (om. S) 323 373 370 (om. **Vat 742**) 358 380 (om. **Vat 742**) 402 421 385 429 431 456 436 (om. **Vat 1276**) 453 458 (om. S) 512 (om. **Vat 742**, **Vat 1276**) 467 478 540 527 521 541 (om. S) 542 544 559 (om. S, **Vat 742**) 546 575 564 (om. Coll) 625 (om. **Vat 742**) 626 630 638 (om. Coll) 653 675 (om. S) 701 (om. S) 702 (om. S) 703 (om. S) 693 (om. S) 711 710 (om. Coll) 705 383 (om. **Vat 742**, **Vat 1276**) 762 775 729 755 781 (om. Coll, **Vat 742**) 777 797 798 819 811 806 820 (om. **Vat 742**) 838 823 839 833 840 851 (om. **Vat 742**) 844 (om. **Vat 1276**) 841 (om. **Vat 742**, **Vat 1276**, Coll) 872 (om. **Vat 742**) 876 871 (om. S) 877.

Praeterea quinque codices minores memorandi sunt, qui et monostichos ordine litterarum dispositos continent et propter brevitatem classibus adhuc nominatis non facile attribui possunt.

Par cod. Par. 1630, saec. XIV, fol. 212b (Omont II, 112); 27 sententias de mulieribus exhibet (mon. 118 142 151 167 163 194 218 233 282 271 300 323 325 342 364 374 450 459 486 591 609 622 643 700 776 823 823 [sic!]); epitomen ex codice Par. Boissonade in Anecd. Graec. I, 156 edidit.

Vat cod. Vat. 845 membr., saec. XIII, fol. 139; 24 sententias acrostichas continet (*A*–*Ω*) (mon. 31 102 162 179 214 281 291 324 379 381 440 487

521 543 575 638 701 704 725 791; ceteri versus in appendice p. 130 editi sunt).

Ven cod. S. Marci Venetiis graec. cl. XI, Nr. 24, saec. XVI, fol. 06a; 22 sententias continet (mon. 52 16 26 61 97 140 228 293 323 383 406 440 268 581 214 289 306 386 409 x [append. p. 130] 135 y [append. p. 130].

Jos cod. graec. *ΕΞ ΚΗΠΟΥ*; 16 sententias continet (mon. 37–38 96 108 173 z [append. p. 130] 280 273 146 571 122 50 429 844 416 802).

DE CLASSE *Γ*

Omnibus his codicibus altera classis codicum opposita est (*Γ*), quae ordine litterarum omisso sententias ad naturam rerum componit et in singula capita dividit; sed inscriptiones et versus intra capita scripti ordine litterarum dispositi sunt. L. Sternbach in 'Menandreis'[1]) et omnes inscriptiones capitum a prima *ΕΙΣ ΑΓΑΘΟΝ ΑΝΔΡΑ* usque ad ultimam *ΕΙΣ ΨΥΧΗΝ* et seriem versuum publici iuris fecit; quae et ipse infra typis impressi.

Γ cod. Marc. graec. 481, fol. 77–80 (Planudes)[2])

Γ_y cod. Vat. 63, fol. 116 r bomb., saec. XIV

Γ_p cod. Vat. Palat. 130, chart, saec. XV

Γ_l cod. Lond. Brit. Mus. Addit. 16, 409, fol. 85a, saec. XIV

Γ_t cod. Par. 1220, fol. 44, saec. XIV

Γ_e cod. Par. 2739, fol. 227, saec. XV

Γ_s cod. Par. 2891, fol. 225, saec. XIV

Γ_d cod. Par. 1378, fol. 79, saec. XV–XVI

Γ_r cod. Par. 3052, pag. 99, saec. XVI

Γ_k Lascaris (Ianus), Florent. 1494[3])

Γ_i Aldus, Florent. 1495

1) AKAW 15, 1891, 330sqq.

2) Cf. 'Planudea', Accademia Nazionale dei Lincei fasc. 7, 1959, 25, ubi Carlo Gallavotti recensionem *Γ* manu Planudis scriptam esse demonstravit.

3) Cf. D. C. C. Young, 'A codicological inventory of Theognis manuscripts with some remarks on Janus Lascaris's contamination and the Aldine editio princeps', Scriptorium 7, 1953, 3–36.

QVO MODO CLASSIS Γ MONOSTICHOS COMPONAT

εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας 29, 170, 212, 275, 304
εἰς ἀλήθειαν 294
εἰς ἁμαρτίαν 24, 183, 220, 579
εἰς ἀνάγκην 785, 786
εἰς ἀρετήν 76, 48, 116, 229, 234, 215, 402, 418, 435, 480, 582, 711, 744, 848
εἰς ἀχαριστίαν 12, 42, 43, 243, 414, 477, 824, 822, 828, 827
εἰς βασιλέα 55, 264
εἰς βίον 91, 105, 120, 106, 115, 145, 273, 570, 741, 757, 871
εἰς βοήθειαν 31, 832
εἰς βουλήν 61, 17, 67, 109, 111, 222, 356, 704, 705, 707, 724
εἰς γάμον 72, 147, 159, 160, 196, 282, 296, 529, 591, 700, 861
εἰς γέλωτα 144, 165
εἰς γῆρας 39, 156, 158, 227, 293, 396, 572, 593, 661, 802, 830
εἰς γονεῖς 113, 162, 213, 331, 365, 526, 635, 647
εἰς γυναῖκα 117, 139, 140, 148, 149, 150, 151, 153, 142, 143, 155, 157, 141, 166, 233, 218, 278, 271, 283, 325, 342, 323, 363, 364, 374, 393, 398, 450, 453, 459, 517, 609, 642, 702, 760, 787, 796, 823, 860
εἰς δῆμον 372
εἰς δίκαιον 28, 37, 38, 101, 108, 179, 174, 188, 391, 648, 731
εἰς δόξαν 270, 406, 408
εἰς δούλους 197, 241, 449, 858
εἰς δυστυχίαν 185, 187, 216, 250, 470, 469, 514, 602, 725
εἰς ἐγκράτειαν 137, 311
εἰς ἐλπίδας 30, 51, 254
εἰς ἔπαινον 778, 807
εἰς εὐγενῆ 32
εἰς εὐτυχίαν 178, 388, 420, 596, 628, 726, 735, 748, 862
εἰς εὐσέβειαν 336, 321, 781
εἰς εὐχήν 217
εἰς ἐρῶντα 146
εἰς ἔχθραν 5, 224, 237, 451
εἰς ζωήν 277, 280, 329, 855
εἰς ἡδονήν 302, 806, 863
εἰς θάνατον 110, 276, 286, 346, 410, 415, 583, 601, 742

εἰς θεόν 330, 349, 588, 688, 761
εἰς ἰατρόν 379, 659
εἰς καιρόν 9, 381, 382, 387, 394, 630, 646, 734, 773, 872, 873
εἰς κάλλος 458, 857
εἰς κέρδος 103, 104, 98, 281, 288, 405, 422, 728, 729, 755
εἰς κρίσιν καὶ εἰς τὴν θεῖαν δίκην 404, 19, 16, 225, 345, 432, 605
εἰς κρύφια 20, 316, 780
εἰς λιμόν 446, 447
εἰς λόγους 361, 439, 437, 434, 445, 438, 476, 587, 690, 692, 840
εἰς λύπην 3, 54, 97, 440, 444, 563, 749, 757
εἰς μέθην 417, 571
εἰς τὸ μέλλον 343, 479, 481, 608
εἰς μετάνοιαν 315
εἰς μετριότητα 18, 102, 246, 265, 336, 358, 717, 762
εἰς μητρυιάν 189
εἰς νεότητα 92, 485, 519, 521, 524
εἰς νόμους 368, 513, 518, 595, 694
εἰς ξένους 542, 544, 549, 543, 550, 545, 552, 553, 555, 556, 554, 644
εἰς ὅρκον 26, 347, 592
εἰς ὀργήν 22, 99, 112, 269, 348, 528, 578, 564, 600, 604, 812
εἰς παῖδας 70, 468, 489, 720, 809
εἰς παιδείαν 2, 50, 124, 121, 152, 180, 122, 384, 401, 416, 436, 568, 569, 573, 586, 565, 383, 706, 713, 712, 715, 718, 719, 865
εἰς παραίνεσιν 57, 58
εἰς πενίαν 313, 421, 442, 475, 633, 640, 645, 656, 660, 752
εἰς πίστιν 460
εἰς πλεονεξίαν 366, 386
εἰς πλοῦτον 182, 181, 238, 290, 478, 487, 632, 698, 826
εἰς πολυπραγμοσύνην 653, 658, 737, 750
εἰς πονηρούς 21, 25, 36, 60, 33, 177, 195, 230, 287, 338, 383, 411, 413, 432, 601, 638, 808, 816, 822, 856, 867
εἰς προσοχήν 245, 727
εἰς σιωπήν 136, 169, 201, 258, 240, 289, 292, 307, 305, 306, 409, 597, 709, 306
εἰς συνείδησιν 107

DE TRADITIONE MONOSTICHORVM ALIIS LOCIS DATA

Sententiae Menandri haud paucae et in translatione Slavica ecclesiastica saeculi XIII vel XIV, quam V. Jagić[1]) descripsit, et in translatione Arabica saeculi IX, de qua G. Kraemer nuper disseruit[2]), insunt.

Varias lectiones, quas translatio Slavica ecclesiastica (Σ) offert, hanc in editionem recepi, quoad certae et magni pretii sunt ad textum restituendum. praeterea codex Σ sententias 444 ordine litterarum dispositas con-

1) SBWA 126, 1892, 44
2) ZDMG 31, 1956, 259.

tinens seriem versuum classis primae sequitur.[1]) sed in Σ sunt quidem versus, qui apud Stobaeum traditi nulla in alia collectione monostichorum inveniantur; quos primam amissam collectionem sententiarum continuisse verisimile est. omnes autem sententiae non nisi codice Σ traditae et a Jagi in linguam Graecam translatae in appendice huius editionis collectae sunt.

Editionem monostichorum ex Arabica translatione ductam Manfred Ullmann meum in usum confecit; monostichos autem non nisi lingua Arabica traditos in appendicem recepi. ceterum de monostichorum collectione Arabica A. Nauck in 'Bulletin d. Petersburger Akademie' 15, 1859, 433sqq. disseruit.

QVO MODO CODICES INSCRIBANTVR

classis prima

Γνῶμαι μονόστιχοι Μενάνδρου
(*κατὰ στοιχεῖον* suppl. B)

classis secunda

ε *Παραινέσεις Μενάνδρου κατὰ στοιχεῖον.*
U *Ὅρα Μενάνδρου τοῦ σοφοῦ παραινέσεις* (*κατὰ στοιχεῖον*).
R *Αὗται Μ. τ. σ. π.* (*κατὰ ἀλφάβητον*).

classis tertia

Μενάνδρου γνῶμαι μονόστιχοι
(*τοῦ ποιητοῦ κατὰ στοιχεῖον* suppl. L)

classis *Γ*

Γνῶμαι μονόστιχοι ἐκ διαφόρων ποιητῶν κατὰ κεφάλαια συντεταγμέναι.

classis *υ*

Θαυμαστὸν οἴσεις καρπὸν ἄρδων τὰς φρένας ἐκ τῶν ἐπῳδῶν τῶνδε τῶν ἀκηράτων.

---

1) In papyro tertia, quae epitomen e serie *Ω* monostichorum continet, versus tres eodem ordine ac in codice *Σ* dispositi sunt; igitur exemplum Graecum, ex quo *Σ* hausit, collectionem paene primam sequitur; *Σ* autem seriem versuum classis primae continet.

DE EDITIONIBVS SENTENTIARVM MENANDRI

Lascaris primus monostichos litteris uncialibus scriptos edidit (Floront. 1494), qui *Γνῶμαι μονόστιχοι ἐκ διαφόρων ποιητῶν* inscribuntur. cuius editionem e codicibus classis *Γ* conscriptam Aldus primus iteravit; saeculis sequentibus et tota et partim saepe typis impressa est.

Anno MDCCCXXII J. G. Schneider monostichos 502 e codicibus A, Wo et V ductos in Appendice Fabularum Aesopiarum edidit; qui versus a Meineke anno MDCCCXXIII in 'Menandri et Philemonis reliquiis' iterati et novis versibus e codicibus Wi et Vin sumptis, quos Schneider ei exscripsit, aucti sunt; supplementum versuum 121 e codicibus classis *Γ* exscriptum addidit. sed Boissonade anno MDCCCXXIX in 'Anecdotis Graecis' 1, 153—159 nonnullos monostichos publici iuris fecit, qui et e codice P (vss. 63) et e codice Par (vss. 11) excerpti sunt. denique hos omnes versus Duebner in appendice Aristophanis comoediarum anno MDCCCXXXVIII collegit.

In editione maiore Fragmentorum Comicorum Graecorum (vol. 4, 340sqq.) Meineke anno MDCCCXLI primum monostichos 564, quos iam editio eius prima continuit, et qui e codicibus A (apud Meineke Vin. 1), V (Vin. 2), Wi (Vin. 3), Vin (Vin. 4), Wo (Vin. 5) ducti sunt, iterum publici iuris fecit, deinde supplementum primum versuum 29 e codice S (apud Meineke Vin. 6) exscriptum, tum supplementum secundum versuum 44 e codicibus P et Par ductum, quod Boissonade in 'Anecdotis Graecis', 153sqq. composuit, postremo supplementum tertium edidit, quod sententias 121 e codicibus classis *Γ* electas continet.

Ut versus a Piccolos[1]) editos, qui e codice F excerpti sunt, et dissertationes, quas G. Meyer de codicibus U et K scripsit[2]), praetermittam, nulla adhuc editio monostichorum nisi ultima Meinekiana restat.

---

1) Supplément à l'Anthologie Greque, Paris 1853, 230sqq.
2) Cf. p. V adn. 1.

Meineke autem ut plerique, qui antea monostichos ediderunt[1]), codices neque recensuit neque de eorum cognatione disseruit, sed versus collexit, quos typis impressos invenit, et quos codex S novos continuit. ceterum versus 18 bis typis impressi sunt, ut iam indice a Jacobi perfecto demonstratum est: Meineke vss. 56 = 595, 58 = 599, 89 = 539, 263 = 673, 325 = 683, 312 = 721, 451 = 701, 478 = 629, 509 = 731, 523 = 732, 535 = 742, 583 = 703, 584 = 730, 586 = 719, 596 = 644, 623 = 694, 635 = 747, 631 = 715.

Sed maxime mirum est, cur Meineke in supplemento tertio, quod e codicibus classis *Γ* ductum est, sententias novem ediderit, quae nullo in codice monostichorum reperiuntur[2]). itaque hos versus, qui omnes apud Stobaeum traditi sunt, non in sententias Menandri recepi; sunt monostichi

Meineke 662 *Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔστι σοι κακά.*
(Stob. 3, 34, 3 = Eurip. fr. 5 TGF^{2})

„ 664 *Ἐν γῇ πένεσθαι κρεῖττον ἢ πλουτοῦντα δεῖ.*
(Stob. 4, 17, 15 = Antiph. fr. 101 Kock)

„ 665 *Εἰ μὴ τὸ λαβεῖν ἦν, οὐδ' ἂν εἷς πονηρὸς ἦν.*
(Stob. 3, 10, 5)

„ 679 *Κοινὸν τύχη, γνώμη δὲ τῶν κεκτημένων.*
(Stob. 2, 8, 10 = Aeschyl. fr. 666 Mette^{2})

„ 684 *Μηδέποτε γήμῃ μηδὲ εἷς εὔνους ἐμοί.*
(Stob. 4, 22, 38 = Men. II, fr. 573)

„ 687 *Ὀργῇ δὲ φαύλῃ πόλλ' ἔνεστ' ἀσχήμονα.*
(Stob. 3, 20, 12 = Eurip. fr. 259 TGF^{2})

„ 688 *Οὐδεὶς ἐπλούτησεν ταχέως δίκαιος ὤν.*
(Stob. 2, 10, 21 = Men. I, Col. 43)

---

1) Ut J. G. Schneider praetermittam, qui in praefatione sua illum laborem suscipiebat.

2) Quod L. Sternbach in 'Menandreis' (Abhg. d. Krakauer Akademie d. Wiss. 15, 1891, 352—354) exponit. sed versuum, quos Sternbach l. c. assignat, unum in codicibus U et Par traditum reperiens in hanc editionem recepi (mon. 622).

Meineke 692	*Οὐ γὰρ θέμις ζῆν πλὴν θεοῖς ἄνευ κακοῦ.* (Stob. 5, 34, 49 = Soph. fr. 860 TGF²)
,, 750	*Χαλεπόν γε θυγάτηρ κτῆμα καὶ δυσδιάθετον.* (Stob. 4, 24, 39 = Men. II, fr. 18)

DE COMPARATIONE MENANDRI ET PHILISTIONIS

Sigla codicum

K	cod. Athen. 1070, saec. XIII, fol. 170–175	continent Comp. I
L	cod. Laurent. 58. 32, saec. XII, fol. 114 (*post vs. 22 interrumpitur*)	
Q	cod. Par. graec. 2720, saec. XV, fol. 1–2	continent Comp. II
	fol. 5	continet Comp. III
R	cod. Par. graec. 1166, saec. XI–XII, fol. 307–308	continet Comp. IV
Ri	Menandri et Philistionis sententiae comparatae ex bibl. regia cura Nic. Rigaltii, anno 1613 (ex Q conductae).	continent Comp. II et III
Ru	Editio altera a Iano Rutgers curata (Var. Lect. a. 1618, p. 355sqq.), qui praemonuit: Elegantissimum hunc libellum e bibl. Regia primus evulgavit ... Rigaltius, cum quo arctissima mihi familiaritas Lutetiae intercessit. neque nobis fuisset opus, falcem nostram in alienam messem immittere, nisi exemplar longe auctius nacti fuissemus ... de auctore nihil comperti habemus.	

G. Studemund ultimus Comparationem Menandri et Philistionis in Ind. lect. aestiv. Univ. Vratislav. anni 1887 edidit codice Athen. 1070 (K) neglecto, de quo G. Meyer in ABAW 19, 1892, 225–295 disseruit, ubi Comp. I publici iuris fecit.

DE ORIGINE ET FONTIBVS MONOSTICHORVM

Sententias Menandri, quae dicuntur, ordine litterarum dispositas primis saeculis p. Chr. n. in scholis tractatas esse e papyris I, IV, V cognoscitur, et fieri potuisse puto, ut illi versus a magistris quibusdam colligerentur;

quod permultis interpolationibus et corruptionibus apparet. praeterea nonnullas sententias ad discipulos erudiendos fictas esse G. Meyer l. c. exponit[1]).

Sed quo modo monostichi iam primis p. Chr. n. saeculis Menandro attributi sint, ex eo intelligas, quod collectiones primae sententiarum non ex fontibus ipsis, sed e florilegiis nobis ignotis excerptae sunt; neque enim aliter fieri potuit, ut versus aliis poetis attributi sub nomine Menandri traderentur. nam inter 877 monostichos, qui in hac editione collecti sunt, 48 sententias Menandro tribui posse et 20 sententias e versibus Menandreis fictas esse constat.

Ii quidem monostichi, quos apud Stobaeum traditos et Nauck et Koerte et Kock ut versus tragicos vel comicos receperunt, in fine huius editionis tabula collati sunt[2]).

Ceterum versus Charetis monostichis admixti sunt; nam A. G. Gerhard, qui papyro Heidelbergensi reperta Charetem primum scriptorem sententiarum esse ostendit, in monostichis 136, 213, 220, 474, 567, 604 versus Charetis agnoscere potuit.

Sine dubio Gerhard plures versus Charetis inter monostichos nondum recognitos inventum iri suspicatus recte iudicat.

Deinde in florilegio *Ἄριστον καὶ πρῶτον μάθημα*, quod H. Schenkl[3]) edidit, 26 sententiae apparent, quae nonnullis monostichis simillimae sunt.

Postremo et in 'Vita Aesopi'[4]) et apud Publilium in linguam Latinam conversae sententiae Menandri apparent, quas ad singulos versus contuli.

Denique multos monostichos a poetis christianis fictos esse versus nonnulli codicibus **H** et **R** traditi ostendunt, qui omnes in appendice collati sunt[5]).

---

1) Cf. et Koerte in RE s. v. Menandros 716—718.

2) Primus K. Klaus in dissertatione, quae inscribitur 'Die Adjektive bei Menander' (Klass. phil. Stud. 8, 1936), editione a Meineke curata nisus hunc laborem suscepit; sed cf. Koerte, Gnomon 13, 1937, 645.

3) Wiener Stud. 11, 1889, 1—40.

4) Aesopica, ed. Perry 101—102.

5) Ut illi versus a christianis recensentibus ficti sint, ex eo quoque colligas, quod verbum *ΘΕΟΣ* semper a littera grandi incipit.

Omni ex parte collectiones monostichorum e sententiis diversis compositae sunt, et si inscriptio aptissima invenienda sit, verbis Guilelmi Meyer usus scribas: Sententiae et dicta Euripidis, Menandri et poetarum Graecorum.

Sed comoedia Menandrea '*ΔΥΣΚΟΛΟΣ*' nominata nuper inventa[1]) Menandri reliquiae ab A. Koerte editae et ab A. Thierfelder retractatae, ad quas mea quoque editio se refert, nova editione critica colligendae sunt.

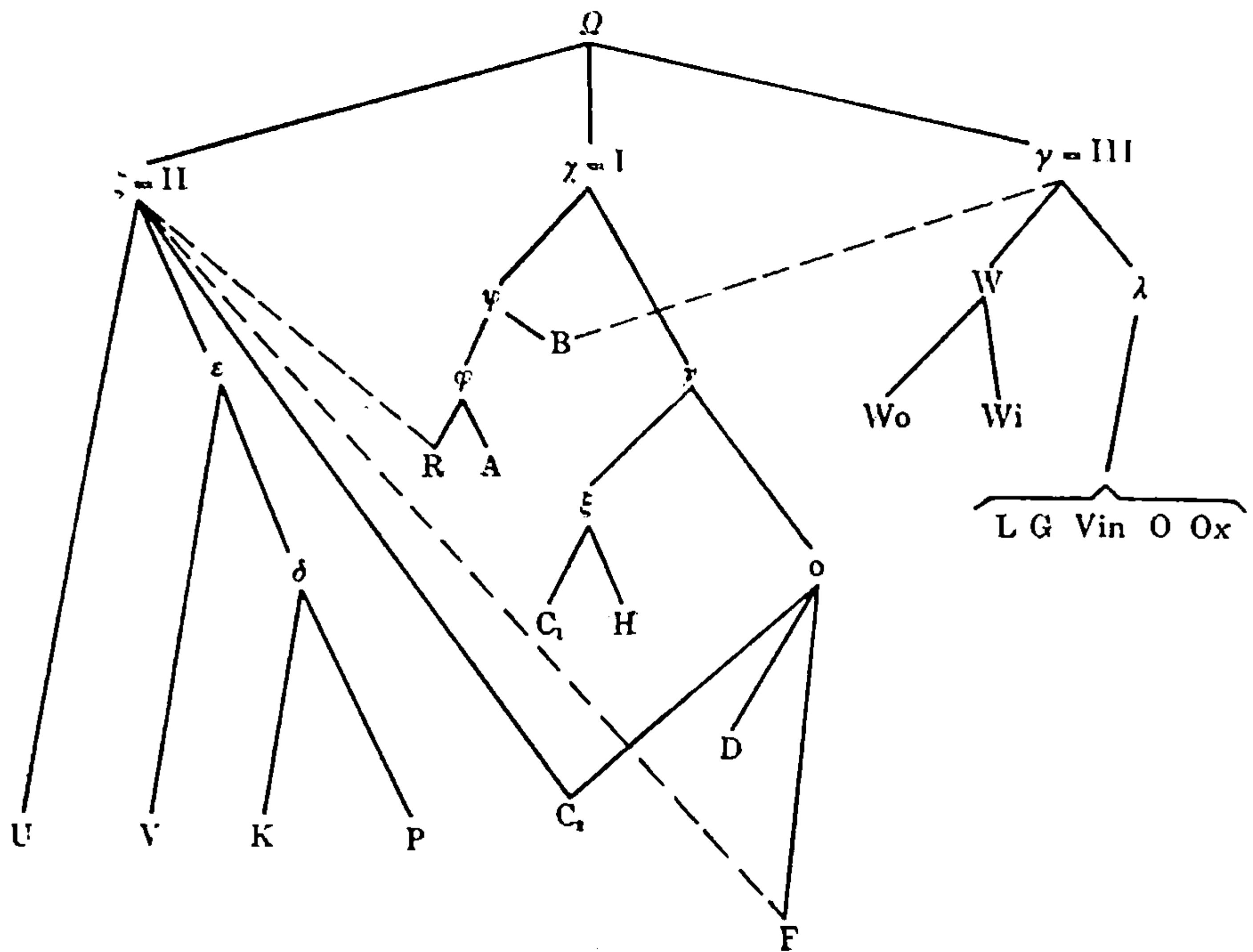
Virorum denique doctorum, qui hac in editione perficienda benigne me adiuverunt, hosce dico: Herbert Hunger, Hans Joachim Mette, Marcel Richard, Bruno Snell, Andreas Thierfelder. quibus omnibus, imprimis autem Brunoni Snell, magistro venerato, gratias ago debeoque permultas. ad postremum Bernhardo Schmaltz permultas gratias ago, qui operam studiumque contulit in recensendam perficiendamque hanc editionem.

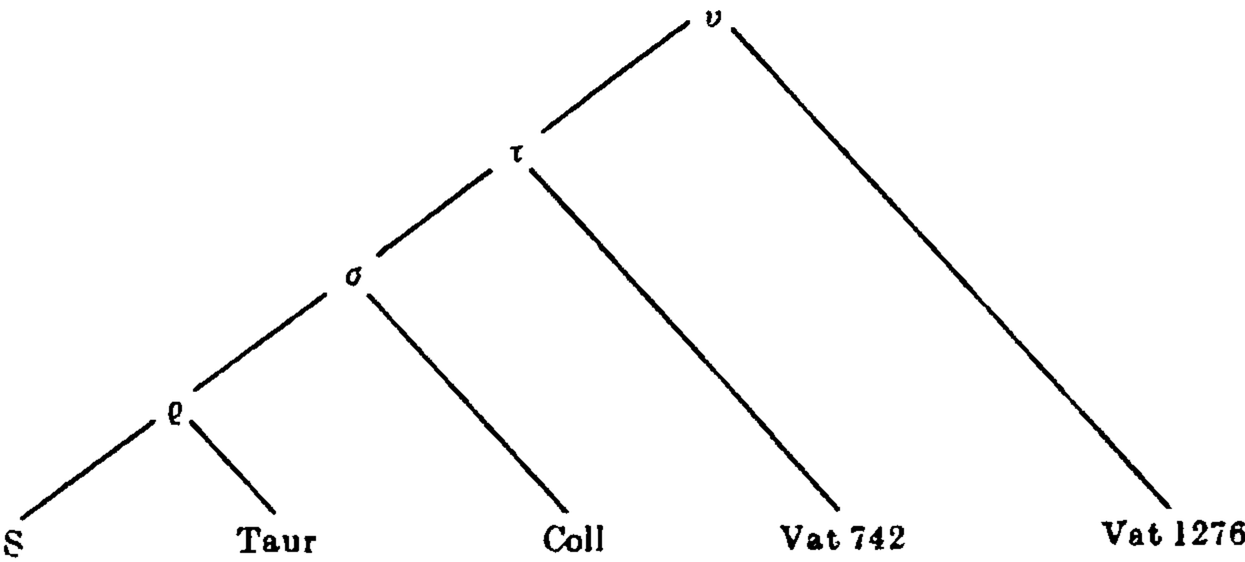
Hallae Sueborum MCMLXI

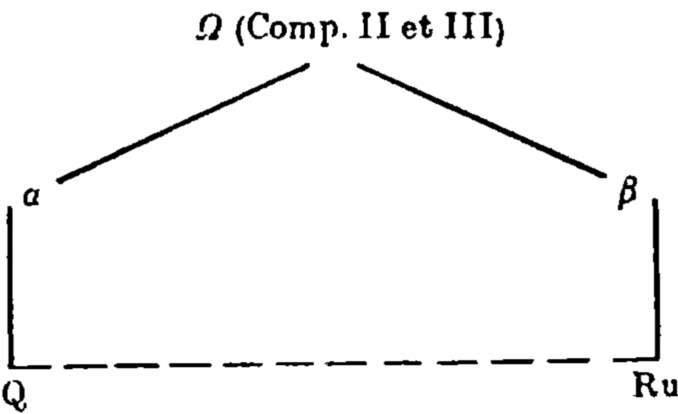
Siegfried Jäkel

---

1) Papyrus Bodmer IV, Menandre, Le Dyscolos, publié par Victor Martin, Bibliotheca Bodmeriana 1958.


Ω
ζ = II
χ = I
γ = III
ψ
B
W
λ
ε
φ
π
Wo
Wi
R
A
ξ
L G Vin O Ox
δ
o
C1
H
D
U
V
K
P
C2
F


υ
τ
σ
ϱ
S
Taur
Coll
Vat 742
Vat 1276


Ω (Comp. II et III)
α
β
Q
Ru

PAPYRI – OSTRACA – TABVLAE

Nr.	Pack	Papyrus	saec.	continet	ed. princeps
I	1250	Pap. Graeca Strassburg 1016 (20,5 × 16,5 cm)	II post Chr. n.	52 sententias, quae ad mulieres pertinent	APF 2, 1903, 185; 'Strassburger Anecdota'
II	2069	Pap. Bouriant 1 (9 × 6 cm)	IV post Chr. n.	24 trimetros acrostichos	Stud. z. Palaeogr. u. Papyruskunde 6, 1906, 148–161
III	1253	Pap. Giess. 348 (12 × 7,5 cm)	II vel III post Chr. n.	10 trimetros a littera *Ω* incipientes	Hermes 63, 1928, 100
IV	1245	Pap. Vindob. 19 999 A (22 × 28 cm)	I post Chr. n.	24 trimetros acrostichos ab *Ω* usque ad *A* dispositos	Mitteil. a. d. Papyrussammlung d. Nat.-Bibl. Wien, 3. Folge, 1939 36 sq., Nr. 24
V	1251	Pap. Vindob. 19 999 B (23 × 38 cm)	I post Chr. n.	21 trimetros notis divisos in partes tres (1–10, 11–16, 17–21)	Mitteil. a. d. Papyrussammlung d. Nat.-Bibl. Wien, 3. Folge, 1939 39 sq., Nr. 25
VI	1249 = 1250 B	Charta Berolin. Inv. 16 136 (9,5 × 8,5 cm)	II post Chr. n.	11 trimetros, qui ad *λύπην* vel *λόγον* pertinent	JJP 2, 1948, 87, 3
VII	deest	Papyrus	II vel III post Chr. n.	initia versuum, quorum nonnulli (15–22) ad *πράττειν* vel *πρᾶξις* pertinere videntur	BSAW 97, 1950, 56 sq.

Nr.	Pack	Papyrus	saec.	continet	ed. princeps
VIII	1247	Ostracon Aegyptiacum (18×27 cm)	II post Chr. n.	12 trimetros acrostichos (*A–M*)	JEA 8, 1922, 156sq.
IX	1248	Ostracon Graecum (Bodl. Libr. Oxonii, Nr. 405)	V vel VI post Chr. n.	reliquias 13 monostichorum (*I–K*)	EES, Greek Ostraca in the Bodl. Libr. at Oxford, vol. I, 1930, 144, Nr. 405
X	1246	Ostracon Graecum (Bodl. Libr. Oxonii, Nr. 449) (14,6×10 cm)	V vel VI post Chr. n.	reliquias 8 monostichorum (*Θ–K*)	EES, Greek Ostraca in the Bodl. Libr. at Oxford, vol. I, 1930, 150, Nr. 449
XI	1252 = 2129	Duae tabulae ceratae in Mus. Brit. asservatae, Inv. Nr. Add. M. 34 186 (17,8×26 cm)	II post Chr. n.	2 trimetros	JHS 13, 1893, 296
XII	1040	Ostracon	—	2 trimetros	Short Texts from Coptic Ostraca and Papyri, 1921, Nr. 403
XIII	1244	Tabella calcaria asservata in Museo Metropolitano Nr. 11. 1. 210, Novi Eboraci (tabula Epiphania Nr. 615)	VI vel VII, post Chr. n.	27 monostichos ordine litterarum dispositos	The Metropolitan Museum of Arts, Egypt Expedition, The Monastery of Epiph. at Thebes. II, 135 et 321, Novi Eboraci 1926

Nr.	Pack	Papyrus	saec.	continet	ed. princeps
XIV	deest	4 papyri (E. Sarti) Vaticanae	VI post Chr. n.	25 monostichos ordine litterarum compositos cum translatione Coptosahidica	Gnom. acrost. fragm. Graec. una cum metaphr. Coptosahid., Pisis 1883
XV	1054	Tabula lignea Cairensis	–	mon. 567 quater scriptus	BCH 28, 1904, 208
XVI	2086	Pap. Ryland. Nr. 41 (8,5×9,5 cm)	IV post Chr. n.	4 versus acrostichos (Φ–Ω) discipuli incerta manu scriptos	Catalogue of the Greek Papyri in the John Rylands Library, Manchester 1911, vol. I, Nr. 41
XVII	2136	Ostracon (G 7) in Mus. Brit. asservatum (6,6×9,8 cm)	–	Antiph. fr. 288 Kock	JHS 28, 1908, 126
XVIII	deest	5 papyri in Medinet el Faiyum repertae (37×24,5 cm)	II post Chr. n.	3 columnas, quarum II et III (usque ad lineam 25) trimetros praebent	CQ 44, 1950, 126 sqq.
XIX	deest	Papyrus	II post Chr. n.	4 trimetros Philemoni contributos et ad mon. 857 pertinentes	BSAW 97, 1950, 57, Nr. 28
XX	deest	Papyrus Cairensis Michaelid. Nr. 5 (28×14 cm)	III ante Chr. n.	partes iambicorum trimetrorum	Papyri Michaelidae, Aberdeen 1955, 13, Nr. 5

Nr.	Pack	Papyrus	saec.	continet	ed. princeps
Chares					
I	155	Pap. Heidelberg. 434 d, 434 c, 1103 a, 1103 b	III ante Chr. n.	versus Charetis, quorum nonnulli in Menandri sententiis inveniuntur (vss. 5, 8, 9, 10, 18, 20, 22)	SBHAW 3, 1912, Abh. 13

CONSPECTVS EDITIONVM
ET STVDIORVM

EDITIONES

Adversaria. P. P. Dobree, 'Adversaria', Editio Germanica cum praefatione Guilelmi Wagneri, Berolini 1874

Aesopica, ed. B. E. Perry, vol. I, Univ. of Illinois Press 1952

Anecdota Graeca e codicibus regiis descripsit annotatione illustravit J. F. Boissonade, Paris 1829—1833

Anthologia Graeca, ed. H. Beckby, München 1957

Anthologia Graeca. Supplément à l'Anthologie Grecque, ed. N. Piccolos. Paris 1853

Anthologia Lyrica Graeca. Supplementum, ed. E. Diehl, Leipzig 1942

Antonii Melissae opera, Patrologia, series (II) Graeca, vol. 136, ed. J. P. Migne, Paris 1865

Apostolius, Corpus Paroemiographorum Graecorum, vol. 2, ed. E. L. Leutsch, Göttingen 1839—1851

Comicorum Atticorum Fragmenta, vol. 1—3, ed. Th. Kock, Lipsiae 1880—1888

Excerpta ex Tragoediis et Comoediis Graecis, tum quae exstant tum quae perierunt, ed. H. Grotius, Paris 1626

Fabulae Aesopiae e codice Augustano, ed. J. G. Schneider, Vratislaviae 1822

Fragmenta Comicorum Graecorum, ed. A. Meineke, Berolini 1857

Gnomici Poetae Graeci, ed. R. F. Ph. Brunck, Lipsiae 1817

Maximi Confessoris opera omnia (I, II), Patrologia, series (II) Graeca, vol. 91, ed. J. P. Migne, Paris 1865

Menander. Menandri et Philistionis Reliquiae, ed. A. Meineke, Berolini 1823

—, Menandri et Philistionis comparatio cum appendicibus, ed. G. Studemund, Ind. Lect. Univ. Litt. Vratislav. 1887

—, Menandri quae supersunt, ed. A. Koerte.
Pars I. Ed. stereot. correctior tertiae ed., add. adiec. A. Thierfelder, Leipzig 1957.
Pars II. Ed. altera aucta et correcta. opus postum. retract. add. adiec. A. Thierfelder, Leipzig 1959

—, Menandri Dyscolos, ed. M. Treu, München 1960

Publilii Syri Mimi Sententiae, rec. W. Meyer, Lipsiae 1880

Rhetores Graeci, ed. Ch. Walz, Paris 1832—1836
Ioannis Stobaei Anthologium, vol. 1—5, rec. K. Wachsmuth et O. Hense, Berlin 1884—1912
Theognis, Ps.-Pythagoras, Ps.-Phocylides, Chares, Anonymi aulodia. Fragmentum teliambicum. Post E. Diehl ed. D. Young, Leipzig 1961
Tragicorum Graecorum Fragmenta, ed. A. Nauck, editio altera, Leipzig 1889

DISSERTATIONES

Barns, J., 'A new Gnomologium, with some remarks on gnomic Anthologies', Classical Quarterly 44, 1950, 126
Blaß, F., 'Literarische Texte mit Ausschluß der christlichen', Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete 3, 1906, 486
Collart, M. P., 'A propos de quelques exercises scolaires', Bulletin de l'Institut Français d'Archéologie Orientale 30, Le Caire 1931, 417
—, Les Papyrus Bouriant, Paris 1926
—, 'Pensums Égyptiens', Chronique d'Égypte 15, 1933, 164
Crawford, D. S., Papyri Michaelidae. A Catalogue of the Greek and Latin Papyri, Tablets and Ostraca in the Library of G. A. Michaelidis of Cairo, published for the Egypt Exploration Society, Aberdeen 1955
Crum, E. W., Short Texts from Coptic Ostraca and Papyri, Oxford 1921
Dain, A., A propos de l'étude de poètes anciens à Byzance, Studi in onore di U. E. Parti, Firenze 1956
Erbse, H., Fragmente griechischer Theosophien, Hamburg 1941
Galiano, M. F., 'Los Papiros de comedias gregias descubiertos en los ultimos annos', Arbor 6, 1946, 131, Nr. 16
Gaselee, S., 'Short Texts from Coptic Ostraca and Papyri, edited and indexed by W. E. Crum', Classical Review 36, 1922, 138
Gerhard, G. A., '*ΧΑΡΗΤΟΣ ΓΝΩΜΑΙ*', Sitzungsberichte der Heidelberger Akademie der Wissenschaften 3, 1912, 13. Abhg.
Hense, O., 'Chares und Verwandtes', Rheinisches Museum 72, 1917—1918, 14
Hesseling. D. C., 'On Waxen Tablets with Fables of Babrius', Journal of Hellenic Studies 13, 1892/3, 293
Hunt, A., Catalogue of the Greek Papyri in the John Rylands Library, Manchester 1911
Jagić, V., 'Die Menandersentenzen in der altkirchenslavischen Übersetzung', Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften zu Wien 126, 1892, 44, 7. Abhg.
Jouguet, P., 'Le papyrus Bouriant Nr. 1, un cahier d'écolier grec d'Égypte', Studien zur Palaeographie u. Papyruskunde 6, 1906, 148
—, 'Deux ostraca de Thèbes (Égypte)', Bulletin de Correspondance Hellénique 28, 1904, 201

Kalbfleisch, K., 'Menandersprüche', Papyri Iandanae, fasc. 5, 180
—, '*ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΓΝΩΜΑΙ*', Hermes 63, 1928, 100
Kenyon, F. G., 'Two Greek School-Tablets', Journal of Hellenic Studies 29, 1909, 29
Klaus, K., Die Adjektiva bei Menander. Klass. philol. Stud. 8, Leipzig 1936
Koerte, A., 'Literarische Texte mit Ausschluß der christlichen', Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete 6, 1920, 267; 7, 1924, 119; 8, 1927, 259; 10, 1932, 56; 11, 1935, 264; 14, 1941, 125
—, Rec. 'Klaus, Die Adjektiva bei Menander' Gnomon, 13, 1937, 645
Kraemer, J., 'Arabische Homerverse', Zeitschrift der Morgenländischen Gesellschaft 106 (N. F. 31), 259
Lanowski, G., 'De Monostichis Menandri', Eos 44, 1950, 43
Lefebvre, G., 'Deux ostraca de Thèbes (Égypte)', Bulletin de Correspondance Hellénique 28, 1928, 201
Manteuffel, E. L., 'Papyri e collectione Varsoviensi – series nova – Sententiae Menandreae', Journal of Juristic Papyrology 2, 1948, 87
—, 'De opusculis Graecis Aegypti e papyris ostraeisque collectis', Travaux de la Société des Sciences et des Lettres de Varsovie 12, 1930, 65 et 196
Marucchi, O., Il Museo Egiziano Vaticano, Roma 1899
Meyer, W., 'Die Urbanitische Sammlung von Spruchversen des Menander, Euripides und anderer.', Abhandlungen der Bayerischen Akademie der Wissenschaften 15, 1881, 399
—, 'Die athenische Spruchrede des Menander und Philistion.', Abhandlung der Bayerischen Akademie der Wissenschaften 19, 1892, 227
—, 'Nachlese zu den Spruchversen des Menander und anderer.' Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Phil. Classe, 1890
Milne, J. G., Catalogue of Literary Papyri in the British Museum, London 1927
—, 'A Gnomic Ostrakon', Journal of Egyptian Archeology 8, 1922, 156
—, 'Relics of Graeco-Egyptian Schools', Journal of Hellenic Studies 28, 1908, 121
Oellacher, H., 'Griechische Literarische Papyri II', Mitteilungen aus der Papyrussammlung der Nationalbibliothek in Wien, 3. Folge, 1939, 36
Pack, R. A., The Greek and Latin Literary Texts from Greco-Roman Egypt, Ann Arbor, Univ. of Michigan Press 1952
Page, D. L., Greek Literary Papyri 1, London-New York 1942
Perdrizet, P., 'Le papyrus Bouriant Nr. 1, un cahier d'écolier grec d'Égypte', Studien zur Palaeographie u. Papyruskunde 6, 1906, 148
Philippson, R., Rec. 'G. A. Gerhard, *ΧΑΡΗΤΟΣ ΓΝΩΜΑΙ*', Philologische Wochenschrift 34, 1914, 801

Plasberg, O., 'Straßburger Anecdota', Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete 2, 1903, 185
Powell, J. U., New Chapters in the History of Greek Literature. 1. series, Oxford 1921
Puntoni, V., Gnomologii acrostici fragmentum Graece una cum metaphrasi copto-sahidica, e papyro Aem. Sartii, Pisis 1883
Schahrastani, Religionsparteien und Philosophenschulen, vollständig aus dem Arabischen übersetzt von Haarbrücker, Halle 1851
Schenkl, H., 'Das Florilegium *ΑΡΙΣΤΟΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΝ ΜΑΘΗΜΑ*', Wiener Studien 11, 1889, 1
Schmidt, Fr. W., Rec. 'H. Oellacher, Griechische Literarische Papyri II', Göttingische Gelehrte Anzeigen 202, 1940, 67
Schubart, W., 'Griechische Literarische Papyri', Berichte der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, Philol.-hist. Klasse 97, 1950, 56
Sternbach, L., 'Menandrea', Abhandlungen der Krakauer Akademie der Wissenschaften 15, 1891, 330
—, 'Curae Menandreae', Abhandlungen der Krakauer Akademie der Wissenschaften 16, 1892, 168
—, 'De Gnomologio Vaticano inedito', Wiener Studien 9, 1887, 175; 10, 1888, 1 et 211; 11, 1889, 43
Tait, J. G., Greek Ostraca in the Bodleian Library at Oxford and other collections, published for the Egypt Exploration Society, London 1930
Wachsmuth, K., Studien zu den griechischen Florilegien, Berlin 1882
Waddell, W. G., 'Some Literary Papyri from Oxyrhynchus'. Société Royale Égyptienne de Papyrologie, Études de Papyrologie 1, 1932, 18
White, H. G. Evelyn, The Metropolitan Museum of Arts, Egyptian Expedition, The Monastery of Epiphanius at Thebes, New York 1926
Woelfflin, E., 'Die Sprüche der sieben Weisen', Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Philol.-hist. Classe, 1886, 287
Ziebarth, E., Aus der antiken Schule. Sanmlung griechischer Texte auf Papyrus, Holztafeln, Ostraca. Lietzmanns Kleine Texte für Vorlesungen und Übungen, Nr. 65, Bonn 1913

NOTAE AVCTORVM

Aesch.	Aeschylus
Antiph.	Antiphanes (Kock)
Anton. Mel.	Antonius Melissa (Migne)
Aristoph.	Aristophanes
Chaerem.	Chaeremon (Nauck)
Dicaeog.	Dicaeogenes (Nauck)
Diog. Sinop.	Diogenes Sinopensis (Nauck)
Dionys.	Dionysius (Nauck)
Diph.	Diphilus (Kock)
Eurip.	Euripides
Hippoth.	Hippothoon (Nauck)
Lucil.	Lucilius (Diehl)
Maxim. Conf.	Maximus Confessor (Migne)
Men.	Menander
Philem.	Philemon (Kock)
Publ.	Publilius (Meyer)
Soph.	Sophocles
Ter.	Terenz

NOTAE VIRORVM DOCTORVM

Bentl.	Bentley
Bl.	Bickel
Boiss.	Boissonade
Br.	Brunck
Bs.	Barns
Bth.	Bothe
Chr.	Christ
Collt.	Collart
Cr.	Croenert
Crus.	Crusius
Dv.	Dorville
Dobr.	Dobree
Fr.	Fraenkel
Gd.	Gerhard
Gp.	Gomperz
Grot.	Grotius
Herw.	Herwerden
Hms.	Heimsoeth
Hn.	Heinsius
Hns.	Hense
Ht.	Hirt
Hz.	Herzog
Jac.	Jacobi
Jk.	Jäkel
Kb.	Kalbfleisch
Kt.	Koerte
Ku.	Kullmann
Ln.	Lanowski
Mar.	Marucchi
Mk.	Meineke
Mn.	Manteuffel
Mor.	Morellus
Ms.	Maas
Mtt.	Mette
Mur.	Murray
My.	Meyer
Nck.	Nauck
Oell.	Oellacher
Pg.	Page
Phil.	Philippson
Pl.	Plasberg
Pr.	Prinz
R.	Reitzenstein
Rg.	Rutgers
Rt.	Roberts
Sch.	Schmidt
Schm.	Schmaltz
Schu.	Schubart
Schr.	Schroeter
Sn.	Snell
Stob.	Stobaeus
Stu.	Studemund
Th.	Thierfelder
Tt.	Tait
Ullm.	Ullmann
Wachsm.	Wachsmuth
Wad.	Waddell
Wht.	White
Wil.	Wilamowitz
Zi.	Ziebarth
Zs.	Zausich

COMPENDIA

ABAW	Abhandlungen der Bayerischen Akademie der Wissenschaften
AKAW	Abhandlungen der Krakauer Akademie der Wissenschaften
APF	Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete
BCH	Bulletin de Correspondance Hellénique
BIFAO	Bulletin de l'Institut Français d'Archéologie Orientale
BSAW	Berichte der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig
CQ	Classical Quarterly
CR	Classical Review
EES	Egypt Exploration Society
flor. ἄριστον	'Das Florilegium *ΑΡΙΣΤΟΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΝ ΜΑΘΗΜΑ*' (H. Schenkl, Wiener Studien 11, 1889)
JEA	Journal of Egyptian Archaeology
JHS	Journal of Hellenic Studies
JJP	Journal of Juristic Papyrology
PSI	Papyri greci e latini (Pubblicazioni della Società Italiana per la Ricerca dei Papyri)
PhW	Philologische Wochenschrift
RE	Paulys Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft. Neue Bearbeitung
RhM	Rheinisches Museum
SBAW	Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften
SBHAW	Sitzungsberichte der Heidelberger Akademie der Wissenschaften
SBWA	Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften zu Wien
TGF^2	Tragicorum Graecorum Fragmenta
Vit.	'Vita Aesopi' in 'Aesopica' (v. Perry)
ZDMG	Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft

SIGLA CODICVM

CODICES MONOSTICHORVM

CLASSIS PRIMA

A	cod. Vindob. theol. graec. 277, saec. XIII, fol. 65;
B	cod. Par. 396, saec. XIII, fol. 250;
D	cod. Vindob. phil. graec. 321, saec. XIII, fol. 220a;
H	cod. Vat. 915 bomb., saec. XIII–XIV, fol. 45;
R	cod. Vat. 50, Nr. V, saec. XIII–XIV, fol. 202b;
F	cod. Laurent. 60, 14, saec. XV–XVI, fol. 72b;
Giess	cod. Giess. 50, 5, saec. XVI, fol. 127;
C	cod. Vindob. phil. graec. 173, saec. XV, fol. 144

CLASSIS SECVNDA

K	cod. Athen. 1070, saec. XIII, fol. 175;
P	cod. Par. 1168, saec. XIII, fol. 162b;
V	cod. Vindob. theol. graec. 128, saec. XIII–XIV, fol. 179;
U	cod. Urb. 95 chart., saec. XIV–XV, fol. 182;
Bav	cod. Monac. 495, saec. XV, fol. 39

CLASSIS TERTIA

Wi	cod. Vindob. phil. graec. 167, saec. XV, fol. 143b;	
Wo	cod. graec. 49 Wolfenbuettel Ebert, chart., saec. XV, fol. 9;	
L	cod. Laurent. 10, 22, fol. 30	saec. XVI
G	cod. Vat. Palat. 122, chart. fol. 80	
Vin	cod. Vindob. graec. suppl. 83, fol. 151	
O	cod. Oxon. Baroc. graec. 39, fol. 1	
Ox	cod. Oxon. Auct. F. 6, 1, fol. 314	

CLASSIS *v*

S	cod. Vindob. phil. graec. 165, saec. XIV, fol. 87;
Coll	cod. Collegii Graeci Rom. III, fol. 144b;
Vat 742	cod. veteris bibl. Vat. Nr. 742, saec. XV, fol. 24a;
Vat 1276	cod. Vat. Nr. 1276, saec. XV, fol. 42b;
Taur	cod. Taur. bibl. Pasini I, 341 B VII, saec. XVI, fol. 469

QVINQVE CODICES CLASSIBVS ADHVC NOMINATIS NON ATTRIBVTI

Par	cod. Par. 1630, saec. XIV, fol. 212b;
Vat	cod. Vat. 845 membr., saec. XIII, fol. 139;
Ven	cod. S. Marci Venetiis graec. cl. XI, Nr. 24, fol. 96a, saec. XVI;
Jos	cod. graec. *ΕΞ ΚΗΠΟΥ*[1])

CLASSIS *Γ*

Γ	cod. Marc. graec. 481, fol. 77;
Γ_y	cod. Vat. 63, fol. 116 r, bomb., saec. XIV;
Γ_p	cod. Vat. Palat. 130, chart., saec. XV;
Γ_l	cod. Lond. Brit. Mus. Addit. 16, 409, fol. 85a, saec. XIV
Γ_t	cod. Par. 1220, fol. 44, saec. XIV;
Γ_e	cod. Par. 2739, fol. 227, saec. XV;
Γ_s	cod. Par. 2891, fol. 225, saec. XIV;
Γ_d	cod. Par. 1378, fol. 79, saec. XV–XVI;
Γ_r	cod. Par. 3052, pag. 99, saec. XVI;
Γ_k	Lascaris (Ianus), Florent. 1494;
Γ_i	Aldus, Florent. 1495

Ω	= archetypum
ζ	= fons codicum **PKVU** (C_2) (**R**) (**F**)
ψ	= fons codicum **ABR**
ξ	= fons codicum C_1**H**
o	= fons codicum C_2**DF**
γ	= fons codicum **Wo Wi L G Vin O Ox** (**B**)
v	= fons codicum **S Taur Coll Vat 742 Vat 1276**

1) Inter schedas Guilelmi Meyeri exemplar codicis „Jos“ inveni sine ulla descriptione.

CODICES COMPARATIONIS MENANDRI ET PHILISTIONIS

K	cod. Athen. 1070, saec. XIII, fol. 170;
L	cod. Laurent. 58. 32, saec. XII, fol. 114;
Q	cod. Par. graec. 2720, saec. XV, fol. 1–2, 5;
R	cod. Par. graec. 1166, saec. XI–XII, fol. 307;
Ri	Menandri et Philistionis sententiae comparatae ex bibl. regia cura Nic. Rigaltii, anno 1613;
Ru	Editio altera a Iano Rutgers curata
Ω	(Comp. II et III) = fons codicum Q Ru

NOTAE

ạ	littera incerta
[α]	littera in papyro deperdita
⌊α⌋	littera in papyro deperdita, sed alio fonte tradita
⟨α⟩	littera addenda
{α}	littera removenda
Comp.	comparatio Menandri et Philistionis in hanc editionem recepta
Pap.	papyri in hac editione collectae
Char.	fragmenta Charetis in hanc editionem recepta
Men. I, Men. II	Menandri quae supersunt. Edd. A. Koerte — A. Thierfelder (vide Consp. editionum et studiorum p. XXVI)
append.	appendix huius editionis (p. 123 sqq.)
mon.	monostichi Menandri in hac editione collecti
=	versus alio loco traditus ad verbum sententiae huius editionis respondet.
~	versus alio loco traditus non ad verbum sententiae huius editionis respondet.
cf.	versus alio loco traditus materiam similem sententiae huius editionis praebet.

MENANDRI SENTENTIAE

(ACCEDVNT CHARETIS SENTENTIAE)

FRAGMENTA NVPER REPERTA

I (1250 PACK)

Col. 1

]τ̣οῖς θεο[ῖς
]ετ̣ει γα[
] . ἔ̣χ̣ει . . . . [
]ν̣ιστ . . [
] . . τατ . . [
] . . γαμε̣ι̣[
] . . . . πι . . [. .]ει[
] . . . . [. .] . . . . [
] . . . . ου . . [.]νους . [
] . ρυσμ̣[. .]ον
] . . . . θ̣ . τ̣α̣ῦτα . [
] . . α̣ν . . θηι . [
] . . . [.] η[
]ν.
]ε̣ι
]ω̣[. . . . .]
] . . . . [. . .]
] . ο . . . [. .] . ο̣ν̣
]α̣τος ε[. .] . αι
] . . [.] . η . . . [. .] . οδρ̣α
]ρι[.]ν̣ι̣σ̣ι[. .] . . . . .
] . κων̣ . . [. . .] . ἔχ̣η̣
] . ην πονη[ρί]αν

O. Plasberg, APF 2, 1903, 185 'Strassburger Anecdota'; denuo contulit Jk.

1]τοῖς θεο[ῖς suppl. Pl. || 2]ἔτει γα[μ]ε⟨ῖ⟩ς Pl. || 4 ἱστ[ίον Pl. || 5] . υ̣σ̣τατο̣ν̣[Pl. || 6] . . . α̣με̣ . [Pl. || 7 ἐ]πι[σκοπ]εῖ Jk., litteras πι non legit Pl. || 9 νος (υ supra) Pap. | οὐ[δὲ] νοῦς Pl. || 10 βα]ρ̣ὺς μ[όν]ον Sn. || 11] . . . . θ . . . . τα . [Pl. || 12] . . αι̣[τ]αθη[Pl. || 19 α̣ non legit Pl. || 20 σφ]όδρα Pl. || 21]ρ̣ιαν . . . [Pl. || 23 πονησ̣ε̣ιαν Pap., πονη[ρί]αν Sn.

μὴ λοιδόρει γυναῖκα μ⌊η⌋δὲ νουθέτει.
]οὐκ ἔστ[ιν π]οτὲ
]αὐτὴν ἔχει
]εν δυναμένην
]ἀφῃρέθη
]χωρης κρατεῖν
μη⌊δὲν ἀν⌊α⌋κοινοῦ ⌊π⌋ρὸς γυν⌊αῖ⌋κα χρή⌊σ⌋ιμον
] . . . . . υς τοῦτ{ο} [ἀ]κούσε[θ'] ἡ πόλ{ε}ις.
ὅ]στις γυ[ν]αικὶ συ[γ]καταγηρᾶν εὔχεται,
ἐ]ν [τ]οῖς [κ]άτω δ[ί]δωσιν ἀποθ⟨α⟩νὼν δίκην.
γ]υναῖ[κα λα]βεῖν [δ]ὶς ὅστις οὗτος εὔχεται,
κακὸ]ν [πέπ]ραχ[ε]ν [ἡ]δονῆς μικρᾶ[ς] χάρι[ν.
μεστὸν⌋ κακῶν ⌊π⌋έφυκε{ν} φορτίον γυνή.
. α[.]ον γάρ ἐ[στ]ιν μεμενιτωμένον.
πολλοὶ⌋ γυναικ⌊ῶν⌋ δυστυχοῦσι⟨ν⟩ εἵν⌊ε⌋κα,
. . . .] δὲ πάι[τε]ς οἱ γα[μεῖ]ν ἐπευ[.]οτες.
. . . .] αι τὰς γυναῖκας κάλλος ἐμβλέποις
. . . .] . δε π[. . . .]ες ἀλυ . . . μιση[. . .]αχυ.
. . . . . . γυν]αικὸς ἀ[. . . . .] αχθετα [. . . .]
. . . .] οιτ [. . . . .] τι τοῦ ἀγαθοῦ.
κακ[ῶς] λέγων γυναῖκ[ας] οὐκ ἐμπίμπλα[μαι

24 = mon. 484 || 26 cf. Men. II fr. 477 || 28 cf. Eurip. Hipp. 644; mon. 876 || 30 = mon. 501 || 36 = mon. 459 || 38 = mon. 642 || 44 cf. Eurip. Hipp. 664 et Eurip. fr. 36 TGF²

25 suppl. Pl. || 28].ἀφα⟨ι⟩ρεθη Pl., ἀφῃρέθη Sn., ἀφαιρεθῇ Jk. || 29 συγ]χωρης Pl. || 31 ἅπα]ν γὰρ ε[ὐ]θὺς τοῦτ{ο} [ἀ]κούσεθ' ([.]κουσεται Pap.) ἡ πόλ{ε}ις Pl. | ὅλ]η γὰρ εὐθὺς τοῦτ' Erbse, ἀκούσεται πόλις Mtt. || 32 συνκαταγηραν Pl. || 32—34 suppl. Pl. || 33 εν τοις [.]ατω δ[.]δοσιν legit Pl. || 34 γυναικ . . αβειν . . ς legit Pl. || 35 βίο]ν π[έ]πραχ[ε]ν Pl. | κακὸ]ν Jk. | [δέδ]ραχ[ε]ν Th. | μικρῆ[ς] Pap. || 37 α[ ] . ιον γάρ ἐ[σ]τιν Pl. | μεμενιτωμενον Pap. | ἀ[ψίνθ]ιον γάρ ἐ[σ]τιν μεμελιτωμένον suppl. R., ὡς φάρμακον γάρ ἐστι μεμελιτωμένον Erbse || 38 πολλ]οὶ Pl. || 39]δὲ πάν[τε]ς οἱ γαμ[εῖ]ν ἐπευ[χ]ότες Pl., μάκαρες] δὲ πάν[τε]ς οἱ γα[μεῖ]ν ⟨π⟩ε[φ]ευ[γ]ότες Th. || 41]σδεπ . . . . εσκαι . . θ . μιση . . ταχυ Pl. || 42 γυν]αικὸς Sn. || 44 suppl. Pl., ἐμπίμπλα[ται Mtt.

. . . . .] ι̣α [. . .] [ἀπο]θανὼν κα . ω γερω.
]μενο̣ν̣ [. .] μ̣[. . . .]ρ̣ατ̣[. . . . . . .]

II (2069 PACK)

Ἀρχὴ μεγίστη τοῦ φρονεῖν τὰ γράμματα.
Βίος βίου δεόμενος οὐκ ἔστιν βίος.
Γέροντα τίμα τοῦ θεοῦ τὴν εἰκόνα.
Δένδρον παλαιὸν μεταφυτεύειν δύσκολον.
Ἔρως ἁπάντων τῶν θεῶν παλαίτατος.
Ζήσεις βίον κράτιστον, ἢν θυμοῦ κρατῇς.
Ἦθος πονηρὸν φεῦγε καὶ κέρδος κακόν.
Θάλασσα καὶ πῦρ καὶ γυνὴ τρίτον κακόν.
Ἴση λεαίνης καὶ γυναικὸς ὠμότης.
Κάλλιστά φημι χρημάτων τὰ κτήματα.
Λαβὼν πάλιν δός, ἵνα λάβῃς, ὅταν θέλῃς.
Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον.
Νόμῳ τὰ πάντα γίνεται καὶ κρίνεται.
Ξένους ξένιζε μήποτε ξένος γένῃ.

Pap. I

45 *]ν̣αδ̣ε̣ιαπ . θανωνκαιωγερωι* Pl. | *κά[τ]ω γέρω[ν]* Th. ‖ 44–45 *ἐμπίμπλα[ται × – ἐ]ν Ἅ[ιδου] ἀπ[ο]θανὼν* | *κάτω γέρων* Sn.

Pap. II

P. Jouguet-P. Perdrizet, Studien zur Palaeographie und Papyruskunde 6, 1906, 148–161; E. Ziebarth, Nr. 46; A. Koerte, APF 6, 1920, 266, Nr. 519; P. Collart, Les Papyrus Bouriant, Paris 1926, 23; G. Lanowski, Eos 44, 1950, 44.

1 = Pap. XIII 1–2 | cf. Pap. XIV 8; mon. 152 ‖ 2 = Pap. XIII 5 = Pap. XIV 11 = mon. 115 ‖ 3 = Pap. VIII 3 ‖ 4 = Philem. fr. 147, 2 Kock ‖ 5 cf. Parmenides fr. 13 B Diels ‖ 6 = mon. 269 ‖ 7 = mon. 288 ‖ 8 = mon. 323 | cf. mon. 371, 374, 380 ‖ 9 = Pap. X 7 = mon. 374 ‖ 11 cf. mon. 443 ‖ 12 = mon. 475 = Comp. I 195, 290, 292 = Comp. II 51 ‖ 13 = mon. 513 ∼ Stob. 1, 8, 29 (Philem. fr. 204 Kock, epim. 34 TGF²) | cf. mon. 613 ‖ 14 = mon. 554 | cf. Vit. p. 102, 14; mon. 553, 556

6 *ζήσεις* mon. 269, *ζήσῃς* Pap. | *κράτιστον] κάλλιστον υ, ἄριστον χ λ* ‖ 8 *καὶ τρίτον γυνὴ κακόν* W | *κακὰ τρία Γ* ‖ 9 *Ἴση] Ἴσον ε χ* W *Γ* | *γυναικῶν* W ‖ 12 *μισῶ] μίσει ζ* ‖ 13 *νόμῳ] χρόνῳ δ* (2) F Stob. ‖ 14 *μήποτε] γάρ ποτε ε, καὶ σὺ γὰρ φ γ Γ* | *ξένιζε] προτίμα ε* | *γένῃ] ἔσῃ ε γ*

Ὁ νοῦς ἐν ἡμῖν μαντικώτατος θεός.
Πατὴρ ὁ θρέψας κοὐχ ὁ γεννήσας πατήρ.
Ῥάθυμος ἐὰν ᾖς, πλούσιος πένης ἔσῃ.
Σῶσον σεαυτὸν ἐκ πονηρῶν πραγμάτω⟨ν⟩.
Τὸν ἐλεύθερον δεῖ πανταχοῦ φρονεῖν μέγα.
Ὑπερηφαν{ε}ία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
Φίλους ἔχων νόμιζε θησαυροὺς ἔχειν.
Χάριν φίλοις εὔκαιρον ἀπόδος ἐμ μέρει.
Ψευδή⟨ς⟩ διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται.
Ὦ τῶν ἁπάντων χρημάτων πλείστη χάρις.

III (1253 PACK)

Ὡς μέγα τὸ μ{ε}ικρόν ἐσ⌊τιν ἐν καιρῷ δοθέν.
Ὡς οὐδὲν οἶδ' ἄνθρωπος ὢν ⌊μέλλει ποιεῖν.
Ὡς ἡδὺ φιλ[ία], μὴ λόγ[οι]ς ἐ̣[νοχλουμένη.

Pap. II

15 cf. mon. 588; Men. II fr. 64 || 16 = mon. 647 | cf. Eurip. Iph. T. 360, 499 || 17 = mon. 698 ~ Pap. IV 8 || 19 = mon. 768 ~ Stob. 4, 29, 60 ~ Men. I Heros fr. 2 || 20 = mon. 794 | cf. Stob. 3, 10, 3 (Men. II fr. 499, 1); flor. ἄριστον Nr. 126; mon. 297, 317, 386, 446. 795 || 21 = mon. 810 | cf. append. 12, 2 et 2, 20 || 22 = mon. 824 || 23 = mon. 845 | cf. Pap. IV 1—4; Comp. I 290 sq.; mon. 694

16 κοὐχ] οὐχ v | καὶ οὐχ ὁ γεννήσας μόνον UΣ || 17 ᾖς mon. 698, ἔσῃ Pap. | πλούσιος] Φανία Pap. IV 8 || 18 σεαυτὸν . . . πραγμάτων Zi., σεαυτῶν . . . πραγμάτω (sic!) Pap. || 19 δεῖ] ἀεὶ K, δὲ Men. I, δὲ δεῖ Stob. (SMA) || 21 ἔχων mon. 810, ἔχειν Pap. || 22 χάριν λαβὼν εὔκαιρον ἐν καιρῷ δίδου BΓ || 23 διαβολὴ] καταβολὴ γ, γὰρ ἀκοὴ Pap. IV 2 | ψευδή⟨ς⟩ mon. 845

Pap. III

K. Kalbfleisch, Hermes 63, 1928, 100 sq.; K. Kalbfleisch, Papyri Iandanae, fasc. 5, 180 sq., Nr. 77; A. Koerte, APF 10, 1932, 56, Nr. 731; D. L. Page, Greek Literary Papyri, 1, 1942, Nr. 56; G. Lanowski, Eos 44, 1950, 47.

1 = mon. 872 = Apostol. 18, 66 G | cf. Comp. II 91 sq.; append. 12, 24; flor. ἄριστον Nr. 158 || 2 = mon. 864 | cf. mon. 479

1 del. et suppl. Kb. ex mon. 872 | καιρῷ] κακῷ Taur || 2 suppl. Kb. ex mon. 864 | ποιεῖν] παθεῖν My. || 3 φιλ[ία] Kt. | λόγ[οι]ς ἐ̣[νοχλουμένη Kb., πιστουμένη Cr. (mon. 175)

Ὡς χαλεπόν ἐστιν οἶ[νος, ἂν τἀνδρὸς κρατῇ.
Ὡς εὐάλωτος πρὸς τὸ κέρδο[ς ἔσθ' ἅπας.
Ὡς πολλὰ θνητοῖς ἡ σχολὴ π[ο]ιεῖ κακά.
Ὡς ἡδὺ γ[ον]έω[ν κ]α̣ὶ̣ [τ]έκνω[ν ὁμιλία.
Ὡ[ς] μακάριον φρόνησις ἐ[ν] [χ]ρηστῷ τρόπῳ.
Ὡς ἡδὺ γονέων καὶ τέκνων ὁ̣[μιλία.
Ὦ παῖ, Διόν̣υ̣[σο]ν̣ φεῦγε̣ [καὶ μ]ᾶλ[λον Κύπριν.

IV (1245 PACK)

Ὦ Φαν̣ί̣α, μὴ πρόσεχε διαβολαῖς μά[την·
Ψευδὴ⟨ς⟩ γὰρ ἀκοὴ τὸν βίον λυμ̣αίν[εται.
Χάριν διαβολῆς Ἱππόλυτος ὁ Θησέως
φονεύεθ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀκρισία̣ φ[ρ]ε̣ν̣ῶ̣ν̣.
Ὑπερτίθου τὰ φαῦλα τῶν ἐν. θν . .[
Τ[ί]νος ἀνδρὸς οὐχ ἡ δύναμίς ἐ̣στι̣ν̣ . . . .
Σιγᾶν δύνασθαι λ⟨οι⟩δορούμενον καλό[ν.

Pap. III

4 cf. Alexis fr. 82 Kock || 6 = mon. 875 | cf. mon. 658 || 8 = Stob. 3, 37, 9 (Diph. fr. 114 Kock)

4 suppl. Cr. | οἶ[νος ἂν ποθῇ πολύς Kb., οἶ[νος ἂν πίῃς πολύν Hz. || 5 et 7 suppl. Kb. || 5 κέρδο[ς ἡ φύσις Cr. || 6 suppl. Kb. ex mon. 875 || 7 ὁμιλία suppl. Ht. ex besêda in Σ || 8 suppl. Kb. ex Diphil. fr. 114 | ὡς] ὦ Stob. (SMA) || 9 ὁ̣[μιλία Jk., σ[υμφωνία Kt. et Hz., ὁ[μόφρων τρόπος Cr. || 10 Διόνυ̣[σο]ν̣ Kb. | [καὶ μ]ᾶλ[λον Κύπριν (vel [δυσπ]αλ[ῆ θεόν) Hz., [κἂν μ]άλ' [ἡδὺς ᾖ Kb.

Pap. IV

H. Oellacher, Mitteilungen aus der Papyrussammlung der Nationalbibliothek in Wien, 3. Folge, 1939, 36sq., Nr. 24; A. Koerte, APF 14, 1941, 125sq., Nr. 971; M. F. Galiano, Arbor 6, 1946, 141sq., Nr. 16; G. Lanowski, Eos 44, 1950, 45; denuo contulit Jk.

1—4 cf. Pap. II 23; mon. 845; Comp. I 290sq.

1 μάτην Oell. || 2 ψευδὴ⟨ς⟩ mon. 845 | ἀκοὴ Oell., αγοη Pap., καταβολὴ γ, διαβολὴ Pap. II et codd. | λυμαίνει legit Oell. || 4 φονεύεθ' Oell., φονευετε Pap. || 5 τῶν ενωπι . . Oell., τῶν ἐ[νθυμίων Kt., τῶν ἐ[ναντίων Aly || 6 οὐχ Oell., οι (υ superscr.) Pap. | ἐστιν ετε . ρ . Oell. || 7 λοιδορούμενον Jk., λυδορουμενον legit Jk., διαπορουμενον legit Oell.

Ῥάθυμος ἐὰν ἦις, Φανία, πένης ἔσει.
Πατρικὴν παραλαβ[ὼ]ν ο⟨ὐ⟩σίαν . . . .[
Ὀλίγα δ[ι]ὰ †προσπων† πολλὰς αὐτη . .[
Ξένος ὢν ἀκ⟨ο⟩λούθ⟨ε⟩ι το[ῖ]ς ἐθισμ[οῖς τῶν ξένων.
Νέμεσιν φυλάσσου, μηδὲν ὑ⌊π⌋έ⌊ρογκον ποίει.
Μέμνησ[ο] σα[υ]τοῦ θν[η]τὸς ὢν μ . δ . . . .[
Λ[ι]μ[οῦ] διάλυσις ἐαν . . ν ἔργα . . . . . ν[
Καιποσονοσουθο . . . ουε . . . . νον . . θε[
Ἱ]κανὸν ἔχει πέν[ητ]ος . . . . .[
Θορύβους ὀχλώδ⌊ει⌋ς φεῦ⌊γε καὶ παροινίας.
η κοι . . λια πολλα . . . ρι . . . .[
Ζῶον προσεχόντως τ . . . . υ . . . . .[
Ἔπ⌊αι⌋νον ἕξ⟨ε⟩ις, ⌊ἂν⌋ κρατ⌊ῇς⌋ ὧν δ⌊εῖ⌋ κ⌊ρατεῖν.
Δίωκε δόξαν καὶ ⌊ἀρ⌋ετήν, φεῦγε ψόγ⌊ον.
Γαμ⟨ε⟩ῖν ἀναβάλ[λο]υ . . . πο . . . . . .[
Βουλευόμενον πρὸς σαυτὸν . .[
ποιεῖν
Ἂν ταῦτα ποιήσ⟨η⟩ς φανησ . . .[

Pap. IV

8 ∼ mon. 698 (Pap. II 17) ‖ 11 cf. mon. 547 ‖ 12 = mon. 520 ‖ 17 = mon. 332 ‖ 18 cf. mon. 311 ‖ 19 cf. mon. 274 ‖ 20 = mon. 210 ‖ 21 ∼ mon. 192

8 *Φανία*] *πλούσιος* Pap. II 17 et codd. | *ἔσει*] *ἔσῃ* Pap. II 17 et codd. | Kt. versum comoediae Menandreae esse suspicatur (cf. Men. I Cith. fr. 1) ‖ 9 *ο⟨ὐ⟩σίαν αυδ* . [Oell. | *οὐσίαν αὐτὸς τρέφε* vel *πόνει* Th. ‖ 10 *αυτη* . .]*αντ* . . . legit Oell. ‖ 11 *ἀκ⟨ο⟩λούθ⟨ε⟩ι το[ῖ]ς* Oell. | *ἐθισμοῖς* Oell., *ηθισμοις* legit Oell. | *τῶν ξένων* suppl. Jk., *ἐν ξ[ένοις* legit et suppl. Oell. ‖ 12 *υπερογκο* legit Oell. | *μηδὲν ὑπερορᾶν φρόνει* A ‖ 13 *μέμνησε σαυτοῦ ειν* . *τοσων* . . *μα* . . . Oell. ‖ 14 *λιμο[ῦ]* Oell. | *διάλυσις εδυν εργαζ* . . *φ* . . *η* legit et *διάλυσις ἡδονὴν ἐργάζεται* suspicatur Oell. ‖ 15 *καιποσονοσουθει* . . *ανι* . . . . *οτ*[.] Oell. | *καρπός* suspicatur Oell. ‖ 16 *πέν[ητ]ος* suppl. Jk. | *πενη* . . *οσα* . . . *νη* . . Oell. et suspicatur *πένης* ‖ 17 suppl. Oell. ex mon. 332 | *παροινίαν* γ ‖ 18 *πολλα* . . *αρι* legit Oell. et suppl. in mon. 311 ‖ 19 . . . . *υ* non legit Oell. ‖ 20 *ἔπαινον ἕξεις, ἂν κρατῇς ὧν δεῖ κρατεῖν* Oell. ex mon. 210, *επευ. νον εξις αν* . *κρατε* . . *ων δ* legit Oell. | *ὧν*] *ὡς* codd. ‖ 21 suppl. Oell. ex mon. 192 | *δίωκε* Oell., *διωκε* Pap. | *φεῦγε δὲ* ε, *φεύγων* D ‖ 22 *γαμ⟨ε⟩ῖν* Oell. | *αναβαλ* . . *χ* . . *οεποι* . *αο* . legit Oell. ‖ 23 *βουλευόμενον ποιεσαυτ* . *ν*[Oell. ‖ 25 *ποιησις* Pap. | *ποιήσ⟨η⟩ς φανήσει ν[οῦν ἔχων* Oell.

V (1251 PACK)

Ἀλλ' ἐκ πονηρῶν μὴ πόρι[ζε τ]ὸν βί[ον
. . . . ε̣ πονηρᾶς προ[φά]σε̣ω̣[ς] εἰσ' [ἐ]λπίδες.
κ]έρ̣δ̣ος γὰρ ἄδικον̣ μὴ . . . . χ̣ρ̣όνον.
ἔπ⟨ε⟩ιτα λύπας διπλ̣α̣σ̣ί̣ο̣υ̣ . . . . τάξεται.
τ̣ὰ̣ δ̣' ἐκ δικαίου . . ο̣σ̣ . ο . . . . μοναι̣
ὄνησιν ⟨ε⟩ἰς τὸ λ⟨οι⟩πὸν ἀπέδ[οτ]' ἐμ̣[φ]ανῶς
Ὦ] πάτερ, ἀκούω δόξαν . . . βλε . . ν̣ . .
τὰ γράμματ' ἔμ̣α̣θ̣ο̣ν̣ ὥ̣σ̣τ̣ε̣ . . . . λέ̣[γει]ν.
ἀνθ' ὧν δικαίω̣ν̣ [χάριτ]α̣ς̣ [ἀπο]δ̣ώ̣σ̣[ω], π̣άτε[ρ,
σοὶ] τῷ κατασπ⟨ε⟩ίρ[α]ντι καὶ [τρέφοντι με.

Ἀλλ'] εἶκε βωμοῦ . . αντ . . . π . . ευ . . ο
εἶναί τε θυσίας . . . ο . ο . . . τη . . . . . ν.
το]σοῦθ' ὁ πλοῦτος ν̣ . . . . . ευτ . . ειον.
τί δ]ρῶν ὄνησιν ου̣ . ε̣ . . . . . α̣λ̣υ̣ . . . σ . . . .

Pap. V
H. Oellacher, Mitteilungen aus der Papyrussammlung der Nationalbibliothek in Wien, 3. Folge, 1939, 39sq., Nr. 25; A. Koerte, APF 14, 1941, 127sq., Nr. 972; M. F. Galiano, Arbor 6, 1946, 141sq., Nr. 16; G. Lanowski, Eos 44, 1950, 45; denuo contulit Jk.

1 suppl. Sch. | *ἀλλ' ἐκ πονηρῶν λ̣ο̣ιπὸν̣ ⟨ε⟩ἶ̣[ν]αι τ̣ὸν βίον* Oell. || 2 *κεναὶ πονηρᾶς* Sch. | *ἦ̣ν̣. ἐ⟨κ⟩ πονηρᾶς προφάσεω[ς κ]α[ὶ] ἐλπίδες;* Oell. || 3 *[κ]έρ̣δ̣ος γὰρ ἄδικον̣ [π]άντ[ας] ἔψευ̣[σ]εν̣ ⟨π⟩ι̣κρόν* Oell. | *ἄδικον μ̣ι̣κ̣ρ̣ὸ̣ν̣ ἔ̣ψ̣ε̣υ̣σεν χρόνον* Sch., *ἄδικον̣ μὴ [οὐ μένῃ πολὺν] χρόνον* Sn. || 4 *ἔπ⟨ε⟩ιτα* Oell. | *διπλ̣α̣σ̣ί̣ο̣υ̣ π̣[ρο]τ̣ά̣ξεται* Oell., *διπλ̣ασίου[ς ἐ]ρ̣γάζετ̣α̣ι̣* Sch., *διπλασίας ἐκτέξεται* Erbse || 5 *δικαιου̣ι̣ . . ο̣ν̣δ̣ . . ι̣ε̣χ̣ . . μονα* Oell. | *[πρ]οσ[κ]ο[ποῦντά] ⟨τοι⟩ μόνα* Sch., *[πρ]οσ[π]ο[εῖ χάριν] μόνα* Erbse || 6 *⟨ε⟩ἰς τὸ λ⟨οι⟩πὸν* Oell., *ις το λυπον* Pap. | *ἀπέδ[οτ']* Sch. | *ἐμ[φ]ανῶς* Oell., *εν . . ανος* Pap. || 7 *δό̣ξα̣ν̣ ε̣[ὖ] βλέπ⟨ε⟩ι̣ν̣* Oell., *δ̣ε̣ῖξον, ἵ̣ν̣α̣ βλέπ⟨ε⟩ι̣ν̣ ἔ̣[χω* Sch. || 8 *τὰ] κ̣α̣ὶ* Oell. | *ὥ̣σ̣τ̣ε̣ κ̣α̣ὶ̣ σ̣τ̣[ίχους] λέ[γ]⟨ε⟩ιν* Oell. | *σ̣τ̣ί[χον]* Sch., *⟨τοὺς⟩ στί[χους]* Sn. || 9 suppl. Sch. | *δικαίως* Sch. | *δικαιων̣ . υ̣τ̣α̣π̣α̣σ̣α̣ . . δ̣ω̣σ̣ω̣* Oell. || 10 suppl. Sch. | *κ̣α̣ὶ̣ τῶν κατ' ἀσπίδα̣ τ̣ι̣ κ̣α̣λ̣ . . δ̣ε̣ . . . . σιν̣* Oell. || 11 *βωμου . . ι̣α̣ντ . . α̣ρ̣π̣α̣ . ε̣υχε̣ . ο* Oell. || 12 *εἶναί τε θυσίας α̣ς̣ . χορομ̣α̣τη . . . ι̣ς̣ι̣ν̣* Oell. || 13 *ν . . α̣ρ̣β . . ο̣ν̣τ . . . ε̣ . εν* Oell. || 14 *ου̣ . ε̣ . . τ̣η̣δ̣ . . α̣λ̣λ̣α̣* Oell. | *. σ .* non legit Oell. | *τί δ]ρ̣ῶν* vel *ἀνδ]ρ̣ῶν* Oell.

γ]ένοιτ' ἂν ᾠδὴ πα . . . . α . ογ . . εθ . . . .
οὐκ ἔστι{ν} μ⟨ε⟩ίζων ο . . . α . . νσθ . . . σ . σ.

Ὁ μὴ δαρεὶς ἄνθρωπος ⌊ο⌋ὐ πα⌊ι⌋δεύετ⌊αι.
π[ά]ν[τα]ς διδάσκ⟨ε⟩ι μι[σθὸ]ς, [ο]ὐ διδά[σκαλος.
. . . σεν . . εα χαιρ . . . . μο . . . .
ρο . . . ρευδεα . ε . . . .
π . . . . . λν . εχει . . . .

VI (1249 = 1250B PACK)

]δραστικον[
δίκαιός ἐστιν οὐ]χ ὁ πράττω[ν μὴ ἀδίκως.
μόνος λογισμός ἐσ]τι λύπης φά[ρμακον.
]ιη[. . . .]ιν φοβοῦνται τοὺς π[
ἆρ' ἐ⌊στ⌊ὶ⌋ συ⌊γγεν⌋ές τι λύπη καὶ βίος
]τι λογισμὸς ἀλλ'{ὰ} ε⟨ἴ⟩κει τυχ[

Pap. V
16 cf. Men. II fr. 595 || 17 = mon. 573 || 18 cf. mon. 462

15 γενοιτ' Oell. | πα . . . α . . . εθο . . . . α[Oell. || 16 οὐκ ἔστι μ⟨ε⟩ίζω[ν] ο . . . και . . . νσθ . . . σας Oell. || 18 πάντας διδάσκ⟨ε⟩ι μ[ισθός, ο]ὐ διδά[σκαλος Oell. || 19 Διὸς ⟨τὸ τάλαντον⟩ κεν[ὸ]ν ἔα (vel ἐᾷ) χαίρε[ιν . .] μο Oell. || 20 ρευδελαθε . . αραξ . . ιεν . ν . δεν Oell. || 21 γε . οπ . λυσσα . α . . . αι . .] [. . α Oell.

Pap. VI
G. Manteuffel, JJP 2, 1948, 87, 3; G. Lanowski, Eos 44, 1950, 59sq.; W. Schubart, BSAW 97, 1950, 58sq., Nr. 29

2 cf. mon. 37—38 || 3 ~ mon. 439 | cf. Pap. XVI 3; mon. 46, 437, 476, 454, 587; flor. ἄριστον Nr. 154 || 5 = mon. 54 = Stob. 4, 34, 54 (Men. I Cith. fr. 1, 8)

1 . . .]δρα . . κον[. . . Schu. || 2 suppl. Mn. (cf. mon. 37) || 3 suppl. Schu. | λογισμός ἐστι φάρμακον λύπης μόνος mon. 439 | λογισμός] λόγος γὰρ Γ, λόγος μὲν B || 4 οἱ μὲν ἔ]νε[ργοὶ μηδ]ὲν φοβοῦνται τοὺς π[όνους Mn. || 5 suppl. Mn. ex mon. 54 || 6 εκει Pap., ἐκεῖ Mn., ἔχει Schu., εἴκει Rt. | σαφὴς οὐκ ἔ]τι λογισμός, ἀλλ' ἐκεῖ τυχ[ών Mn., ὀργῆς κρα]τ⟨ε⟩ῖ λογισμός, ἀλλ'{α} εἴκει τύχ[η Ln.

λύπην γ⸥ὰρ ⸤εὔ⸥ν⸤ους⸥ οἶδε θεραπεύειν λόγος.
νόσον⸥ π⸤ολ⸥ὺ ⸤κ⸥ρεῖττόν ἐστι⸢ν⸣ ἢ λύπην φέ⸤ρειν.
ὀργὴ φι⸥λοῦ⸤ν⸥των ὀλίγον ἰσχύει χρόνον.
ὁ μέγισ⸥τον ἀγαπῶν δι' ἐλάχιστ' ὀργί⸤ζεται.
λόγῳ μ'⸥ ἔπεισας, φαρ⸤μά⸥κῳ σοφωτάτῳ.

VII (deest apud PACK)

σιδηρ[
ἀνθρωπ[
ἄρχε σα .[
πραΰς[
οὐκ ἔστ .[
τῆς πραΰτ̣[ητος
τόδε ὁ μῦθ̣[ος
δύ' ἐν πόλε[ι . . .]ε .[
ἀγαπητός ἐστι .[
ἕξεις κλέος παρα[
ἀνδρὸς χαρακτὴ⸤ρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.

Pap. VI

7 = mon. 445 = Men. II fr. 642, 3 ~ Stob. 4, 48, 29 | cf. mon. 452, 456 || 8 = Stob. 4, 35, 6 (Philem. fr. 202 Kock) ~ mon. 530 | 9 = mon. 600 = Stob. 4, 20, 20 (Men. II fr. 567) | cf. Ter. Andr. 555 || 10 = Men. II fr. 599, 2 = append. 1, 36 ~ Stob. 4, 25, 18, 2 || 11 = mon. 437 = adesp. fr. 317 TGF² | cf. mon. 46

7—11 suppl. Mn. ex monostichis || 7 *θεραπεύειν*] *ἰᾶσθαι* χ γ | *εὔνους*] *ὄντως* H | *λόγος*] *φίλος* Stob. || 8 *πολὺ*] *δὲ* mon. 530 | *νόσον*] *νοεῖν* δ || 9 *φιλούντων*] *φιλοῦντος* λ | *ὀλίγον*] *μικρὸν* χ λ Γ || 10 *ὀργίζ*[*εται* Schu., potius *ἐργά*[*ζεται* Mn. || 11 *ἔπεισας*] *πεῖσον* o A, *πεῖθου* U

Pap. VII

W. Schubart, BSAW 97, 1950, 56sq., Nr. 27

2 cf. mon. 1, 10, 18, 22 || 5 cf. mon. 560, 561, 563, 565, 566, 570, 590, 611, 616, 623 || 11 = mon. 27 = Men. II fr. 66 = Comp. I 302 = Pap. XIV 4

7 *ἐγένε*]*το δὲ ὁ μῦθ*[*ος* suspicatur Schu. || 10 *ἕξεις κλέος παρὰ* [*πᾶσιν, ἢν σαυτοῦ κρατῇς*] Erbse || 11 *λόγου* Pap. XIV 4 et K, *λόγων* cett. codd.

σημεῖον ἐρύθημ[
πᾶσαν ἀρετὴν ἐσ[
ἀτάραχος[
τὴν πρᾶξ[ιν
οὕτω ι ταλ[
ἡ πρᾶξις ο[
ἄλλοι φ[
τὸ πολλὰ .[
τὸ πολλὰ τ[
πράσσετ[
σχολὴ βλ[
ὡς ομιμ[
τολλ[
[χ]α[λ]επ[ο]ὶ[

VIII (1247 PACK)

Ἀρετῆς ἁπάσης σεμνὸς] ἡγεῖται τρόπος.
Βέβαιόν ἐστι κτῆμα παιδε]ία μόνη.
Γέροντα τίμα τοῦ θεοῦ, τὴν εἰκόνα.
Δύσφρων γενοῦ σὺ μηδ]ενὸς κριτής ποτε.

Pap. VII

19 cf. mon. 750 || 20 cf. mon. 774

12 σημεῖον ἐρύθημ'[ἐστὶ πράγματος κακοῦ Erbse || 25 [χ]α[λ]επ[ο]ὶ suspicatur Schu.

Pap. VIII

J. G. Milne, JEA 8, 1922, 156sq.; A. Koerte, APF 8, 1927, 259, Nr. 686; G. Manteuffel, Travaux de la Société des Sciences et des Lettres de Varsovie, Nr. 12, Warschau 1930, 65 et 196

1 ~ mon. 69 || 2 cf. mon. 122, 384, 436 || 3 = Pap. II 3 || 5 cf. mon. 113, 133, 162, 322, 352, 525, 526, 674

1 suppl. Kt. ex mon. 69 | ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώποισιν] ἡγεῖται τρόπος Mur. | τρόπος] λόγος mon. 69 || 2 suppl. Schr. || 3 suppl. Kt. ex Pap. II 3 | γεινώσκε βασιλῆ τοῦ θεοῦ] τὴν εἰκόνα Mur. || 4 suppl. Mur. | δύσφρων] δυνατοῦ Kt. ex mon. 337

Ἔοικε τιμᾶν τοὺς γ]ονεῖς ὡς τοὺς θεούς.
Ζήσεις ἀλύπως] χρημάτων καταφρονῶν.
Ἤθη φίλων γ]είνωσκε, πρὶν γένῃ φίλος.
Θυμοῦ κράτ]ησον, κἂν κακὴν ὀργὴν ἔχῃς.
Ἴσος ἴσθι, πᾶσι, κἂν ὑπερέχῃς τῷ βίῳ.
Καλὸν τ]ὸ γηρᾶν, γηροβοσκὸν {ἐ}ὰν ἔχῃς.
Λάλ]ει τι σεμνόν· εἰ δὲ μή, σιγὴν ἔχε.
Μὴ πιστὸν ἡγοῦ τὸν κατήγορον λόγον.

IX (1248 PACK)

recto ο[*ἱκανῶς βιώσεις γη-*
ροβοσ⌊κῶν τοὺς γονεῖς.
πανουργ[
ἱκέτην γέ⌊ροντα καὶ πένητα μὴ πα-
ρ{ε}ίδῃς. ἰδ⌊ὼν ποτ' αἰσχρὸν
πρᾶγμα ⌊μὴ συνεκδράμῃς. καλὸν
τὸ νικᾶν ἀ⌊λλ' ὑπερνικᾶν κακόν.

Pap. VIII

8 cf. mon. 348, 425 || 9 = mon. 358 = Pap. X 5–6 | cf. mon. 359, 373 || 10 cf. mon. 396, 419 || 11 cf. mon. 455, 521; Pap. XIII 19–20

5 suppl. Mur. | *εἰκὸς θεραπεύειν τοὺς γ]ονεῖς* Kt. || 6 suppl. Kt. | *ζήσεις ἐν ὄλβῳ]* Mur. || 7–10 suppl. Mur. || 9 *πᾶσι] παντὶ* S | *ὑπερέχεις* A, *ὑπερβάλῃς* δ | *τῷ βίῳ] πλούτῳ* υ, *χρυσίῳ* S || 10 *γηροβοσκὸν ἂν* Mur., *γεροβοσκον ἐὰν* Pap. || 11 *λάλ]ει* Kt., *λέγ'] εἰ* Mur. | *τι σεμνόν· εἰ δὲ μὴ* Mur., *το σεμνον ει δη μη* Pap.

Pap. IX, recto

J. G. Tait, EES, Greek Ostraca, vol. 1, 1930, 144, Nr. 405; M. P. Collart, BIFAO 30, 1931, 417sq.; W. G. Waddell, Études de Papyrologie 1, 1932, 18

1–2 = mon. 365 || 2–3 cf. mon. 319 || 4–5 ~ mon. 376 | cf. mon. 542 || 5–6 = mon. 367 || 6–7 = mon. 419 | cf. Eurip. Phoen. 1200; mon. 396

1–2 suppl. Hunt in mon. 365 | Collt. suspicatur Pap. VIII 10 || 4 *ικετην τρ[* Tt. || 4–5 *ἱκέτην γέ⌊ ⌊ρ{ε}ίδῃς* suppl. Collt. ex mon. 376 | *παρίδῃς] προδῷς* mon. 376 || 5–6 suppl. Hunt in mon. 367 || 6 *πραγμιω[* Tt. || 6–7 suppl. Collt. in mon. 419 | *τονικανο* Tt.

κρίνει φίλ⸤ους ὁ καιρὸς
ὡς χρυσὸν ⸤τὸ πῦρ.
καιρὸς δὲ [πᾶσι κύριος
δύναμιν [διδοῖ.
πᾶσι[
υσ[

verso

]. .
κ⸥έρδ-
ος πονηρὸν ζημίαν⸥ ἀεὶ φέ-
ρει. κάλλιστα πει⸥ρῶ καὶ λέ-
γειν καὶ μανθάν⸥ειν. και
]πάντ' ἀεὶ
]ις. κόλαζε
τὸν πονηρό⸥ν, ἄ⟨ν⟩περ δυνατό-
ς ᾖς. καὶ ζῶν⸥ ὁ φαῦλος
καὶ θαν⸥ὼν κολάζεται.
ος
]υτον τε
εν . . .

Pap. IX, recto

8—9 = mon. 385 = Comp. I 165 | cf. Comp. II 83 || 10—11 cf. mon. 424 || 11—12 cf. mon. 436

8—9 suppl. Hunt in mon. 385 || 10—11 suppl. Wad. ex mon. 424 || 11—12 Collt. suspicatur mon. 436

Pap. IX, verso

2—4 = mon. 422 | cf. Eurip. Cycl. 312; Soph. fr. 738 TGF²; mon. 119, 405, 728, 755 || 4—5 = mon. 397 || 7—8 = mon. 389 || 9—10 = mon. 413 = adesp. fr. 582 TGF² || 12—13 cf. mon. 398

2—4 suppl. Collt. in mon. 422 | *κέρδη πονηρὰ* γB || 3 *ζημίας* ζAW || 4—5 suppl. Collt. in mon. 397 || 7—8 suppl. Hunt in mon. 389 || 8—9 *δυνατὸν ᾖ ὁ* || 9—10 suppl. Hunt in mon. 413 || 12—13 Collt. suspicatur mon. 398

X (1246 PACK)

. ϱ . .[
ισμον . . γυν[
προσέχεις καλῶς[
θεὸν μὲν ἡγοῦ πρ[θέλων καλῶς ζῆν μὴ
τὰ τῶν φαύ⌊λων φρόνει. ἴσος ἴσθι πᾶσι, κἂν ὑπερέχῃς
τῷ βίῳ. ἰδίας ⌊νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.
ἴση λε⌊αίν⌋ης κ⌊αὶ γυναικὸς ὠμότης. ἴσχυε σοφίᾳ
κἀρετῇ⌋, χρόν⌊ῳ δὲ μή.
κακὸν⌋ φέρουσιν ⌊καρπὸν οἱ κακοὶ φίλοι. κακοῖς ὁμιλῶν
κα⌋ὐτὸς ἐκβή⌊σῃ κακός.
. . . σοι φρ . .[

XI (1252 = 2129 PACK)

Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς προσδέχου συμβουλίαν.
μὴ πᾶσιν εἰκῇ τοῖς φίλοις πιστεύετε.

Pap. X
J. G. Tait, EES, Greek Ostraca, vol. 1, 1930, 150, Nr. 449; M. P. Collart, BIFAO 30, 1931, 420sq.; M. P. Collart, Chronique d'Égypte 8, 1933, 164sq.

4 cf. mon. 352; Eurip. Electra 890 || 4–5 = mon. 324 || 5–6 = Pap. VIII 9 = mon. 358 | cf. mon. 359, 373 || 6 = mon. 370 = Comp. I 173 | cf. mon. 514, 534 || 7 = Pap. II 9 = mon. 374 || 7–8 = mon. 377 | cf. mon. 360 || 9 = mon. 412 | cf. mon. 402 || 10 = mon. 383 = adesp. fr. 314 TGF² | cf. flor. *ἄριστον* Nr. 73

4–5 suppl. Hunt in mon. 324 | *κακῶς* F | *μὴ ποίει τὰ τῶν ἄλλων* B || 5–6 suppl. Collt. in mon. 358 || 5 *πᾶσιν*] *παντὶ* S | *ὑπερέχεις* A, *ὑπερβάλῃς* δ || 6 suppl. Hunt in mon. 370 | *τῷ βίῳ*] *πλούτῳ* υ, *χρυσίῳ* S || 7 suppl. Collt. in mon. 374 | *ἴση*] *ἴσον* ε χ W Γ | *γυναικῶν* W || 7–8 suppl. Jk. in mon. 377 || 8 *χρόνῳ*] *δόλῳ* F. W. Schmidt | Collt. suspicatur mon. 367 *ἰδὼν ποτ' αἰσ]χρὸν [πρᾶγμα μὴ συνεκδράμῃς* || 9 suppl. Collt. in mon. 412 vel mon. 402 || 10 suppl. Collt. in mon. 383 | *σοφοῖς ὁμ. κ. ἐκ. σοφός* γ(2) ζ(2) Γ(2) υ

Pap. XI
D. C. Hesseling, JHS 13, 1893, 296; F. G. Kenyon, JHS 29, 1909, 39; E. Ziebarth, Nr. 11; J. G. Milne, Catalogue of Literary Papyri in the British Museum, 1927, Nr. 253; cf. A. Koerte, APF 8, 1927, 259, Nr. 686

1 = mon. 705 | cf. mon. 718

1 *προσδέχου*] *ἐκδέχου* Milne || 2 *πιστεύετε* Milne, *πιστεύεται* Pap.

XII (1040 PACK)

Νύμφη ⟨δ'⟩ ἀπρ⟨ο⟩ικ{τ}ος οὐ-
κ ἔχ⟨ε⟩ι παρρησία⟨ν⟩.
]οῦ'ς ἐλεεῖτ αυτορπσ[
]μεντι . . τι[

XIII (1244 PACK)

]. φόβος θεοῦ. ἀρχὴ μ˻εγίστη τοῦ
φρονεῖν τ˼ὰ γράμματα. ˻ἀρ˼χῆς ἀπ˻άσης ἡγεμὼν ἔστω
λ˼όγο˻ς˼. ἀνδρὸς δικαίου ˻κα˼ρπὸ˻ς οὐκ ἀπόλλυται.
ἀγα˼θὰ προθύμως ˻καὶ λά˼λει ˻καὶ μάνθανε. βίος βίου
δεόμ˼ενος οὐκ ἔστ˻ι˼ν βίος.
]β[ί]ου ⟨δικ⟩αίου γ{ε}ίνετ[αι] καλῶς. β˻ουλόμε˼θα

Pap. XII
W. E. Crum, Short Texts from Coptic Ostraca and Papyri, 1921, Nr. 403; S. Gaselee, CR 36, 1922, 138sq.

1–2 = Pap. XIII 21 = mon. 517 | cf. Eurip. Phoen. 391

1–2 *νύμφη δ' ἀπ. οὐκ ἔχει παρ.* Lobel ex mon. 517, *νυμφε απριxτος ου|κ αχι παρρησια* Pap.

Pap. XIII
H. G. Evelyn White, The Metropolitan Museum of Arts, Egypt Expedition, The Monastery of Epiphanius at Thebes, vol. 2, 135 et 321, Nr. 615; A. Koerte, APF 11, 1935, 264, Nr. 812; M. F. Galiano, Arbor 6, 1946, 141, Nr. 16; G. Lanowski, Eos 44, 1950, 50sq.; denuo contulit Jk.

1 cf. mon. 63 cum adnotatione; append. 12, 6; Septuaginta, Proverb. 1, 7; Sternbach, Georgii Pisidae Carmina p. 60; Hom. ϑ 3 *θεὸν φοβεῖσθαι πᾶσιν ἐκ ψυχῆς πρέπει* || 1–2 = Pap. II 1 | cf. mon. 152; Pap. XIV 28 || 2–3 = mon. 68 | cf. mon. 69, 540 || 3 = mon. 28 || 4 = mon. 94 | cf. Comp. I 130 || 4–5 = Pap. II 2 = Pap. XIV 11 = mon. 115 || 6 cf. mon. 108 || 6–7 = mon. 104 = Comp. I 82 | cf. mon. 273, 329

1–2 suppl. Wht. in Pap. II 1 || 2 *˻ἀρ˼χῆς ἀπ˻άσης* suppl. Wht. | *ἡγεμὼν ἐστιν λ˼όγο˻ς˼* suppl. Ln. ex mon. 68 | *ἔστω* Nok., *ἐστι* codd. || 3 suppl. Wht. in mon. 28 || 4 *ἀγα˼θὰ προθύμως* suppl. Wht. | *˻καὶ λά˼λει ˻καὶ μάνθανε* suppl. Ln. ex mon. 94 || 4–5 suppl. Zs. in mon. 115 || 6 *β . ουαιουκεινετ . . καλως βο . . . . . θα* legit Wht. et suppl. ex mon. 108 || 6–7 suppl. Wht. in mon. 104

*πλουτ⌊ε⌋ῖν πάντες, ἀλλ' οὐ δυνά⌊μεθα. γυνὴ δικαί-
α τοῦ βίου σωτηρία. γάμει ⌊δὲ μὴ τὴν προῖκα, τὴν
γυναῖκα δέ.⌋ γ⟨υ⟩ν⟨αι⟩κὶ πιστῇ κ[
δίκαι]ος ἀνὴρ πανταχοῦ λα[
δένδρο⌋ν παλαιὸ⟨ν⟩ μεταφυτεύ⌊ειν δύσκολον.
]δει⌊λοῦ γὰρ⌋ ἀνδρὸς δειλὰ καὶ ⌊φρονήματα.
ἔρω]ς ἁπ⌊ά⌋ντων τῶν δ⌊ιδαγμάτων κρατεῖ. ἔθους δὲ
βάσανό⌋ς ἐστι⟨ν⟩ ἀνθρώπο⌊ις χρόνος. ἐνίοις τὸ σιγᾶν
κρεῖττ⌋όν ἐστι τοῦ λαλεῖν. ζῆν βουλόμεν⌊ος μὴ πρᾶττε
θα⌊νά⌋του ⟨γ'⟩ ἄξ⌊ια⌋. ἤθη πονηρὰ τὴν φύσιν δ⌊ι⌋αστρ⌊έφει.
θεὸν προτίμα,⌋ δεύτερον δὲ τοὺς γονεῖς. [ἴσον θεοῖς
χρὴ πάντα τ]{ε}ιμᾶν τοὺς γονεῖς. κ[
]λάλει τὰ μέ⌊τρια, μὴ λάλει ⟨δ'⟩ ἃ μή
σε δεῖ. μακά]ριός ἐστι πᾶς ὁ μὴ θν[ητὰ φρονῶν.
νύμφη δ'⌋ ἄπροικος οὐκ ἔχει παρρησίαν .[
]. ητον . . ευετα. ⟨ὁ⟩ γράμματ' ε⌊ἰ⌋δ⌊ὼς καὶ*

7—8 = mon. 149 ‖ 8—9 = mon. 154 | cf. mon. 296 ‖ 9 cf. Pap. XIV 24; mon. 142, 171 ‖ 10 cf. mon. 205 ‖ 11 = Pap. II 4 (Philem. fr. 147 Kock) ‖ 12 = mon. 190 ‖ 13 ~ mon. 298 ‖ 13—14 ~ mon. 304 | cf. Stob. 4, 31, 15, 5 (Antiph. fr. 232 Kock) ‖ 14—15 = mon. 258 | cf. mon. 306, 521, 555 ‖ 15—16 = mon. 277 ‖ 16 = mon. 287 ‖ 17 = mon. 322 | cf. mon. 113, 133, 162, 352, 525, 526, 674 ‖ 17—18 cf. mon. 113, 322, 331, 357, 365, 525, 526 ‖ 19—20 = mon. 455 | cf. Pap. VIII 11 ‖ 20 cf. mon. 465. 471, 480, 500, 507 ‖ 21 = Pap. XII 1 = mon. 517 | cf. Eurip. Phoen. 391 ‖ 22—23 = mon. 568 | cf. mon. 152, 586, 865

7 *δυνά⌊μεθα* Wht., *τενα*[Pap. ‖ 7—9 suppl. Wht. in mon. 149 et 154 ‖ 9 *γυναικὶ πιστῇ κ*[Wht., *γηνηκιπιστηκ* Pap. ‖ 10 *δίκαι*]*ος ἀνὴρ* suppl. Jk. | *ἀνὴρ δίκαιος πανταχοῦ λαλητέος* Ln. ‖ 11 *δένδρο⌋ν παλαιὸν μεταφυτεύ⌊ειν δύσκολον* Jk. ex Pap. II 4.]*ν παλαια μεταψεται* Pap. ‖ 12 suppl. Wht. ex mon. 190 | *δειλῶν γὰρ ἀνδρῶν* codd. ‖ 13 suppl. Wht. ex mon. 298 | *ἔρως*] *ἡ φύσις* mon. 298 ‖ 13—14 suppl. Wht. ex mon. 304 ‖ 13 *ἔθους* Wht., *ἤθους* codd. ‖ 14—15 *ἐνίοις τὸ σιγᾶν* suppl. Ln. ex mon. 258 | *ἐνίοις*] *νέοις ε* (2) | *λέγειν* **UΓ** ‖ 15 *κρεῖττ⌋όν ἐστι* suppl. Wht. ‖ 15—16 suppl. Wht. in mon. 277 ‖ 16 suppl. Wht. in mon. 287 | *διαστρέφει*] *ἀνατρέπει* **W** ‖ 17 suppl. Wht. in mon. 322 ‖ 17—18 suppl. Sn. | Wht. suspicatur mon. 365 ‖ 19—20 suppl. Wht. in mon. 455 *λάλει τὰ μέτρια καὶ μὴ λάλει ἃ μή σε δεῖ* | *καὶ* (ante *μὴ*) del. Jk. | *δ'* add. Th. ‖ 20 *μακά*]*ριός ἐστι* suppl. Wht. | *θν*[*ητὰ* suppl. Ln. | *φρονῶν* suppl. Sn. ‖ 21 suppl. Wht. in mon. 517 ‖ 22—23 suppl. Wht. in mon. 568

πε⌊ρ̣ι̣σ̣σ̣ὸν νοῦν ἔχει. πλοῦ[το]ν . . . .[
]τὰ γράμ̣μ̣ατα. ῥ̣ο̣πή ⌊'⌋στιν ἡμῶν ὁ βίος ὥσπερ
ὁ ζ̣υγός .⌋ τ̣ὰ γράμματα . . . τ[
]. ν τέχ̣ν̣η δ .[
]φ̣α̣ῦ̣λ̣ος[
]ὼς ἔστιν[
]χαραν[
]αχ . ατο[

XIV (deest apud PACK)

γυ]ναικὸς †αρχης† ἁμαρτίας.
Ἀνάπαυσίς ἐ⟨στ⟩[ι] τῶν κακῶν πάντων ⌊ὕπ⌋νος.
Ἅπαντ' ἀφανίζει γῆρας ἰσχὺν σώματος.
Ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.
Ἀθάνατον ἔχθραν μὴ φύλασσε{ι} θνητὸς ὤν.
Ἅπασα δὲ χθὼν παντὶ σώ[φρ]ον{ε}ι πατρίς.
Ἄγει δὲ ⟨πρὸς⟩ φῶς τὴν ἀ⌊λήθειαν⌋ {ὁ} χρόνος.

Pap. XIII

24–25 = mon. 689 || 26 cf. mon. 740

23 πλοῦ[το]ν Wht. || 24–25 suppl. Jk. in mon. 689 || 24 ἡμῶν ὁ βίος Mk., ὁ βίος ἡμῶν codd. || 26 ο̣ν τεχνη δι̣α̣ legit Wht.

Pap. XIV

V. Puntoni, Gnomologii acrostici fragmentum Graece una cum metaphrasi Copto-sahidica, e papyro Aem. Sartii, 1883; O. Marucchi, Il Museo Egiziano Vaticano, 1899, 297sq.

2 ~ mon. 76 || 3 = mon. 39 || 4 = mon. 27 = Comp. I 302 = Pap. VII 11 = Men. II fr. 66 || 5 = mon. 5 = Arist. Rhet. 1394 B 21 (adesp. fr. 79 TGF²) | cf. Wachsmuth p. 206 || 6 cf. Eurip. fr. 1047 TGF²; mon. 735 (adesp. fr. 318 TGF²) || 7 = mon. 13 | cf. Stob. 3, 11, 13 (Men. II fr. 366); mon. 639, 839

1 γυ]ναικὸς suppl. Mar. || 2 ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν πάντων ὕπνος Mar. in mon. 76 δ, ἀνάπαυσις ὕπνος ἐστὶ πάντων τῶν κακῶν Erbse, ἀνάπαυσις ἐπ[ὶ] πάντων ἐκ τῶν κοπον [ὕπ]νον Pap., ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν πάντων ἀπραξία mon. 76 Γ || 4 λόγου] λόγων χ et Comp. I || 5 ἀθάνατον ἔχθραν Mar. ex mon. 5, ἀθάνατος ἔχθραμ Pap. | ἔχθραν] ὀργὴν Arist. || 6 suppl. Mar. || 7 πρὸς Jk. ex mon. 13, εἰς Pap. | ἀ⌊λήθειαν⌋ suppl. Mar.

Ἀρχὴ κα[λῶν] τῶν ἐν βίῳ τὰ γράμματα.
Ἄνευ δὲ πληγῆς {τὰ} γράμματ' οὐδ{ε}εὶς μανθάνει.
Ἀνὴρ πονηρὸς ⟨δυσ⟩τυχεῖ, κἂν εὐτυχῇ{ς}.
Βίος βίου δεόμενος οὐκ ἔστιν βίος.
Βέβαιος λογισμὸς τῷ †ἐγνωκότι† τὰ γράμματα.
Βίου δικαίου γίγνεται τέλος καλόν.
Βίου ⟨πονηροῦ⟩ θάνατος ⟨α⟩ἱρετώτερος.
Βροτοῖς ἅπασι ⟨κα⟩τ{ο}θανεῖν ὀφ⌊ε⌋ίλεται.
Βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμὸς ⌊εἰς⌋ ὀργὴ⌊ν πε⌋σών.
Βίος ἀμέριμνος [ἣν γυναι]κὶ μὴ λαλῇς.
Βραδὺς πρὸς ὀργὴν ⟨κ⟩ἀγκρατὴς φ⌊έρ⌋ειν γενοῦ.
Γέρων ἐ⌋ραστὴς ἐσχάτη κα⌊κὴ τύχη.
Γράμματα †μάνθανε [καὶ] ἐλπίδας ἕξε⟨ι⟩ς καλάς.
Γράμματα μαθεῖν δεῖ καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.
Γυν⌊αιξὶ πάσ⌋α⟨ι⟩ς κόσμον ⟨ἡ⟩ σιγὴ φέρει.

8 cf. Pap. II 1 (Pap. XIII 1—2) || 10 = mon. 21 = Vit. p. 101, 31 || 11 = Pap. II 2 = Pap. XIII 5 = mon. 115 || 13 = mon. 108 | cf. Pap. XIII 6; mon. 83, 128 || 14 ∼ mon. 276 (Stob. 4, 53, 17; Aesch. fr. 679 Mette) | cf. Comp. I 62; Eurip. Iph. Aul. 1252; Stob. 4, 53, 15 (Aesch. fr. 316 Mette) || 15 = mon. 110 = Eurip. Alc. 782 (Stob. 4, 51, 13) | cf. Eurip. Alc. 418—419 || 16 = mon. 112 | cf. Chares I 42 || 18 = mon. 99 || 19 = mon. 146 || 21 = mon. 152 = Stob. 3, 35, 6a | cf. Pap. II 1 (Pap. XIII 1—2); mon. 568, 865 || 22 = mon. 139 | cf. Stob. 4, 28 (Soph. Aiax 293)

9 *ἄνευ . . . μανθάνει* Sn., *ἄνευ δὲ πληγῆς οὐδὲ εἷς μανθάνει τὰ γράμματα* Pap. || 10 *⟨δυσ⟩τυχεῖ* Mar. in mon. 21, *ἀτυχής, κἂν εὐτυχής* Pap., *δυστυχής, κἂν εὐτυχής* Sn. || 12 *τῷ τὰ γράμματα εἰδότι* Th. || 13 *γίγνεται* mon. 108, *γει[ήσε]ται* Pap. || 14 *βίος αἰσχύνης θάνατος ἐριτώτερος* Pap., *βίου αἰσχύνης θάνατος αἱρετώτερος* Mar., *βίου πονηροῦ* Jk. ex mon. 276 || 15 *βρατοις απασι το θανειν οφιλεται* Pap., *βροτοῖς ἅπασιν τὸ θανεῖν ὀφείλεται* Mar. | *⟨κατ⟩θανεῖν* Jk. ex mon. 110, *ἀποθανεῖν* γ || 16 suppl. Mar. ex mon. 112 || 17 suppl. Mar. || 18 *βραδην προς οργην εγκρατην* Pap., *βραδὺς πρὸς ὀργὴν ἐγκρατὴς φ⌊έρ⌋ειν γενοῦ* Mar. | *⟨κ⟩ἀγκρατής* Th. || 19 suppl. Mar. in mon. 146 || 20 *[καὶ] ἐλπίδας ἕξε⟨ι⟩ς* Mar. | *γράμματα μαθὼν τις ἐλπίδας ἕξει καλάς* Erbse || 22 *γυν.[ ].ας κοσμος σικη φορει* Pap., *γυν⌊αιξὶ πάσ⌋α⟨ι⟩ς κόσμον σιγὴ φέρει* Mar., *κόσμον ⟨ἡ⟩ σιγὴ φέρει* suppl. Jk. ex mon. 139 | *γυναικὶ πάσῃ* **ΓΣ** | *φέρει] πρέπων* R

Γαμεῖν ὁ μέλλων εἰς μετάνοιαν ἔρχε⟨ται⟩.
Γυναικὶ μὴ πίστευε τὸν σαυτοῦ βίον.
Γυν⟨α⟩ι[κὸς] ἅπτου καὶ οὐκ ἀνεξ . . .[

XV (1054 PACK)

ὀργῆς ἕκατι κρυπτὰ μὴ ἐκφάνῃς φίλου.

XVI (2086 PACK)

φιλῶ τὰ γράμματα μισ[
χάρις ἐπὶ χρῆσιν οὐχ . . . . . .[
ψυχ[ῆς] οὐκ ἔστιν φάρμ[α]κ[ον πλὴν τοῦ λόγου.
ὦ παιδίον, μὴ φεῦγ⟨ε⟩ καλὰ τ[

XVII (2136 PACK)

ὁ μηθὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.

Pap. XIV
23 ~ mon. 147 ~ Stob. 4, 22, 51 (Philem. fr. 198 Kock) || 24 = mon. 142

23 *ὁ σπευδον εἰς μ. ἐρχη* Pap., *ὁ μέλλων εἰς μ. ἔρχεται* mon. 147 | *ὃς ἐθέλει* Stob. || 24 *σαυτοῦ βίον* Jk. ex mon. 142, *ἑαυτοῦ βίου* Pap. | *γυναιξὶ* D | *βίον*] *λόγον* D, *οἶκον* A || 25 *γυν⟨α⟩ι[κὸς]* suppl. Jk. | *γυναικὸς ἅπτου καὶ οὐκ ἀνέξῃ τ[οῦ βίου]* Erbse

Pap. XV
P. Jouguet — G. Lefebvre, BCH 28, 1904, 208; F. Blaß, APF 3, 1906, 486, Nr. 327; E. Ziebarth, Nr. 42a; G. Lanowski, Eos 44, 1950, 45.

1 = Chares I 20 ~ mon. 567 (Comp. I 47) ~ Philem. fr. 233, 1 Kock

1 *ἕκατι κρυπτὰ*] *χάριν τὰ κρυπτὰ* mon. 567, Comp. I 47, Philem. fr. 233 Kock | *μὴ φάνῃς* Philem. fr. 233 Kock

Pap. XVI
A. Hunt, Catalogue of the Greek Papyri in the John Rylands Library, 1911, vol. 1, Nr. 41; A. Koerte, APF 6, 1920, 267, Nr. 521.

3 cf. mon. 46, 437, 439, 452, 454, 476, 587, 840; flor. *ἄριστον* Nr. 156
3 suppl. Kt.

Pap. XVII
J. G. Milne, JHS 28, 1908, 126; E. Ziebarth, Nr. 10.

1 = Antiphan. fr. 288 Kock

XVIII (deest apud PACK)

Col. 1]. . .[
]. τυχ[
τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονε⌋ῖν νομίζ⌊ομεν.
]. . . . .[
]. . π . . . ο . .[
]. . . . .[
]. νι . . .[
]νι . .[
]. .[
]λη . . . . .[
]ηντε . . . . .[
θεοῦ γὰρ οὐδεὶς χωρ⌋ὶς εὐτυχ⌊εῖ βροτῶν.
]τοῖς ἐ[
]. . . . . . .[
]. . . . .[
]ο . ναπεχ[
]. . . [
]νη[
]. ο .[
]π[

Col. 2]ημ .[
]. τακα[

Pap. XVIII, Col. 1

J. Barns, CQ 44, 1950, 126sq.

3 = mon. 726 = Stob. 1, 6, 12 (Eurip. fr. 1017 TGF²) | cf. Eurip. Heracl. 746—747; Quint. 6, 3, 97 'felicitas est quam vocant sapientiam'; mon. 628 || 12 = mon. 344 = Stob. 1, 1, 17 (Eurip. fr. 617a, 1 TGF²)

3 suppl. Bs. in mon. 726 | τὸν εὐτυχοῦντα] τὸν εὖ πραγοῦντα γ || 10 πολλοὶ τραπέζης, οὐκ ἀ⌋ληθε̣ί̣α̣ς ⌊φίλοι (mon. 641) Erbse || 12 suppl. Jk. ex mon. 344 | θεοῦ γὰρ οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν ἄνευ γ || 13 ξένος ὢν ἀκολούθει⌋ τοῖς ἐ⌊πιχωρίοις νόμοις (mon. 547) Erbse | ἐγχωρίοις A

χο]ρτασμα[
]πρασθη . . . .
]πολλάκις .[
]. αὐτὸς μάθῃς .[
]τύχη .[
]. ους ἔχω[
]. θέλῃς[
]. . [. . .] τασις[
]. ν . . . [. .] . ει . . . . .[
]ον εἶνα[ι τ]ύχην[
]τεκα . [. .] . ν ποτε[
]σεισας λόγον[
κάτά]ραξε τὸν βίον[
]. .[ ]λω[
]. τις ἐστὶν ἥ τ' ἐμπει[ρί]α[
[χὠ σω]φρόνων λογισμὸς ἐν τοῖ[ς] πράγμασι
]πολλάκις κακ[οῖ]σι γάρ[
[τὰ] μὲν πορίζει, τοῖς δὲ χρησ[τοῖς] πήματα
[. .] νουκανειεν τοῦτο νοῦν ἔ[χειν .] . ς
[ἔπεσ]θ' ἑκάστῳ μοῖρα καὶ πλουτ[ε]ῖ[ν πο]ι[εῖ
[. . .]αι πένεσθαι καὶ τὸν ἔκ τινω .[
[. . .]ενδε καί πως. σῶμα δ' οὐκ ἔστιν [τύχ]η
[ταὐ]τόματα προσπ{ε}ίπτοντα ταῦτ' ἐστὶν τύχ[η]
[οὐκ] ἔστιν οὐδὲν ποικιλώτερον τύχης.
χρήματα πορίζει

Col. 3]. . .[
]. . . . . . σ[

Pap. XVIII, Col. 2

7 cf. mon. 341 (adesp. fr. 312 TGF[2]) || 26 cf. mon. 874 (Men. I Cith. fr. 8)

3 suppl. Bs. || 10 μετάσ]τασις Bs. || 12 μόν]ον Ms. || 15 ἅπαντ' ἔτρεψε κάτά]ραξε τὸν βίον Ms. || 17 suppl. Bs. || 18 χὠ σω]φρόνων vel ὅ τε σω]φρόνων Ms. || 19 suppl. Ms. || 20 ⟨χρήματα⟩ πορίζει Bs. (cf. lectionem variam sub vs. 26 traditam) || 21 suppl. Bs. || 22 ἔπεσ]θ' suppl. Bs. | πλουτ[ε]ῖ[ν πο]ι[εῖ Pg. || 23 ὡς κ]αὶ Bs. || 24 πόθ]εν δὲ Bs. | [τύχ]η Bs. || 25—26 suppl. Bs. || 27 var. lect. ad v. 20

[. . . . .] . ṭα καὶ πρᾶξις .[
[. . . . .] . ἀμελὲς τὰ δω . . . . ει
[. . . . . οὔτ]ε πρᾶξιν οὔτε λύσιν ἔχει
. [. . . . .] . . . . ι καὶ εὑρίσκει πόρον.
οὐ [παντὸς ἀνδ]ρὸς στρῆγος ὑπενέγκαι τύχης
κακ .[. . . . .] περικατουρίωσε δέ,
ὥσπερ ὄν[ος ἐγκρατ]ῶς φέρων τὸ φορτίον.
χαλεπὸν δυ [. . . . .]νιωντα τὴν τύχην
ῥᾴως ἐνεγκ[εῖν, χαλε]πόν· εἴθ', ὅταν φέρειν
αὐτὴν κατὰ τρ[όπο]ν μὴ δυνηθῶσίν τιν[ες,
χειμαζόμεν[οι στ]ένουσι τὴν αὐθαδία[ν
οὔ τῳ φέρειν τ[ὸ πρ]ᾶγμα καὶ λέγειν καλῶς
καὶ πάντα .[. . . . .] . . . καὶ νοῦν ἔχε[
καὶ χρηστοήθης γε [. . . . .] . . . ἂν δὲ μή
[. . . . . .] . . στρέψασα . . . . τύχη[
τούτου δὲ χαλκοῦ φαιν . . . .[
[.] . ς ἐπιτηδὲς παντ . . ε . . . .[
[τ]ύχην τρόπον νοῦν ὄψιν [ἀκοὴν
[σ]ύμφωνος αὐτῷ γεγον . .[
πολλάκι τὰ μὲν δοχθέντα τ[
[.]ων . . δοκ [. . . . . . .] νδε[
[φ]ύσει γενόμενα νῦν δοκεῖ . . . . .[

(sequuntur Theophr. et Demosth.)

Pap. XVIII, Col. 3

3—6 cf. Greg. Naz. (Migne P. G. XXXVII, 945) *καιρὸς δὲ δὴ μάλιστα ἡ βίου λύσις*; Ziebarth Nr. 47, 255 *τίς ἡ τοῦ βίου πρᾶξις; καιρός* || 6 cf. Eurip. Med. 1417sq. (Eurip. Alc. 1161sq.; Androm. 1286sq.; Hel. 1690sq.; Bacch. 1390sq.) || 9 cf. Apollod. fr. 17 *χαλεπὸν τύχη 'στὶν πρᾶγμα, χαλεπόν· ἀλλὰ δεῖ αὐτὴν φέρειν κατὰ τρόπον ὥσπερ φορτίον*

7 suppl. Fr. || 9 *ὄν[ος ἐγκρατ]ῶς* Fr., *ὄν[ος εὐκόλ]ως* Ms. || 10 *δυ[νάστῃ γειτ]νιῶντα* Erbse || 11—14 suppl. Bs. || 20 *[τ]ύχην* Bs. | *ἀκοὴν* suppl. Rt. || 21 et 24 suppl. Bs.

XIX (deest apud PACK)

]. . . . .[
]. . . . .[
]. . . . .[
]. . . . .[
]ạν ἔφυ
]ν μηδὲ την[. . .] ν [. . . .] ν
]κλέου[ς
]ạτων ẹκ̣τον [. . . . .] οφ . ẹπ̣ει
Φιλ]ήμονος
ὡς ἡδὺ δούλοις⌋ δεσπότας χρηστοὺς λαβεῖν
καὶ δεσπόταισι⌋ δοῦλον εὐμενῆ λαβεῖν
Ἀ⌋ντιφάνους
δούλῳ γὰρ οἶ⌋μαι πατρίδος ἐστερημέ̣ν̣ῳ
χρηστὸς γενόμ⌋ενος δεσπότης ἐστὶν πα⌊τρ⌋ίς.

XX (deest apud PACK)

Col. 1
]. . ạι κακηῖ
]. δυστυχεῖν
]. ẹμηχ̣ει̣ τύχη
]τ̣ρ̣η̣ι̣ . . σ̣ευ̣ . . ας νοσεῖν
]οις
]. . . . ϑ̣ετο

Pap. XIX
W. Schubart, BSAW 97, 1950, 57, Nr. 28

10—11 = Eurip. fr. 529 TGF² (Stob. 4, 19, 3) | cf. mon. 858; Men. II fr. 564 || 12—13 = Antiph. fr. 265 Kock (Stob. 4, 19, 9)

7 nomen poetae Διο]κλέους vel Τιμο]κλέους vel Εὐθυ]κλέους suspicatur Schu. || 10—14 suppl. Schu. ex Eurip. fr. 529 TGF² et Antiph. fr. 265 Kock || 14 ἐστι δεσπότης Stob.

Pap. XX, Col. 1
D. S. Crawford, Papyri Michaelidae, 1955, 13, Nr. 5;

2 cf. mon. 250 || 4 cf. mon. 116, 280

]ν̣οις ἔχειν
]ρ̣ντ . . ν
(sequuntur hexametri 20)

(praecedunt hexametri 8)
Col. 2 *ἀλλ̣' ὡς μὲν ἐ̣φυ̣[*
μέλ̣λ̣ω̣ . . . . .[
ἐπισ̣. πε . αι γὰρ ὡς̣[
τοτ̣. γμαθησει χ̣ρυ̣[σόν
δεῖ γὰρ γυναῖκα τ̣[
πρῶτον μὲν ἀνὴρ .[
ἐκ τοῦ μεγίστου κ̣[
πρὸς τὴν ἐκείνου[
πράξασαν αὐτὴν[
ἔπειτα πλ̣οῦτον μη[

Pap. XX, Col. 2
4 *τότ' ἐκμαθήσει χρυσὸν* Lobel

ΧΑΡΗΤΟΣ ΓΝΩΜΑΙ

I (155 PACK)

A τὰ κ]αλὰ καὶ δίκαι[α δρᾶν
]. δόξα ἀγήρα[τος
]σι, παῖ, πατρὸς γερ[αιτέρου.
]ῳ σωφρονεστέρ[ῳ
ἔλπιζε τιμῶν το]ὺς θεοὺς πράξειν [καλῶς.
ἐ]μποιεῖν τὸν Ἡρα[κλῆ

Chares I

G. A. Gerhard, SbHAW 3, 1912, Abh. 13; R. Philippson, PhW 34, 1914, 801sq., Nr. 26; O. Hense, RhM 72, 1917/18, 14sqq.; J. U. Powell, New Chapters in the History of Greek Literature, vol. 1, 1921, 18; A. Koerte, APF 7, 1924, 119, Nr. 542; G. A. Gerhard, RE 9, 662sq.; E. Diehl, Anthol. Lyr. Suppl. 1942 et Anthol. Lyr. fasc. 2, 1950, p. 110; Theognis. Ps.-Pythagoras. Ps.-Phocylides. Chares. Anonymi aulodia. Fragmentum teliambicum. Post E. Diehl ed. D. Young, Leipzig 1961, 113sqq.

1 cf. Eurip. fr. 1035, 1 TGF^2; Eurip. Med. 578 || 1—2 cf. Eurip. fr. 585 TGF^2 || 2 cf. Eurip. Iph. Aul. 567 || 3 cf. Eurip. fr. 110 TGF^2; mon. 158 (Eurip. fr. 291 TGF^2), 164, 524 || 4 cf. Eurip. Herc. 300; Democr. fr. 47 (Stob. 3, 1, 45) || 5 = mon. 213 || 6 cf. Eurip. fr. 432 TGF^2

1 suppl. Gd. | *ἀεὶ μέλοι σοι τὰ κ]αλὰ* vel *μέμνησ' ἀεὶ σὺ τὰ κ]αλὰ* vel *κράτιστόν ἐστι τὰ κ]αλὰ* Hns. || 2 *]. δόξα (ἀ)γήρα[ς ἐστιν δὴ* (cf. Minas *καλὸν τὸ γῆρας, εἰ καλὴν φήμην ἔχει* My. SBAW 1890, 2, 359) potius quam *δόξα ἀγήρα[τος* vel *ἀγήρα[ντος* Gd. | *τῷ ταῦτα δρῶντ]ι δόξα ἀγήρα[τος μένει* vel *πέλει* Hns. || 3 *πεῖθου λόγοι]σι, παῖ, πατρὸς γερ[αιτέρου* suppl. Gd. || 4 *πείσῃ γὰρ αὐτ]ῷ σωφρονεστέρ[ῳ γε σοῦ* vel *πολύ* Gd., *εἴκειν σε γὰρ τ]ῷ σωφρονεστέρ[ῳ χρέων* Hns. || 5 suppl. Gd. in mon. 213 | *τοὺς θεοὺς] τὸν θεὸν* χ(1) K, *τοὺς γονεῖς* χ(2) Γ | *πράσσειν* χ(1) || 6 *ἐ]μποιεῖν τὸν Ἡρα[κλῆ* Gd., *αὐτῷ δὲ δρῶντι συ]μποιεῖν τὸν Ἡρα[κλῆ* Crus. ex Eurip. fr. 432, 2 TGF^2

γονεῖς ἀεὶ θεοῖσιν ἐ]ξ ἴσου σέβου. [
ὀργὴν ἑταίρων καὶ⌋ φίλων πειρῶ φέ̣⌊ρειν
]ω̣ν μὴ κακῶν γι̣[
ἔργων πονηρῶν⌋ χεῖρ’ {α} ἐλευθέ⌊ραν ἔχε.
]. . . μὴ πρ[άσ]σε̣ι̣[ν] κακ̣[ῶς. B
]. α . ἠδικημένος
]ε̣ὐμαρέστερος
]. ι̣σ̣θηναι κακο̣[.]
]τὰ ψευδῆ λέγειν
]τἀληθῆ λέγων
]ν̣ τοῖς φίλοισιν εὐμαρῶ[ς
μὴ τοὺς κακοὺ⌋ς οἴκτειρε πράσσοντας ⌊κακῶς
βέ]βαιος ἠτυχηκότι
ὀργῆς ἕκατι κρυ⌋π⟨τ⟩ὰ μὴ ἐκφά{ι}ν⟨η⟩ς φίλο⌊υ
]οιου προμηθίας

Chares I A, B

7 = Gnom. PIFAO/PSI 172, 7; cf. mon. 321, 723; Comp. II 77—78 || 8 ∼ mon. 604 || 9 cf. mon. 704, 724 || 10 = mon. 220 || 11 cf. Char. I 5; 18; Men. I Epitr. 738—740 || 12 cf. Eurip. Med. 221; Electra 915 || 14 cf. mon. 49 (Men. II fr. 476, 1) || 15 cf. Men. II fr. 506 (Stob. 3, 12, 9); Soph. fr. 326, 1 TGF²; Philoc. 108 || 16 cf. Soph. Philoc. 1236, fr. 855, 14 TGF²; Eurip. Hec. 1206, fr. 313, 1 TGF²; mon. 234, 294; Men. II fr. 421, 1 || 18 = mon. 474 || 19 cf. mon. 100, 817; Eurip. Iph. Aul. 345—347 || 20 = Pap. XV 1 ∼ mon. 567 (Comp. I 47) ∼ Philem. fr. 233 Kock

7 suppl. Mtt. ex Gnom. *θνητῶν δὲ* (vel *τε*) *μηδέν’ ἐ*]*ξ ἴσου σέβου* [*θεοῖς* Phil., *σαυτοῦ γονῆας ἐ*]*ξ ἴσου σέβου* [*θεοῖς* Diehl ex Ps. Phocyl. 8 || 8 suppl. Gd. ex mon. 604 | *ὀργὴν ἑταίρου καὶ φίλου* mon. 604 || 9 *ἐσθλῶν δ’ ἑταίρ*]*ων μὴ κακῶν γί*[*γνου φίλος* Gd. || 10 suppl. Gd. in mon. 220 || 11 suppl. Gd. || 12 *γ*]*ά*[*ρ*] *ἠδικημένος* Gd. || 14 *νομ*]*ισθῆναι κακό*[*ς*] dubitans tentavit Gd. || 16—17 *ἀλλὰ*] *τἀληθῆ λέγων* | [*φέρεις ὄνησι*]*ν τοῖς φίλοισιν εὐμαρῶ*[*ς* Hns. ex Soph. Oed. C. 287 | *τἀληθῆ λέγων* | [*ἔχεις ὁμιλεῖ*]*ν τοῖς φ. εὐμαρῶ*[*ς* Gd. || 18 suppl. Gd. in mon. 474 | *πράξαντας* A || 19 *ἐσθλῷ δ’ ἔσῃ βέ*]*βαιος ἠτυχηκότι* Gd., *ἐσθλῷ δ’ ἕπου βέ*]*βαιος* Hns., *ἐσθλῷ φίλος βέ*]*βαιος* Crus., *ἐσθλῷ παρὼν βέ*]*βαιος* Schöll || 20 suppl. Gd. in Pap. XV 1 | *ἕκατι κρυπτὰ*] *χάριν τὰ κρυπτὰ* mon. 567 | *ἐκφάνῃς* Pap. XV, *ἐκφαίνεις* Pap. | *φίλου*] *φίλων* ζ || 21 *πάντως δὲ λήθην μὴ π*]*οιοῦ προμηθίας* dubitans tentavit Gd.

γλώσσης μάλιστα, π[αντ]αχοῦ πειρῶ κρατ[εῖν.
ὃ καὶ γέροντι κα[ὶ] ν[έῳ] τιμὴν φέρει.
ἡ γλῶσσα σιγὴν κ[αιρ]ί[α]ν κεκτημένη.
].[ ]. . . . θυμοῦ λαβεῖν
]. . . . . . . βλάβην φέρει
]. . . [.] . [.]ἀνθρώπους ἔχειν
]. . . . ιη νομίζεται
]ν ἐκφοβούμενο[ς
]. . θῶν τύχη
]. ἐκφ[. . .]υς ὅλων
]. . συντελεῖ τύχη

C λύσιν πονηρῶ[ν
ἐσθλοῖσι δαίμων[
. φηνελε[.]ι . ητ[
μόνη[
κ[ρ]ήνη γὰρ[
ἢ μὴ λέγε ἐν [. .]η[
μηθενὸς αμ[
ὃ μὴ λέγων[
[.] . μ[.] η χαρι[
βλαπ[τ

Chares I B, C

22 = mon. 136 = Stob. 3, 33, 4 | cf. Vit. p. 101, 40 || 22—24 = Stob. 3, 33, 4 (Chares fr. 2 TGF²) || 24 cf. Aesch. Sept. 619, Choeph. 582; fr. 351 Mette || 25 cf. mon. 339, 348, 355 || 26 cf. mon. 8, 302; Soph. Electra 1042 || 29 cf. Soph. Electra 276 || 33 cf. mon. 354; Eurip. Androm. 900; Soph. Philoc. 1341 || 36 cf. Comp. II 162; adesp. fr. 503 TGF² || 38 cf. mon. 292, 306 || 39 cf. Men. II fr. 185, 4 || 42 cf. mon. 112; Soph. Aiax 1345; Eurip. Herc. 263, Electra 974

22 suppl. Gd. in mon. 136 | *πανταχῇ* RH Coll || 23—24 suppl. Gd. ex Stob. 3, 33, 4 || 23 *ὃ καὶ* Stob. (SM), *ὃ δὲ* corp. Par., *ὡς καὶ* Nck., *καὶ γὰρ* Hns. || 25 *πειρῶ χαλινὸν ἔμπεδον*] *θυμοῦ λαβεῖν* suspicatur Gd. || 27]*ἀνθρώπους* suppl. Th., dubitat Gd., *εὐ*]*ωπούς* vel *τηλ*]*ωπούς* suspicatur Diehl || 31 *ἐκφ*[*άνη*]*ις* Mtt. || 33—34 *λύσιν πονηρῶ*[*ν πραγμάτων ἔδωκέ πως*] | *ἐσθλοῖσι δαίμων* tentavit Gd., *λύσιν πονηρῶ*[*ν πραγμάτων δίδωσ' ἑκὼν*] | *ἐσθλοῖσι δαίμων*, [*οὐ δίδωσι τοῖς κακοῖς* Hns. ex Soph. Phil. 1341 || 37 *κ*[*ρ*]*ήνη* suppl. Sn. || 39 *ἀμ*[*ειν*- vel *ἀμ*[*ειβ*- Diehl (Aesch. Suppl. 249) || 42 fortasse *βλάπ*[*τει* Gd. (cf. mon. 112)

πλουτο .[
[.] . [.]ε̣σ̣μα̣[
[.] . [.] . . τ .[
[.] . [.]αδ . .[
[.] . [.] . . . η[
[μ]η[δ]ὲ̣ν̣ π̣ο̣ι̣εῖν[
[.] . . [ἐ]ξυβρί[ζ]ει[
[.] α . [. .] ευχευσ[
[.] . [. . . . . .] ω[. . .

[. . . . .]παει[D
[. . . . .]δεῖ φρε[
[. . . . .] . καὶ[
[. . . . .]σ̣ρ̣ρει̣[

[. . . . .]ε .[E
[. . . . .]ινε[

[. . . . .]ρ .[F

II

δαπάνην ἄκαιρον μηδαμῶς προσίεσο,
γαστρὸς δὲ πειρῶ πᾶσαν ἡνίαν κρατεῖν.
μόνη γὰρ ὧν πέπονθεν οὐκ ἔχει χάριν,
ἀεὶ δὲ τοῦ δέοντος ἐνδεῖται πλέον.

Chares I, C

43 cf. mon. 632 || 49 cf. Eurip. Electra 293

43 vel potius *πλούτῳ* Gd. || 48—49 suppl. Gd. || 53 *δεῖ φρε[νῶν* suspicatur Gd.

Chares II

1—2 = Lydus de mens. 4, 113 || 1 cf. Eurip. fr. 893 TGF² ; 2—6 = Stob. 3, 17, 3 (Chares fr. 1 TGF²; fr. 3 Diehl-Young cf. Wil., Hermes 34, 1899, 608) || 2 = mon. 137 | cf. Aesch. fr. 223, 3 Mette, Eurip. fr. 413, 4 TGF² || 3 cf. Chares I 36

4 *ἀεὶ γὰρ τοῦ* Stob. (A) | *δοθέντος* Nck.

ὅστις δὲ γαστρὸς μὴ κρατεῖν ἐπίσταται,
οὗτος τὰ πλείω τῶν κακῶν ἔχει κακά.

III

μὴ φθόνει τοῖς εὐτυχοῦσι, μὴ δοκῇς εἶναι κακός.

Chares II
5–6 = Boiss. Anecdot. III, 469

5 ὅστις δὲ γαστρὸς μὴ Stob. (AM^{d}), ὅστις δὲ μὴ γαστρὸς cett.

Chares III
1 = Stob. 3, 38, 3 (Chares fr. 3 TGF^{2}; fr. 1 Diehl-Young) | cf. mon. 52

MENANDRI SENTENTIAE

E CODICIBVS BYZANTINIS DVCTAE

Ἄνθρωπον ὄντα δεῖ φρονεῖν τἀνθρώπινα.
Ἀναφαίρετον κτῆμ' ἐστὶ παιδεία βροτοῖς.
Ἀεὶ τὸ λυποῦν ἐκδίωκε τοῦ βίου.
Αὐτά σε διδάσκει τοῦ βίου τὰ πράγματα.
Ἀθάνατον ἔχθραν μὴ φύλαττε θνητὸς ὤν.
Ἅπαξ ἀκοῦσαι τοὺς ἐλευθέρους καλόν.
Ἃ ψέγομεν ἡμεῖς, ταῦτα μὴ μιμώμεθα.
Ἅπαν τὸ κέρδος ἄδικον ⟨ὂν⟩ φέρει βλάβην.
Ἅπαντα καιρῷ χάριν ἔχει τρυγώμενα.
Ἄνθρωπος ὢν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης.
Ἄδικον τὸ λυπεῖν τοὺς φίλους ἑκουσίως.
Ἀχάριστος, ὅστις εὖ παθὼν ἀμνημονεῖ.
Ἄγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.
Ἀγαθὸν μέγιστον ἡ φρόνησίς ἐστ' ἀεί.
Ἀνδρὸς τὰ προσπίπτοντα γενναίως φέρειν.

1 *χδ* || **2** *χΓ*K || **3** *χΓ* || **4** B*Γδ* || **5** *χΓευ* || **6** *χ* || **7** *ψ* || **8** *χζ* || **9** A*δΓ* || **10** *χζΓ* || **11** *ψΓ* || **12** *χεΓ* || **13** *χγ* || **14** *ψΓ* || **15** *χζγΓ*

1 cf. Kt., Hermes 77, 1942, 102, Bl., RhM 91, 1942, 186 | cf. Vit. p. 101, 31; Stob. 3, 22, 22 (Soph. fr. 531 TGF[3]); Aesch. Pers. 820; Arist. Rhet. 1394 b 24; Stob. 3, 21, 1; mon. 246 (Men. II fr. 945), 336, 350, 606 || 2 cf. mon. 122, 384, 436 || 3 ~ Stob. 4, 44, 11 (Men. II fr. 340) || 4 cf. mon. 328 || 5 = Pap. XIV 5 ~ Arist. Rhet. 1394 b 21 (adesp. fr. 79 TGF[2]) | cf. Wachsmuth, p. 206 || 8 cf. Chares I 26 || 9 cf. Vit. p. 102, 8 || 10 = Stob. 3, 22, 25 (Hippothoon, fr. 1 TGF[2]) | cf. Stob. 3, 21, 1 (Men. II fr. 944) || 11 ~ Vit. p. 101, 32 | cf. flor. *ἄριστον* Nr. 80; mon. 390, 805 || 13 = Pap. XIV 7 | cf. Stob. 3, 11, 13 (Men. II fr. 366); mon. 639, 839 || 15 cf. Comp. I 279; Vit. p. 101, 32; Stob. 4, 44, 6 (Men. II fr. 633); Soph. fr. 296 TGF[2] cum adnotatione; Stob. 4, 44, 22

2 *παιδεία βροτοῖς*] *ἡ πενία μόνη* K || 3 *ἐκδίωκε*] *ἀποδίωκε* Stob. || 5 *ἔχθραν*] *ὀργὴν* Arist. || 7 *ψέγωμεν* A || 8 *τὸ κέρδος*] *δὲ κέρδος* *ζ* | *ὂν* add. Mk. | *φέρει*] *τίκτει* *ζ* || 11 *τὸ* om. *ψ* || 12 *ὅστις*] *ἀνὴρ* *ε* || 13 *πρὸς*] *εἰς* Pap. XIV 7 || 15 *ἀνὴρ τὰ πρ. γ. φέρει* F

Ἄγει τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην.
Ἀβουλίᾳ γὰρ πολλὰ βλάπτονται βροτοί.
Ἄνθρωπον ὄντα σαυτὸν ἀναμίμνησκ᾽ ἀεί.
Ἀνεξέταστον μὴ κόλαζε μηδένα.
Ἀφεὶς τὰ φανερὰ μὴ δίωκε τἀφανῆ.
Ἀνὴρ πονηρὸς δυστυχεῖ, κἂν εὐτυχῇ.
Ἄνθρωπος ὢν γίνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν.
Ἅπαντας αὐτῶν κρείσσονας ἀνάγκη ποιεῖ.
Αἰσχρὸν δὲ μηδὲν πρᾶττε, μηδὲ μάνθανε.
Ἀνδρὸς πονηροῦ φεῦγε συνοδίαν ἀεί.
Ἀνδρῶν δὲ φαύλων ὅρκον εἰς ὕδωρ γράφε.
Ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.
Ἀνδρὸς δικαίου καρπὸς οὐκ ἀπόλλυται.
Ἀνὴρ δὲ χρηστὸς χρηστὸν οὐ μισεῖ ποτε.
Ἄνθρωπος ἀτυχῶν σῴζεθ᾽ ὑπὸ τῆς ἐλπίδος.
Ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα καὶ πόλις σῴζει πόλιν.
Ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενής.
Ἀνδρὸς πονηροῦ σπλάγχνον οὐ μαλάσσεται.

16 χζγΓ Giess Ven || **17** χδΓ Giess || **18** χΓ || **19** χγ Giess Ven || **20** ψΓ || **21** χζγΓ Giess || **22** χΓ || **23** ψ || **24** ψΓΣ || **25** χΓ Giess || **26** χγΓ Giess Ven || **27** χζΓυ Giess || **28** χγζΓ || **29** χγΓ Giess || **30** ΒΓ || **31** χWΓ Giess Vat || **32** χWΓ || **33** χγΓ Giess

16 = Stob. 1, 3, 44 ∼ Vit. p. 101, 31 | cf. Boiss. IV 438, 14; mon. 79—80 || **21** = Vit. p. 101, 39 = Pap. XIV 10 || **25** cf. Boiss. I 12; mon. 423, 722 || **26** cf. Soph. fr. 742 TGF² || **27** = Men. II fr. 66 = Pap. VII 11 = Pap. XIV 4 = Comp. I 302 || **28** = Pap. XIII 3 || **29** = Stob. 2, 33, 2 (Eurip. fr. 296 TGF²) || **30** = Stob. 4, 46, 4 (Men. II fr. 636) || **33** cf. Stob. 3, 7, 6 (Soph. fr. 196 TGF²)

16 *ἄγει γὰρ τὸ* Vit. p. 101, 31 | in U sequuntur mon. 79 et 80 || **18** *ἐκμίμνησκ᾽* D || **19** *ἀνεξετάστως* D || **21** *δυστυχεῖ, κἂν εὐτυχῇ*] *ἀτυχής, κἂν εὐτυχής* Pap. XIV 10 || **23** *αὐτῶν* Vin, *αὐτῆς* cett. | *αὐτῶν ἀνάγκη κρείσσονας πάντας ποιεῖ* Th. || **25** *πονηροῦ φεῦγε συνοδίαν ἀεί*] *πανούργου φεῦγε τὰς συναυλίας* o | *τὴν συνουσίαν* Γ || **27** *λόγου* K et Pap. XIV 4, *λόγων* cett. || **30** *ἄνθρωπος ἀτυχῶν σῴζεθ᾽ ὑπὸ τῆς ἐλπίδος* Stob., *ἀνὴρ ἀτυχῶν δὲ σῴζεται ταῖς ἐλπίσιν* codd. || **31** *γὰρ*] *τὸν* Giess || **32** *ἄριστος* Γ, *ἀγαθὸς* ψo, *βέλτιστος* W | *ἀνὴρ γὰρ ἀγαθὸς* My. || **33** *μαλάσσεται* ψDL, *θερμαίνεται* F | *ἀνδρῶν γὰρ ἐσθλῶν στέρνον οὐ μαλάσσεται* Stob. et Giess

Ἀνδρὸς κακῶς πράττοντος ἐκποδὼν φίλοι.
Ἀλαζονείας οὔτις ἐκφεύγει δίκην.
Ἀσυλλόγιστόν ἐστιν ἡ πονηρία.
Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος μὴ βούλεται.
Ἅπαντ' ἀφανίζει γῆρας, ἰσχὺν σώματος,
ἀκοήν, ὅρασιν, κάλλος, οὐκέθ' ἡδονή.
Ἄριστόν ἐστι πάντ' ἐπίστασθαι καλά.
Ἀεὶ δ' ὁ σωθείς ἐστιν ἀχάριστος φύσει·
ἅμ' ἠλέηται καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις.
Ἄνευ προφάσεως οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.
Ἀνελεύθεροι γάρ εἰσιν οἱ φιλάργυροι.
Ἆρ' ἐστὶ θυμοῦ φάρμακον χρηστὸς λόγος;
Ἅπαντας εὖ πράττοντας ἥδομαι φίλους.
Ἃ μὴ προσήκει μήτ' ἄκουε μήθ' ὅρα.
Ἀνὴρ ἀχάριστος μὴ νομιζέσθω φίλος.
Ἅπαντας ἡ παίδευσις ἡμέρους τελεῖ.

34 χζγΓ ‖ 35 χγΓ Giess ‖ 36 νγΓ ‖ 37 δ ‖ 37—38 χΓ Jos ‖ 39 BPΓ ‖ 39—40 AFε ‖ 41 χγΓ ‖ 42 χWΓ ‖ 43 χΓ ‖ 44 χ ‖ 45 ψK ‖ 46 ψ ‖ 47 χγΓ ‖ 48 χζγΓ Giess ‖ 49 χζγ ‖ 50 χΓ Jos

34 = Soph. fr. 667 TGF² | cf. Vit. p. 102, 16; mon. 71 ‖ 36 = Stob. 3, 2, 6 (Men. II fr. 482) | cf. mon. 60 ‖ 37—38 = Stob. 3, 9, 21 (1—2) (Philem. fr. 94 Kock) | cf. flor. *ἄριστον* Nr. 4; Stob. 3, 9, 29 ‖ 39 = Pap. XIV 3 ‖ 39—40 cf. mon. 802, 830 ‖ 42 = Stob. 2, 46, 9 (Men. II fr. 478) ‖ 43 = Stob. 2, 46, 9a (Men. II fr. 479) | cf. mon. 477 ‖ 45 cf. Stob. 3, 10, 41; Comp. I 100—101 ‖ 46 cf. Stob. 3, 20, 20 (Men. II fr. 518); mon. 452, 476, 587, 840; Pap. XVI 3 ‖ 47 cf. mon. 739 ‖ 49 = Men. II fr. 476, 1 ∼ Stob. 2, 46, 1

34 *ἐμποδὼν* F | *φίλοι*] *φεῦγε* W, *φύγε* V ‖ 35 *οὐδὲ εἷς φεύγει* χ ‖ 37 *ἀδικῶν* Stob., *ἀδικεῖν* codd. | *ἀνὴρ δ. ἐ. οὐκ ἀδικεῖν ἐθέλων* δ ‖ 38 *μὴ* Stob., *οὐ* codd. | *βούληται* χ ‖ 40 *ἡδονή* ε, *ἡδονή ἐστιν* χ ‖ 42 *ἀχάριστον* Stob. (L) ‖ 44 *κακόν*] *καλόν* B ‖ 47 *ἅπαντας εὖ πράττοντας*] *ἅπαντος εὖ πράττοντος* D, *ἅπασιν εὖ πράττουσιν* BΓ | *ἥδομαι*] *ἴδωμεν* W, *λέγομεν* λ, *ἥδομεν* Mk. | *φίλους*] *φίλοις* BΓ, *φίλου* D ‖ 48 in U ante mon. 136 ‖ 49 *ἀχάριστος*] *ἄχρηστος* λH, *ἀμνήμων* U, *ἄχαριστος* D | *ἀχάριστος ἄνθρωπος μὴ* Stob. | *λογιζέσθω* DV ‖ 50 *τελεῖ*] *ποιεῖ* BΓν

Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς βροτῶν.
Αὐτὸς πενωθεὶς τοῖς ἔχουσι μὴ φθόνει.
Ἆρ' ἐστὶ πάντων ἀγρυπνία κάλλιστατον;
Ἆρ' ἐστὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος;
Ἀρχῆς τετευχὼς ἴσθι ταύτης ἄξιος.
Ἀνὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται.
Ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί,
αὐτοὶ δ' ἁμαρτάνοντες οὐ γιγνώσκομεν.
Ἄρεσκε πᾶσι καὶ σὺ μὴ σαυτῷ μόνῳ.
Ἀνουθέτητόν ἐστιν ἡ παρρησία.
Ἀνὴρ ἄβουλος εἰς κενὸν μοχθεῖ τρέχων.
Ἀνὴρ δίκαιος πλοῦτον οὐκ ἔχει ποτέ.
Ἀρχὴν νόμιζε τὸν θεὸν † φοβεῖσθαι.
Ἀνδρῶν δικαίων ἔρχε' εἰς σωτηρίαν.
Ἄνευ δὲ λύπης οὐδὲ εἷς βροτῶν βίος.
Ἀδίκοις φίλοισιν ἢ κακοῖς μὴ συμπλέκου.
Ἀνὴρ δ' ἄβουλος ἡδοναῖς θηρεύεται.

51 *χ Γ* || 52 *χ δ γ* Giess Ven || 53 B || 54 *χ Γ* Giess || 55 *χ δ Γ Σ* || 56 *ψ ζ* || 57—58 *χ ζ Γ* || 57 D Giess || 59 *χ ζ* || 60 *χ ζ Γ* || 61 *χ* U Ven *Γ* || 62 *χ* U || 63 *ε* || 64 *δ* || 65 U || 66 *ε* || 67 *ζ Γ*

51 ~ append. 1, 12 (Stob. 4, 46, 14; Soph. fr. 862 TGF[2]) | cf. Eurip. Phoen. 396; mon. 254 || 52 ~ Stob. 3, 38, 6 (Dionysius fr. 8 TGF[2]) | cf. Stob. 3, 38, 3 (Chares fr. 3); Vit. p. 101, 41 || 54 = Stob. 4, 34, 54 (Men. I Cith. fr. 1, 8) = Pap. VI 5 || 57—58 = Eurip. fr. 1042 TGF[2] = Comp. I 187—188 ~ Vit. p. 101, 28—29 ~ Stob. 3, 23. 5 | cf. Stob. 3, 23, 2 || 59 cf. mon. 78, 102 || 60 cf. mon. 36 || 62 cf. Stob. 3, 10, 21 (Men. I Col. 43); Comp. I 288; Comp. IV 52 || 63 cf. Pap. XIII 1; append. 12, 6 || 65 cf. Eurip. Iph. Aul. 163 || 66 cf. mon. 423, 634

51 *ἀλλ' ἐλπίδες* B | *ἐλπὶς γὰρ ἡ βόσκουσα τοὺς πολλοὺς βροτῶν* Stob. || 52 *αὐτὸς πενωθεὶς*] *λιτὸς γενόμενος* Stob. (SMA), *αὐτὸς πενόμενος* Boiss., *αὐτὸς στενωθεὶς* F Giess | *τοῖς ἔχουσι*] *εὐτυχοῦσι* *δ* F || 53 *κάλλιστατον*] *κακώτερον* Erbse || 55 *ἀρχῆς*] *ἀρετῆς* K (ubi mon. 69 praecedit) | *ἀξίως* P || 58 *δ' ἁμαρτάνοντες*] *δ' ὅταν σφαλῶμεν* Stob. || 59 *σὺ*] *σοι* R | *μόνον* K || 60 *ἀνουθέτητόν* U*Γ*, *ἀνουθέτητος* cett. | *παρρησία*] *πονηρία* U*Γ* (cf. mon. 36) || 61 *ἄβουλος*] *ἄζηλος* Ven || 63 cf. Pap. XIII 1 . .] . *φόβος θεοῦ* | *ἀρχὴν σοφίας νόμιζε τοῦ θεοῦ φόβον* Mk., *ἀρχὴν νόμιζε ⟨τῶν ἁπάντων⟩ τὸν θεὸν {φοβεῖσθαι}* Erbse || 64 *ἔρχε'* Sn., *ἔσο δ, ἴσθι* Boiss. || 67 *ἄβουλος*] *ἄδολος* V (in U praecedit mon. 776)

Ἀρχῆς ἁπάσης ἡγεμὼν ἔστω λόγος.
Ἀρετῆς ἁπάσης σεμνὸς ἡγεῖται λόγος.
Αὐθαίρετος λύπη ’στὶν ἡ τέκνων σπορά.
Ἀνδρὸς καλῶς πράττοντος ἐγγὺς οἱ φίλοι.
Ἄξεις ἀλύπως τὸν βίον χωρὶς γάμου.
Ἀβέβαιός ἐστι πλοῦτος, ἐάν τις εὖ φρονῇ.
Ἂν εὖ φρονῇς, τὰ πάντα γ’ εὐδαίμων ἔσῃ.
Ἄλλος καθεύδων ἥδετ’, ἄλλος ἐσθίων.
Ἀνάπαυσις ὕπνος ἐστὶ πάντων τῶν κακῶν.
Ἀεὶ πονηρόν ἐστι τἀνθρώπων γένος.
Ἄρεσκε πλήθει καθ’ ἕνα φιλοτιμούμενος. 78
⟨Ἄγει τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην, 16
ἀλλ’ ἤλλαγη τὸ λεχθὲν ἐν τῷ νῦν βίῳ· 79
ἄγει τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τἀγαθά. 80
Ἅπασι⟨ν⟩ ἡμῖν ἡ συνείδησις θεός.
Ἀνώμαλοι πλάστιγγες ἀστάτου τύχης.
Ἄγει πονηρὰ πρᾶξις εἰς κακὸν κλέος.
Ἄγρυπνον ὄμμα τοὺς λογισμοὺς εἰσβλέπει.
Ἀνὴρ ἀπειθὴς εἰς ἐχθρῶν πίπτει δόλους,
αὐτὸς γὰρ οἶδεν οὐδὲ{ν} εἰς τὸ συμφέρον.
Ἀπῆλθεν οὐδεὶς τῶν βροτῶν πλοῦτον φέρων.
Ἄκουε πάντα καὶ λάλει καιρῷ, φίλος.

68 U ‖ 69 *δ* ‖ 70 *ζΓ* ‖ 71 U ‖ 72 *ζΓ* ‖ 73 K ‖ 74 *δΓ* ‖ 75 *ζ* ‖ 76 *δΓ* ‖ 77 U ‖ 78 K ‖ 79 U ‖ 80 U ‖ 81 *δ* ‖ 82 U ‖ 83 U ‖ 84—90 U

68 = Pap. XIII 2—3 | cf. mon. 69, 540 ‖ 69 ∼ Pap. VIII 1 | cf. mon. 68 ‖ 71 cf. mon. 34 ‖ 72 cf. mon. 591 ‖ 74 cf. mon. 628 ‖ 76 ∼ Pap. XIV 2 ‖ 77 cf. Stob. 3, 2, 24; mon. 679 ‖ 78 cf. mon. 59 ‖ 79 cf. mon. 16, qui versus propositus est in U ‖ 81 ∼ mon. 107 ‖ 82 = adesp. fr. 179 TGF² (in U sequuntur mon. 768 et 769) ‖ 83 cf. mon. 108, 128 ‖ 84 cf. mon. 53 ‖ 88 cf. Stob. 3, 1, 172 *ζ*; flor. *ἄριστον* Nr. 35; mon. 95, 455

68 *ἔστω* Nck., *ἐστι* cod. ‖ 69 *λόγος*] *τρόπος* Pap. VIII 1 ‖ 70 *’στὶν* My., *ἐστὶν* K, *ἐσθ’* UV ‖ 71 *ἐγγὺς οἱ φίλοι* Th., *ἔγγυστα φίλοι* U (in U sequitur mon. 34) ‖ 72 *ἄξεις ἀλύπως* Boiss., *ἄλυπον ἕξεις* U*Γ*, *ἀλύπως ἄξεις* cett. ‖ 76 *ἀνάπαυσις . . . κακῶν* Erbse, *ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κ. π. ὕπνος δ*, *τῶν κ. π. ἀπραξία Γ* ‖ 81 add. Th. | *συνείδησις θεός* mon. 107, *συνείδησις πρώτη θεός δ* ‖ 83 *κλέος*] *τέλος* Nck. ‖ 86 *οὐδὲ{ν}* Th.

Ἀφίλητος εἶναι μὴ θελήσῃς ἐν βίῳ.
Ἄμεινόν ⟨ἐστιν⟩ ἀνδρὶ μὴ γαμετὴν {ἐκ}τρέφειν.
Ἀμελοῦντα τοῦ ζῆν οὐκ ἔνεστ᾽ εὐσχημονεῖν.
Ἀκμὴ τὸ σύνολον οὐδὲν ἄνθους διαφέρει.
Ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τἀσφαλέστατον.
Ἀγαθὰ προθύμως καὶ λάλει καὶ μάνθανε.
Ἄκουε πάντων, ἐκλέγου δ᾽ ἃ συμφέρει.
Βέβαιον οὐδέν ἐστιν ἐν θνητῷ βίῳ.
Βιοῦν ἀλύπως θνητὸν ὄντ᾽ οὐ ῥᾴδιον.
Βέλτιστε, μὴ τὸ κέρδος ἐν πᾶσι σκόπει.
Βραδὺς πρὸς ὀργὴν ⟨κ⟩ἀγκρατὴς φέρειν γενοῦ.
Βέβαιος ἴσθι καὶ βεβαίοις χρῶ φίλοις.
Βάδιζε τὴν εὐθεῖαν, ἵνα δίκαιος ἦς.
Βούλου δ᾽ ἀρέσκειν πᾶσι, μὴ σαυτῷ μόνῳ.
Βίον πορίζου πάντοθεν πλὴν ἐκ κακῶν.
Βουλόμεθα πλουτεῖν πάντες, ἀλλ᾽ οὐ δυνάμεθα.
Βιοῖ γὰρ οὐδεὶς ὃν προαιρεῖται βίον.
Βίος κέκληται δ᾽ ὡς βίᾳ πορίζεται.

91—93 *Γ* ‖ **94—95** *v* ‖ **96** *χ Γ* **Jos** ‖ **97** *χ ζ Γ* **Giess Ven** ‖ **98** *χ ζ γ Γ* ‖ **99** *χ ζ Γ* ‖ **100** *χ ζ Γ v* ‖ **101** *ψ Γ* ‖ **102** *χ λ Γ* **Vat** ‖ **103** *ψ Γ* ‖ **104** *ψ Γ* ‖ **105** *χ* **U** *Γ* **Giess Jos** ‖ **106** *χ Γ*

90 cf. Eurip. Iph. Aul. 749—750 ‖ **93** cf. Stob. 3, 11, 11 (Men. II fr. 421, 1) ‖ **94** = Pap. XIII 4 | cf. Comp. I 130; mon. 397, 781 ‖ **96** = Stob. 4, 41, 47 (Diph. fr. 109 Kock), ubi sequitur mon. 105 ‖ **97** cf. mon. 570; Comp. I 238 ‖ **98** = Men. II fr. 940 | cf. mon. 491 ‖ **99** = Pap. XIV 18 ‖ **102** cf. mon. 59, 678; flor. *ἄριστον* Nr. 21 ‖ **103** = Comp. I 153 ‖ **104** = Comp. I 82 = Pap. XIII 6—7 | cf. mon. 273, 329 ‖ **105** ~ Stob. 4, 41, 47 (Diph. fr. 110 Kock) | cf. mon. 96 ‖ **106** cf. Lucilius, 1340 (Marx) 'vis est vita, vides, vis nos facere omnia cogit'

90 add. et del. Erbse ‖ **94** *καὶ* (ante *λάλει*) om. **Taur** ‖ **96** *βέβαιον οὐδὲν ἐν βίῳ δοκεῖ πέλειν Γ* ‖ **97** *βιοῦντ᾽ ἀλύπως θνητὸν ὄνθ᾽ εὑρεῖν μέγα* **U** ‖ **98** *βέλτιστε, . . . σκόπει*] *βέλτιστον . . . σκοπεῖν* **B** *λ* ‖ **99** *⟨κ⟩ἀγκρατὴς* Th., *ἐγκρατὴς* codd. | *γίνου δ᾽ ἐς ὀργὴν μὴ ταχὺς ἀλλὰ καὶ βραδύς Γ* ‖ **100** *βεβαίοις*] *βέβαιος* **A D**, *βεβαίως δ Γ* | *ταπεινὸς ἴσθι καὶ ταπεινοῖς χρῶ φ.* **H** ‖ **101** *ἵνα*] *ἣν Γ* ‖ **102** *μὴ*] *εἰ* **Vat** | *β. δ᾽ ἀ. μὴ μόνῳ σαυτῷ, φίλε* **D** ‖ **103** *πορίζου πάντοθεν πλὴν*] *πόριζε δίκαιον μὴ* Comp. I 153 ‖ **105** *γὰρ*] *μὲν χ Γ* | *βίον*] *τρόπον* Stob. ‖ **106** *ὡς*] *ὃς* Mk., *ὅτι* Br.

Βροτοῖς ἅπασιν ἡ συνείδησις θεός.
Βίου δικαίου γίγνεται τέλος καλόν.
Βουλῆς γὰρ ὀρθῆς οὐδὲν ἀσφαλέστερον.
Βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται.
Βουλὴν ἅπαντος πράγματος προλάμβανε.
Βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμὸς εἰς ὀργὴν πεσών.
Βούλου γονεῖς πρώτιστον ἐν τιμαῖς ἔχειν.
Βοηθὸς ἴσθι τοῖς καλῶς εἰργασμένοις.
Βίος βίου δεόμενος οὐκ ἔστιν βίος.
Βέλτιόν ἐστι σῶμά γ' ἢ ψυχὴν νοσεῖν.
Βίου σπάνις πέφυκεν ἀνδράσιν γυνή.
Βίον καλὸν ζῇς, ἂν γυναῖκα μὴ τρέφῃς.
Βλάβος φέρει σοι κέρδος ἄδικον †ἅπαν.
Βίος ἐστίν, ἄν τις τῷ βίῳ χαίρῃ βιῶν.
Βλέπων πεπαίδευμ' εἰς τὰ τῶν ἄλλων κακά.
Βακτηρία γάρ ἐστι παιδεία βίου.

107 *χΓ* || **108** *ψδΓ* || **109** *χγΓ* || **110** *ψΓ* || **111** *χγΓ* Giess || **112** *χεΓ* || **113** *χγΓ* || **114** *χδΓ* || **115** *χεΓ* Giess || **116** *χεΓ* Giess || **117** *χ*W*Γ* || **118** *χγυ* || **119** DC_2 || **120–121** *Γ* || **122** *δ*B*Γ* Jos

107 cf. mon. 81 || **108** = Pap. XIV 13 | cf. Pap. XIII 6; mon. 83, 128 || **110** = Pap. XIV 15 = Eurip. Alc. 782 (Stob. 4, 51, 13), cf. Eurip. Alc. 418–419 || **112** = Pap. XIV 16 || **113** = Stob. 4, 25, 30 (Chaerem. fr. 34 TGF²; Philem. fr. 199 Kock) | cf. mon. 133, 162, 322, 352, 525, 526, 674 || **115** = Pap. II 2 = Pap. XIII 4–5 = Pap. XIV 11 | cf. mon. 820 || **118** ∼ Stob. 4, 22, 48 (Philem. fr. 239 Kock) | cf. mon. 700 || **119** cf. mon. 405, 422, 728, 755; Eurip. Cycl. 312; Soph. fr. 738 TGF² || **122** cf. Pap. VIII 2; mon. 2, 384, 436

107 *βροτοῖς ἅπασιν*] *ἅπασιν ἡμῖν* mon. 81 || **108** *βίου*] *ἀνδρὸς δ*, *βίος* B | *γενήσεται* Pap. || **110** *κατθανεῖν*] *ἀποθανεῖν ψ*, *τὸ θανεῖν* Pap. || **111** *ἅπαντος*] *δὲ παντὸς Γ* || **112** *εἰς ὀργὴν πεσών*] *ὡς οὐδὲν ἄλλο* K, *πεσεῖν* B || **113** *πρώτιστον* Stob., *πρὸ παντὸς Γ*, *πρὸ πάντων* cott. | *ἐν τιμαῖς*] *ἐντίμως γ* | *βούλου πρὸ πάντων ἐν τιμαῖς γονεῖς ἔχειν* D || **114** *ζήτει ποιεῖν εὖ τοῖς καλῶς εἰργασμένοις δ* | *κακῶς* C_1 || **118** *ἂν*] *κἂν* H, *ἐὰν γ* | *τρέφῃς* Mk., *τρέφεις* F, *ἔχῃς* cott. et Stob., *λάβῃς* Wakefield || **119** *βλάβος*] *βλάβην* C_2 | *βλάβος φέρειν σοι κέρδος ἄδικον* [α]*πᾶν* ⟨*θέλει*⟩ Erbse || **121** *ἄλλων*] *πολλῶν* Mk. || **122** *βακτηρία γάρ ἐστι παιδεία βίου Γ*, *ἡ παιδεία τοῦ βίου ἐστὶν ἡ βακτηρία* cott.

†Βίος μὲν οὐδεὶς σκαιὸν ἔργον εἰσφέρει. †
Βραβεῖον ἀρετῆς ἐστιν εὐπαιδευσία.
Βουλὴν γερόντων πᾶσαν εἰς πρᾶξιν λαβέ.
Βουλῆς ἄμεινον οὐδέν ἐστιν ἐν βίῳ.
Βουλῇ πονηρᾷ μηδ' ὅλως κρατεῖν θέλε.
Βίος πονηρὸς εἰς κακὸν φέρει τέλος.
Βέβαιος οὐδεὶς ἄρτι τῶν φίλων μένει.
Βαβαὶ τὸ μικρὸν ὄμμα πῶς πολλὰ βλέπει.
Βίον κρατύνει μῦθος ἢ χρυσὸς βροτοῦ.
†Βάρος μολίβδου καὶ κακῶν βροτῶν ἴσον. †
Βούλου τὸ πρῶτον εὐσεβεῖν πρὸς τὸν θεόν.
Βουλὴ πονηρὰ χρηστὸν οὐκ ἔχει τέλος.
Βάδισμα καὶ στόλισμα σύμμετρον φέρε.
Γλώσσης μάλιστα πανταχοῦ πειρῶ κρατεῖν.
Γαστρὸς δὲ πειρῶ πᾶσαν ἡνίαν κρατεῖν.
Γίνωσκε σαυτὸν νουθετεῖν ἄλλους θέλων.
Γυναιξὶ πάσαις κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.
Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐστι σῴζειν οἰκίαν.
Γυνὴ γὰρ οἴκῳ πῆμα καὶ σωτηρία.
Γυναικὶ μὴ πίστευε τὸν σαυτοῦ βίον.
Γυνὴ γὰρ οὐδὲν οἶδε πλὴν ὃ βούλεται.

123 δ || **124** δΓ || **125—132** U || **133—134** υ || **135** Ven || **136** χζ Γυ || **137** χΓ || **138** χζ || **139** χζγΓ || **140** χεΓ Ven Gless || **141** χζΓ || **142** χζΓ Par || **143** χζΓ

128 cf. mon. 83, 108 || **136** = Stob. 3, 33, 4 (Chares I 22) | cf. Vit. p. 101, 40 || **137** = Stob. 3, 17, 3 (Chares II 2) || **139** = Pap. XIV 22 | cf. Stob. 4, 28, 1 (Soph. Aiax 293) || **141** cf. mon. 149 || **142** = Pap. XIV 24

123 *βίος μὲν*] *βία γὰρ* Blaydes | *βίος μὲν οὐδὲν σκαιὸς ἔργον εἰσφέρει* Erbse, *βίον μὲν οὐδὲν* Sn. || **127** *βουλῇ πονηρᾷ* Mk., *βουλὴν πονηρὰν* U | *μηδ' ὅλως κρατεῖν θέλε* Th., *μὴ θέλε κρατεῖν ὅλως* U || **132** *κακῶν* Erbse, *κακὸς βροτῶν* U, *πλουτῶν* vel *κρατῶν* My. || **136** *πανταχῇ* RH Coll | in U praecedit mon. 48 || **138** *ἄλλους θέλων* U codd., *ὅπου τρέχεις* χδ || **139** *γυναικὶ πάσῃ* ΓΣ | *φέρει*] *πρέπει* PK, *πρέπων* R || **140** *οἰκίαν* Th., *οἰκίας* codd. || **141** *γὰρ*] *ἐν* ζ || **142** *γυναιξὶ* D | *σαυτοῦ*] *ἑαυτοῦ* Pap. XIV 24 | *βίον*] *οἶκον* A, *λόγον* D, *βίου* Pap. XIV 24 || **143** *οἶδε*] *ἐστι* U

Γέλως ἄκαιρος κλαυθμάτων παραίτιος.
Γῆ πάντα τίκτει καὶ πάλιν κομίζεται.
Γέρων ἐραστὴς ἐσχάτη κακὴ τύχη.
Γαμεῖν ὁ μέλλων εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.
Γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος, οὐ τὰ χρυσία.
Γυνὴ δικαία τοῦ βίου σωτηρία.
Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐπιτυχεῖν οὐ ῥᾴδιον.
Γυναῖκα θάπτειν κρεῖσσόν ἐστι⟨ν⟩ ἢ γαμεῖν.
Γράμματα μαθεῖν δεῖ καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.
Γυνὴ τὸ σύνολόν ἐστι δαπανηρὸν φύσει.
Γάμει δὲ μὴ τὴν προῖκα, τὴν γυναῖκα δέ.
Γυνὴ δὲ χρηστὴ πηδάλιόν ἐστ' οἰκίας.
Γήρως δὲ φαύλου τίς γένοιτ' ἂν ἐντροπή;
Γυναικὶ δ' ἄρχειν οὐ δίδωσιν ἡ φύσις.
Γνῶμαι δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν γεραιτέρων.
Γάμος γὰρ ἀνθρώποισιν εὐκταῖον κακόν.
Γαμεῖν δὲ μέλλων βλέψον εἰς τοὺς γείτονας.
Γύμναζε παῖδας· ἄνδρας οὐ γὰρ γυμνάσεις.

144 χγΓU ‖ **145** χεΓ ‖ **146** χγΓ Gless Jos ‖ **147** AKγΓ ‖ **148** χζυΓ ‖ **149** χΓ ‖ **150** χγ ‖ **151** χΨΓ Par ‖ **152** χζΨΓ ‖ **153** ψΓ ‖ **154** χ ‖ **155** χΓ ‖ **156** χγΓ ‖ **157** χΓ ‖ **158** χΓ ‖ **159** χγΓ Gless ‖ **160** ψΓ ‖ **161** A

145 cf. Eurip. fr. 195 TGF[2]; Vit. p. 102, 8—9; Comp. I 113; mon. 312 ‖ **146** = Pap. XIV 19 ‖ **147** ~ Pap. XIV 23 ~ Stob. 4, 22, 51 (Philem. fr. 198 Kock) ‖ **149** = Pap. XIII 7—8 | cf. mon. 141 ‖ **150** ~ Stob. 4, 22, 49 (Diph. fr. 115 Kock) ‖ **151** ~ Stob. 4, 22, 50 (Chaerem. fr. 32 TGF[2]; Philem. fr. 236 Kock) ‖ **152** = Stob. 3, 35, 6a = Pap. XIV 21 | cf. Pap. II 1 (Pap. XIII 1—2); mon. 568, 865 ‖ **154** = Pap. XIII 8—9 | cf. mon. 296 ‖ **158** = Stob. 4, 50, 2 (Eurip. fr. 291 TGF[2]) | cf. mon. 164, 524 ‖ **159** cf. mon. 877; Stob. 4, 22, 55

144 *κλαυθμάτων παραίτιος* U. *ἐν βροτοῖς δεινὸν κακόν* cett. ‖ **145** *γῆ*] *χθὼν* ε ‖ **147** *ὁ μέλλων*] *ὅς ἐθέλει* Stob., *ὁ σπεύδων εἰς μ. ἔρχη* Pap. XIV 23 ‖ **148** *γυναικὶ*] *γυναικὸς* ζ, *γυναιξὶ* B | *κόσμος γυναικὸς* U | *κοὐ* DΓ | *γ. κ. οὐ τὰ χρυσία, ἀλλ' ὁ τρόπος* BΣ ‖ **150** *ἐσθλῆς*] *ἀγαθῆς* Stob. | *ἐσθλῇ γυναικὶ ἐντυχεῖν* B ‖ **151** add. Stob. | *κρεῖττον* Stob. ‖ **153** *δαπανηρὰ φύσις* Γ ‖ **155** *σώφρων γυνὴ πηδάλιόν ἐστι τοῦ καλοῦ βίου* K ‖ **156** *ἂν γένοιτ' ἀνατροπή* Γ ‖ **157** *γυναιξὶν ἄρχειν* υ ‖ **161** *γύμναζε παῖδας· ἄνδρας οὐ γὰρ γυμνάσεις* Mk., *γύμναζε δαίμον ἄνδρα γάρ με γυμνάζεις* A, *γύμναζε παῖδα μ', οὐ γὰρ ἄνδρα γυμνάσεις* My.

Γονεῖς δὲ τίμα καὶ φίλους εὐεργέτει.
Γυνὴ δ' ὅλως οὐ συμφέρον βουλεύεται.
Γνώμη γερόντων ἀσφαλεστέρα νέων.
Γελᾷ δ' ὁ μῶρος, κἄν τι μὴ γελοῖον ᾖ.
Γυνὴ γυναικὸς πώποτ' οὐδὲν διαφέρει.
Γυνὴ ⟨δὲ⟩ κολακεύει σε τοῦ λαβεῖν χάριν.
Γέρων γενόμενος μὴ γάμει νεωτέραν.
Γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται.
Γνώμης γὰρ ἐσθλῆς ἔργα χρηστὰ γίγνεται.
Γυναικὶ μὴ πίστευε μηδ' ὅταν θάνῃ.
Γέλως τὰ σεμνὰ τοῦ βίου τοῖς σώφροσιν.
Γνωρίζεται πᾶς ἐκ χιτῶνος τὸν βίον.
Δίκαιος εἶναι μᾶλλον ἢ χρηστὸς θέλε.
Δεῖ τοὺς φιλοῦντας πίστιν, οὐ λόγους ἔχειν.
Δοῦλος πεφυκὼς εὔνοει τῷ δεσπότῃ.
Δύσμορφος εἴην μᾶλλον ἢ καλὸς κακός.
Δίκαιον εὖ πράττοντα μεμνῆσθαι θεοῦ.
Δίκαιος ἴσθι, ἵνα δικαίων δὴ τύχῃς.

162 *χγΓυ* Vat || **163** A Par || **164** *χζγΓ* || **165** *ψγεΓ* || **166** *χ*W*Γ* || **167** *ψε* Par || **168** *χ* || **169** *χΓ* || **170** *χΓ* || **171** U || **172** *υ* || **173** Jos || **174** *χζγΓ* || **175** *χεγΓ* Coll || **176** *χζ* || **177** *χζΓ* || **178** *χΓ* || **179** *χΓ* Vat

162 cf. mon. 113, 322, 352, 525, 526, 674 || **164** cf. mon. 158, 524 || **166** cf. Stob. 4, 29, 10 (Men. II fr. 248) || **168** = Comp. I 236 | cf. Comp. III 51 || **169** = Stob. 3, 36, 17 (Aesch. Prom. 329) || **170** = Apostol. 5, 56e || **171** cf. mon. 142 || **175** cf. mon. 649 || **177** = Stob. 4, 21, 20 (Eurip. fr. 842 TGF[2])

162 *τιμῶν* Vat | *φίλους εὐεργέτει*] *γέροντας αἰσχύνου υ* || **163** *ὅλως οὐ συμφέρον βουλεύεται* Th., *ὅλως τι συμφέρον οὐ βουλεύεται* codd. | *βουλεύεται* Par, *βούλεται* A || **164** *γέροντος ... νέου ζγ* R || **167** add. Mk. | *τοῦ λαβεῖν χάριν ψ* Par, *τοὔνεκα βλάψαι μόνον ε* || **168** *γενόμενος* A et Comp. I 236, *γεγονὼς* F, *ὑπάρχων* BD || **169** *γλώσσης ματαίας Γ* | *προσέρχεται Γ*, *προσγίγνεται* F et Stob. (Mac.), (et Aesch. Prom. 329, cod. Tri.) || **170** *γνώμης*] *γλώσσης χ* | *ἐσθλῆς*] *ἀγαθῆς* F || **173** *τὸν βίον* Th., *τοῦ βίου* Jos || **174** *χρηστὸς*] *δοκεῖν* Nck. (cf. Aesch. Th. 592) || **175** *φιλοῦντας*] *φίλους γε* | *πίστιν*] *τὴν πίστιν ε*, *τὰ πιστὰ γ* | *οὐ*] *μὴ γ* | *λόγοις εγ* || **177** *εἴην*] *ἴσθι χ*(1) *ζ* | *καλὸς κακός*] *κακότροπος* R, *κακὸς λόγοις ζ*, *κακὸς καλός* B(2) || **178** *πράσσοντας* C(1) || **179** *ἴσθ', ἵνα καὶ δικαίων δὴ τύχῃς Γ*

Διπλῶς ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα.
Δύναμις πέφυκε τοῖς βροτοῖς τὰ χρήματα.
Δύναται τὸ πλουτεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖν.
Δὶς ἐξαμαρτεῖν ταὐτὸν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.
Διάλυε, μὴ σύγκρουε μαχομένους φίλους.
Δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται.
Δοὺς τῇ τύχῃ τὸ μικρὸν ἐκλήψῃ μέγα.
Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς.
Δίκαια δράσας συμμάχους ἕξεις θεούς.
Δεινότερον οὐδὲν ἄλλο μητρυιᾶς κακόν.
Δειλοῦ γὰρ ἀνδρὸς δειλὰ καὶ φρονήματα.
Δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.
Δίωκε δόξαν κἀρετήν, φεῦγε ψόγον.
Δίκαιος ἂν ᾖς, τῷ τρόπῳ χρήσῃ νόμῳ.
Δειναὶ γὰρ αἱ γυναῖκες εὑρίσκειν τέχνας.
Δόλιον ⟨γὰρ⟩ ἄνδρα φεῦγε παρ' ὅλον τὸν βίον.
Δαίμων ἐμαυτῷ γέγονα γήμας πλουσίαν.

180 *χΓ* || 181 *δΓ* || 182 *ψεΓ* || 183 *χζγΓ* || 184 *Λε* || 185 *χUΓ* || 186 *ψΓ* || 187 *ψΓ* || 188 *χΓ* || 189 *χWΓ* || 190 *χγ* || 191 Λ || 192 *χε* || 193 *ε* || 194 *χγυ* Par || 195 *ψγΓ* || 196 *χΓ*

180 cf. mon. 586 || 181 cf. mon. 612 || 182 = Stob. 4, 31, 5 (Men. II fr. 19) | cf. Stob. 3, 9, 19 (Men. II fr. 398); Stob. 2, 7, 13 (Men. II fr. 790, 3) || 185 = Apostol. VI 36 || 186 cf. mon. 245 || 187 = Stob. 4, 34, 37 (Eurip. fr. 208 TGF²) || 188 cf. flor. *ἄριστον* Nr. 34 || 190 = Pap. XIII 12 || 191 = Stob. 4, 22, 109 (Eurip. fr. 804, 3 TGF²) = Aristoph. Thesm. 413 || 192 = Pap. IV 21 || 193 = Stob. 3, 9, 6 (Men. II fr. 495) | cf. mon. 205 || 194 = Eurip. Iph. Taur. 1032 ~ Stob. 4, 22, 185 || 195 cf. Vit. p. 101, 38

180 *διπλοῦν Γ ξ* || 183 *ταὐτὸν*] *ταὐτὸ χ*, *τὰ αὐτὰ λ*, *σαυτὸν* P || 186 *ἐκλείψει* B || 188 *συμμάχους ἕξεις θεούς* Mk. *συμμάχου τεύξῃ θεοῦ Γ*, *σύμμαχον ἕξεις θεὸν* cett. || 189 *δεινὸν γὰρ οὐδὲν ἄλλο χ* | *κακόν*] *πλέον ν* || 190 *δειλοῦ γὰρ ἀνδρὸς* Pap. XIII 12 et Mk., *δειλῶν γὰρ ἀνδρῶν* codd. | *καὶ*] *τὰ γ* D || 191 *γέροντι* Stob. et Aristoph. Thesm. 413, *γαμοῦντι* codd. || 192 *κἀρετὴν ν*, *καὶ ἀρετὴν* cett. | *φεῦγε δὲ ε*, *φεύγων* D || 193 *ἂν* Stob. (SMA), *ἐὰν ε* || 194 *γὰρ*] *μὲν* Stob. || 195 add. Mk. || 196 *δαίμων ἐμαυτῷ γέγονα γήμας πλουσίαν* Mk., *δαίμων ἑαυτῷ* (*σεαυτῷ* Erbse) *πλουσίαν γήμας ἔσῃ Γ* |]*γέγονα γη*[*χ*

Δούλου γὰρ οὐδὲν χεῖρον οὐδὲ τοῦ καλοῦ.
Δίδου πένησιν ὡς λάβῃς θεὸν δότην.
Δίκαιον ὀρθῶς καὶ δικαίως †δικάσῃ.
†Δήμους σοφῶν ὅδευε† καὶ χάριν τύχης.
Διὰ τῆς σιωπῆς πικρότερον κατηγόρει.
Δυσπαρακολούθητόν τι πρᾶγμ' ἐστὶν τύχη.
Διὰ τὰς γυναῖκας πάντα τὰ κακὰ γίγνεται.
Δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν αἰσχρὸν †προσκροῦσαι λίθον.
Δίκαιος ἐὰν ᾖς, πανταχοῦ †λαληθήσῃ.
Δίκαιος ἀδικεῖν οὐκ ἐπίσταται τρόπος.
Δοῦλος †γεγονὼς ἑτέρῳ δουλεύειν φοβοῦ.
Δίκαιος ἴσθι καὶ φίλοισι καὶ ξένοις.
Διὰ πενίαν ⟨σὺ⟩ μηδενὸς καταφρόνει.
Ἔπαινον ἕξεις, ἂν κρατῇς ὧν δεῖ κρατεῖν.
Ἔρως δίκαιος καρπὸν εὐθέως φέρει.
Ἐσθλῷ γὰρ ἀνδρὶ †ἐσθλὰ καὶ διδοῖ θεός.
Ἔλπιζε τιμῶν τοὺς θεοὺς πράξειν καλῶς.
Ἐν ταῖς ἀνάγκαις χρημάτων κρείττων φίλος.

197 *χ* ***Γ*** **W** || **198—200 H** || **201** ***Γ*** || **202** ***Γ*** || **203** ***εv*** || **204 U** || **205** ***δ*** || **206—207** ***ε*** || **208—209** ***v*** || **210** ***χδ*** || **211** ***χδγ*** || **212** ***χζΓ*** **Coll** || **213** ***χ*** **K*Γ*** || **214** ***χε*** **Ven Vat**

197 cf. Palladas, Anthol. Graeca 11, 286, ubi mon. 197 cum 609 coniunctum est || 202 = Stob. 2, 1, 6 (Men. II fr. 424) || 203 cf. mon. 622, 837 || 204 cf. Zenobius 3, 29 || 205 cf. mon. 193; Pap. XIII 10 || 207 cf. Comp. I 108 (Comp. II 115) || 208 cf. mon. 373 || 210 = Pap. IV 20 || 212 cf. append. 2, 14 || 213 = Chares I 5

197 *γὰρ οὐδὲν χεῖρον* Th., *δ' οὐδὲν χεῖρον* W, *γὰρ χεῖρον οὐδὲν* cett., *δὲ χεῖρον οὐδὲν* Palladas || 198—200 non nisi in **H** traduntur || 199 *ὀρθῶς δίκαζε καὶ δικασθήσῃ καλῶς* Erbse || 201 *κατηγορεῖ* Br. || 202 *τι* Stob., *δὲ* codd. || 204 *ἐγκροῦσαι* My. | *αἰσχρὸν προσκρούειν* Zen. 3, 29 | *αἰσχρὰ* Mk. || 205 *ᾖς*] *εἰ* K | *λαληθήσῃ*] *λάλημ' ἔσῃ* Erbse || 206 *δίκαιος . . . τρόπος* Stob., *δίκαιος τρόπος ἀδικεῖν οὐ δυνήσεται* codd. || 207 *ἑτέρῳ*] *ἄλλῳ δ* | *δοῦλος γενόμενος μισθοφορεῖν ἑτέρῳ φοβοῦ* Erbse || 208 *φίλοις τε καὶ* Taur || 209 add. Erbse || 210 *ὧν* Pap. IV 20 et Mk., *ὡς* codd. || 211 *δικαίῳ καρπὸν εὔθεος* D, *δικαίων καρπὸν εὐθέα* B || 212 *καὶ θεὸς νεμεῖ* U | *καὶ διδάγματα* B || 213 *τοὺς θεοὺς* Chares I 5, *τοὺς γονεῖς* *χ*(2)***Γ***, *τὸν θεὸν* cett. | *πράσσειν* *χ*(1) || 214 *ἐν τοῖς δὲ δεινοῖς* ***Γ***

Ἐλεύθερον φύλαττε τὸν σαυτοῦ τρόπον.
Ἐπ' ἀνδρὶ δυστυχοῦντι μὴ πλάσῃς κακόν.
Εὐχῆς δικαίας οὐκ ἀνήκοος θεός.
Ἐκ τῶν γυναικῶν ὄλλυται κόσμος μέγας.
Ἐν τοῖς κακοῖς δὲ τοὺς φίλους εὐεργέτει.
Ἔργων πονηρῶν χεῖρ' ἐλευθέραν ἔχε.
Ἐκ τῶν πόνων τοι τἀγάθ' αὔξεται βροτοῖς.
Ἐν νυκτὶ βουλὴ τοῖς σοφοῖσι γίγνεται.
Ἔνεγκ' ἀτυχίαν καὶ βλάβην εὐσχημόνως.
Ἐχθροὺς ἀμύνου μὴ 'πὶ τῇ σαυτοῦ βλάβῃ.
Ἔστιν Δίκης ὀφθαλμὸς ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.
Εὔτολμος εἶναι κρῖνε, τολμηρὸς δὲ μή.
Ἐφόδιον εἰς τὸ γῆρας αἰεὶ κατατίθου.
Ἔρωτα παύει λιμὸς ἢ χαλκοῦ σπάνις.
Εὔτακτον εἶναι τἀλλότρια δειπνοῦντα δεῖ.
Ἑαυτὸν οὐδεὶς ὁμολογεῖ κακοῦργος ὤν.
Ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶσι δ' οὔ.

215 *χζΓ* ‖ **216** *χζΓ* ‖ **217** *χεΓ* ‖ **218** *χζΓ* **Par** ‖ **219** *χζΓ* ‖ **220** *χΓ* ‖ **221** *ψε* ‖ **222** *χΓ* ‖ **223** *χΓ* ‖ **224** **Α***Γ* ‖ **225** *ζτ* **W** ‖ **226** *χγΓ* ‖ **227** *ζ* **Α***Γ* ‖ **228** *χγ* **Ven** ‖ **229** **Α***Γ* ‖ **230** **Α***Γε* ‖ **231** *χ*

215 cf. Comp. I 111; mon. 711 ‖ **217** cf. Stob. 3, 3, 13 (Aesch. fr. 601 Mette) ‖ **219** cf. Eurip. Orest. 666 ‖ **220** = Chares I 10 ‖ **221** = Stob. 3, 29, 9 = Stob. 3, 29, 22 (Eurip. fr. 364 TGF²) ‖ **223** = Stob. 4, 44, 23 (Men. II fr. 634, 1) | cf. Stob. 4, 44, 22a, 2 ‖ **224** cf. Publ. A 54 'amicis ita prodesto, ne noceas tibi' ‖ **225** = Philem. fr. 246, 5 Kock = Comp. I 126 | cf. Comp. IV 41—42; mon. 605, 688 ‖ **227** cf. Plut. de libr. educ. 11, 8 C ‖ **231** ~ Eurip. fr. 895 TGF² | cf. mon. 263

215 *τρόπον*] *βίον* **U** ‖ **216** *πλάσῃς*] *δράσῃς* **U**, *πράξῃς* **B** | *κακά* **D** ‖ **217** *εὐχῆς*] *ψυχῆς* *Γ* | *ὁ θεός* *δ* ‖ **218** *μέγας*] *ἅπας* **Par**, *σύμπας* **Bav** ‖ **219** *τοὺς φίλους*] *τὸν φίλον* *χ* | *δὲ τοὺς φ. εὐεργέτει*] *δεῖ τὸν φ. εὐεργετεῖν* **F** | in **R** sequitur *εὐεργέτει μὲν ἀλλὰ μὴ κατηγόρει* | *κακοῖσι τοὺς* **Mk.** ‖ **221** *τοι* Stob., *γὰρ* *Σ* et Orio, om. cett. | *τἀγάθ'* Stob., *τὰ καλὰ* codd. ‖ **222** *τοῖς σοφοῖς γὰρ βουλὴ* **D** | *τοῖς σοφοῖς συμβουλὴ* **B** ‖ **223** *ἔνεγκ' ἀτυχίαν* Stob., *ἔνεγκε λύπην* codd. | *εὐσχημόνως* Stob., *ἐρρωμένως* codd. ‖ **225** *πάντ' ἀεὶ ὁρᾷ* *δ* | *ὁρᾷ*] *βλέπει* **U** ‖ **226** *εἶναι*] *ἔσο* *γ* | *κρῖνε*] *κρίνων* *γ*, *κρίνειν* **F**, *κρῖναι* **B** ‖ **227** *νέος ὢν ἐφόδιον εἰς γῆρας κατατίθου* *ζ* ‖ **228** *χαλκοῦ*] *χρυσοῦ* *ο* ‖ **231** *τοι*] *γὰρ* *ξ* | *ἐν πλ. Κ. γάρ, ἀλλ' οὐκ ἐν λιμῷ* **F** | *πεινῶντι* Eurip. fr. 895

Ἔνεισι καὶ γυναιξὶ σώφρονες τρόποι.
Ἐν γὰρ γυναιξὶ πίστιν οὐκ ἔξεστ' ἰδεῖν.
Ἐλευθέρου γάρ ἐστι τἀληθῆ λέγειν.
Ἔστιν τι κἀν κακοῖσιν ἡδονῆς μέτρον.
Ἔνιοι κακῶς φρονοῦσι πράττοντες καλῶς.
Ἐχθροῖς ἀπιστῶν οὔποτ' ἂν πάθοις βλάβην.
Ἐὰν δ' ἔχωμεν χρήμαθ', ἕξομεν φίλους.
Ἐχθροῦ παρ' ἀνδρὸς οὐδέν ἐστι χρήσιμον.
Εὐκαταφρόνητός ἐστι σιγηρὸς τρόπος.
Εἷς ἐστι δοῦλος οἰκίας ὁ δεσπότης.
Ἐμπειρία γὰρ τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.
Ἐπιλανθάνονται πάντες οἱ παθόντες εὖ,
ἔνιοι δὲ καὶ μισοῦσι τοὺς εὐεργέτας.
Εἰ μὴ φυλάσσεις μίκρ', ἀπολεῖς τὰ μείζονα.
Εἰ θνητὸς εἶ, βέλτιστε, θνητὰ καὶ φρόνει.
Εὔχου δ' ἔχειν τι, κἂν ἔχῃς, ἕξεις φίλους.
Ἔστι⟨ν⟩ τὸ τολμᾶν, ὦ φίλ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.
†Εὔπειστον ἀνὴρ δυστυχὴς καὶ λυπούμενος.†

232 ε A ‖ 233 χΓ Par ‖ 234 χεΓ ‖ 235 W ‖ 236 AΓ ‖ 237 χγΓ ‖ 238 AΓ ‖ 239 χ ‖ 240 χεWΓ ‖ 241 χΓ ‖ 242 χΓ ‖ 243 εAΓ ‖ 244 A ‖ 245 ψΓ ‖ 246 χυΓ ‖ 247 γAΓ ‖ 248 AΓ ‖ 249 BW

234 cf. Stob. 3, 11, 11 (Men. II fr. 421) ‖ 236 cf. mon. 628, 681 ‖ 237 = adesp. fr. 310 TGF² | cf. Comp. I 179—180 ‖ 238 cf. mon. 247 ‖ 239 cf. mon. 451 ‖ 240 cf. Stob. 4, 32, 24 (Men. I Georg. 129); Comp. I 135 ‖ 241 = Men. II fr. 716 ‖ 242 ~ Stob. 4, 50, 17 (Eurip. fr. 619 TGF²) ‖ 245 cf. mon. 186 ‖ 246 = Stob. 3, 21, 4 (Antiph. fr. 289 Kock) = Men. II fr. 945 | cf. mon. 1, 336, 350, 606; Soph. fr. 531 TGF²; Aesch. Pers. 820 ‖ 247 cf. mon. 238 ‖ 249 cf. Stob. 4, 40, 5 (Men. II fr. 322)

232 ἔνεισι ἐν γυναιξὶ ξ, εἰσὶ καὶ ἐν γ. A, ἔνεισι καὶ γ. Mk. ‖ 233 γυναικὶ F | ἔξεστ' Schm., ἔνεστ' Γ, ἔστιν cett. ‖ 234 ἐστι δ' ἀνδρὸς cett. ‖ 235 ἔστιν τι . . . μέτρον Jk., ἔστι κἀν κ. ἡ. τι μ. codd., ἔνεστι κἀν κ. ἡ. μ. Mk., ἔστιν τι κἀν κ. ἡ. μέρος Nck. ‖ 237 ἀπειθῶν F | πάθοις] λάβῃς γ ‖ 239 παρ'] γὰρ H | οὐδέν ἐστι χρήσιμον] μὴ δέχου συμβουλίαν o ‖ 240 εὐκαταφρόνητόν ΓW, εὐκατάγνωστός H. δυσκατανόητός Th., ἔστ' ἀκαταφρόνητός D ‖ 242 γὰρ] τε Stob. (SMA) ‖ 243 cum 244 coniunxit Bothius ‖ 245 ὀλεῖς B ‖ 246 ὄντας δὲ θνητοὺς καὶ θνητὰ φρονεῖν χρεών H ‖ 247 δ' Γ om. cett. ‖ 248 add. Mk. ‖ 249 εὔπειστον] ἄπιστος B | ἀτυχὴς B | εὔπιστον ἀτυχὴς ἐστ' ἀνὴρ λυπούμενος Mk., εὔπειστόν ἐσθ' ὁ δυστυχὴς λυπούμενος Erbse

Ἐξ ἡδονῆς γὰρ φύεται τὸ δυστυχεῖν.
Ἐλεεινότατόν μοι φαίνετ' ἀτυχία φίλου.
Ἐν μυρίοισι τὰ καλὰ γίγνεται πόνοις.
Εὐνοῦχος ἄλλο θηρίον τῶν ἐν βίῳ.
Ἔλπιζε πάντα μέχρι γήρως θνητὸς ὤν.
Εἰς τὰς μεταβολὰς δεῖ σε τῆς τύχης σκοπεῖν.
Ἔργοις φιλόπονος ἴσθι, μὴ λόγοις μόνον.
Εὑρεῖν τὸ δίκαιον πανταχῶς οὐ ῥᾴδιον.
Ἐνίοις τὸ σιγᾶν κρεῖττόν ἐστι τοῦ λαλεῖν.
Ἐν παντὶ δεῖ τρόπῳ τὸν ἄνδρα ⟨γ'⟩ εὖ φρονεῖν.
Ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς γῆρας εὐπροσήγορον.
Εἰσί⟨ν⟩ καταφυγὴ πᾶσιν οἱ χρηστοὶ φίλοι.
Ἔχει τὸ πικρὸν τῆς γεωργίας γλυκύ.
Ἐν πλησμονῇ μέγιστον ἡ Κύπρις κράτος.
Εἰκὼν δὲ βασιλεύς ἐστιν ἔμψυχος θεοῦ.
Ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις.
Ἔλεγχε σαυτὸν ὅστις εἶ πράττων κακῶς.
Ἐν ἀργύρῳ μάλιστα κρίνεται τρόπος.
†Ἔχε δὲ μᾶλλον συνεσταλμένην γλῶσσαν. †

250 BW*Γ* ‖ 251 *ε*B ‖ 252 *χ*W*Γ* ‖ 253 *γ* ‖ 254 *δΓ* ‖ 255 *δ* ‖ 256 *εΓ* ‖ 257 *ε* ‖ 258 *εΓ* ‖ 259 *δ* ‖ 260 *δ* ‖ 261 *δ* ‖ 262—263 U ‖ 264 W*Γ* ‖ 265 *Γ* ‖ 266 *υ* ‖ 267 *υ* ‖ 268 Ven

252 ~ Stob. 3, 29, 44 (Eurip. fr. 236 TGF²) ‖ 254 cf. mon. 51; append. 1, 12 ‖ 255 cf. mon. 395 ‖ 258 = Pap. XIII 14—15 | cf. mon. 292, 306, 409, 521, 555, 710 ‖ 260 = Stob. 4, 50, 87 (adesp. fr. 552 TGF²) ‖ 262 ~ Stob. 4, 15, 20 (Men. II fr. 558) | cf. mon. 620 ‖ 263 cf. mon. 231 ‖ 264 cf. Pap. II 3 ‖ 265 = Eurip. Hippol. 95 ‖ 266 cf. Stob. 3, 14, 4 ‖ 267 cf. Kt., Hermes 77, 1942, 226

251 *φαίνετ'* Mk., *φαίνεται* codd. ‖ 252 *ἐν*] *σὺν* Stob. | *ἐν μυρίοις τὰ σῖτα καλὰ γηπόνοις* W ‖ 253 *τῶν ἐν*] *ἐν τῷ λ* ‖ 255 *δεῖ . . . σκοπεῖν* My., *δὲ τῆς τύχης σκόπει* codd. ‖ 256 *φιλοπόνοις* P ‖ 257 *τὸ*] *τὸν* K | *πανταχῶς* Mk., *πανταχοῦ* codd. ‖ 258 *ἐνίοις*] *νέοις ε*(2), erat *νέοις* Erbse | *λέγειν* U*Γ* | in *Γ* et *δ* 258 cum 240 coniunctum est ‖ 259 add. Schm. | *ἐν παντὶ δεῖ τρόπῳ* Boiss., *ἐν παντὶ τρόπῳ δεῖ* codd. | *ἄνδρα σωφρονεῖν* Sn. ‖ 261 add. Boiss. ‖ 262 *ἔχει τι τὸ π.* Stob. ‖ 263 *κράτος*] *κρατεῖ* Sn. ‖ 264 *βασιλεία δ' ἔστιν εἰκὼν ἔμψυχος θεοῦ* W ‖ 266 *κακῶς*] *κακά* Taur ‖ 268 *ἔχοις μάλιστα γλῶσσαν ἐγκεκλημένην* Erbse

Ζήσεις βίον κράτιστον, ἢν θυμοῦ κρατῇς.
Ζήτει σεαυτῷ καταλιπεῖν εὐδοξίαν.
Ζήτει γυναῖκα σύμμαχον τῶν πραγμάτων.
Ζῶμεν πρὸς αὐτὴν τὴν τύχην οἱ σώφρονες.
Ζῶμεν γὰρ οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα.
Ζῆθι προσεχόντως ὡς μακρὰν ἐγγὺς βλέπων.
Ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα καὶ τὸν σώφρονα.
Ζωῆς πονηρᾶς θάνατος αἱρετώτερος.
Ζῆν βουλόμενος μὴ πρᾶττε θανάτου γ' ἄξια.
Ζῆλος γυναικὸς πάντα πυρπολεῖ δόμον.
Ζῆν ἡδέως οὐκ ἔστιν ἀργὸν καὶ κακόν.
Ζῆν αἰσχρόν, οἷς ζῆν ἐφθόνησεν ἡ τύχη.
Ζήτει ⟨δὲ⟩ συνάγειν ἐκ δικαίων τὸν βίον.
Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκέτ' ἔστ' ἐλεύθερος.
Ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα κατὰ πολλοὺς τρόπους.
Ζῶμεν ἀλογίστως προσδοκοῦντες μὴ θανεῖν.
Ζῆσον μετρήσας τὸν βίον πρὸς τὸν χρόνον.
Ἢ ζῆν ἀλύπως, ἢ θανεῖν εὐδαιμόνως.

269 *χζγυΓ* || **270** *χδΓ* || **271** *χδΓ* Par || **272** *χ* || **273** *εΑΓ* Jos || **274** A || **275** *χΓ* || **276** *χγυΓ* || **277** *ψεΓ* || **278** *χγΓ* || **279** W || **280** *ΒΓ* || **281** *χΓ* Vat || **282** *χΓγ* || **283** *ΑWΓΡ* Par || **284** *ευ* || **285** *υ* || **286** *χζΓ*

269 = Pap. II 6 || **273** = Men. II fr. 45 | cf. mon. 104, 329 || **274** cf. Pap. IV 19 || **276** = Aesch. fr. 679 Mette ~Stob. 4, 53, 17 ~ Pap. XIV 14 | cf. Comp. I 62; Stob. 4, 53, 15 (Aesch. fr. 316 Mette); mon. 415, 772; Comp. I 39—40; Eurip. Troiad. 637 et Iph. Aul. 1252 || **277** = Pap. XIII 15—16 || **278** = adesp. fr. 311 TGF² || **280** cf. mon. 855 || **282** = Stob. 4, 22, 13 (Hippothoon fr. 3 TGF²) || **283** cf. mon. 548 || **286** cf. Eurip. Troiad. 636

269 *κράτιστον*] *κάλλιστον υ, ἄριστον χλ* | *ἢν* S Pap. II 6, *εἰ ζ, ἂν* cett. || **270** *ζητεῖς ἑαυτῷ* H | *καταλιπεῖν* Mk., *καλλειπεῖν δ, καλλίστην* cett. | *ζήτει σεαυτῷ δόξαν ἐγκαταλιπεῖν Γ* || **271** *γυναῖκα*] *σεαυτῷ χ*(2) *δ* || **273** *δυνάμεθα*] *ἀγόμεθα ξ* || **276** *ζωῆς πονηρᾶς*] *βίος αἰσχύνης* Pap. XIV 14 | *θάνατος*] *μέρος* Taur | *εὐπορώτερος* Stob. || **278** *πάντα*] *ἀνδρὸς γ* | *δρόμον λ* || **281** add. Jk. | *συνάγειν ΒΓ, συνάγων* cett. || **282** *οὐκέτ' ἔστ'* Jk., *οὐκ ἔστιν γ, οὐκέτ' ἧς* C(2), *οὐκ ἔσῃ* B, *οὐκέθ' εἷς* Erbse | *οὐκ ἐλεύθερος γ' ἔσῃ Γ* || **284** *προσδοκοῦντες μὴ* Mk., *μὴ προσδοκοῦντες* codd. || **285** *χρόνον*] *τρόπον* Coll || **286** *εὐγνωμόνως* U

Ἤθη πονηρὰ τὴν φύσιν διαστρέφει.
Ἦθος πονηρὸν φεῦγε καὶ κέρδος κακόν.
Ἡ γλῶσσα πολλοὺς εἰς ὄλεθρον ἤγαγεν.
Ἥδιστόν ἐστιν τῶν ὑπαρχόντων κρατεῖν.
Ἥδιστόν ἐστιν εὐτυχοῦντα νοῦν ἔχειν.
Ἢ λέγε τι σιγῆς κρεῖττον ἢ σιγὴν ἔχε.
Ἥξει τὸ γῆρας πᾶσαν αἰτίαν φέρον.
Ἡ γλῶσσ' ἁμαρτάνουσα τἀληθῆ λέγει.
Ἡ φύσις ἑκάστῳ τοῦ γένους ἐστὶν πατρίς.
Ἦθος προκρίνειν χρημάτων γαμοῦντα δεῖ.
Ἡ δ' ἁρπαγὴ μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
Ἡ φύσις ἁπάντων τῶν διδαγμάτων κρατεῖ.
Ἤθους δικαίου φαῦλος οὐ ψαύει λόγος.
Ἢ μὴ γάμει τὸ σύνολον ἢ γαμῶν κράτει.
Ἡ πατρίς, ὡς ἔοικε, φίλτατον βροτοῖς.
Ἡ δὲ παράκαιρος ἡδονὴ τίκτει βλάβην.
Ἡδύ γε δικαίους ἄνδρας εὐτυχεῖν ὁρᾶν.
Ἤθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.

287 *χζ* W *Γ* ‖ 288 *χγΓ* ‖ 289 *εχΓ* Ven Coll ‖ 290 *ψΓ* ‖ 291 *ε χΓ* Vat ‖ 292 *χυΓ* ‖ 293 *χΓ* Ven ‖ 294 *οεΓ* ‖ 295 *ψΓ* ‖ 296 *εχΓ* ‖ 297 *χ* ‖ 298 *χΓ* ‖ 299 *χγΓ* ‖ 300 *ε* A Par ‖ 301 *χ* ‖ 302 *ψ* W *Γ* ‖ 303 A ‖ 304 *χΓ*

287 = Pap. XIII 16 ‖ 288 = Pap. II 7 ‖ 289 cf. mon. 305 ‖ 291 cf. mon. 465; Comp. I 56 ‖ 292 = Stob. 3, 34, 1 (PSI IX, 1093 et Dionys. fr. 6 TGF²) | cf. Stob. 3, 34, 7: flor. *ἄριστον* Nr. 59; mon. 258, 306, 409, 521, 555, 710 ‖ 295 = Stob. 4, 29. 35 (Eurip. fr. 1113 TGF²) ‖ 296 cf. mon. 154 ‖ 297 cf. mon. 317, 386. 446. 794, 795 ‖ 298 cf. Pap. XIII 13 ‖ 301 = Stob. 3, 39. 3 (Eurip. Phoen. 406) ‖ 304 ~ Pap. XIII 13–14 | cf. Stob. 4, 31, 15 (5) (Antiph. fr. 232, 5 Kock)

287 *πονηρὰν* Mtt. | *διαστρέφει*] *ἀνατρέπει* W ‖ 289 *ἤγαγεν* B*Γ*, *ἐμβάλει ν* Ven, *ἐμβαλεῖν* A, *ἔβαλεν ε*. *εἰσάγει* R ‖ 290 *κρατεῖν*] *ἐρᾶν* A *Σ* ‖ 291 *ἐστιν*] *οὐδὲν* F ‖ 292 *ἢ λέγε*] *λάλει* D | *τι*] *τῆς* A, *τίς* D | *σιγῆς κρεῖττον ἢ*] *σεμνὸν εἰ δὲ μὴ σ* ‖ 295 *τοῦ*] *γὰρ Γ* | *ἑκάστῳ* A Stob., *ἑκάστου* cett. ‖ 296 *ἤθη ε* | *δεῖ*] *χρή ε* ‖ 298 *ἁπάντων*] *ἀπ' αὐτῶν* B*Γ* ‖ 302 *δὲ*] *γὰρ παρὰ καιρὸν* Wo ‖ 304 *ἤθους*] *ἔθους* Pap. XIII 13 | *ἀνθρώπων* F

Ἡ γλῶσσα πολλῶν ἐστιν αἰτία κακῶν.
Ἢ δεῖ σιωπᾶν ἢ λέγειν ἀμείνονα.
Ἡ γὰρ σιωπὴ τοῖς σοφοῖσιν ἀπόκρισις.
Ἡ γὰρ σιωπὴ μαρτυρεῖ τὸ μὴ θέλειν.
Ἡ μωρία δίδωσιν ἀνθρώποις κακά.
Ἤθη μετέρχου τὰ προσήκοντα ξένοις.
Ἡ κοιλία καὶ πολλὰ χωρεῖ κὠλίγα.
Ἡ δοῦσα πάντα καὶ κομίζεται φύσις.
†Ἡ πενία δ' ἀγνώμονάς γε τοὺς πολλοὺς ποιεῖ.†
Ἡδύ γε πατὴρ φρόνησιν ἀντ' ὀργῆς ἔχων.
Ἡ δὲ μετάνοια γίγνετ' ἀνθρώποις κρίσις.
Ἢ μὴ ποίει τὸ κρυπτὸν ἢ μόνος ποίει.
Ἡ δ' ἀργία πέφυκεν ἀνθρώποις κακόν.
Ἡ γλῶσσά σου χαλινὸν †ἐχέτω ἢ εὐκόπως λάλει·
Ἦθος κακοῦργον † μακρὰν οἰκίζει θεοῦ.

305 *χ v Γ* || **306** *χ γ Γ* || **307** *χ ε γ Γ* || **308** *χ* || **309** *χ* **W** || **310 R** || **311** *ε* **B***Γ* || **312 B***Γ* || **313** *ε* **B***Γ* || **314 B***Γ* || **315 BK***Γ* || **316** *ε* **B W***Γ* || **317** *δ* || **318** *δ* **Coll** || **319** *v*

305 = Comp. I 128 | cf. mon. 289, 631; Stob. 4, 35, 1 (Philem. fr. 106 Kock) || **306** cf. Comp. I 129; mon. 258, 292, 409 (Comp. I 191), 521, 710; Aesch. fr. 351 Mette || **307** ~ Eurip. fr. 977 TGF² || **308** cf. Publ. S 12 'sapiens cum petitur si tacet graviter negat' || **312** cf. mon. 145; Eurip. fr. 195 TGF²; Comp. I 113; Vit. p. 102, 8—9 || **314** = Men. II fr. 606 ~ Stob. 4, 26, 10 || **316** = Comp. I 43 || **317** cf. mon. 297, 386, 446, 794, 795 || **318** cf. append. 1, 53

305 *πολλῶν*] *πολλοῖς* **Π**(2) *v* | *πολλῶν ἐστιν*] *πολλοῖς γίγνεται* Comp. I 128 | *πολλοῖς κακῶν ἡ γλῶσσα γίγνετ' αἰτία* **ΠB** || **306** *ἡδὺ σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει χ*, *οὐ δεῖ σιωπᾶν καὶ λαλεῖν ὅπου χρεών Γ* | *ἢ λέγειν ἀμείνονα* **B** | in *Γ* sequitur *κρεῖττον σιωπᾶν καὶ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει* (cf. mon. 409) || **307** *τοῖς σοφοῖσιν ἀπόκρισις* Nek., *τοῖς σοφοῖς ἐστ' ἀπόκρισις* Eurip. fr. 977, *τοῖς πολλοῖς ἀπόκρισις ε*, *τοῖς σοφοῖς ἀπόκρισις* cett. | *ἔστ' ἀπόκρισις Γ*(1) | *πολλοῖς ἀπόκρισις ἡ σιωπὴ τυγχάνει Γ*(2) || **309** *κακόν* **D** || **311** *χωρεῖ, ὀλίγα δὲ συμφέρει ε* || **312** *τίκτουσ' ἅπαντα* My. || **314** *ἡδὺς πατὴρ* Stob. | *πατὴρ . . . ἔχων*] *παντὶ . . . ἔχειν* **B** || **315** *δὲ Γ*, om. cett. || **316** *κρυπτὸν*] *κρεῖσσον* **W** || **317** *ἡ ἀργία γὰρ* **P**, *ἡ γυνὴ δὲ πέφυκεν* **K**, *ἡ γὰρ γυνὴ πέφυκεν* Jk. ex **K** || **318** *χαλινὸν ἐχέτω γλῶσσα μὴ εὐκόπως λάλει* Boiss., *ἡ γλῶσσά σου χαλινὸν εὐκόπως ἄγει* (vel *φέρει*) Erbse || **319** *κακοῦργον*] *πανοῦργον v* cf. et Pap. IX 2, 3 | *ἦθος πανοῦργον τῶν θεῶν οἰκεῖ μακράν* Th.

Ἤθη τὰ πάντων ἐν χρόνῳ πειράζεται.
Θεὸν σέβου καὶ πάντα πράξεις εὐθέως.
Θεὸν προτίμα, δεύτερον δὲ τοὺς γονεῖς.
Θάλασσα καὶ πῦρ καὶ γυνὴ τρίτον κακόν.
Θέλων καλῶς ζῆν μὴ τὰ τῶν φαύλων φρόνει.
Θησαυρός ἐστι τῶν κακῶν κακὴ γυνή.
Θυμὸν πονηρὸν ἐκφυλάσσου παντελῶς.
Θεὸς πέφυκεν, ὅστις οὐδὲν δρᾷ κακόν.
Θησαυρός ἐστι τοῦ βίου τὰ πράγματα.
Θέλομεν καλῶς ζῆν πάντες, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.
Θεὸς συνεργὸς πάντα ποιεῖ ῥᾳδίως.
Θεοὶ μέγιστοι τοῖς φρονοῦσιν οἱ γονεῖς.
Θορύβους ὀχλώδεις φεῦγε καὶ παροινίας.
Θέλω τύχης σταλαγμὸν ἢ φρενῶν πίθον.
Θεοῦ πέφυκε δῶρον εὐγνώμων τρόπος.
Θεὸς δὲ τοῖς ἀργοῖσιν οὐ παρίσταται.

320 *υ* || **321** *χδΓ* || **322** *εψ* || **323** *γχζυΓ* **Par Ven** || **324** *χ* **U Vat** || **325** *εχΓ* **Par** || **326 R** || **327** *ψζ* || **328** *χ* || **329** *εψΓ* || **330** *χ***W***Γ* || **331** *χγΓ* || **332** *ψδγ* || **333** *χ* || **334** *χ***W** || **335** *ε***A**

321 cf. Comp. II 77—78 || **322** = Pap. XIII 17 | cf. mon. 113, 133, 162, 352, 525, 674; Ps. Phocyl. 8 Diehl-Young || **323** = Pap. II 8 | cf. mon. 371, 374, 380 || **324** = Pap. X 4—5 || **325** cf. Comp. III 3—4 || **326** cf. mon. 801 || **328** cf. mon. 4, 325 || **329** cf. mon. 104, 273 || **330** cf. Stob. 4, 46, 1 || **331** ~ Stob. 4, 25, 33 (Dicaeog. fr. 5 TGF²) | cf. mon. 525, 526 || **332** = Pap. IV, 17 || **333** = Diog. Sinop. fr. 2 TGF² || **334** cf. mon. 351 || **335** ~ Stob. 3, 30, 6a (adesp. fr. 527 TGF²) | cf. mon. 663

320 *πάντων*] *πάντα* **Taur** | *πειράζεται*] *γνωρίζεται* **Taur** || **321** *σέβου καὶ πάντα*] *τιμῶν ἅπαντα* **O** | *εὐθέως*] *ἐνθέως* **B**, *κατὰ τρόπον δ* || **322** *δὲ* Pap. XIII 17, om. cett. || **323** *καὶ γυνὴ τρίτον κακόν* *εχ* et Pap. II 8, *καὶ τρίτον γυνὴ κακόν* **W**, *κακὰ τρία* **Γ**, *κακὸν τρίτον* cett. || **324** *κακῶς* **F** | *μὴ τὰ*] *μετὰ* **F** | *φρόνει*] *πράσσε* **F** | *μὴ ποίει τὰ τῶν ἄλλων* **B** || **326** *θυμὸν πονηρὸν ἐκφυλάσσου παντελῶς* Th., *θυμὸν πονηρὸν ἐκφυ . .* **R**, *. . γεῖν οὐ ῥάδιον* add. My. || **327** *θεὸς γάρ ἐστιν, ὅστις οὐ δράσει κακόν* **R** || **328** *πράγματα* **A**, *γράμματα ν* || **330** *συνεργῶν* **BFΓ** | *θεοῦ συνεργοῦ* **WΣ** | *ποιεῖς* **Σ** || **331** *θεὸς μέγιστος* Stob. || **332** *θόρυβον ὄχλου φεῦγε καὶ παροινίαν γ* || **333** *φρενὸς* **A** || **335** *δὲ*] *γὰρ* Stob. (A) | *δὲ τοῖς ἀργοῖσιν* **A**, *δὲ τοῖς ἀργοῦσιν* Stob., *δ' ἁμαρτάνουσιν* cett.

Θνητὸς πεφυκὼς μὴ φρόνει ⟨γ'⟩ ὑπέρθεα.
Θεράπευε τὸν δυνάμενον αἰεί σ' ὠφελεῖν.
Θεῶν ὄνειδος τοὺς κακοὺς εὐδαιμονεῖν.
Θυμῷ χαρίζου μηδὲν ἅνπερ νοῦν ἔχῃς.
Θυσία μεγίστη τῷ θεῷ τό ⟨γ'⟩ εὐσεβεῖν.
Θεῷ μάχεσθαι δεινόν ἐστι καὶ τύχῃ.
Θηρῶν ἁπάντων ἀγριωτέρα γυνή.
Θνητὸς πεφυκὼς τοὐπίσω πειρῶ βλέπειν.
Θεοῦ γὰρ οὐδεὶς χωρὶς εὐτυχεῖ βροτῶν.
Θεοῦ δὲ πληγὴν οὐχ ὑπερπηδᾷ βροτός.
Θνητὸς πεφυκὼς μὴ γέλα τεθνηκότα.
Θεὸν ἐπιορκῶν μὴ δόκει λεληθέναι.
Θυμοῦ κρατῆσαι κἀπιθυμίας καλόν.
Θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις.
Θνητὸς γεγώς, ἄνθρωπε, μὴ φρόνει μέγα.
Θεοῦ τὸ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτούς.
Θεὸν μὲν ἡγοῦ, δεύτερον δὲ τὴν τύχην.

336 ψΓ ‖ **337** γΑ ‖ **338** γΓ ‖ **339** χ ‖ **340** Α ‖ **341** χΓ ‖ **342** χευγΓ ‖ **343** εχΓ ‖ **344** χδγ ‖ **345** χΓ ‖ **346** ΒΓ ‖ **347** ε ΒΓ ‖ **348** υεΒΓ ‖ **349** ΒΓ ‖ **350** δ ‖ **351** Κ ‖ **352** ζ

336 cf. Stob. 3, 22, 16 (Demonax, fr. 1 TGF²); mon. 1, 246, 350, 581, 606 ‖ 338 = Apostol. 8, 89d (adesp. fr. 313 TGF²) ‖ 339 cf. mon. 348, 355; append. 12, 13 ‖ 340 cf. mon. 508 ‖ 341 = Apostol. 8, 89b (adesp. fr. 312 TGF²) ‖ 343 = Isidorus fr. 2 TGF² ~ Stob. 3, 22, 27 ‖ 344 = Stob. 1, 1, 17 (Eurip. fr. 617a TGF²) = Pap. XVIII Col. 1, 12 ~ Anthol. Graeca 10, 107 ‖ 345 = Soph. fr. 876 TGF² ~ Stob. 1, 3, 7 ‖ 347 cf. mon. 432, 626 ‖ 348 cf. Pap. VIII 8; mon. 425 ‖ 349 = Stob. 1, 1, 19 (Eurip. fr. 397 TGF²) ‖ 350 cf. Comp. I 256; mon. 1, 246, 336, 581, 606 ‖ 351 ~ Aesch. Sept. 625 | cf. mon. 334 ‖ 352 cf. mon. 322; Eurip. Electra 890sq.; Pap. X 4

336 add. Jk. ‖ 337 *αἰεί σ' ὠφελεῖν* My., *ἀεὶ σὲ ὠφελεῖν* codd. ‖ 338 *θεῶν ὄνειδος* Mk., *θεοῦ δ' ὄνειδος* Γ, *θεοῦ ὄνειδος* cett. ‖ 339 *θυμῷ* Schneider, *θυμοῦ* codd. ‖ 340 add. Mk. ‖ 343 *τὰ ὀπίσω* Stob. ‖ 344 *θεοῦ μὲν οὐδεὶς ἐκτὸς εὐτυχεῖ βροτός* Eurip. Anthol. Graec. 10, 107, *θεοῦ γὰρ οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν ἄνευ* γ ‖ 345 *δὲ*] *γε* H | *οὐχ*] *οὐδ'* B | *ὑπεκπηδᾷ* Stob. (Wachsm.) ‖ 349 *πλέεις* B ‖ 350 *γεγώς* Jk., *γεγονώς* codd. | *ἄνθρωπε* Mk., *ἄνθρωπος* codd. | *θνητὸς δὲ γεγονὼς μήποτε φρόνει μέγα* Boiss. ‖ 351 *τὸ*] *δὲ* Aesch. Sept. 625 ‖ 352 *θεὸν μὲν ἡγοῦ πρ[* Pap. X 4

Θανάτου †μόνον οὐκ ἔστιν ἐπανόρθωμα.
Θεῷ προσεύχου πημάτων λαβεῖν λύσιν.
Θυμὸν φυλάττου· τὸ φρονεῖν γὰρ οὐκ ἔχει.
Ἱερὸν ἀληθῶς ἐστιν ἡ συμβουλία.
Ἴσον θεῷ σου τοὺς φίλους τιμᾶν θέλε.
Ἴσος ἴσθι πᾶσι, κἂν ὑπερέχῃς τῷ βίῳ.
Ἴσος ἴσθι τοῖς τρόποισι πλουτῶν ὡς πένης.
Ἴσχυε μέν, μὴ χρῶ δὲ συντόνως θράσει.
Ἰσχυρότερον δέ γ' οὐδέν ἐστι τοῦ λόγου.
Ἰσότητα τίμα, μὴ πλεονέκτει μηδένα.
Ἱστοὶ γυναικῶν ἔργα κοὐκ ἐκκλησίαι.
Ἰὸς πέφυκεν ἀσπίδος κακὴ γυνή.
Ἱκανῶς βιώσεις γηροβοσκῶν τοὺς γονεῖς.
Ἰσότητα δ' αἱροῦ ⟨καὶ⟩ πλεονεξίαν φύγε.
Ἰδὼν ποτ' αἰσχρὸν πρᾶγμα μὴ συνεκδράμῃς.
Ἰσχυρὸν ὁ νόμος ἐστίν, ἂν ἄρχοντ' ἔχῃ.
Ἱκανὸν τὸ νικᾶν ἐστι τοῖς ἐλευθέροις.
Ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.

353 *δ* ‖ **354** **U** ‖ **355** *υ* ‖ **356** *ψ δ* ‖ **357** *ε* **B** *Γ* ‖ **358** *ψ δ υ γ Γ* ‖ **359** *δ* ‖ **360** *δ* ‖ **361** *χ γ Γ* ‖ **362** **Α** *Σ* ‖ **363** *χ Γ* ‖ **364** *χ γ Γ* **Par** ‖ **365** *ε* **B** *Γ* ‖ **366** **B** *Γ* ‖ **367** *γ* **B** ‖ **368** *χ* **K** *Γ* ‖ **369** **A** ‖ **370** *υ ε ψ*

354 cf. Eurip. Androm. 900 ‖ **355** cf. mon. 339, 348; Comp. I 49 ‖ **356** cf. Xen. Anab. 5, 6, 4; Plat. Theag. 122 B ‖ **357** cf. mon. 525, 526 ‖ **358** = Pap. VIII 9 = Pap. X 5—6 | cf. mon. 359, 373 ‖ **359** cf. mon. 358, 373 ‖ **360** cf. mon. 377 ‖ **362** cf. mon. 366 ‖ **363** cf. Nov. Test. Pauli Epist. ad Corinth. 1, 14, 34 ‖ **364** cf. Comp. III 1—2 ‖ **365** = Pap. IX 1—2 (recto) ‖ **366** cf. mon. 362 ‖ **367** = Pap. IX 5—6 (recto) ‖ **370** = Pap. X 6 = Comp. I 173 | cf. mon. 514, 534

353 *θάνατον φυγεῖν οὐκ ἔστι τῶν πάντων μόνον* Erbse ‖ **357** *θεοῦ ε* **B** ‖ **358** *πᾶσι*] *παντὶ* **S** | *ὑπερέχεις* **A**, *ὑπερβάλῃς δ*, *προύχῃς* **B** *Γ* | *τῷ βίῳ*] *πλούτῳ υ*, *χρυσίῳ* **S**, *τύχῃ δ*, *βίου* **B** ‖ **359** *ἴσος ἴσθι τοῖς τρόποισι πλουτῶν ὡς πένης* My., *ἴσος ἴσθι τοῖς τρόποις πλουτῶν ὥσπερ ἧς* codd. ‖ **360** *συντόνως θράσει* Mk., *συντόνως τῷ σῷ θράσει* codd. ‖ **361** *δέ γ' Γ*, om. cett. ‖ **362** *μὴ Σ*, *καὶ* Mk., om. **A** ‖ **363** *ἱστὸς γυναικῶν ἔργον* **O** | *οὐκ ἐκκλησία* **D** ‖ **364** *ἰὸς*] *ἴσον* **A** *υ* ‖ **366** *καὶ* add. Mk. ‖ **368** *ἂν*] *ἢν Γ* | *ἰσχυρὸς ἔστω νόμος ἂν σοφῶν γὰρ ἀντέχῃ* **K** ‖ **369** *τοῖς ἐλευθέροις*] *τῶν ἐλευθέρων* Mk. | *ἐστι* Mk., *ἔπι* codd.

Ἴσον ἐστὶν ὀργὴ καὶ θάλασσα καὶ γυνή.
Ἰσχυρὸν ὄχλος ἐστίν, οὐκ ἔχει δὲ νοῦν.
Ἴσος ἴσθι κρίνων καὶ φίλους καὶ μὴ φίλους.
Ἴση λεαίνης καὶ γυναικὸς ὠμότης.
Ἰδών τι κρυπτὸν μηδὲν ἐκφάνῃς ὅλως.
Ἱκέτην γέροντα καὶ πένητα μὴ προδῷς.
Ἴσχυε σοφίᾳ κἀρετῇ, χρόνῳ δὲ μή.
Ἰσχυρόν ἐστι πρᾶγμ' ἀλήθει' ὡς φύσις.
Ἰατρὸς ἀδόλεσχος ἐπὶ τῇ νόσῳ νόσος.
Ἴσον ἐστὶν εἰς πῦρ καὶ γυναῖκας ἐμπεσεῖν.
Καλὸν τὸ καιροῦ παντὸς εἰδέναι μέτρον.
Καιρὸς γάρ ἐστι τῶν νόμων κρείττων πολύ.
Κακοῖς ὁμιλῶν καὐτὸς ἐκβήσῃ κακός.
Κάλλιστόν ἐστι κτῆμα παιδεία βροτοῖς.
Κρίνει φίλους ὁ καιρός, ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.
Κακὸν μέγιστον ἐν βροτοῖς ἀπληστία.

371 A || **372** *ψ* W *Γ* || **373** *υ ψ γ* || **374** *χ ζ γ Γ* Par || **375** *ε* || **376** *δ* || **377** *δ* || **378** K || **379** *χ δ Γ* Vat || **380** *υ* || **381** *χ γ Γ* R U Vat || **382** B K *Γ* || **383** *χ ζ υ γ Γ* Ven || **384** *χ* U *Γ* || **385** *χ ζ υ γ Γ* || **386** *χ ζ* W *Γ* Ven

371 cf. mon. 323, 374, 380 || **373** cf. mon. 358, 359; Boiss. III p. 471 || **374** = Pap. II 9 = Pap. X 7 | cf. mon. 453 || **375** cf. Stob. 3, 1, 14 (Men. II fr. 480) || **376** ~ Pap. IX 4—5 (recto) | cf. mon. 542 || **377** = Pap. X 7—8 | cf. mon. 360 || **380** cf. Boiss. III p. 471; mon. 323. 371, 374 || **381** ~ Apostol. 9, 59 D || **382** cf. mon. 387, 394, 630 || **383** = Pap. X 10 = adesp. fr. 314 TGF² | cf. flor. *ἄριστον* Nr. 73; mon. 412 || **384** cf. Pap. VIII 2; mon. 2, 122, 436 || **385** = Pap. IX 8—9 (recto) = Comp. I 165 | cf. Comp. II 83—84; III 59—60 || **386** cf. mon. 297, 317, 446, 794, 795, 853

373 *ἴσος φίλοις μὲν ἴσθι καὶ φίλοις κρίνων* B || **374** *ἴση* U Bav Ox Pap. II 9 et Pap. X 7, *ἴσον* cett. | *γυναικῶν* W || **375** *κρυπτὸν* Mk., *κακὸν* K, *χρῆμα* cett. || **376** *προδῷς* Mk., *παρείδῃς* Pap. IX 4—5, *παρίδῃς* codd., *γέλα* Th. || **377** *χρόνῳ*] *δόλῳ* F. W. Schmidt || **378** *ἰσχυρόν . . . φύσις* Sn., *ἰσχυρὸν πρᾶγμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια ὡς φύσις* K || **379** *ἐπὶ τῇ νόσῳ νόσος* P, *ἐστιν ἐπὶ τῇ νόσῳ νόσος* K, *νοσοῦντι πάλιν νόσος ψ Γ*, *ἄλλη τις νόσος* **o** *Ἰατρὸς* ⟨*υ*⟩ *ἀ. ἐπὶ νόσῳ ν.* Mtt. || **381** *τὸ*] *τοῦ* U, *τι* Apostol. | *παντός*] *πάντα γ* || **383** *κακοῖς . . . κακός*] *σοφός . . . σοφός ζ*(2) *σ Γ*(2) B(2) || **385** *καιρός*] *χρυσός* **ϱ** | *ὡς*] *ἢ* **o** Λ | *φίλους ὁ καιρὸς χρυσὸν ἡ φλὸξ δὲ κρίνει* U || **386** *βροτοῖς*] *κακοῖς ζ* | *ἀπληστία*] *ἀπιστία* C(2)

Καιροὶ δὲ καταλύουσι τὰς τυραννίδας.
Κατ' †ἰδίαν φρόνησιν οὐδεὶς εὐτυχεῖ.
Κόλαζε τὸν πονηρόν, ἄνπερ δυνατὸς ᾖς.
Καλὸν τὸ μηδὲν εἰς φίλους ἁμαρτάνειν.
Κρίνειν τὸ δίκαιον, μὴ τὸ συμφέρον θέλε.
Κούφως φέρειν δεῖ τὰς παρεστώσας τύχας.
Καλὸν γυναικὸς εἰσορᾶν καλοὺς τρόπους.
Καιροῦ τυχὼν καὶ πτωχὸς ἰσχύει μέγα.
Κακοῦ μεταβολὴν ἀνδρὸς οὐ δεῖ προσδοκᾶν.
Καλὸν τὸ γηρᾶν καὶ τὸ μὴ γηρᾶν πάλιν.
Κάλλιστα πειρῶ καὶ λέγειν καὶ μανθάνειν.
Κακὸν φυτὸν πέφυκεν ἐν βίῳ γυνή,
καὶ κτώμεθ' αὐτὰς ὡς ἀναγκαῖον κακόν.
Καιρῷ σκόπει τὰ πράγματ', ἄνπερ νοῦν ἔχῃς.
Κἂν τοῖς ἀγροίκοις ἐστὶ παιδείας ἔρως.
Καλὸν φέρουσι καρπὸν οἱ σεμνοὶ τρόποι.
Κάλλιστον ἐν κήποισι φύεται ῥόδον.

387 BKΓ || **388** γBΓ || **389** δγA || **390** χγΓ || **391** δBΓ || **392** χζγ || **393** BΓζ || **394** ψγUΓ || **395** δγA || **396** χζΓ || **397** χWU || **398** ζBΓ || **399** εB || **400** ζγ || **401** BWUΓ || **402** υζBΓ || **403** A

387 cf. Pap. IX (recto) 10—11; mon. 382 || **389** = Pap. IX verso 7—8 | cf. mon. 413 || **390** cf. mon. 11 || **392** ~ Comp. I 81 | cf. Eurip. Orest. 1024 et Med. 1018 || **394** cf. Pap. IX 10—11 (recto); Comp. I 83—84; mon. 382 || **395** cf. mon. 255 || **396** cf. Stob. 3, 22, 69; Pap. VIII 10; mon. 419 || **397** = Pap. IX 4—5 (verso) | cf. mon. 94, 781 || **398** cf. Eurip. Med. 231 || **400** cf. mon. 339 || **401** cf. mon. 2, 122, 384, 436 || **402** cf. mon. 383, 411, 412 (Pap. X 9)

388 *κατ' ἰδίαν*] *κατὰ τὴν ἰδίαν* Mk. || **389** *δυνατὸν ᾖ* δ || **391** *τὸ δίκαιον καὶ μὴ* δ || **392** *κούφως*] *ῥᾷον* γB(2) D(2) | *ἐνεστώσας* ζ et Comp. I 81 || **393** *καλὸν*] *κάλλος* ζ || **394** *καὶ* Nck., *ὁ καὶ* U, *γὰρ* cett. || **395** *ἀνδρὸς οὐ δεῖ προσδοκᾶν* Th., *ἀνδρὸς χρὴ σιωπᾶν* γ, *ἀνδρὸς οὐ δεῖ σε σκοπεῖν* A | *καιρῶν μεταβολὴν πάντοτε δεῖ σκοπεῖν* ζ || **396** *γηρᾶν* (ante *καὶ*)] *γῆρας* H | *καλὸν τὸ γηρᾶν, τὸ δ' ὑπεργηρᾶν κακόν* ζ (cf. mon. 419) || **398** *κακὸν*] *καλὸν* Γ | *γυνή*] *δάμαρ* U || **399** *αὐτὰς*] *πάντες* B || **400** *ἄνπερ*] *εἴγε* ζ | *ἔχεις* ζ || **401** *κἂν*] *καὶ* U | *ἔρως* U, *λόγος* cett., *κλέος* Gp. || **402** *φέρουσι*] *φύουσι* Γ | *καρπὸν καλὸν φέρουσιν οἱ χρηστοὶ τρόποι* Taur

Κατηγορεῖν οὐκ ἔστι καὶ κρίνειν ὁμοῦ.
Κέρδος πονηρὸν μηδέποτε βούλου λαβεῖν.
Καλῶς ἀκούειν μᾶλλον ἢ πλουτεῖν θέλε.
Καλὸν θέαμα δ' ἐστὶν εὖ πράττων φίλος.
Κενῆς δὲ δόξης οὐδὲν ἀθλιώτερον.
Κρεῖττον σιωπᾶν ἐστιν ἢ λαλεῖν μάτην.
Καλὸν τὸ θνήσκειν οἷς ὕβριν τὸ ζῆν φέρει.
Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.
Κακὸν φέρουσι⟨ν⟩ καρπὸν οἱ κακοὶ φίλοι.
Καὶ ζῶν ὁ φαῦλος καὶ θανὼν κολάζεται.
Καλὸν τὸ θησαύρισμα κειμένη χάρις.
Κρεῖσσον τὸ μὴ ζῆν ἐστιν ἢ ζῆν ἀθλίως.
Καλὸν δὲ καὶ γέροντι μανθάνειν σοφά.
Καλὸν δὲ νήφειν ἢ τὰ πολλὰ κραιπαλᾶν.
Καρπὸς δ' ἀρετῆς δίκαιος εὔτακτος βίος.

404 *χγΓ* || **403** *ψ*K*Γ* || **406** *χγΓ* Ven || **407** B*Γ* || **408** *χΓ* || **409** *χζγΓ* Ven || **410** *χζγΓ* || **411** *εψΓ* || **412** *χζγΓ* || **413** *χζγΓ* || **414** *χΓ* || **415** *χγΓ* || **416** *ψΓ* Jos || **417** *ζ*B*Γ* || **418** *χδγΓ*

404 cf. Publ. U 30 'ubi iudicat qui accusat vis non lex valet' || **405** cf. mon. 422; Soph. fr. 738 TGF² || **406** cf. mon. 421, 442 || **407** cf. mon. 47, 739 || **409** = Stob. 3, 33, 7 (Philonides fr. 18 Kock) ~ Comp. I 191 | cf. Comp. I 129; mon. 258, 292, 306, 521, 710 || **410** = Comp. I 250 | cf. mon. 415 || **411** = Eurip. Med. 618 | cf. Soph. Aiax 664—665 || **412** = Pap. X 9 | cf. mon. 402 || **413** = Pap. IX 9—10 (verso) = adesp. fr. 582 TGF² || **415** cf. Stob. 3, 53, 8 (Philem. fr. 203 Kock); Stob. 4, 53, 11 (Soph. fr. 448 TGF²); Stob. 4, 53, 23 (Eurip. fr. 596 TGF²); Eurip. Heraclid. 200; Comp. I 40; Eurip. Iph. Aul. 1252; mon. 276, 772 || **416** = Aesch. fr. 674 Mette ~ Stob. 3, 29, 24

405 *βούλου*] *πειρῶ* K B(2) | *μὴ λαβεῖν βούλου ποτέ* *Γ* (1) B(1) | *κέρδη πονηρὰ μηδέπω λαβεῖν θέλε* C (2) || **409** *ἐστιν*] *μᾶλλον* *νγ*, om. *φΓ* Ven | *λαλεῖν μάτην*] *μάτην λαλεῖν* Comp. I 191, *λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει* *Γ*, *λαλεῖν ἃ μὴ θέμις* Comp. I 129 || **410** *κακὸν τὸ θνητοῖς οἷς* B | *οἷς*] *εἰ* *λ* R | *ὕβριν τὸ ζῆν* *Γ*, *τὸ ζῆν ὕβριν* cett. || **411** *δῶρ'* Eurip. Med. 618, *δῶρον* codd. || **412** *φέρουσιν* Pap. X 9 et A, *φέρουσι* cett. | *οἱ κακοὶ φίλοι*] *αἱ κακαὶ πράξεις* *λ* || **414** *τὸ*] *δὲ* B*Γ*, *τι* Mk. | *κειμένη*] *εἰ μένει* H || **415** *κρεῖσσον* *Γ*, *καλὸν* *χ* W, *κάλλιον* cett. || **416** *γέροντι*] *γέροντα* Stob. | *σοφά* Stob., *σφόδρα* *φΓ*, *σοφία* Jos || **417** *δὲ*] *τὸ* C (2) | *κραιπαλᾷς* Erbse || **418** *δίκαιος* *δ*, *ἐστιν* cett.

Καλὸν τὸ νικᾶν ἀλλ' ὑπερνικᾶν κακόν.
Κοινὸν ἀγαθὸν τοῦτ' ἐστί, χρηστὸς εὐτυχῶν.
Καλῶς πένεσθαι κρεῖττον ἢ πλουτεῖν κακῶς.
Κέρδος πονηρὸν ζημίαν ἀεὶ φέρει.
Κακῷ σὺν ἀνδρὶ μηδ' ὅλως ὁδοιπόρει.
Καιρὸς †γὰρ δεσποτεύων καὶ πᾶσιν δύναμιν διδοῖ.
Καλόν γε γαστρὸς κἀπιθυμίας κρατεῖν.
Κάλλιστα Μουσῶν φθέγγεται πλουτῶν ἀνήρ.
Καλὴ διαδοχὴ τοῦ γένους †ἐπὶ τὰ τέκνα.
Κακοπραγμονεῖν γὰρ οὐ πρέπει τὸν ἐλεύθερον.
Κόλαζε κρίνων, ἀλλὰ μὴ θυμούμενος.
Λιμὴν ἀτυχίας ἐστὶν ἀνθρώποις τέχνη.
Λίαν φιλῶν σεαυτὸν οὐχ ἕξεις φίλον.
Λήσειν διὰ τέλους μὴ δόκει πονηρὸς ὤν.

419 *φ* || **420** B*Γ* || **421** *χζυΓ* || **422** *χζγΓ* || **423** *χζΓ* || **424** *δ* || **425** *δ* || **426** U || **427** K || **428** K || **429** *υ* || **430** *ψδγΓ* || **431** *χδ υΓ* || **432** *λ*B*Γ*

419 = Pap. IX 6—7 (recto) | cf. Eurip. Phoen. 1200; mon. 396 || **420** ~ Stob. 4, 1, 23 (Men. II fr. 542) | cf. Publ. P 26 'potens misericors publica est felicitas' || **421** ~ Stob. 4, 33, 1 (Antiph. fr. 258 Kock) | cf. mon. 406, 442 || **422** = Pap. IX 2—4 (verso) | cf. Eurip. Cycl. 312; Soph. fr. 738 TGF²; mon. 119, 405, 728, 755; Comp. I 155—156 || **423** cf. mon. 25, 722 || **424** cf. Pap. IX 10—11 (recto); mon. 394 || **425** cf. Publ. A 51 'animo ventrique imperare debet, qui frugi esse vult'; mon. 348 || **426** = adesp. fr. 464 TGF² | cf. mon. 752 || **429** = Demonax fr. 2 TGF² | cf. mon. 373, 564 || **430** cf. mon. 436 || **431** = adesp. fr. 316 TGF² | cf. flor. *ἄριστον* Nr. 134; mon. 678, 778 || **432** cf. mon. 347, 626, 841

419 *καλὸν . . . κακόν* Collt., *καλὸν τὸ νικᾶν, ὑπερνικᾶν δὲ σφαλερόν* A, *ὑπερνικᾶν ἀσφαλέστατον* B || **420** *ἀγαθὸν*] *δὲ καλὸν Γ* | *κοινὸν . . . εὐτυχῶν* Dv., *κοινὸν ἀγαθόν ἐστι τοῦτο χρηστὸς εὐτυχῶν* Stob., *τοῦτο* om. codd., *κοινὸν γὰρ ἀγαθόν ἐστι* Mk. || **421** *κρεῖττον υ*, *μᾶλλον* cett. et Stob. || **422** *κέρδη πονηρὰ γ*B | *ζημίας ζ*WA || **423** *μηδ' ὅλως*] *μὴ δ' ὅλως* DK, *μηδαμῶς* Pr. || **424** *δύναμιν πᾶσιν* K | *διδοῖ* Boiss., *δίδει* codd. | *καιρὸς δὲ πᾶσι κύριος δύναμιν διδοῖ* Boiss. (cf. Pap. IX 10—11) || **427** *ἐπὶ τὰ*] *ἔσται* vel *ἐστιν* My. | *ἐπὶ τὰ τέκνα*] *τὰ παιδία* Sn. || **428** *γὰρ* My., *μόνον* K || **430** *ἀτυχίας Γ*, *εὐτυχίας* cett. || **431** *ἑαυτὸν* B*Γ*(1) | *φίλους* BFR*Γδ* || **432** *λήσειν διὰ τέλους* B*Γ*, *λυσιτελεῖν* cett. | *μὴ δόκει*] *νόμιζε Γ*

Λόγος τις εὐχάριστος ἀπόδοσις καλή.
Λόγοις ἀμείβου τὸν λόγοις πείθοντά σε.
Λάμβανε πρόνοιαν τοῦ προσήκοντος βίου.
Λιμὴν πέφυκε πᾶσι παιδεία βροτοῖς.
Λόγῳ μ' ἔπεισας φαρμάκῳ σοφωτάτῳ.
Λόγος διοικεῖ τὸν βροτῶν βίον μόνος.
Λογισμός ἐστι φάρμακον λύπης μόνος.
Λῦπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίκτουσιν νόσους.
Λαλεῖν μὲν οἶδας, τί δὲ λαλεῖς οὐκ αἰσθάνῃ.
Λεπτῶς γέ τοι ζῆν κρεῖσσον ἢ λαμπρῶς κακῶς.
Λαβὼν ἀπόδος, ἄνθρωπε, καὶ λήψῃ πάλιν.
Λιμὴν νεὼς ὅρμος, βίου δ' ἀλυπία.
Λύπην γὰρ εὔνους οἶδε θεραπεύειν λόγος.
Λιμὸς μέγιστον ἄλγος ἀνθρώποις ἔφυ.
Λιμῷ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἀντειπεῖν ἔπος.
Λυποῦντα λύπει, καὶ φιλοῦνθ' ὑπερφίλει.

433 *λ δ* ‖ 434 *χ ζ Γ* ‖ 435 *λ δ* **B** *Γ* ‖ 436 *χ δ υ Γ* ‖ 437 *χ ζ* **W** *Γ* ‖ 438 *χ ζ Γ* ‖ 439 *χ Γ* ‖ 440 *χ γ Γ* Vat Ven ‖ 441 *o* ‖ 442 **B** *Γ* ‖ 443 *ψ Γ* ‖ 444 *χ ε Γ* ‖ 445 *χ γ Γ* ‖ 446 *χ γ Γ* ‖ 447 *χ γ Γ* ‖ 448 *χ Γ*

436 cf. mon. 2, 122, 384 ‖ 437 = Pap. VI 11 = adesp. fr. 317 TGF² | cf. mon. 46, 439, 454, 476, 587, 840 ‖ 439 ~ Pap. VI 3 | cf. Stob. 2, 4. 4 (Eurip. fr. 1065 TGF²); mon. 46, 437, 452, 454, 476, 587, 840 ‖ 440 = Stob. 4, 35, 13 (Soph. fr. 602 TGF²) ‖ 442 cf. mon. 421; Eurip. Iph. Aul. 1252 ‖ 443 cf. Pap. II 11; Boiss. III p. 471; flor. *ἄριστον* Nr. 78; Vit. p. 102, 9—10; mon. 198 ‖ 445 = Pap. VI 7 = Men. II fr. 642 ~ Stob. 4, 48. 29 | cf. mon. 452, 456, 587 ‖ 446 cf. mon. 297, 386, 794, 795 ‖ 447 = Apostol. 10, 73 A

433 *λόγος εὐχάριστος χάριτός ἐστιν ἀνταπόδοσις λ.* ‖ 435 *λάμβανε δ, λαβὲ* cett., *λαβοῦ* Mk. ‖ 436 *λιμὴν] τιμὴ Γ* ‖ 437 *μ'] με* **o A**, *δὲ* **U** | *ἔπεισας] πεῖσον* **o A**, *πείθου* **U** ‖ 438 *λόγῳ διοικεῖ τὸν ἀστάθμητον βίον* **U**, *λόγῳ διοικεῖται βροτῶν βίος μόνῳ* **B** *Γ* ‖ 439 *λογισμός] λόγος γάρ Γ, λόγος μέν* **B** | *λύπης φάρμακον Γ* (1) | *μόνος λογισμός ἐστι λύπης φάρμακον* Pap. VI 3 | *μόνον* **B D** ‖ 440 *νόσους* **B F** *Γ* **U** et Stob., *νόσον* cett. ‖ 441 *τί δὲ λαλεῖς* Mk. *τί λαλεῖν δ' o* ‖ 442 *γέ τοι] θέλε* **B** | *λεπτῶς καλῶς ζῆν* Br. ‖ 444 *λιμὴν πλοίου μέν, ἀλυπία δ' ὅρμος βίου Γ χ, λιμὴν τοῦ πλοίου ὅρμος· τοῦ βίου ἀλυπία ε, λιμὴν πλοίου ὅρμος, βίου δ' ἀλυπία* Boiss. | *νεὼς* Th., *πλοίου* codd. ‖ 445 *εὔνους] ὄντως* **H** | *θεραπεύειν* Stob. et Pap. VI 7, *ἰᾶσθαι* codd. | *λόγος] φίλος* Stob. ‖ 448 *λυποῦντα] μισοῦντα Γ* **B** (2) | *λύπει] φίλει* **B** *Γ* (y, l), *μίσει Γ* (p, l)

Λυπεῖ με δοῦλος δεσπότου μεῖζον φρονῶν.
Λύπη παροῦσα πάντοτ' ἐστὶν ἡ γυνή.
Λόγον παρ' ἐχθροῦ μήποθ' ἡγήσῃ φίλον.
Λύπης ἰατρός ἐστιν ἀνθρώποις λόγος.
Λέοντι κρεῖττον ἢ γυναικὶ συμβιοῦν.
Λύει δὲ λύπην παντὸς ἀνθρώπου λόγος.
Λάλει τὰ μέτρια, μὴ λάλει ⟨δ'⟩, ἃ μή σε δεῖ.
Λύπης ἰατρός ἐστιν ὁ χρηστὸς φίλος.
Μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός.
Μὴ κρῖν' ὁρῶν τὸ κάλλος, ἀλλὰ τὸν τρόπον.
Μεστὸν κακῶν πέφυκε φορτίον γυνή.
Μὴ πάντα πειρῶ πᾶσι πιστεύειν ἀεί.
Μιμοῦ τὰ σεμνά, μὴ κακῶν μιμοῦ τρόπους.
Μισθὸς διδάσκει γράμματ', οὐ διδάσκαλος.
Μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.
Μί' ἐστὶν ἀρετὴ τἄτοπον φεύγειν ἀεί.

449 *χδΓ* ‖ **450** *χεΓ* Par ‖ **451** *χλΓ* ‖ **452** *χγ* ‖ **453** *χζυγΓ* ‖ **454** *ζ* ‖ **455** *ε* ‖ **456** *υ* ‖ **457** *χδγ* ‖ **458** *ψδυΓ* ‖ **459** *χζγΓ* Par ‖ **460** *χδγΓ* ‖ **461** *χε* ‖ **462** *ψε* ‖ **463** *χγ*UΓ ‖ **464** AK

449 ∼Stob. 4, 19, 5 (Men. II fr. 562) ‖ 451 = Apostol. 10, 77 B | cf. mon. 239 ‖ 452 = Comp. II 182 | cf. Men. II fr. 782; mon. 46, 445, 456, 587, 840 ‖ 453 cf. mon. 374 ‖ 454 cf. mon. 445, 587, 840; Comp. II 194 ‖ 455 = Pap. XIII 19—20 | cf. Pap. VIII 11; mon. 441 ‖ 456 cf. mon. 445, 452; Boiss. III p. 471 ‖ 457 = Eurip. fr. 905 TGF[2] | cf. mon. 466 ‖ 458 cf. mon. 373, 391, 429 ‖ 459 = Pap. I 36 ‖ 461 cf. Vit. p. 102, 13—14 ‖ 462 cf. Pap. V 18 ‖ 463 = Stob. 3, 29, 10 (Eurip. fr. 701 TGF[2]) | cf. Eurip. Hippol. 207 ‖ 464 = Men. II fr. 179 c | cf. flor. *ἄριστον* Nr. 13

449 *δεσπότην ὑπερφρονῶν δ* | *δεσπότου μεῖζον*] *μεῖζον οἰκέτου* Stob. ‖ 451 *ἐχθρῶν λ* | *λόγους κατ' ἐχθρῶν πλάσσε μὴ δόλως, φίλε* R ‖ 453 *ἢ*] *καὶ* B | *λέοντι . . . συμβιοῦν* Th., *λέοντι συζῆν κρεῖττον ἢ γυναικὶ φλυαρῷ* R, *λέοντι συζῆν ἢ γυναικὶ μαχίμῳ* U Bav, *λέοντι συζῆν ἢ γυναικὶ συμβιοῦν* cett. ‖ 454 *λύπην λύει γὰρ* U ‖ 455 *καὶ* (ante *μὴ*) del. Jk. | *δ'* add. Th. ‖ 457 *αὑτῷ*] *αὐτὸς δ*G ‖ 458 *ὁρῶν*] *βλέπων υ* | *τὸ* om. *υ*R ‖ 459 *γυνή*] *δάμαρ* U (cf. mon. 398) ‖ 460 *ἀεί*] *φίλοις* F ‖ 461 *κακῶν ε*, *κακοὺς* RD, *κακὸν* cett. | *κακ. μιμοῦ* B, *μιμοῦ κακ.* cett. | *τρόπον χ* ‖ 462 *μισθὸς διδάσκει πράγματα διδασκάλοις* B | *γράμματα τοῦ διδασκάλου* A | *πάντας διδάσκει μισθός, οὐ διδάσκαλος* Pap. V 18 ‖ 463 *μοχθεῖν* UB(2), *πονεῖν* cett.

Μακάριος, ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει.
Μισῶ σοφιστὴν τὴν πόλιν βλάπτοντά γε.
Μὴ φεῦγ' ἑταῖρον ἐν κακοῖσι κείμενον.
Μακάριόν ἐστιν υἱὸν εὔτακτον τρέφειν.
Μηδέποτε σαυτὸν δυστυχῶν ἀπελπίσῃς.
Μὴ 'μβαινε δυστυχοῦντι· κοινὴ γὰρ τύχη.
Μακάριος, ὅστις ἔτυχε γενναίου φίλου.
Μηδέποτε πειρῶ δύο φίλων εἶναι κριτής.
Μὴ σπεῦδ' ἃ μὴ δεῖ, μηδ' ἃ δεῖ σπεύδειν μένε.
Μὴ τοὺς κακοὺς οἴκτειρε πράττοντας κακῶς.
Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον.
Μέγιστον ὀργῆς ἐστι φάρμακον λόγος.
Μετὰ τὴν δόσιν τάχιστα γηράσκει χάρις.
Μέμνησο πλουτῶν τοὺς πένητας ὠφελεῖν.
Μένει δ' ἑκάστῳ τοῦθ' ὅπερ μέλλει παθεῖν.
Μακάριος, ὅστις μακαρίοις ὑπηρετεῖ.

465 *ψ*K || **466** B || **467** *ψυΓ* || **468** *ψΓ* || **469** *δ*B*Γ* || **470** *λδ* B*Γ* || **471** *λ*BV*Γ* || **472** *ψεγΓ* || **473** Λ || **474** *χζ* || **475** *χζΓ* || **476** *χγ* || **477** *ψ*W*Γ* || **478** *χλυΓ* || **479** *ψΓ* || **480** *ψΓ*

465 = Stob. 4, 31, 100 et 39, 7 (Men. II fr. 101) | cf. Pap. XIII 20; mon. 471, 480, 500, 507 || 466 cf. mon. 457 || 468 cf. mon. 471, 489 || 469 = Comp. I 254 || 471 = Comp. I 246 ~ Vit. p. 102, 15 | cf. mon. 465, 480, 489, 500, 507 || 472 = Comp. I 163 || 473 cf. mon. 479 || 474 = Chares I 18 || 475 = Pap. II 12 = Comp. I 195, 290, 292 = Comp. II 51 | cf. Eurip. fr. 969 TGF² || 476 cf. Stob. 3, 20, 20 (Men. II fr. 518); Stob. 1, 8, 10 (Critias, fr. 2 TGF²); mon. 46, 437, 439, 452, 454, 587, 840; Aesch. Prom. 378 || 477 Stob. 1, 8, 11 (adesp. fr. 508 TGF²) | cf. Apostol. 8, 77 D; mon. 42, 43; Eurip. Hercul. 1223 || 479 cf. mon. 813, 864; Comp. I 41 et 95—96 || 480 cf. Pap. XIII 20; mon. 465, 471, 489, 500, 507

467 *ἐν κακοῖσ' εἰλημμένον* Taur || 469 *μηδέπω* Comp. I 254 || 470 *μὴ ἐπίμενε δ* | *δυστυχοῦσι* B | *καινὴ* P || 471 *ὅστις εὐτυχεῖ γνησίους φίλους* V | *γενναίου*] *χρηστοῦ* Comp. I 246, *γνησίου* Vit. | *μακάριός ἐστιν, ὃς ἔτυχε φίλου λ* || 474 *πράσσοντας* Chares I 18, *πράξαντας* A | *μὴ τοὺς κακῶς πράττοντας οἴκτειρ', ἂν κακοὶ* U, *μὴ τοὺς κακῶς πράττοντας οἰκήτορας λάλει* K || 475 *μισῶ*] *μίσει ζ* (cf. mon. 505, qui versus in U sequitur) || 476 *ὀργῆς ἐστι* Mk., *ἐστιν ὀργῆς* codd. || 477 *δόσιν . . . χάρις*] *σκίαν . . . χρόνος* Stob. | *γήρασε* W || 478 *τοὺς πένητας*] *πῶς πένητα λ*

Μή μοι γένοιθ' ἃ βούλομ', ἀλλ' ἃ συμφέρει.
Μακρὸς γὰρ αἰὼν συμφορὰς πολλὰς ἔχει.
Μισῶ πονηρόν, χρηστὸν ὅταν εἴπῃ λόγον.
Μὴ λοιδόρει γυναῖκα μηδὲ νουθέτει.
Μέμνησο νέος ὢν ὡς γέρων ἔσῃ ποτέ.
Μήποτε λάβῃς γυναῖκα⟨ς⟩ εἰς συμβουλίαν.
Μὴ σπεῦδε πλουτῶν, μὴ ταχὺς πένης γένῃ.
Μέγ' ἐστὶ κέρδος, εἰ διδάσκεσθαι μάθῃς.
Μακάριος, ὅστις εὐτύχησεν εἰς τέκνα.
Μετὰ τῶν δικαίων †τὰς διατριβὰς ποιοῦ.
Μὴ πρὸς τὸ κέρδος πανταχοῦ πειρῶ βλέπειν.
Μαστιγία⟨ς⟩ ἔγχαλκος ἀφόρητον κακόν.
Μηδὲν πονηρὸν πραγματεύου ⟨συμ⟩ποιεῖν.
Μόνος βάδιζ' ἢ δεύτερος, τρίτος δὲ μή.
Μηδέποτε πλούτει θάνατον εὐλαβούμενος.
Μετριοπαθὴς ὕπαρχε τοῖς συμπτώμασιν.
Μὴ μόνος †ἐπίστασο†, ἀλλὰ δοῦναι φίλοις.

481 BWΓ ‖ 482 χζγΓ ‖ 483 χζ ‖ 484 χζγ ‖ 485 ψΓ ‖ 486 ψεγ Par ‖ 487 χγΓ Vat ‖ 488 χγ ‖ 489 BΓ ‖ 490 γK ‖ 491 γ 492 W ‖ 493 K ‖ 494 K ‖ 495 δ ‖ 496 K ‖ 497 P

482 = Stob. 4, 50, 35 (adesp. fr. 550 TGF²) | cf. Stob. 4, 50, 39 (Eurip. fr. 575 TGF²; cf. Wil. Kl. Schr. I, 200); Comp. II 59; mon. 498 ‖ 483 = Stob. 3, 2, 5 (Men. II fr. 481); Publ. M 9 'malus, bonum ubi se simulat, tunc est pessimus'; Publ. M 60 'malitia ut peior veniat se simulat bonum' ‖ 484 = Pap. I 24 ‖ 486 cf. Comp. I 261–262 ‖ 489 cf. mon. 468, 471; Eurip. Orest. 542 ‖ 491 cf. mon. 98 ‖ 492 cf. Men. II fr. 669 a, p. 298 (adesp. fr. 487 Kock) ‖ 495 cf. mon. 487

482 *αἰὼν*] *ἐὼν* Π et Stob. (A), *βίος* γ | *ἔχει*] *φέρει* γ ‖ 483 *μίσει* ε | *χρηστὸν πονηρὸν* B | *ὅταν* Stob., *ὅτ'* χ, *ἂν* ζ | *εἴποι* U ‖ 486 *μήπω* V | *μὴ παραλάβῃς* K | add. Mk. | *γυναῖκα πρὸς* Th. ‖ 487 *πλουτῶν* BC₁, *πλουτεῖν* cett. | *ταχὺ* Π Vat | *μὴ σπεῦδε πλουτεῖν τοῦ τέλους μεμνημένος* U ‖ 488 *μέγ' ἐστὶ*] *μέγιστον* γ ‖ 490 *μετὰ τῶν δικαίων* K, *μετὰ δικαίου ἀεὶ* cett. | *ποιεῖ* Mk. | *μετὰ τῶν δικαίων* {*τὰς*} *διατριβὰς ποιεῖν* ⟨*θέλε*⟩ Erbse ‖ 491 *πανταχοῦ* Nck., *ἀεὶ* codd., *εἰς ἀεὶ* Mk. ‖ 492 *μαστιγία⟨ς⟩* Mk. ‖ 493 add. Sn. ‖ 494 *μόνος βάδιζ' ἢ δεύτερος* My., *μόνος δεύτερος βάδιζε* K ‖ 497 *μὴ μόνος ἐπίστασ', ἀλλὰ καὶ δοῦναι φίλοις* Boiss., *μὴ μόνον ἐπικτᾶσθ', ἀλλὰ καὶ δοῦναι φίλοις* F. W. Schmidt

Μηδένα νομίζε⟨τ'⟩ εὐτυχεῖν, πρὶν ἂν θάνῃ.
Μὴ καταφρονήσῃς τοῦ πένητος εὐτυχῶν.
Μακάριος, ὅστις μὴ ἀπιστεῖν ἐπίσταται.
Μηδὲν ἀνακοινοῦ τῇ γυναικὶ χρήσιμον.
Μὴ⟨ποτε⟩ γάμει γυναῖκα κοὐκ {ἀν}οἴξεις τάφον.
Μαινόμεθα πάντες, ὁπόταν ὀργιζώμεθα.
Μηδὲν λογίζου, πάντα καιρῷ γίνεται.
Μίσει τὸν ἐχθρόν, τὴν δ' ἀλήθειαν λέγε.
Μεγάλη τυραννὶς ἀνδρὶ τέκνα καὶ γυνή.
Μακάριος ὅστις εὐτυχεῖ γενναῖος ὤν.
Μηδὲν ἀσεβῶν | θεοῖσι θῦε· πολλὰ δ' εὐσεβῶν δίδου.
Μέτρῳ †πάντα μανθάνων δικαίως ποιεῖ.
Μη⟨δέ⟩ποτε καυχῶ πλοῦτον ἐν δόμοις ἔχων.
Μήτηρ ἁπάντων γαῖα καὶ κοινὴ τροφός.
Μηδέποτε δοῦλον ἡδονῆς σαυτὸν ποίει.

498 ζ **499** KC_2 || **500** δ || **501** ε || **502** ε || **503** K || **504** δ || **505** U **506** ε || **507** δ || **508** K || **509** δ || **510** δ || **511** δ || **512** υ

498 = Eurip. Troiad. 510 | cf. Stob. 4, 41, 21 (Soph. fr. 601 TGF²): Soph. Oed. R. 1528—1530; Eurip. Androm. 100—102; Comp. I 69—70; append. 2, 27 || 499 cf. mon. 209 || 500 cf. Pap. XIII 20; mon. 465, 471, 480, 489 || 501 ∼ Pap. I 30 || 502 cf. mon. 151 || 503 = Stob. 3, 20, 4 (Philem. fr. 184 Kock) || 504 cf. Comp. II 22; mon. 481, 769—770 || 505 cf. append. 12, 4; mon. 846 || 506 = Stob. 4, 22, 1 (Eurip. fr. 543 TGF²) || 507 ∼ Stob. 4, 22, 72 (Eurip. fr. 1057 TGF²) | cf. mon. 465, 471, 480, 489, 500 || 508 cf. mon. 340 || 511 cf. mon. 667 || 512 = Stob. 3, 6, 6 (Anaxandrides fr. 601 Kock)

498 add. Sn. ex Eurip. Troiad. 510 | *μηδένα κρῖνε εὐτυχῆ πρὶν ἢ θάνῃ* U | in ζ sequitur mon. 482 || 499 *ὑπερφρονήσῃς· τοῦ π. εὐψυχῶν* K || 500 *μακάριος, ὅστις μηδ' ἀπιστεῖ μηδενί* Erbse || 501 *τῇ γυναικί*] *πρὸς γυναῖκα* Pap. I || 502 add. et del. Sn. | *μὴ δὴ γάμει γυναῖκα κοὐ κλαύσει πάθος* F. W. Schmidt || 503 *ὁπόταν ὀργιζώμεθα* Stob., *ἐὰν ὀργιζόμεθα* K || 504 *κακὸν* post *μηδὲν* et *γὰρ* post *πάντα* del. My. || 507 *γενναῖος ὤν*] *γάμον λαβών* Stob. || 508 *μηδὲν ἀσεβῶν* My., *μὴ ἀσεβῶν* K || 509 *ποίει δικαίως πάντα μανθάνων μέτρῳ* Th., *μέτρῳ δικαίως πάντα μανθάνων ποίει* Erbse, *μέτρῳ δὲ πάντα μανθάνων δίκῃ ποίει* Boiss. || 510 *μη⟨δέ⟩ποτε* Boiss. | *δόμοις* Boiss., *δώμοις* δ || 511 *κοινὴ τροφός* Mk., *τροφὸς κοινή* δ

Νόμῳ τὰ πάντα γίγνεται καὶ κρίνεται.
Νόμιζε κοινὰ πάντα δυστυχήματα.
Νικᾷ λογισμὸς τὴν παροῦσαν συμφοράν.
Νοεῖν γάρ ἐστι κρεῖττον καὶ σιγὴν ἔχειν.
Νύμφη δ' ἄπροικος οὐκ ἔχει παρρησίαν.
Νόμοις ἕπεσθαι τοῖσιν ἐγχώροις καλόν.
Νέος πεφυκὼς πολλὰ χρηστὰ μάνθανε.
Νέμεσιν φυλάσσου, μηδὲν ὑπέρογκον ποίει.
Νέῳ δὲ σιγᾶν μᾶλλον ἢ λαλεῖν πρέπει.
Νικᾷ γὰρ αἰεὶ διαβολὴ τὰ κρείττονα.
Νόμιζ' ἀδελφοὺς τοὺς ἀληθινοὺς φίλους.
Νέος ὢν ἀκούειν τῶν γεραιτέρων θέλε.
Νόμος γονεῦσι⟨ν⟩ ἰσοθέους τιμὰς νέμειν.
Νόμιζε σαυτῷ τοὺς γονεῖς εἶναι θεούς.
Νόμοις ἕπεσθαι πάντα δεῖ τὸν σώφρονα.
Νίκησον ὀργὴν τῷ λογίζεσθαι καλῶς.
Νόμιζε γήμας δοῦλος εἶναι διὰ βίου.
Νόσον δὲ κρεῖττόν ἐστιν ἢ λύπην φέρειν.

513 *χδΓ* ‖ **514** *ψδΓ* ‖ **515** *χΓ*K ‖ **516** *ψδΓ* ‖ **517** *χεγΓ* ‖ **518** *χεΓ* ‖ **519** *χεγΓ* ‖ **520** *δ*A ‖ **521** *γχυΓ* Vat ‖ **522** *ψ*W*Γ* ‖ **523** *χγΓ* ‖ **524** *χε*W*Γ* ‖ **525** *λδ*A ‖ **526** *χΓ* ‖ **527** *λυδ*A ‖ **528** *ψλΓ* ‖ **529** *ψλΓ* ‖ **530** *χδ*

513 = Pap. II 13 ~ Stob. 1, 8, 29 (Philem. fr. 204 Kock; epim. 34 TGF^2) | cf. mon. 613 ‖ **514** cf. mon. 370 ‖ **517** = Pap. XII 1—2 = Pap. XIII 21 | cf. Eurip. Phoen. 391 ‖ **518** = Stob. 4. 1. 25 (Soph. fr. 851 TGF^2) | cf. mon. 527 ‖ **519** cf. Stob. 2, 31, 16 (Soph. fr. 632 TGF^2) ‖ **520** = Pap. IV 12 ‖ **521** cf. mon. 258, 292. 306, 409, 555, 710 ‖ **524** cf. mon. 519, 521 ‖ **525** = Stob. 4, 25, 26 (Men. II fr. 600) | cf. mon. 331, 357, 526 ‖ **526** cf. mon. 113, 133. 162, 525, 674 ‖ **527** cf. mon. 518, 537 ‖ **528** cf. mon. 476 ‖ **530** ~ Stob. 4, 35, 6 (Philem. fr. 202 Kock; Pap. VI 8)

513 *νόμῳ*] *χρόνῳ* F*δ*(2) Stob. ‖ **515** *νίκα λογισμῷ Γ* ‖ **516** *κρεῖττόν ἐστιν δ* | *καί* Th., *ἢ* codd., *νοεῖν δὲ κρεῖττόν ἐστι καὶ* . . . Sn. ‖ **518** *τοῖσιν ἐγχώροις Γ* et Stob. (Grot.), *τοῖσιν ἐγχωρίοις χε* Stob. (SMA) ‖ **520** *ποιεῖν* K | *μηδὲν ὑπερορᾶν φρόνει* A, *μηδ' ἄγαν ὑπερφρόνει* Mk. ‖ **521** *νέον γχ* | *δὲ*] *δεῖ χ* | *μᾶλλον* om. *χ*W | *λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει χ* ‖ **522** *αἰεὶ Γ*, *ἀεὶ* cett. | *διάβολος* A | *τὰ κρείττονος ἀεὶ* A, *τοὺς κρείττονας* W ‖ **525** *γονεῦσιν* Stob., *γονεῦσι* codd. ‖ **526** *εἶναι θεούς*] *ἰσοθέους* F ‖ **527** *νόμων ἔχεσθαι* A | *πᾶσι* K | *δεῖ βροτὸν τὸν σώφρονα* Tuur ‖ **529** *διὰ βίου*] *τῷ βίῳ Γ*, *τοῦ βίου λ* ‖ **530** *νόσον*] *νοσεῖν δ* | *δὲ*] *πολὺ* Pap. VI 8, Stob.

Νοῦς ἐστιν ὁ θεός· τοῦτον {τὸν ν}οῦν ἔχειν καλόν.
Νὺξ μὲν ἀναπαύει, ἡμέρα δ' ἔργον ποιεῖ.
Νικᾷ παλαιὰς χάριτας ἡ νέα χάρις.
Νόμιζε πάντα κοινὰ τῶν φίλων βάρη.
Νέον †πῦρ ἐστιν ἡμῶν τοῦ βίου τὰ χρήματα.
Νέος {ἐ}ὰν πονήσῃς, γῆρας ἕξεις εὐθαλές.
Νόμοις ἕπεσθαι τοῖς βροτοῖς κλέος μέγα.
Νόμου ⟨δὲ⟩ χωρὶς οὐδὲν {γίνεται} ἐν βίῳ καλόν.
Νόμος πονηρὸς ἀνομίαν †παρεμφαίνει.
Νοῦς ἐστι πάντων ἡγεμὼν τῶν χρησίμων.
Νόμιζε πλουτεῖν, ἂν φίλους πολλοὺς ἔχῃς.
Ξένους πένητας μὴ παραδράμῃς ἰδών.
Ξένοισι πιστοῖς πιστὸς ὢν γίνου φίλος.
Ξένοις ἐπαρκῶν τῶν ἴσων τεύξῃ ποτέ.
Ξένῳ μάλιστα συμφέρει τὸ σωφρονεῖν.
Ξίφος τιτρώσκει σῶμα, τὸν δὲ νοῦν λόγος.
Ξένος ὢν ἀκολούθει τοῖς ἐπιχωρίοις νόμοις.
Ξενία ⟨δὲ⟩ χαλεπὴ ⟨– ⏑⟩ κατὰ πολλοὺς {τοὺς} τρόπους.
Ξενίας ἀεὶ φρόντιζε, μὴ καθυστέρει.
Ξένον ἀδικήσῃς μηδέποτε καιρὸν λαβών.

531 ε || 532 ε || 533 ε || 534 U || 535 K || 536 ε || 537 U || 538 K || 539 K || 540 υ || 541 υ || 542 χευΓ || 543 χζΓ Vat || 544 χζυγΓ || 545 ψζλΓ || 546 χζυγΓ || 547 εγΑ || 548 γΑ || 549 ΑΚΓ || 550 ΑΚΓ

532 cf. mon. 76 || 534 cf. mon. 370, 514; Men. II fr. 10 || 535 cf. mon. 181, 612 || 537 cf. mon. 518, 527 || 540 cf. mon. 68 || 542 cf. mon. 376 || 546 = Apostol. 12, 22 A | cf. Boiss. I p. 124 || 547 ~ Pap. IV 11 | cf. mon. 518 || 548 cf. mon. 283

531 del. Th. || 534 *τῶν* Jk., *τὰ* U || 535 *νέον πῦρ*] *νοῦς* My. || 536 {*ἐ*}*ὰν* Mk. || 538 add. Sn. | *γίνεται* post *οὐδὲν* del. Sn. || 539 *παρεμφαίνει*] *παρεμφανεῖ* vel *παρεμφέρει* My. | *ἀνομίας παρέμφασις* Erbse || 540 *τῶν χρημάτων* Vat 742 || 542 *παραδράμῃ* τ, *παρεκδράμῃς* ε | *ἰδών*] *ἰδεῖν* Taur || 543 *ξένοισι*] *ξένοις δὲ* ζ, *ξένοις τε* ο | *γίνου*] *γενοῦ* ο || 545 *ξένοις* λ || 546 *σῶμα*] *σάρκα* υ || 547 *ἐγχωρίοις* Α | *τοῖς ἐθισμοῖς τῶν ξένων* Jk. in Pap. IV 11 || 548 suppl. Mtt., *τοὺς* Α, om. cett. | *τοὺς* ⟨*ξένων*⟩ *πολλοὺς* Erbse || 549 *μὴ καθυστέρου* Α, *μὴ ὑπὲρ ἑτέρων* K || 550 *ἀδικήσῃς* Mk., *ἀδικήσεις* codd.

Ξυνετὸς πεφυκὼς φεῦγε τὴν κακουργίαν.
Ξένος ὢν ἀπράγμων ἴσθι καὶ πράξεις καλῶς.
Ξένον προτιμᾶν μᾶλλον ἀνθρώποις ἔθος.
Ξένους ξένιζε, μήποτε ξένος γένῃ.
Ξένῳ δὲ σιγᾶν κρεῖττον ἢ κεκραγέναι.
Ξένος πεφυκὼς τοὺς ξενίζοντας σέβου.
Ξένων ἀκούειν μὴ †παραδεχθῇς ποτε.
Ξένον προτίμα καὶ φίλον κτήσῃ καλόν.
Ξένους νόμιζε τοὺς ἀρετῆς ὄντας ξένους.
Οὐκ ἔστιν οὐδείς, ὅστις οὐχ αὑτὸν φιλεῖ.
Οὐκ ἔστιν αἰσχρὸν ἀγνοοῦντα μανθάνειν.
Οὐκ ἔσθ' ὑγιείας κρεῖττον οὐδὲν ἐν βίῳ.
Οὐκ ἔστι λύπης χεῖρον ἀνθρώποις κακόν.
Οὐδεὶς μετ' ὀργῆς ἀσφαλῶς βουλεύεται.
Οὐκ ἔστι σοφίας κτῆμα τιμιώτερον.
Οὐκ ἔστι σιγᾶν αἰσχρόν, ἀλλ' εἰκῇ λαλεῖν.
Ὀργῆς χάριν τὰ κρυπτὰ μὴ ἐκφάνῃς φίλου.

551 *ψλΓ* || **552** *ψγΓ* || **553** *χΓ* || **554** *φεγΓ* || **555** *χλΓ* || **556** *χ*K*Γ* || **557** *δ* || **558** *δ* || **559** *υ* || **560** *χΓ* || **561** *χζ* || **562** *χεΓ* || **563** *χδΓ* || **564** *χδυγΓ* || **565** *ψεΓ* || **566** *χ*W || **567** *ψζΓ*

554 = Pap. II 14 | cf. Vit. p. 102, 14 (append. 13, 37); mon. 553, 556 || **555** cf. mon. 258; Apostol. 12, 21 D || **556** cf. mon. 553, 554 || **560** cf. Comp. I 186 (Eurip. Med. 86); Eurip. Oed. C. 309; Ter. Andr. 427; mon. 814 || **563** cf. Stob. 4, 35, 7 (Men. II fr. 625); Stob. 4, 35, 12 (Men. II fr. 626); mon. 440 || **564** cf. Stob. 3, 20, 10; mon. 608 || **565** ~ Stob. 3, 1, 6 (Eurip. fr. 1029 TGF[2]) | cf. Soph. Ant. 702; Comp. I 247; mon. 575, 715 || **567** = Comp. I 47 ~ Philem. fr. 233 Kock ~ Pap. XV 1 (Chares I 20)

551 *κακουργίαν* B*Γ*, *πανουργίαν* cett. || **552** *ἴσθι ψΓ*, *ἔσο* cett. | *πράξεις ψΓ*, *ζήσεις λ*, *ζῆσον* W || **553** *ξένους* D | *ἔθος*] *ἔφυ χ* || **554** *μήποτε* Pap. II 14, *γάρ ποτε ε*, *καὶ σὺ γὰρ* cett. | *γένῃ* R et Pap. II, *ἔσῃ* cett. | *ξένιζε*] *προτίμα ζ* || **555** *ξένῳ χ*, *ξένον* cett. | *δὲ*] *δεῖ λ* | *κρεῖττον* om. *λ* || **556** *ξενίζοντας σέβου*] *ξένους σέβου πλέον δ*(2) *ο*(2). *ξενοδόχους σέβου* Λ*Γ* || **557** *ξένον . . . ποτὲ λόγον* K | *μὴ παρολιγωρῇς ποτε* Erbse || **561** *ἀγνοοῦντας* F U || **563** *ἀνθρώπῳ δ* D || **564** *μετ'*] *δι' γ* | *μετ' ὀργῆς*] *τὸν πόλεμον* U | in Taur sequitur *τὸ γὰρ μετ' ὀργῆς οὐδέπω βουλὴν ἔχει* || **565** *σοφίας*] *ἀρετῆς* Stob. || **566** *λαλεῖν*] *λέγειν* W || **567** *χάριν*] *ἕκατι* Pap. XV | *φίλου*] *φίλων ζ* | *φίλῳ μὴ ἐκφάνῃς* Comp. I 47 | in V sequitur *ἔλπιζε δ' αὐτὸν πάλιν εἶναί σου φίλον* (cf. Comp. I 48 et Philem. fr. 233, 2 Kock)

Ὁ γράμματ᾽ εἰδὼς καὶ περισσὸν νοῦν ἔχει.
Ὁ σοφὸς ἐν αὑτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.
Οὐκ ἔστιν εὑρεῖν βίον ἄλυπον οὐδενός.
Ὁ πολὺς ἄκρατος ὀλίγ᾽ ἀναγκάζει φρονεῖν.
Ὁμιλίας δὲ τὰς γεραιτέρας φίλει.
Ὁ μὴ δαρεὶς ἄνθρωπος οὐ παιδεύεται.
Ὁ παρ᾽ ἡλικίαν νοῦς μῖσος †ἐργάζεται.
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα κάλλιον φίλου.
Οὐδεὶς ὃ νοεῖς μὲν οἶδεν, ὃ δὲ ποιεῖς βλέπει.
Οἷς μὲν δίδωσιν, οἷς δ᾽ ἀφαιρεῖται τύχη.
Ὀργὴ δὲ πολλὰ δρᾶν ἀναγκάζει κακά.
Ὁ μηδὲν εἰδὼς οὐδὲν ἐξαμαρτάνει.
Οὐ δεῖ σε χαίρειν τοῖς ⟨δε⟩δυστυχηκόσι.
Ὅτ᾽ εὐτυχεῖς μάλιστα, μὴ φρόνει μέγα.
Ὅπλον μέγιστόν ἐστιν ἡ ἀρετὴ βροτοῖς.
Ὃν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν, ἀποθνῄσκει νέος.

568 χ ζ Γ || 569 ψ ε Γ || 570 χ γ Γ || 571 ψ δ Γ Jos || 572 χ K Γ || 573 ψ Γ || 574 B K Γ || 575 ψ υ γ U Γ Vat || 576 ψ Γ || 577 ψ Γ || 578 χ λ Γ || 579 χ Γ || 580 A || 581 χ Γ || 582 ψ Γ || 583 A Γ

568 = Pap. XIII 22—23 | cf. mon. 152, 586, 865 || 570 = Men. II fr. 341 ~ epim. 9 TGF^{2} | cf. Comp. I 238; mon. 97; Stob. 4, 34, 6 (Diphil. fr. 106 Kock) || 571 = Stob. 3, 18, 4 (Men. II fr. 512) || 572 ~ Stob. 3, 3, 18 (21) (Eurip. fr. 362, 21 TGF^{2}) || 573 = Pap. V 17 | cf. Men. Dysc. 699—700 || 575 cf. Stob. 4, 19, 6 (Men. II fr. 563); mon. 384, 565, 815; Men. Dysc. 811; flor. *ἄριστον* Nr. 20 || 577 cf. Vit. p. 102, 9 || 578 = Chaerem. fr. 29 TGF^{2} ~ Stob. 3, 20, 16 ~ Comp. I 50 || 580 cf. Stob. 4, 48, 1 (Men. II fr. 637) || 581 cf. Comp. I 256 et 258 | cf. mon. 350 || 582 cf. mon. 612, 621 || 583 = Stob. 4, 52, 27 (Men. II fr. 111) | cf. Plaut. Bacch. 816—817

569 *ἐν αὐτῷ*] *ἑαυτῷ* ε, *ἐν αὐτῷ* B | *συμφέρει* K || 570 *οὐδενός*] *ἐν οὐδενί* B Γ C_1 | *εὑρεῖν ἄθλιβον βροτοῖς βίον* D || 572 *δὲ*] *τε* Stob. | *τῶν γεραιτέρων* B et Mk. || 573 *πεπαίδευται* A || 574 *ἐξεργάζεται* Γ || 577 *τύχη*] *θεός* Σ || 578 *πολλὰ* Π Γ, *πολλοὺς* cett. et Stob. (S M A) | *δεινὰ δρᾶν ἀναγκάζει βροτούς* Stob. (cod. Ath.) et Comp. I 50 || 579 *οὐδὲν ἐξαμαρτάνει*] *οὐδ᾽ ἁμαρτάνειν λέγει* U || 580 *οὐ δεῖ σε χαίρειν* Jk., *οὐ δεῖ σ᾽ ἐπιχαίρειν* A, *οὐδεὶς ἐπιχειρεῖ* Mk. | *δεδυστυχηκόσι* Mk., *δυστυχηκόσι* A || 581 *φρόνει μέγα* Mk., *μέγα φρόνει* codd. || 583 *οἱ* Stob., *γὰρ* codd. | *θεοὶ φιλοῦσιν* Stob., *θεὸς φιλεῖ* codd.

Ὅμοια πόρνη δάκρυ⟨α⟩ καὶ ῥήτωρ ἔχει.
Οἴνῳ γὰρ ἐμποδίζεται τὸ συμφέρον.
Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.
Ὁ λόγος ἰατρὸς {ἐστι} τοῦ κατὰ ψυχὴν πάθους.
Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἐστιν ἐν ἑκάστῳ θεός.
Οὐ χρὴ φέρειν τὰ πρόσθεν ἐν μνήμῃ κακά.
Οὐκ ἔστι πενίας μεῖζον οὐδὲν ἐν βίῳ.
Ὁ μὴ γαμῶν ἄνθρωπος οὐκ ἔχει κακά.
Ὅρκον δὲ φεῦγε, κἂν δικαίως ὀμνύῃς.
Ὀχληρός ἐστ' ἄνθρωπος ἐν νέοις γέρων.
Οὐδὲν πέπονθας δεινόν, ἂν μὴ προσποιῇ.
Ὅπου βία πάρεστιν, οὐ σθένει νόμος.
Οὐκ ἔστιν, ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.
Οὐδὲν σιωπῆς ἔστι χρησιμώτερον.
Ὁ χρηστὸς ὡς ἔοικε καὶ χρηστοὺς ποιεῖ.

584 A || 585 ψ || 586 χζΓ || 587 δBΓ || 588 ψKΓ || 589 χ || 590 ψγ || 591 ψΓ Par || 592 χγΓ || 593 χΓ || 594 DΓ || 595 χλΓ || 596 BΓ || 597 χUΓ || 598 υδ

586 cf. mon. 180, 568 || 587 = Apostol. 10, 76 C | cf. Vit. p. 102, 14—15 (append. 13, 38); Men. II fr. 782; Stob. 4. 48, 23; Comp. II 194; mon. 46, 439, 445, 452, 840 || 588 = Men. II fr. 749 (Eurip. fr. 1018 TGF²) ~ Pap. II 15 || 590 = Max. Conf. 12, 47 | cf. Stob. 4, 32, 3 (Diph. fr. 104 Kock); Comp. I 39; II 24 || 591 cf. mon. 72 || 592 cf. Boiss. III p. 472; Stob. 3, 27, 1 || 594 = Stob. 4, 44, 57 (Men. I Epitr. fr. 9) || 595 cf. Publ. U 30 'ubi iudicat, qui accusat, vis non lex valet'; mon. 404 || 596 = Stob. 4, 44, 10 = Stob. 4, 41, 48 = Aristoph. Ran. 1217 = Eurip. fr. 661 TGF² | cf. Eurip. Med. 1228 || 597 = Stob. 3, 33, 2 (Men. II fr. 529) | cf. Boiss. III p. 472; flor. *ἄριστον* Nr. 112 || 598 = Men. II fr. 179 b (Boiss. I p. 158, 1)

584 *δάκρυα* Mk., *δάκρυ* A || 585 *οἴνῳ . . . συμφέρον* Th., *οἶνος γὰρ ἐμποδίζει τὸ συμφέρον* ψ || 586 *βλέπων οὐ βλέπει* F | *ὁ γραμμάτων δ' ἄπειρος ὡς τυφλὸς βλέπει* U || 587 *ἐστι* post *ἰατρὸς* del. Jk. | *πάθους*] *κακοῦ* K | *τῶν κατὰ ψυχὴν σοφοῦ* (sic) P || 588 *γὰρ ἡμῶν ἐστιν ἐν ἑκάστῳ*] *ἐν ἡμῖν μαντικώτατος* Pap. II 15 || 590 *ἐν βίῳ* Max. Conf. 12, 47, *κακόν* codd. | *μεῖζον ἐν βίῳ κακόν* My. || 592 *φεῦγε καὶ δικαίως κἀδίκως* W || 593 *ὀχληρός ἐστιν ἐν νέοις ἀνὴρ γέρων* Br. || 595 *ὅπου βία πάρεστιν*] *βίας παρούσης* Γ | *οὐ σθένει* o, *οὐδὲν ἰσχύει* cett. || 596 *πάντ' ἀνὴρ*] *πάντα νῦν* B || 597 *οὐθὲν* Stob. (SM) || 598 *καὶ χρηστὰ ποιεῖ* H

Οὐ πανταχῇ δ' ὁ φρόνιμος ἁρμόττειν δοκεῖ.
Ὀργὴ φιλούντων ὀλίγον ἰσχύει χρόνον.
Οὐπώποτ' ἐζήλωσα πολυτελῆ νεκρόν.
Οἴμοι, τὸ γὰρ ἄφνω δυστυχεῖν μανίαν ποιεῖ.
Ὁ συκοφάντης ἐστὶν ἐν πόλει λύκος.
Ὀργὴν ἑταίρου καὶ φίλου πειρῶ φέρειν.
Ὀξὺς θεῶν ὀφθαλμὸς εἰς τὰ πάνθ' ὁρᾶν.
Ὄντας δὲ θνητοὺς θνητὰ καὶ φρονεῖν χρεών.
Οὐκ ἄξιον τὸ κλέμμα τῆς ἀγρυπνίας.
Οὐδεὶς τὸ μέλλον ἀσφαλῶς βουλεύεται.
Οὐδὲν γυναικὸς χεῖρον οὐδὲ τῆς καλῆς.
Οὐδεὶς πυρέσσων χρῆμα δοὺς ἐπαύσατο.
Οὐκ ἔστιν, ὅστις τὴν τύχην οὐ μέμφεται.
Ὅπλον μέγιστον ἐν βροτοῖς τὰ χρήματα.
Ὁ χρόνος ἐπιμελὴς γίγνεται πάντων κριτής.
Ὀργίλος ἂν οὐδεὶς εὐτυχήσει' ἐν βίῳ.
Οὐδεὶς πονηρὸν πρᾶγμα χρηστὸς ὢν ποιεῖ.

599 **ΒΓ** || **600** ***χλΓ*** || **601** ***λ*****ΒΓ** || **602** **ΒΓ** || **603** ***χγ*** || **604** ***χγ*** **UΓ** || **605** **ΒΓ** || **606** ***χ*** || **607** ***ν*** || **608** ***λ*****ΒUΓ** || **609** ***χλγ*** || **610** ***ε*** || **611** ***ζ*** || **612** ***ζ*** || **613** ***δ*** || **614** ***δ*** || **615—619** **U**

599 cf. flor. *ἄριστον* Nr. 96 || **600** = Stob. 4, 20, 20 = Pap. VI 9 (Men. II fr. 567) | cf. Ter. Andr. 555 || **601** = Stob. 4, 55, 2 (Men. I Perinth. fr. 2) | cf. Stob. 3, 16, 2 || **604** ~ Chares I 8 || **605** ~ Stob. 1, 316 (adesp. fr. 491 TGF²) | cf. Stob. 1, 3, 19 (Dionys. fr. 5 TGF²); Stob. 1, 8, 19 (adesp. fr. 510 TGF²); Stob. 1, 3, 9 (adesp. fr. 405 TGF²); mon. 225, 688 || **606** = Eurip. Alc. 799 | cf. mon. 1, 246, 336, 350 || **608** cf. adesp. fr. 102 TGF²; mon. 564; Comp. I 204 || **609** cf. mon. 197; Anthol. Graec. 11, 286, ubi 609 cum 197 coniunctum est || **612** cf. mon. 181, 582, 621 || **613** cf. Stob. 1, 8, 29 (epim. 34 TGF²); mon. 513 || **615** = Stob. 3, 37, 1 (Men. II fr. 530)

600 *φιλοῦντος λ* | *ὀλίγον* Stob. et Pap. VI 9, *μικρὸν* codd. || **603** *ἐν πόλει*] *ἐν τοῖς πέλας* W, *ὕπουλος* B || **604** *ἑταίρων καὶ φίλων* Chares I 8 || **605** *θεῶν* Stob., *θεοῦ* B | *ὁρᾶν*] *ἰδεῖν* Stob. || **606** *θνητὰ καὶ* Sn. ex Eurip. Alc. 799, *καὶ θνητὰ* codd. || **607** *κλέμμα* Ullmann ex Arabico, *βλέμμα ν* || **608** *βουλεύεται*] *ἐπίσταται λ* | *ἀσφαλὲς Γ* || **610** *πυρέσσων*] *πῦρ εἰς* Mk. | *χρῆμα δοὺς* Sn., *χρήματα διδοὺς* codd. || **612** *ἐν*] *τοῖς* U || **614** *ὀργίλος ἂν οὐδεὶς εὐτυχήσει' ἐν βίῳ* Sn., *ὀργίλος ἐν βίῳ οὐδεὶς εὐθυμήσειεν δ*, *ὀργίλος ἂν οὐδεὶς εὐτυχήσειεν βίῳ* Boiss.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἀγριώτερον φθόνου.
Οὐ παντὸς ἀνδρός ἐστ' ἐνέγκαι συμφοράν.
Οὐχ αἱ τρίχες ποιοῦσιν αἱ λευκαὶ φρονεῖν.
Ὅμοιον αὐτοῦ πᾶς τὸν οἰκέτην ποιεῖ.
Ὁ τῶν γεωργῶν ἡδονὴν ἔχει βίος.
Ὅπλον μέγιστόν ἐστιν ἀνθρώποις λόγος.
Ὅπου γυναῖκές εἰσι, πάντ' ἐκεῖ κακά.
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν σεμνὸν ὡς παρρησία.
Οὐ τῇ σχολῇ δεῖ, τῷ βίῳ δ' εὐσχημονεῖν.
Ὁ βίος ἀδήλους τὰς μεταπτώσεις ἔχει.
Οὐδεὶς ποιῶν πονηρὰ λανθάνει θεόν.
Πανήγυριν νόμιζε τόνδε τὸν βίον.
Πολλοὶ μὲν εὐτυχοῦσιν, οὐ φρονοῦσι δέ.
Πράττων τὰ σαυτοῦ, μὴ τὰ τῶν ἄλλων σκόπει.
Πολλῶν ὁ καιρὸς γίγνεται διδάσκαλος.
Προπέτεια πολλοῖς ἐστιν αἰτία κακῶν.
Πλούτῳ πεποιθὼς ἄδικα μὴ πειρῶ ποιεῖν.
Πενίαν φέρειν οὐ παντός, ἀλλ' ἀνδρὸς σοφοῦ.
Πειρῶ φίλοισι μὴ κακοῖς εἶναι φίλος.

620—621 U ‖ **622** U Par ‖ **623-624** U ‖ **625—626** *υ* ‖ **627** *χε* ‖ **628** *χεγΓ* ‖ **629** *χζ* ‖ **630** *χζυΓ* ‖ **631** ΒΓ ‖ **632** ΒΓΚ ‖ **633** *λζ*ΒΓ ‖ **634** ΒΓΣ

617 cf. mon. 633 ‖ **618** = Stob. 4, 11, 8 (Men. II fr. 553) | cf. mon. 661 ‖ **619** cf. mon. 598 ‖ **620** = Stob. 4, 15, 21 (Men. II fr. 559) | cf. mon. 262 ‖ **621** cf. mon. 582, 612 ‖ **622** = Stob. 4, 22, 179 (Men. II fr. 590) | cf. mon. 203, 837 ‖ **626** ~ Comp. I 146 | cf. mon. 347, 432, 841; Comp. I 122—123 ‖ **627** cf. Stob. 4, 53, 7 (Men. II fr. 416, 8) ‖ **628** cf. Comp. I 56; mon. 74, 236, 726 ‖ **630** ~ Comp. IV 1 | cf. flor. *ἄριστον* Nr. 100 ‖ **631** cf. mon. 305 ‖ **633** = Comp. I 55 | cf. mon. 617 ‖ **634** cf. mon. 66

618 *οὐχ . . . φρονεῖν* Stob., *οὐχ αἱ τρίχες λευκαὶ ποιοῦσι φρονεῖν* U ‖ **619** *ὅμοιον . . . ποιεῖ* Nck., *ὅμοιον σαυτοῦ καὶ τὸν οἰκέτην ποίει* U ‖ **622** *ἐκεῖ* Stob., *εἰσὶ* codd. ‖ **623** *οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἄλλο σεμνὸν ἐν πίστει* (vel *φιλίᾳ*) *ἢ λόγος* Σ (Jagic) ‖ **626** *ποιῶν πονηρὰ λανθάνει* Comp. I 146, *πονηρὰ λανθάνει ποιῶν* codd. | *θεόν*] *δίκην* Comp. I, *πράττων* Taur ‖ **628** *πολλοὶ γὰρ εὐτυχοῦσι, σωφρονοῦσι δ' οὐ* D ‖ **629** *πράττων* *ο*Σ, *πρᾶττε* cett. | *σκόπει* *ο*Σ, *φρόνει* cett. ‖ **630** *πολλῶν*] *πολλοῖς* D | *διδάσκαλος*] *παραίτιος* Γ et Comp. IV 1 ‖ **633** *πενίαν γὰρ οὐ πᾶς, ἀλλ' ἀνὴρ σοφὸς φέρει* U ‖ **634** *κακοῖς* Σ, *κακὸς* ΒΓ

Πρὸς υἱὸν ὀργὴν οὐκ ἔχει χρηστὸς πατήρ.
Πένης ὑπάρχων μὴ φρόνει τὰ πλουσίων.
Πᾶσιν γὰρ εὖ φρονοῦσι συμμαχεῖ τύχη.
Πονηρὸν ἄνδρα μηδέπω κτήσῃ φίλον.
Πάντ' ἀνακαλύπτων ὁ χρόνος πρὸς φῶς φέρει.
Πένητας ἀργοὺς οὐ τρέφει ῥαθυμία.
Πολλοὶ τραπέζης, οὐκ ἀληθείας φίλοι.
Πολλοὶ γυναικῶν δυστυχοῦσιν εἵνεκα,
πᾶσαι γάρ εἰσιν ἀρχιτέκτονες κακῶν.
Πλάνη βίον τίθησι σωφρονέστερον.
Πενία δ' ἄτιμον καὶ τὸν εὐγενῆ ποιεῖ.
Πολλοὺς ὁ καιρὸς ἄνδρας οὐκ ὄντας ποιεῖ.
Πατὴρ ὁ θρέψας κοὐχ ὁ γεννήσας πατήρ.
Πρὸς εὖ λέγοντας οὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.
Πίστις γὰρ ἀνδρῶν τιμιωτέρα λόγου.
Παντὶ βροτῷ θνήσκοντι πᾶσα γῆ τάφος.
Πολλοὶ μαθηταὶ κρείττονες διδασκάλων.
Πολλοὺς κακῶς πράσσοντας ὤρθωσεν τύχη.

635 *χζΓ* ‖ **636** *χζ* ‖ **637** *χγΓ* ‖ **638** *χεγυΓ* Vat ‖ **639** *γ*B*Γ* ‖ **640** *χγΓ* ‖ **641** *ζ*B*Γ* ‖ **642** *χζΓ* Par ‖ **643** U ‖ **644** *υΓ* ‖ **645** *ε*B*Γ* ‖ **646** *χεΓ* ‖ **647** *χζ*W*Γ* ‖ **648** *ολΓ* ‖ **649** C_1 ‖ **650** *ο* ‖ **651** *ο* ‖ **652** *χζΓ*

635 = Stob. 4, 26, 14 (Chaerem. fr. 35 TGF²) ‖ **636** cf. Comp. I 202; mon. 680 ‖ **637** ~ Stob. 2, 8, 4 (Eurip. fr. 598 TGF²) ‖ **639** ~ Stob. 1, 8, 1 (Soph. fr. 832 TGF²); Vit. p. 102, 17 (append. 13, 42); Philem. fr. 192 Kock; mon. 13, 839 ‖ **641** cf. mon. 682 ‖ **642** = Pap. I 38 ‖ **643** cf. Eurip. Med. 408—409 ‖ **644** cf. mon. 23, 646, 677 ‖ **645** = Comp. I 61 | cf. Eurip. Electra 37—38 ‖ **646** cf. mon. 23, 644 ‖ **647** cf. Eurip. Iph. Taur. 360, 499 ‖ **649** cf. mon. 175 ‖ **651** = adesp. fr. 107 TGF²

635 *χρηστὸν πατὴρ οὐκ ἔχει* U ‖ **636** *τὰ πλούσια υ* ‖ **637** *πᾶσιν γὰρ] ὡς τοῖσιν* Stob. | *τύχη] τέχνη* W, *ψυχή* Stob. (FP) ‖ **638** *μηδέπω] μηδέποτε Γ* Taur, *μήποτε* SK Vat 742 | *κτήσῃ] ποίει* B, *ποιοῦ Γεγ* ‖ **639** *πάντ' ἐκκαλύπτων ὁ χρόνος εἰς ⟨τὸ⟩ φῶς ἄγει* (*τὸ* add. Grot.) Stob. ‖ **641** *πολλῆς Γ* | *οὐκ ἀληθείας Γ, οὐκ ὠφελείας εἰσὶ* B, *οὐκ αὐταρκίας εἰσὶ δ, ἀλλ' οὐκ ἀνάγκης* U ‖ **646** *ὁ καιρὸς οὐκ ὄντας ποιεῖ φίλους δ* ‖ **647** *κοὐχ* Pap. II 16, *καὶ οὐχ ζΣ, οὐχ* cett. | *πατήρ* (in fine)] *μόνον* UΣ | *πατὴρ ὁ θρέψας μετὰ τοῦ φύσει πατρός* B, *πατὴρ οὐχ ὁ γεννήσας, ἀλλ' ὁ θρέψας σὲ πατήρ* W ‖ **652** *πράξαντας ζ* | *ὤρθωσ' ἡ τύχη* H

Πολυπραγμονεῖν τἀλλότρια μὴ βούλου κακά.
Ποθητός ἐστι πᾶς τις εὐπροσήγορος.
Πονηρός ἐστ' ἄνθρωπος πᾶς τις †ἀχάριστος.
Πενίαν φέρειν καὶ γῆράς ἐστι δύσκολον.
Πειρῶ τύχης ἄνοιαν ἀνδρείως φέρειν.
Πολλοὶ σχολὴν ἄγουσιν εἰς τὰ χείρονα.
Πολλῶν ἰατρῶν εἴσοδός μ' ἀπώλεσεν.
Πενίας βαρύτερον οὐδέν ἐστι φορτίον.
Πολιὰ χρόνου μήνυσις, οὐ φρονήσεως.
Πάντως γὰρ ὁ σοφὸς εὐτελείας ἀνέχεται.
Πολλοῖς κακοῖσιν ἡ τύχη παρίσταται.
Πάσας Προμηθεὺς τὰς γυναῖκας ἔπλασεν | κακάς.
Πλὴν τῆς τεκούσης μὴ φιλεῖν ἄλλην θέλε.
Πολλὴ γάρ ἐστι τῶν γυναικῶν ἡ βλάβη.
Πατὴρ ἁπάντων καὶ τροφὸς θεὸς πέλει.
Πολλοὺς τρέφειν εἴωθε τἀδικήματα.
Πόλεις ὅλας ἠφάνισε διαβολὴ κακή.
Πολλοὺς ὁ πόλεμος δι' ὀλίγους ἀπώλεσεν.
Πονηρὸς †ἀνὴρ χρηστὸς οὐκ{ἐτ'} ἔσται ποτέ.

653 *χδυΓ* || **654** *χ*W || **655** *νγ* || **656** *γ*B*Γ* || **657** *χΓ* || **658** *χΓ* || **659** B*Γ* || **660** *ζ*B*Γ* || **661** *δ*B*Γ* || **662** W || **663** *ζ* || **664** K || **665—667** U || **668** *ε* || **669** *δ* || **670** *ε* || **671—673** K

653 cf. flor. *ἄριστον* Nr. 127 || **655** cf. Men. II, p. 293 ad fr. 479 || **657** = Stob. 4, 44, 5 (Men. II fr. 632) | cf. Soph. fr. 296 TGF²; mon. 223, 392 || **658** cf. mon. 875 || **659** cf. Eurip. Androm. 930 || **660** cf. Comp. I 39 || **661** cf. mon. 618; Publ. S 7 'sensus non aetas invenit sapientiam' || **663** cf. mon. 335; Comp. I 36 || **664** cf. Men. II fr. 718, 2—5 || **665** cf. Stob. 4, 22, 146 (Eurip. fr. 498 TGF²) || **667** cf. append. 12, 6; mon. 511

653 *τἀλλότρια* B, *τὰ ἀλλότρια δ*, *ἀλλότρια* cett. || **655** *ἀχάριστος*] *ἄχρηστος γ*, *ἀχάριτος* Erbse || **657** *ἄνοιαν* Stob., *ἄγνοιαν* codd. | *ἀνδρείως* Stob., *εὐχερῶς Γ*, *γενναίως* cett. || **660** *πενίας . . . φορτίον* Mk., *οὐδὲν πενίας βαρύτερόν ἐστι φορτίον Γ*, *πενίας οὐδέν ἐστι βαρύτερον φορτίον ε* || **662** *σοφὸς* Mk., *σώφρων* W || **663** *πολλοῖς ἀδίκοις δ* || **664** *πάσας . . . κακάς* Sn., *πάσας γυναῖκας Προμηθεὺς ἔπλασε κακάς* K || **665** *φιλεῖν* Pr., *λαλεῖν* U || **671** *ἀνὴρ πονηρὸς* Th. (sic erat; cf. mon. 797) | {*ἐτ'*} Sn. | *πονηρὸς ἂν τις χρηστὸς οὐκ εἴη ποτέ* Erbse

Πολλὰς μεταβολὰς ὁ βίος ἡμῶν λαμβάνει.
Προσέχων ὅδευε τὴν βίου ⟨μακρὰν⟩ ὁδόν.
†Πατέρα τίμα. τὴν δὲ τεκοῦσαν σέβου.†
Πειρῶ βλάβην σὺ μᾶλλον ἢ δίκας ἔχειν.
Πρόνοιαν ἀγαθοῦ πανταχοῦ ποιοῦ, φίλος.
Πλάναισι †τὸ ζῆν πᾶς διοικεῖται βίος.
Πολλοί σε μισήσουσιν, ἂν σαυτὸν φιλῇς.
Πονηρὸν ἐστι καὶ ἄδικον γένος φθόνος.
Πλούσιος ὑπάρχων μὴ φρόνει† ὑπὲρ μέτρον.
Πολλοὶ κακῶς πράττουσιν οὐκ ὄντες κακοί.
Πολλοὶ τραπεζῶν, οὐ φίλων εἰσὶν φίλοι.
Πλούτου γὰρ ἀρετήν, δόξαν ἐξ αὐτῆς ποίει.
Πλούτου πλέον πέφυκεν ἀρετὴ βροτοῖς.
Περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίου πράγματος.
Πρὸς τὴν ἀνάγκην οὐδὲ εἷς ἀνθίσταται.
Πενόμενον {ἐ}ὰν ἴδωσι{ν}, κάμπτουσιν φίλοι.
Πάντῃ γάρ ἐστι πάντα τε βλέπει θεός.

674 U · 675 r U || 676 K || 677—678 U || 679 K || 680 δ || 681 ζ || 682 ζ || 683—687 K || 688 Γ

672 cf. mon. 745 || 674 cf. append. 6, 2; mon. 113, 322, 352, 525, 526 || 677 cf. append. 1, 61; Eurip. Heraclid. 878; fr. 659, 8 TGF²; mon. 644 || 678 ~ adesp. fr. 180 TGF² | cf. mon. 431, 778, 807 || 679 cf. mon. 77 || 680 cf. mon. 336, 636 || 681 cf. Eurip. Hel. 464; Comp. I 56; mon. 236, 628 || 682 cf. mon. 641 || 685 = Stob. 3, 16, 14, 1 (Men. Dysc. 797) | cf. mon. 612 || 687 cf. Eurip. fr. 462 TGF² || 688 cf. Stob. 1, 1, 16 (~ adesp. fr. 480 TGF²); Stob. 1, 3, 9 et 19; Stob. 1, 8, 19; mon. 225, 605

673 add. Sn. || 674 *τὸν πατέρα τίμα· τὴν τεκοῦσαν εὖ σέβου* Gp. (cf. append. 6, 2) | *προτίμα* Sn. || 675 *ἢ δίκην ἔχειν* Tuur, *ἢ δίκην λέγειν* v || 676 *ποιεῖ φίλος* Erbse || 677 *πλάναισι πολλαῖς πᾶς διοίχεται βίος* Erbse, *πλάναισι δ' ὁ ξύμπας διοίχεται βίος* My. || 678 *ἂν*] *ἦν* adesp. fr. 180 TGF² || 679 *ὁ* ante *φθόνος* del. Sn. || 680 *φρόνει μεῖζον μέτρου* Erbse || 681 *πολλοὶ κακὸν πράττοντες οὐ εἰσὶ κακοί* K || 682 *πολλοὶ . . . φίλοι* Jk., *πολλοὶ τραπεζῶν καὶ οὐ φίλοι εἰσὶ φίλων* δ, *πολλοὶ τραπέζης εἰσὶν ἢ φίλων φίλοι* U || 683 *ποίει* Jk., *ποιεῖ* K || 684 *ἀρετὴ* Sn., *ἀρετὴ* K || 685 *λαλεῖς* Stob. et Men. Dysc. 797, *μὴ σπούδαζε* K || 686 *οὐδὲ εἷς* Th., *οὐδεὶς οὐδ'* K || 687 del. Sn.

Ῥοπὴ 'στιν ἡμῶν ὁ βίος, ὥσπερ ὁ ζυγός.
Ῥῆμα παρὰ καιρὸν ῥηθὲν ἀνατρέπει βίον.
Ῥέγχει παρούσης τῆς τύχης τὰ πράγματα.
Ῥίψας λόγον τις οὐκ ἀναιρεῖται πάλιν.
Ῥᾷον παραινεῖν ἢ παθόντα καρτερεῖν.
Ῥήτωρ πονηρὸς τοὺς νόμους λυμαίνεται.
Ῥᾳθυμία 'στὶ τοῦ βίου παντὸς φθορά.
Ῥᾳθυμίαν γὰρ φεῦγε καὶ κακοὺς φίλους.
Ῥᾳθυμίαν δ' ἅπασαν ἐκτρέπου, φίλε.
Ῥᾴθυμος ἐὰν ᾖς πλούσιος, πένης ἔσῃ.
Ῥᾳθυμία γε τὰ πόλλ' ἐλαττοῦσθαι ποιεῖ.
Ῥᾷον βίον ζῇς, ἢν γυναῖκα μὴ τρέφῃς.
Ῥύου δὲ σαυτὸν παντὸς ἐκ φαύλου τρόπου.
Ῥύπος γυνὴ πέφυκεν ἠργυρωμένος.
Ῥυπαρὸς ὑπάρχων χρηστὸν οὐχ ἕξεις φίλον.
Σύμβουλος ἐσθλός, μὴ κακὸς γίνου φίλοις.
Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς προσδέχου συμβουλίαν.
Σοφία γάρ ἐστι καὶ μαθεῖν ὃ μὴ νοεῖς.
Σοφία σοφῶν γὰρ γίγνεται συμβουλία.

689 *ε* ‖ **690** *εγ*B*Γ* ‖ **691** B*Γ* ‖ **892** *οδΓ* ‖ **693** *χδλυΓ* ‖ **694** *χΓ* ‖ **695** *ζ* ‖ **696** *ζ* ‖ **697** U ‖ **698** *χδλΓ* ‖ **699** *δ* ‖ **700** *γΓ* Par ‖ **701** *χλυ* Vat ‖ **702** *χγυΓ* ‖ **703** *υ* ‖ **704** *χΓ* Vat ‖ **705** *χζυγΓ* ‖ **706** *ε*B*Γ* ‖ **707** *χεΓ*

689 = Pap. XIII 24–25 ‖ **692** cf. Hor. epist. 1, 18, 71 ‖ **693** = Stob. 4, 49, 6 = Eurip. Alc. 1078 ‖ **694** cf. Stob. 3, 37, 15 (Eurip. fr. 597 TGF²); mon. 845 ‖ **698** = Pap. II 17 ~ Pap. IV 8 ‖ **700** cf. mon. 118 ‖ **702** cf. cod. P fol. 161 (inter apophthegmata) *'Φιλίππου βασιλέως· ὁ αὐτὸς τὸν πλούσιον καὶ ἀπαίδευτον ἔφησε ῥύπον εἶναι περιηργυρωμένον.'* ‖ **704** cf. mon. 724 ‖ **705** = Pap. XI 1 | cf. mon. 713, 718; Boiss. III p. 472

689 *ἡμῶν ὁ βίος* Mk., *ὁ βίος ἡμῶν* codd. ‖ **694** *νόμους* B, *λόγους* DH, *τοῖς νόμοις Γ* ‖ **695** *ῥᾳθυμίαν δὲ ὅτι τοῦ βίου ἡμῶν φθορά* K | *ῥᾳθυμία 'στὶ* My., *ῥᾳθυμί' ἐστὶ* U ‖ **698** *ἐὰν* Pap. II 17 et Pap. IV 8 et *δ*, *ἂν* cett. | *ἐὰν ᾖς*] *ὢν σὺ ΓΣ* | *ᾖς*] *ἔσῃ* Pap. II | *πλούσιος*] *Φανία* Pap. IV ‖ **699** *πόλλ'* Mk., *πολλὰ* codd. ‖ **700** *γυναῖκα μὴ τρέφῃς Γ*, *γυναικὸς ἀπέχῃ* cett. ‖ **702** *ἠργυρώμενος τ*, *ἠργυρωμένη* cett. ‖ **704** *φίλοις*] *φίλος ο* ‖ **705** *παρ'*] *γὰρ* UP, *δὲ* K | *προσδέχου*] *εὐλαβοῦ ζ* | *συμβουλίας* UPD ‖ **706** *σοφίαν ἄσκει καὶ μαθήσῃ ἃ μὴ νοεῖς ε* ‖ **707** *σοφία ε*, *σοφὴ* cett.

Στρέφει δὲ πάντα τὰν βίῳ μικρὰ τύχη.
Σιγὴ ποτ' ἐστὶν αἱρετωτέρα λόγου.
Σιγᾶν ἄμεινον ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει.
Σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλεύθερον.
Σοφὸς γὰρ οὐδεὶς ὃς τὰ πάντα προσκοπ(τ)εῖ.
Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς πρῶτος εὑρέθη λόγος.
Σύμβουλος οὐδείς ἐστι βελτίων χρόνου.
Σοφία δὲ πλούτου κτῆμα τιμιώτερον.
Σὺν τοῖς φίλοισιν εὐτυχεῖν ἀεὶ θέλε.
Σωτηρίας σημεῖον ἥμερος τρόπος.
Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν.
Σοφοὶ δὲ συγκρύπτουσιν οἰκείας βλάβας.
Στῦλοι γὰρ οἴκων παῖδές εἰσιν ἄρσενες.
Στερρῶς φέρειν χρὴ συμφορὰς τὸν εὐγενῆ.
Συζῆν κακοῖσι μη⟨δὲ⟩ πειρῶ τὸ σύνολον.
Σέβου τὸ θεῖον, μὴ ἐξετάζων πῶς ἔχει.
Σύμβουλος ἀγαθῶν, μὴ κακῶν εἶναι θέλε.

708 BΓ ‖ **709** χγΓ ‖ **710** χζγυ ‖ **711** ζυDΓ ‖ **712** γBΓ ‖ **713** γBUΓ ‖ **714** νλΓ ‖ **715** ελΓ ‖ **716** γD ‖ **717** χζγΓ ‖ **718** χγUΓ ‖ **719** χΓ ‖ **720** BΓ ‖ **721** χλΓ ‖ **722** ζ ‖ **723** ε ‖ **724** δΓ

708 cf. Stob. 1, 6, 15 (Chaerem. fr. 19 TGF²) ‖ **710** cf. Eurip. Troiad. 384; Comp. I 129; mon. 258, 292, 409, 521, 709 ‖ **711** cf. Comp. I 111; mon. 215 ‖ **713** cf. mon. 705 ‖ **715** cf. mon. 565, 731 ‖ **716** cf. Vit. p. 101, 35—36 ‖ **718** = Eurip. Rhes. 206 | cf. mon. 705, 713 ‖ **719** = Stob. 4, 45, 8 (Eurip. fr. 683 TGF²) ‖ **720** = Eurip. Iph. Taur. 57 ‖ **721** ∼ Stob. 4, 44, 48 (Eurip. fr. 98 TGF²) | cf. Stob. 4, 44, 22 (Antiph. fr. 281 Kock); mon. 223, 392 ‖ **722** cf. mon. 25, 423 ‖ **723** cf. mon. 321 ‖ **724** cf. mon. 704

709 *ἐστὶ βελτιωτέρα λόγου* H, *ἐστὶ βελτίων πλείστων λόγων* D ‖ **710** *ἃ*] *ὃ γ* | *ἃ μὴ πρέπει*] *ἃ μὴ θέμις χ* et Comp. I 129 ‖ **711** *σαυτὸν γίνωσκε* Vat 742 ‖ **712** *ὃς* BΓ, *εἱς* cett. | *προσκοπεῖ* Mk., *προσκόπτει* codd. ‖ **713** *σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς* U, *σοφῷ παρ' ἀνδρὶ* cett. ‖ **715** *κτῆμα*] *χρῆμα λ* ‖ **718** *σοφοῦ*] *χρηστοῦ γ* | *χρὴ σοφόν τι μανθάνειν*] *χρήσιμόν τι μανθάνειν* D, *μανθάνειν χρηστὸν θέλε* U ‖ **720** *στῦλος γὰρ οἴκου Γ* ‖ **721** *στερρῶς*] *ἀλλ' εὖ* Stob. | *χρὴ*] *δεῖ* H | *συμφορὰν Γχ* ‖ **722** *μη⟨δὲ⟩* Mk. ‖ **723** *μὴ ἐξετάζων*] *μὴ 'ξετάζων* Mk. ‖ **724** *σύμβουλος ἴσθι τῶν ἀγαθῶν μὴ τῶν κακῶν Γ*

Τῶν δυστυχούντων εὐτυχὴς οὐδεὶς φίλος.
Τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.
Τῆς ἐπιμελείας πάντα δοῦλα γίγνεται.
Τὰ μικρὰ κέρδη μείζονας βλάβας φέρει.
Τὸ κέρδος ἡγοῦ κέρδος, ἂν δίκαιον ᾖ.
Τὴν τῶν κρατούντων μάθε φέρειν ἐξουσίαν.
Τρόπος δίκαιος κτῆμα τιμιώτατον.
Τύχη τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλία.
Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισιν εὑρίσκει φίλους.
Τάχισθ' ὁ καιρὸς μεταφέρει τὰ πράγματα.
Τῷ γὰρ καλῶς πράσσοντι πᾶσα γῆ πατρίς.
Τὸ μηδὲν εἰκῇ πανταχοῦ 'στι χρήσιμον.
Τὸ πολλὰ πράττειν ἐστὶ πανταχοῦ σαπρόν.
Ταὐτόματον ἡμῶν καλλίω βουλεύεται.
Τὸν εὖ ποιοῦνθ' ἕκαστος ἡδέως ὁρᾷ.
Τύχη τέχνην ὤρθωσεν, οὐ τέχνη τύχην.

725 χζγΓ Jos || **726** ζγBΓ || **727** εBΓ || **728** χζΓ || **729** χγυΓ || **730** ζBΓ || **731** ζBΓ || **732** χΓ || **733** χλUΓ || **734** BΓ || **735** χUΓ || **736** BΓ || **737** BΓ || **738** BΓ || **739** ζλ || **740** χζγΓ

725 cf. Apostol. 17, 45 A; Comp. I 166; mon. 748, 754, 854; Eurip. Herc. 559, 561 || **726** = Stob. 1, 6, 12 (Eurip. fr. 1017 TGF²) = Pap. XVIII Col. 1, 3 | cf. Eurip. Heracl. 746–747; Quint. 6, 3, 97 'felicitas est quam vocant sapientiam'; mon. 628 || **727** ~ Stob. 3, 29, 51 (Antiph. fr. 290 Kock) | cf. mon. 766 || **728** cf. Stob. 3, 10, 22 (Antiph. fr. 270 Kock); mon. 245 || **729** cf. Soph. fr. 738 TGF²; mon. 405, 422, 728, 755 || **730** cf. Eurip. Phoen. 393 || **731** = Stob. 3, 37, 13 (Antiph. fr. 291 Kock) | cf. mon. 565, 715 || **732** = Stob. 1, 6, 7 (Chaerem. fr. 2 TGF²) | cf. Publ. F 27 'fortuna in homine plus quam consilium valet'; mon. 481, 504 || **733** = Stob. 4, 31, 27, 1 (Soph. fr. 85 TGF²) | cf. Eurip. Phoen. 439 || **734** cf. mon. 382; Comp. I 30 et 255 || **735** = adesp. fr. 318 TGF² | cf. Pap. XIV 6 || **736** cf. mon. 762 || **737** cf. Eurip. Hippol. 785; mon. 750 || **739** cf. mon. 47, 407 || **740** cf. Agath. fr. 6 TGF²

725 *εὐτυχής*] *εὐγενής* λ, *δυστυχής* F | *φίλος*] *βίος* F | in C_1 mon. 754 post mon. 725, qui vss. olim coniuncti esse videntur || **726** *εὐτυχοῦντα*] *εὖ πραγοῦντα* γ || **727** *δοῦλα πάντα* Stob. || **728** *μείζονας βλάβας*] *μεγάλας ζημίας* ε || **730** *δεῖ φέρειν ἀγροικίαν* U | Σ = Eurip. Phoen. 393 || **731** *δικαίων* P | *τιμιώτερον* P || **732** *τύχης . . . εὐβουλίας* ΓΣ || **735** *τῷ καλῶς πράσσοντι πᾶς τις ὑπείκει* U || **739** *εὖ ποιοῦνθ'* U, *εὐποιοῦντα* δ, *εὐποροῦνθ'* cett. | *ἡδέως ὁρᾷ*] *βλέπει καλῶς* U || **740** *πόνος τέχνην ὤρθωσεν οὐ τέχνη πόνον* U

Τυφλὸν δὲ καὶ δύστηνον ἀνθρώποις βίος.
Τὸ γὰρ θανεῖν οὐκ αἰσχρόν, ἀλλ' αἰσχρῶς θανεῖν.
Τέθνηκ' ἐν ἀνθρώποισιν πᾶσα ⟨γὰρ⟩ χάρις.
Ταμιεῖον ἀρετῆς ἐστιν ἡ σώφρων γυνή.
Τὰ θνητὰ πάντα μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.
Τοὺς τῆς φύσεως οὐκ ἔστι μανθάνειν νόμους.
Τὸν αὐτὸν αἰνεῖν καὶ ψέγειν ἀνδρὸς κακοῦ.
Τῶν εὐτυχούντων πάντες εἰσὶ συγγενεῖς.
Τὸ ζῆν ἀλύπως ἐστὶν ἥδιστος βίος.
Τὸ πολλὰ πράττειν †πολλὰς καὶ λύπας ἔχει.
Τἀληθὲς ἀνθρώποισιν οὐχ εὑρίσκεται.
Τῶν γὰρ πενήτων εἰσὶν οἱ λόγοι κενοί.
Τιμώμενοι γὰρ πάντες ἥδονται βροτοί.
Τῶν εὐτυχούντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.
Τὰ δ' αἰσχρὰ κέρδη συμφορὰς ἐργάζεται.

741 *ο Γ* ‖ **742** *γ* B*Γ* ‖ **743** W ‖ **744** *δ* W*Γ* ‖ **745** *λ* B*Γ* ‖ **746** *λ* B ‖ **747** *ζ γ* B*Γ* ‖ **748** *λ* B*Γ* ‖ **749** *χ Γ* ‖ **750** B*Γ* ‖ **751** *λ* ‖ **752** *χ λ Γ* ‖ **753** *λ* B*Γ* ‖ **754** BW*Γ* ‖ **755** *υ* B*Γ*

741 ~ Stob. 4, 34, 10 (Men. II fr. 621) ~ Stob. 1, 7, 3 (Men. II fr. 463) ‖ **742** cf. adesp. fr. 88 TGF²; mon. 410 ‖ **743** cf. mon. 42—43, 477 ‖ **744** = Men. II fr. 493 ~ Stob. 4, 22, 4 (Alexandros fr. 5 Kock) ~ Stob. 3, 5, 5 ‖ **745** cf. Stob. 4, 41, 45 (Eurip. fr. 549 TGF²) | cf. Stob. 4, 41, 4 (Alexis fr. 34 Kock); Stob. 1, 7, 2 (epim. 14 TGF²); mon. 255, 672 ‖ **747** = Apostol. 17, 20 G ‖ **748** cf. mon. 725, 754, 854 ‖ **749** cf. mon. 65, 97, 757 ‖ **750** cf. Eurip. Hippol. 785; Stob. 4, 16, 13; mon. 737, 774 ‖ **752** cf. mon. 426; Comp. I 236; II 23 et 32 ‖ **753** cf. Eurip. Hippol. 8; adesp. fr. 172 TGF² ‖ **754** cf. mon. 725, 748, 854 ‖ **755** cf. Soph. Antig. 326; mon. 422, 728; Comp. I 158

741 *τυφλὸς δὲ καὶ δύστηνος* F | *δὲ*] *γε* Stob. | *ἀνθρώπου βίος* Stob. 4, 34, *ἔστιν ἡ τύχη* Stob. 1, 7 | *βίος*] *τύχη* Mk. ‖ **743** *τέθνηκ' ἐν* Mk., *τέθνηκεν* W | *πᾶσα ⟨γὰρ⟩ χάρις* Mtt., *ἅπασα χάρις* codd., *πᾶσιν ἡ χάρις* Mk. ‖ **744** *ταμιεῖον* Stob. 3, 5, *ταμεῖον* Stob. 4, 22 et codd. | *ἔστιν ἀρετῆς* Stob. 3, 5 | *ἡ σώφρων γυνή* Mk., *ἡ σωφροσύνη* Stob. 3, 5, *γενναία γυνή* Stob. 4, 22, *τὸ σωφρονεῖν καλῶς δ*, *σωφροσύνη μόνη* cett. ‖ **746** *μανθάνειν* Nck., *μαθεῖν* B, *λαθεῖν* cett., *καταμαθεῖν* Mk. ‖ **747** *αἰνεῖν* UR*Γ*, *ἐπαινεῖν* cett. | *ἀνδρὸς κακοῦ*] *οὐ χρηστοῦ πρὸς ἀνδρός λ*, *οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ* W*Σ* ‖ **749** *ἄλυπον* D ‖ **750** *πολλὰς καὶ λύπας*] *κὠδύνας πολλὰς* Grot., *πολλάκις λύπας* My. ‖ **754** *γὰρ πάντες* W ‖ **755** *συμφορὰν* Coll et Vat 742

Τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ πόνει μάτην.
Τὸ ζῆν ἀλύπως ἀνδρός ἐστιν εὐτυχοῦς.
Τὰ πλεῖστα θνητοῖς τῶν κακῶν αὐθαίρετα.
Τὰ δάνεια δούλους τοὺς ἐλευθέρους ποιεῖ.
Τερπνὸν κακὸν πέφυκεν ἀνθρώποις γυνή.
Τὸ γὰρ τρέφον με τοῦτ' ἐγὼ κρίνω θεόν.
Τὸ γνῶθι σαυτὸν πᾶσι{ν} χρήσιμον πέλει.
Τὸ γὰρ φύσει πεφυκὸς οὐ μεθίσταται.
Τὸν δεινὰ δρῶντα καὶ παθεῖν κακῶς μένει.
Τὸ μὴ δικαίως εὐσεβεῖν φέρει ψόγον.
Τὴν ἐπιμέλειαν παντὸς ἡγοῦ κυρίαν.
Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ καλοὺς ἡμᾶς ποιεῖ.
Τὸν ἐλεύθερον δεῖ πανταχοῦ φρονεῖν μέγα.
Τύχην ἔχεις, κάθευδε, μὴ λίαν πόνει,
εἰ δ' οὐκ ἔχεις, κάθευδε, μὴ μάτην πόνει.
Τὸ ψεῦδος ὠχύρωκε τὴν πονηρίαν.
Τοῦ ζῆν τὸ μὴ ζῆν ἐστιν αἱρετώτερον.

756 *γ*U || **757** KW*Γ* || **758** *o*W || **759** *γ*B*Γ* || **760** *χζΓ* || **761** *εΓ* || **762** *υζΓ* || **763** K || **764—765** U || **766** *δ* || **767—768** K || **769—771** U || **772** U

756 = Stob. 4, 16, 1 (Aesch. Prom. 44); mon. 504, 769—770; Comp. II 22 || **757** cf. mon. 65, 97, 749 || **758** = Stob. 2, 8, 11 (Eurip. fr. 1026 TGF²) | cf. mon. 70 || **759** = Comp. I 110 | cf. Publ. A 11 'alienum aes homini ingenuo acerba est servitus'; mon. 45 || **761** = Stob. 4, 15, 3, 4 (Men. II fr. 1, 4) || **762** cf. Stob. 3, 21, 5 (Men. II fr. 203); mon. 736 || **764** cf. Stob. 1, 3, 24 (Aesch. fr. 665 Mette); Soph. fr. 209 et 877 TGF²; Aesch. Agam. 177, Choeph. 313, Eumen. 868 || **765** cf. Stob. 3, 16, 8 (Men. II fr. 510) || **766** cf. mon. 727 || **767** = Men. II fr. 790, 3 (Stob. 2, 7, 13 Wachsm. p. 124, 12) | cf. Stob. 3, 9, 19 (Men. II fr. 398); Stob. 3, 9, 9 (Men. II fr. 498); Stob. 3, 9, 18 (Men. I Cith. fr. 4); mon. 182 || **768** = Pap. II 19 ~ Stob. 4, 29, 60 ~ Men. I Heros fr. 2 || **769—770** cf. Men. fr. 1101 Kock || **772** cf. Stob. 4, 53, 14; mon. 276, 415; Comp. I 10

759 *τὰ δάνεια*] *τὰ δ' ἄγαν* W || **760** *ἀνθρώποις*] *ἀνδράσι* U Bav *Γ*₁ || **761** *γὰρ Γ* et Stob., *δὴ ε* | *κρίνω Γ* et Stob., *λέγω ε* || **762** *πᾶσιν χρήσιμον πέλει* U, *πάντων ἐστὶν χρήσιμον δ*, *πανταχοῦ 'στι χρήσιμον* B*Γ*, *πᾶσίν ἐστι χρήσιμον* cett. | *πᾶσι* Jk., *πᾶσιν* codd. || **766** *τὴν ἐμμέλειαν* K || **767** *μηδὲν* Stob., *μηδένα* K | *καὶ* Stob., om. K || **768** *δεῖ* Pap. II 19, *ἀεὶ* K, *δὲ* Men. I Heros fr. 2, *δὲ δεῖ* Stob. || **771** ante hunc versum U habet append. 5, 2

Τὸν καιρὸν εὔχου πάντοθ' ἵλεων ἔχειν.
Τὸ πολλὰ τολμᾶν πόλλ' ἁμαρτάνειν ποιεῖ.
Τοῦτ' ἐστὶ τὸ ζῆν μὴ σεαυτῷ ζῆν μόνον.
Τρισάθλιος γυναικὶ πιστεύων ⟨ἀνήρ.⟩
Ὑφ' ἡδονῆς ⟨ὁ⟩ φρόνιμος οὐχ ἁλίσκεται.
Ὑπὲρ σεαυτοῦ μὴ φράσῃς ἐγκώμιον.
Ὑγίεια καὶ νοῦς ἀγαθὰ τῷ βίῳ πέλει.
Ὑπόνοια δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.
Ὑπὲρ εὐσεβείας καὶ λάλει καὶ μάνθανε.
Ὕπνος θανάτου γὰρ προμελέτησις τυγχάνει.
Ὕπνος δὲ πάσης ἐστὶν ὑγίεια νόσου.
Ὕπνος τὰ μικρὰ τοῦ θανάτου μυστήρια.
Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης πάντα δουλοῦται ταχύ.
Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης πολλὰ γίγνεται κακά.
Ὑπερήφανον πρᾶγμ' ἐστὶν ὡραία γυνή.
Υἱῷ μέγιστον ἀγαθόν ⟨ἐστ'⟩ ἔμφρων πατήρ.
Ὕπνος πέφυκε σωμάτων σωτηρία.
Ὕπνος δὲ πεῖναν τὴν κατ' ἔσχατον δαμᾷ.
Ὑπὲρ σεαυτοῦ καὶ φίλου μάχου πάνυ.

773 Γ ‖ 774 Γ ‖ 775 υ ‖ 776 Par ‖ 777 χζλυ ‖ 778 εΒΓ ‖ 779 ζλΒΓ ‖ 780 ΒWΓ ‖ 781 δγυΒΓ ‖ 782 γΒΓ ‖ 783 γΒΓ ‖ 784 Γ ‖ 785 ΒΓ ‖ 786 γΒΓ ‖ 787 ΒΚΓ ‖ 788 γ ‖ 789 χεγΓ ‖ 790 Γ ‖ 791 ο Vat

774 cf. flor. ἄριστον Nr. 117; Stob. 4, 16, 13 (Eurip. fr. 576 TGF²) ‖ 775 ~ Stob. 4, 53, 4, 2 (Men. II fr. 646) ‖ 777 cf. flor. ἄριστον Nr. 130; Boiss. III p. 473 ‖ 778 cf. flor. ἄριστον Nr. 128; mon. 431, 678, 807 ‖ 779 cf. Apostol. 17, 48 F ‖ 781 cf. flor. ἄριστον Nr. 129; mon. 94, 397 ‖ 782 cf. mon. 76, 784 ‖ 784 cf. Plut. cons. ad Apoll. 12, p. 107 e (p. 331 Hutten); mon. 782 ‖ 785 cf. mon. 23, 686, 786 ‖ 787 cf. mon. 760 ‖ 789 cf. mon. 783 ‖ 791 cf. mon. 219, 370, 796; append. 12, 1

775 μὴ σεαυτῷ] οὐχ ἑαυτῷ Stob. | μόνον Stob. Taur, μόνῳ cett. ‖ 776 ἀνήρ add. Boiss. ‖ 777 ὁ add. Boiss. | ἀναλίσκεται V ‖ 778 ἐγκώμια ΒΓ ‖ 779 ἀγαθὰ] ἐσθλὰ ΒΓλ | πέλει Β, δύο cett. ‖ 780 ὕπνος δεινὸν ἀνθρώποισι κακόν W ‖ 782 γὰρ προμελέτησις τυγχάνει Γ, γὰρ om. cett., πέλει cett. ‖ 783 πᾶσιν ΒΓ | νόσου] βίου ΒΓ ‖ 786 γίγνεται] ποιοῦμεν ΒΓ ‖ 787 πρᾶγμα ἡ σώφρων γυνή Β (cf. mon. 744) ‖ 788 ἐστ' add. Mk. | ἔμφρων] εὔφρων Mk. | ἀγαθὸν εὖ φρονῶν πατήρ Nck. ‖ 789 σώματος χΓ, ἀνθρώπων V

Ὕβριν δὲ τίκτει πλοῦτος ἢ φειδὼ βίου.
Ὕφασμ᾽ ὑφαίνειν μάνθανε στροφὰς λόγων.
Ὑπερηφανία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
Ὕβρις κακὸν μέγιστον ἀνθρώποις ἔφυ.
Ὑπὲρ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
Ὕπουλος †ἀνὴρ δίκτυον κεκρυμμένον.
Ὕδωρ θαλάσσης ὁ τρόπος τῶν δυσκόλων.
Φρόνημα λιπαρὸν οὐδαμῶς †ἀναλίσκεται.
Φίλον δι᾽ ὀργὴν ἐν κακοῖσι μὴ προδῷς.
Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον.
Φοβοῦ τὸ γῆρας· οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον.
Φίλος φίλῳ γὰρ συμπονῶν αὑτῷ πονεῖ.
Φίλων τρόπους γίνωσκε, μὴ μίσει δ᾽ ὅλως.
Φίλος με λυπῶν οὐδὲν ἐχθροῦ διαφέρει.
Φεῦγ᾽ ἡδονὴν φέρουσαν ὕστερον βλάβην.
Φίλων ἔπαινον μᾶλλον ἢ σαυτοῦ λέγε.
Φθείρουσιν ἤθη χρήσθ᾽ ὁμιλίαι κακαί.
Φιλίας μέγιστος δεσμὸς αἱ τέκνων γοναί.
Φίλους ἔχων νόμιζε θησαυροὺς ἔχειν.

792 D || **793** Π || **794** *ε* || **795** *ε* || **796** *Γ* || **797** *v* || **798** *v* || **799** *λ* || **800** *χζγΓ* || **801** *ε*B*Γ* || **802** *ζ*B*Γ* Jos || **803** B*Γ* || **804** *γ* BK*Γ* || **805** *ε*B*Γ* || **806** *χζvγΓ* || **807** *ζ*B*Γ* || **808** *ζ*B*Γ* || **809** B*Γ* || **810** *χγΓ*

792 ~ Eurip. fr. 438 TGF² ~ Stob. 4, 31, 55 || **794** = Pap. II 20 | cf. Stob. 3, 10, 3 (Men. II fr. 499); flor. *ἄριστον* Nr. 126; mon. 297, 317, 386, 446, 795, 849 || **796** cf. mon. 791 || **800** cf. mon. 219, 467 || **801** cf. mon. 326, 395 || **802** cf. mon. 39—40, 293, 593, 830, 869—870 || **804** cf. Publ. A 56 'amici mores noveris, non oderis' || **805** = Comp. I 174 || **806** = Stob. 3, 6, 7 (Alexis fr. 295 Kock) | cf. mon. 302, 863 || **807** cf. mon. 678, 778; append. 12, 1 || **808** = Men. II fr. 187 (Eurip. fr. 1024 TGF²) = The Hibeh Papyri 1, 7, 4 = NT epist. Pauli ad Corinth. 1, 15, 33 (cf. Lanowski, Eos 44, 1950, 46) || **810** = Pap. II 21; cf. append. 2, 20 et 12, 2

792 *δὲ*] *τε* Stob. | *ἢ*] *οὐ* Nck. | *φειδὼ βίου* Stob., *φειδωλία* D || **797** *ἀνὴρ ὕπουλος* Th. (sic erat) || **799** *ἀφανίζεται* Erbse || **800** *προδῷς*] *προδοίης γ*, *προδός* P || **802** *φοβοῦ*] *τίμα ζ* || **804** *φίλου* B*Γ* | *γίνωσκε μιμνήσκων ἀεί* K || **805** *με λυπῶν* Jk., *με βλάπτων* codd., *γὰρ ὁ λυπῶν* Comp. I | *ἐχθρῶν* Comp. I || **806** *φέρουσαν* B Stob., *ἔχουσαν* cett. || **808** *φθείρουσι γὰρ Γ* || **810** *ἔχων*] *ἔχειν* Pap. II 21

Φιλόπονος ἴσθι καὶ βίον κτήσῃ καλόν.
Φεύγειν ἀεὶ δεῖ δεσπότας θυμουμένους.
Φέρειν ἀνάγκη θνητὸν ὄντα τὴν τύχην.
Φιλεῖ δ' ἑαυτοῦ πλεῖον οὐδεὶς οὐδένα.
Φιλίας δικαίας κτῆσις ἀσφαλεστάτη.
Φασὶν κακίστους οἱ πονηροὶ τοὺς καλούς.
Φίλον βέβαιον ἐν κακοῖσι μὴ φοβοῦ.
Φρονοῦντός ἐστι ζημίαν πράως φέρειν.
Φῶς ἐστι τῷ νῷ πρὸς θεὸν βλέπειν ἀεί.
Φίλος φίλου δεόμενος οὐκ ἔστιν φίλος.
Χειμὼν †μεταβάλλει ῥᾳδίως εἰς εὐδίαν.
Χρηστὸς πονηροῖς οὐ τιτρώσκεται λόγοις.
Χειμὼν κατ' οἴκους ἐστὶν ἀνδράσιν γυνή.
Χάριν φίλοις εὔκαιρον ἀπόδος ἐμ μέρει.
Χάριν χαρίζου, καθ' ὅσον ἰσχύειν δοκεῖς.
Χρυσὸς δ' ἀνοίγει πάντα καὶ χαλκᾶς πύλας.
Χάριν λαβὼν μέμνησο καὶ δοὺς ἐπιλαθοῦ.
Χάριτας δικαίας καὶ δίδου καὶ λάμβανε.
Χρόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνος.

811 δγυΒΓ ‖ **812** χζγΓ ‖ **813** νΓ ‖ **814** γΒΓ ‖ **815** ΒΓ ‖ **816** ΒΓ ‖ **817** εΒΓ ‖ **818** ζΓ ‖ **819—820** υ ‖ **821** ΒΓ ‖ **822** λΒΓ ‖ **823** χζυΓ Par ‖ **824** ΒΓ ‖ **825** δΒΓ ‖ **826** ζΒΓ ‖ **827** ΒΓ ‖ **828** ΒΓ ‖ **829** ζΒΓ

813 cf. mon. 479 ‖ **814** cf. flor. *ἄριστον* Nr. 138; Apostol. 17, 86 H; mon. 560 ‖ **815** cf. Publ. A 53 'amico firmo nil emi melius potest'; mon. 575 ‖ **817** cf. flor. *ἄριστον* Nr. 142; mon. 100 ‖ **820** cf. mon. 115 ‖ **823** = Apostol. 18, 19 A ‖ **824** = Pap. II 22 ‖ **826** cf. mon. 181, 612 ‖ **828** cf. Comp. II 93 ‖ **829** = Soph. Oed. R. 614 (Stob. 1, 8, 21) | cf. Stob. 1, 8, 28 (epim. 15 TGF²; Philem. fr. 235 Kock)

811 *κτήσῃ*] *ζήσῃ* K | *καὶ ζήσεις βίον καλόν* F ‖ **812** *ἀεὶ δεῖ*] *ἀεὶ χρὴ* B, *προαιροῦ* F ‖ **818** *ζημίας* δ | *πράως*] *καλῶς* R, *γενναίως* δF ‖ **819** *τῷ νῷ*] *τὸν νοῦν* Taur *τῷ ἀνθρώπῳ* Coll ‖ **821** *μεταβαλεῖ* Erbse ‖ **822** *πονηρῶν* Σ ‖ **823** *χειμὼν κατ' οἴκους ἀνδράσιν κακὴ γυνή* ζF, *χειμὼν μέγιστος οἰκίας γυνὴ κακή* υν ‖ **824** *χάριν . . . ἐμ μέρει* Pap. II 22, *χάριν λαβὼν εὔκαιρον ἐν καιρῷ δίδου* ΒΓ ‖ **825** *ἰσχύειν δοκεῖς*] *ἰσχύεις ὅμως* Γ, *ἰσχύεις* B ‖ **826** *χρυσὸς*] *χρόνος* F | *χαλκᾶς*] *χρυσᾶς* V, *Ἅιδου* B ‖ **829** *δείκνυσιν* B Soph. Oed. R., *δεικνύει* cett.

Χαλεπὸν τὸ γῆράς ἐστιν ἀνθρώποις βάρος.
Χρόνος δ' ἀμαυροῖ πάντα κεἰς λήθην ἄγει.
Χεὶρ χεῖρα νίπτει, δάκτυλοι δὲ δακτύλους.
Χαίρειν ἐπ' αἰσχροῖς οὐδέποτε χρὴ πράγμασιν.
†Χωρισμὸς φίλων δοκιμαστήριον φιλίας.†
Χρηστὴ γυνὴ κτῆμ' ἐστὶν ἀνδρὶ σώφρονι.
Χαλεπὸς θεατὴς ἀσυνέτως καθήμενος.
Χωρὶς γυναικὸς ἀνδρὶ κακὸν οὐ γίγνεται.
Χαίρειν προσήκει τοῖς παθῶν ἐλευθέροις.
Χρόνος τὰ κρυπτὰ πάντα πρὸς τὸ φῶς φέρει.
Ψυχῆς νοσούσης ἐστὶ φάρμακον λόγος.
Ψευδόμενος οὐδεὶς λανθάνει πολὺν χρόνον.
Ψυχὴν ἔθιζε πρὸς τὰ χρηστὰ πράγματα.
Ψυχῆς γὰρ οὐδέν ἐστι τιμιώτερον.
Ψυχῆς μέγας χαλινὸς ἀνθρώποις ὁ νοῦς.
Ψευδὴς διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται.
Ψεῦδος δὲ μισεῖ πᾶς σοφὸς καὶ χρήσιμος.

830 **BΓ** || **831** **γBΓ** || **832** **BWΓ** || **833** **λυ** || **834** **εF** || **835** **δF** || **836** **K** || **837** **εF** || **838—839** **υ** || **840** **χζυΓ Vat** || **841** **ελυB** || **842** **ζBΓ** || **843** **εγB** || **844** **ζυBΓ** || **845** **ζγBΓ** || **846** **γBΓ**

830 cf. mon. 39—40, 293, 869—870 || **831** = Stob. 4, 58, 8 (Soph. fr. 868 TGF²) || **832** cf. Stob. 3, 10, 13 || **833** cf. Stob. 3, 5, 3 (Soph. fr. 840 TGF²) || **835** cf. mon. 155 || **837** cf. mon. 203, 622 || **839** ~ Stob. 1, 8, 26 ~ adesp. fr. 511 TGF² (Philem. fr. 192 Kock) | cf. Stob. 1, 8, 1; mon. 13. 639 || **840** cf. Pap. XVI 3; flor. *ἄριστον* Nr. 154; mon. 46, 437, 439, 445, 452, 454. 587 || **841** cf. flor. *ἄριστον* Nr. 156; mon. 347, 432, 626 || **843** = Stob. 4, 52, 14 = Eurip. Alc. 301 | cf. mon. 565 || **844** cf. flor. *ἄριστον* Nr. 151; Publ. F 31 'frenos imposuit linguae conscientia' || **845** = Pap. II 23 | cf. Pap. IV 1—4; Comp. I 291 || **846** cf. append. 12, 4

831 *χρόνος δ' ἀναιρεῖ πάντα καὶ λήθην ἄγει* **ΓB** | *φέρει* **λ** | *λήθην*] *μνήμην* **λ** || **832** *καὶ δάκτυλος δάκτυλον* **BΓ** || **833** *αἰσχροῖς*] *αἰσχρὸν* **λ** | *οὐδέποτε χρὴ*] *οὐ δόλως δεῖ* **υ** | *πρᾶγμα* **λ** || **834** *φιλίας δοκιμασία 'στι χωρισμὸς φίλων* Th. || **836** *ἀσυνέτως* Sn., *ἔστ' ἀσύνετος* **K** || **837** *γυναικῶν* **F** || **838** *χάρις προσήκει* Taur || **839** *πρὸς*] *εἰς* **υ** | *πάντα εἰς φάος ἄγει* Stob. (FP), *πάντα πρὸς τὸ φῶς ἄγει* Mk. || **840** *εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι* **B(2) Vat 1276** || **845** *καταβολὴ* **γ**, *γὰρ ἀκοὴ* Pap. IV || **846** *φρόνιμος καὶ σοφός* **λ**

Ψυχῆς †ἀρχαίας† οὐδέν ἐστι γλυκύτερον.
Ψυχῆς ἐπιμέλου τῆς σεαυτοῦ καθὰ δύνῃ.
Ψεῦδος μέγιστόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.
Ψεῦδος ταπεινοῖ τοὺς ἄγαν ἐπωμότας.
Ψυχῆς ὄλεθρός ἐστι σωμάτων ἔρως.
Ὡς χαρίεν ἔστ' ἄνθρωπος, ἂν ἄνθρωπος ᾖ.
Ὡς αἰσχρὸν ἀνθρώποισίν ἐστ' ἀπληστία.
Ὡς τῶν ἐχόντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.
Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν μὴ φθονούσης τῆς τύχης.
Ὡς αἰσχρὸν εὖ ζῆν ἐν πονηροῖς ἤθεσιν.
Ὡς ἡδὺ κάλλος, ὅταν ἔχῃ νοῦν σώφρονα.
Ὡς ἡδὺ δούλῳ δεσπότου χρηστοῦ τυχεῖν.
Ὡς ἡδὺ τῷ σωθέντι μεμνῆσθαι πόνων.
Ὡς ἔστ' ἄπιστον ἡ γυναικεία φύσις.
Ὦ τρισκακοδαίμων, ὅστις ὢν πένης γαμεῖ.
Ὡς εὐκόλως πίπτουσιν αἱ λαμπραὶ τύχαι.
Ὡς πολλὰ διὰ τὰς ἡδονὰς λυπούμεθα.

847 *δ* 848 *ε Γ* || 849—850 F || 851 *υ* || 852 W || 853 *ν ε γ* || 854 *ε* W 855 *ν ζ γ Γ* || 856 *γ Γ* || 857 *ε Γ* || 858 *ζ Γ* || 859 *ζ Γ* || 860 *ε Γ* || 861 K *Γ* || 862 K *Γ* || 863 K *Γ*

849 cf. mon. 795 || 852 = Men. II fr. 848 ~ Stob. 3, 3, 12 || 853 cf. mon. 386 || 854 = Stob. 4, 31, 11, 2 = Stob. 4, 31, 39 (Eurip. fr. 462, 2 TGF²) | cf. mon. 725, 748, 754 || 855 cf. Stob. 4, 53, 4 (Men. II fr. 440); mon. 280 || 857 cf. mon. 465 || 858 cf. Stob. 4, 19, 3 (Eurip. fr. 529 TGF²) Pap. XIX 10—11; Stob. 4, 19, 7 (Men. II fr. 564) || 859 ~ Stob. 3, 29, 57 (Eurip. fr. 133 TGF²) || 860 = Stob. 4, 22, 142 (Men. II fr. 585) | cf. Eurip. Iph. Taur. 1298 || 861 = Stob. 4, 22, 31, 1 (Men. II fr. 335, 1) || 863 cf. mon. 250, 302, 806

847 *ἀρχαίας*] *δικαίας* Erbse || 848 *ἑαυτοῦ* P | *καθὸ δ* | *δύνασαι ε* || 849 *ψεῦδος . . . κακόν* Jk., *ψεῦδος κάκιστόν ἐστιν ἀνθρώποις πᾶσιν* F || 852 *ὡς*] *ἢ* Stob. | *χαρίεν* Stob., *χαρίεις* W | *ἔστ'* Stob., *ἐστὶν* codd. | *ἂν ἄνθρωπος ᾖ* Stob., *ὅταν υἱὸς ᾖ* W || 853 *αἰσχρὸν*] *ἐχθρὸν ν* | *ἐστ' ἀπληστία* Mk., *ἡ ἀπληστία* codd. || 854 *πάντων* W || 855 *μὴ φθονούσης τῆς τύχης*] *μὴ φθονουμένης τύχης ζ ν* W, *εὐτυχῶς ἄνευ φθόνου λ* || 856 *αἰσχρὸν*] *ἔργον Γ* | *εὖ*] *τὸ λ* || 858 *δούλοις* R || 859 *ὡς*] *ἀλλ'* Stob. | *τῷ σωθέντι*] *τοῖς σοφοῖσι Γ*, *τοι σωθέντα* Stob., *τῷ συνθέντι* K || 860 *ἄπιστον* Stob. *Γ*, *ἄπιστος* codd. || 861 *ὦ* Stob., *ὡς Γ*, *ὢ* K | *τρισκακόδαιμον* K et Stob. (SMA) | *γαμεῖς* K || 882 *εὐκόπως* K

Ὡς οὐδὲν οἶδ' ἄνθρωπος ὧν μέλλει ποιεῖν.
Ὡς οὐδὲν ἡ μάθησις, ἂν μὴ νοῦς παρῇ.
Ὦ Ζεῦ, τὸ πάντων κρεῖττόν ἐστι νοῦν ἔχειν.
Ὡς πάντα τιμῆς ἐστι πλὴν τρόπου κακοῦ.
Ὡς χρηστὰ πράττειν κρεῖττόν ἐστ' ἐλευθέρως.
Ὦ γῆρας ἐχθρὸν σωμάτων ἀνθρωπίνων,
ἅπαντα συλῶν ⟨τὰ⟩ καλὰ τῆς εὐμορφίας.
Ὡς ἡδὺς ὁ βίος, ἄν τις αὐτὸν μὴ μάθῃ.
Ὡς μέγα τὸ μικρόν ἐστιν ἐν καιρῷ δοθέν.
Ὥρα τὰ πάντα τοῦ βίου κρίνει καλῶς.
Ὡς ποικίλον πρᾶγμ' ἐστὶ καὶ πλάνον τύχη.
Ὡς πολλὰ θνητοῖς ἡ σχολὴ ποιεῖ κακά.
Ὧν ἦρξε γαστήρ, τὸ φρονεῖν ἀφῃρέθη.
Ὦ γῆρας ἀνθρώποισιν εὐκταῖον κακόν.

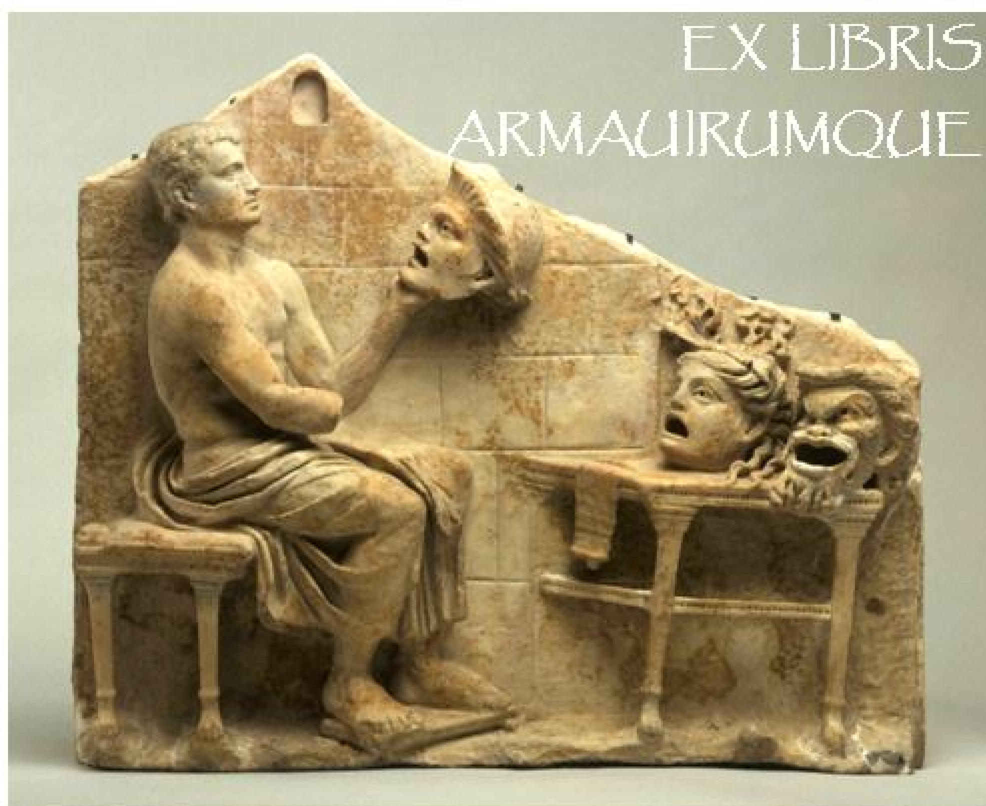
864 K || **865** *εΓ* || **866** *δ* || **867** *εΓ* || **868** K | **869–870** U
871 *υΓ* || **872** *υΓ* || **873–875** *Γ* || **876–877** *υ*

864 cf. mon. 479, 732 || **865** cf. mon. 152, 568, 586 || **868** cf. Stob. 3, 37, 7 (Men. II fr. 534) || **869–870** = Comp. II 35–36 | cf. mon. 39–40, 830 || **872** = Pap. III 1 = Apostol. 18, 66 G | cf. Comp. II 91–92; append. 12, 24; flor. *ἄριστον* Nr. 158 || **874** = Stob. 1, 7, 1 (Men. I Cith. fr. 8) | cf. Pap. XVIII Col. 2, 26; Stob. 1, 7, 3 (Men. II fr. 463) || **875** cf. mon. 658 || **877** cf. mon. 159

864 *ποιεῖν*] *παθεῖν* My. || **867** *κακοῦ τρόπου Γ* || **869** *σωμάτων ἀνθρωπίνων* Comp. II, *σώμασιν ἀνθρωπίνοις* U || **870** *τὰ* add. Mk. || **871** *μάθοι* Coll || **872** *καιρῷ*] *κακῷ* Taur

COMPARATIO

MENANDRI ET PHILISTIONIS



I

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΙΣΤΙΩΝΟΣ ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ

Μεν. Φιλιστίωνα τὸν καλόν τε κἀγαθὸν
ἐγὼ Μένανδρος πολλὰ χαίρειν βούλομαι.
Φιλ. Κἀγὼ τἄδ' αὐτὰ βούλομαι Φιλιστίων
προσεννέπειν, Μένανδρε, τὴν ἴσην χάριν.
Μεν. Ἀπαρενόχλητος ὁ τόπος ἡμῖν τυγχάνει,
καὶ τοῦ λέγειν ἄρξασθ' ⟨ἐγὼ⟩ δὴ βούλομαι.
Φιλ. Ἕτοιμον εὑρήσεις με. καὶ γὰρ τῆς σχολῆς
εὐκαιρία προτρέψεται λέγειν σοφῶς.
Μεν. Ὁρᾷς ἐπὶ γῆς ἄνθρωπον †τεθνηκότα;
ἄμεινον ἡμᾶς μὴ γενέσθαι μηδ' ὅλως.
Φιλ. Ἆρ' οὗτος οὐ κατεῖδε τὸν ἑαυτοῦ χρόνον
ἢ ⟨τὸν⟩ δι' ἄστρων ἀριθμὸν οὐκ ἐγνώρισεν;
Μεν. Εἰ γὰρ μαθὼν ἦν καὶ χρόνους ἠπίστατο,
ἔδει τότ' αὐτὸν θνητὸν ὄντα μὴ θανεῖν;
Φιλ. Ἐν δειλίᾳ γὰρ ζῶντες ἡμεῖς τοῦ βίου
ὄντως ⟨γὰρ⟩ {νῦν} ἡμῖν ⟨νῦν⟩ πλάνη παρίσταται.

10 cf. Eurip. fr. 908, 1 TGF²; mon. 415, 772 || 16 cf. mon. 644, 677, 874

3 *καὶ γὰρ παιδεῦσαι βούλομαι Φιλιστ..*[L | *τάδ'* Sn., *τὰ δ'* K, *τά σ'* My. || 4 *προσεννέπειν* My., *προσενέπειν* codd. || 5 *ὁ τόπος ἡμῖν τυγχάνει* Th., *ἡμῖν τυγχάνει τόπος* codd. || 6 *ἄρξασθ' ἐγὼ δὴ* Th., *ἄρξασθαι ἤδη* codd. || 8 *προτρέψεται λέγειν* Th., *προτρέπεται τοῦ λέγειν* codd. | *τῷ λέγειν* Stu. | *σοφῶς* Stu., *σαφῶς* codd. || 9 *ἀποτεθνηκότα* Stu., *ὡς τεθνηκότα* Jk. | *ἄνθρωπον ἐπὶ γῆς τόνδ' ὁρᾷς τεθνηκότα* Th. || 10 *γενέσθαι* Eurip. fr. 908, *γεννᾶσθαι* codd. | *μηδ' ὅλως* K, *τοὺς βροτούς* L || 11 *ἆρ' . . . χρόνον* Th., *ἆρ' οὐ κατῄδει οὗτος ἑαυτοῦ τὸν χρόνον* K,]*ῄδει οὗτος αὑτοῦ τὸν χρόνον* L || 12 add. My. || 13 *καὶ μαθὼν* K | *μαθὼν ἦν*] *μάθησιν* Th. || 14 *τότ' αὐτὸν* Th., *τὸ τοῦτον* L, *τοῦτον* K || 16 add. Schm. | *οὕτως ἂν ἡμῖν καὶ ἡ πλάνη* L

Μεν. Ὅταν θέλῃ τις τἀτρεκῆ προμανθάνειν,
μάτην πλανᾶται τὸ σαφὲς †σοφῶς μαθεῖν.
Φιλ. Ἐὰν θελήσῃς βίον ἄλυπον ἐκτελεῖν,
μὴ προσδόκα τὸ μέλλον ἢ λυπῇ μάτην.
Μεν. Ὅστις κάτοιδε τοῦ βίου τὴν ἔκβασιν,
μαθὼν †ὀδυνᾶται προσδοκῶν καθ' ἡμέραν.
Μεν. Οὐδὲν πέφυκε κρεῖττον †τῆς εὐκαιρίας·
καιροῦ γὰρ ἰσχύοντος οὐδὲ εἷς κριτής.
Φιλ. Ὅστις τὸν εὐτυχοῦντα βασκαίνειν θέλει,
λυπεῖν ἑαυτὸν βούλετ'{αι} εἰς ὃν ζῇ χρόνον.
Μεν. † Τὸ ἐξαίφνης ἀόρατον †
ἀπροσδοκήτως ἐλθὸν ἰδίαν χάριν ἔχει.
Φιλ. Οὔτ' εὐτυχεῖν δεῖ πάμπαν οὔτε δυστυχεῖν.
ῥοπαῖς δὲ καιρῶν καὶ μεταβολαῖς †πάντα ἀλλάσσεται.
Μεν. Ἐκ τοῦ τυχεῖν ἄνθρωπον ἀβεβαίου βίου
τύχην {εκ}καλοῦμεν ἣν ὅλως οὐκ οἴδαμεν.
Φιλ. Κἂν αἰτιᾷ, μέτρησον αὐτοῦ τὴν τύχην.
ποῖον πέφυκε κέρδος ἐκ τούτου, φράσον.
Μεν. Κακοὶ γὰρ εὐτυχοῦντες ἐκπλήττουσί με.
ἀδίκως πονηροῖς †πλοῦτον δωρεῖται θεός.
Φιλ. Ὡς θνητὸς ὢν ἄνθρωπος †καὶ λιπὼν φάος,
χαλιναγωγεῖν δεῖ τὸν τεταγμένον χρόνον.

17–18 cf. mon. 105 || 19 cf. mon. 570 || 23 cf. mon. 382, 424; Men. Dysc. 128–129 || 29 cf. Eurip. fr. 196 TGF² || 30 cf. mon. 734 || 31 cf. mon. 96 || 35 = adesp. fr. 465 TGF²; cf. mon. 338

17 τἀτρεκῆ Sn., ἀπρεπῆ K, τ' ἀπρεπῆ L | προσμανθάνειν L || 18 σαφῶς L | τἀσαφὲς σαφῶς My. || 19 θέλῃς . . . ἐκτενῆ K || 20 ἢ Th., καὶ σὺ L, κοὺ K || 22 μαθὼν] θανεῖν My. | καθ'] τὴν Th. || 23 εὐκαιρίας πέφυκε κρεῖττον οὐδὲ ἓν Th. || 26 del. Sn. || 27–28 τἀπροσδοκήτως ἐλθὸν ἰδίαν χάριν ἔχει My. || 30 ῥοπαῖς δὲ καιρῶν μεταβολαῖς τ' ἀλλάσσεται vel καιρῶν δὲ μεταβολαῖσι πάντ' ἀλλάσσεται My. || 31 ἀβεβαίου βίου Stu., ἀβέβαιον βίον K || 32 τύχην ἐκκαλουμένην K, τύχην καλοῦμεν ἣν My., τύχην καλουμένην Sohm., Τύχην Jk. || 33 κἂν αἰτιᾷ, μέτρησον αὑτοῦ (= σεαυτοῦ) vel αὐτοῦ (τοῦ ἀνθρώπου) τὴν τύχην My., κἂν αἰτιᾶς, μέτρησόν σου τὴν τύχην K || 36 πλοῦτον] πολλὰ My. || 37 ἄνθρωπε My. | καὶ λιπὼν] καὶ λείψων Stu., ἀπολείψῃ Sn. || 38 χαλιναγώγει τὸν τεταγμένον χρόνον My.

Μεν. *Πενίας ⟨περ⟩ οὐδέν ἐστιν ἀθλιώτερον.*
ἄμεινόν ἐστιν ἀποθανεῖν ἢ δυστυχεῖν.
Φιλ. *Ἄνθρωπον ὄντα πάντα προσδοκᾶν σε δεῖ.*
ὁ δ' ἐκκακήσας ὤλεσε⟨ν⟩ τὰς ἐλπίδας.
Μεν. *Ἢ μὴ ποίει τὸ κρυπτὸν ἢ μόνος ποίει,*
ἵνα σὺ σεαυτὸν μόνος ἔχῃς συνίστορα.
Φιλ. *Μυστήριόν σου μήποτ' εἴπῃς τῷ φίλῳ,*
κοὐ μὴ φοβηθῇς αὐτὸν ἐχθρὸν γενόμενον.
Μεν. *Ὀργῆς χάριν τὰ κρυπτὰ μὴ ἐκφάνῃς φίλου.*
†ἔλπιζε γὰρ αὐτὸν πάλιν γενέσθαι φίλον.†
Φιλ. *Ὁ θυμὸς οὔτε ῥῶσιν οὔτε νοῦν ἔχει·*
ὀργὴ δὲ δεινὰ δρᾶν ἀναγκάζει βροτούς.
Μεν. *Ὅστις γυναικὸς ἀποθανούσης ἐπιγαμεῖ,*
ὁ τοιοῦτος ὄντως οὐκ ἐπίστατ' εὐτυχεῖν.
Φιλ. *Ἅπαντας ἡμᾶς δεῖ φέρειν τὰς διαβολὰς*
ὑπὸ τοῦ λέγοντος, κἂν θέλῃς κἂν μὴ θέλῃς.
Μεν. *Πενίαν φέρειν οὐ παντός, ἀλλ' ἀνδρὸς σοφοῦ.*
πολλοὶ γὰρ εὐτυχοῦντες οὐ φρονοῦσιν εὖ.
Φιλ. *Ἀνὴρ ὁ πλουτῶν ⟨εἰ⟩ μέγα κομπάζων βιοῖ,*
ἅπασι δ' ἀνθρώποις ἔχει μῖσος μέγα.

39 ∼ Stob. 4, 32, 33 (Krantoros) | cf. mon. 660 || 40 cf. mon. 276, 415; Comp. I 62 || 41 = Comp. I 252 | cf. mon. 813; Stob. 4, 44, 29 (Men. II fr. 46) || 43 = mon. 316 || 45 ∼ Comp. II 89 || 45—46 = Men. fr. 695 Kock ∼ Maxim. 6, 72 et Anton. 1, 25 || 47 = mon. 567 ∼ Pap. XV 1 || 47—48 ∼ Maxim. 6, 73 et Anton. 1, 25 | cf. mon. 567 cum adnotatione; Philem. fr. 233 Kock || 49 cf. mon. 355 || 50 ∼ mon. 578 || 51—52 cf. mon. 151 || 55 = mon. 633 = Anton. 33 || 56 cf. mon. 628

39 add. Schm. | *οὐκ ἔστι πενίας οὐδὲν ἀθλιώτερον* Stob. || 40 *ἄμεινόν ἐστιν ἀποθανεῖν* My., *ἄμεινον γὰρ ἀποθανεῖν ἐστιν* K || 42 add. Stu. || 44 *σεαυτὸν . . . συνίστορα* Chr., *σαυτὸν μόνος ἦς συνιστορῶν* K, *σεαυτῷ μοῦνος ἦς συνιστορῶν* My. || 45 *μὴ κατείπῃς* Comp. II 89 || 46 *καὶ οὐ φοβηθήσῃ* Max. Ant. | *ἐχθρὸν γενόμενον* Max. Ant., *ἐχθρόν σου γενόμενον* K || 47 *μὴ ἐκφάνῃς φίλου* mon. 567, *φίλῳ μὴ ἐκφάνῃς* K, *μὴ φάνῃς φίλου* Max. Ant. | *ὀργῆς ἕκατι κρυπτὰ* Pap. XV || 48 *γὰρ*] *δ'* Max. Ant. | *γενέσθαι φίλον*] *εἶναί σου φίλον* mon. 567 (V), *ἔσσεσθαι φίλον* My., *ἂν εἶναί σου φίλον* Mk. || 50 *δεινὰ*] *πολλὰ* mon. 578 | *βροτούς*] *κακά* mon. 578 || 56 cf. variam lectionem ad mon. 628 || 57 *εἰ* add. Sn. || 58 *ἅπασι⟨ν⟩* [*δ'*] Sn. | *ἀνθρώποις* Sn., *ἀνθρώποισιν* K

Μεν. Πολλῶν ⟨μὲν⟩ ὁ λόγος χρηστός, ὁ δὲ τρόπος κακός.
οὐ τῷ λόγῳ δὲ δεῖ †χρῆσθαι, ἀλλὰ τῷ τρόπῳ.
Φιλ. Πενία δ' ἄτιμον καὶ τὸν εὐγενῆ ποιεῖ.
τῷ δυστυχοῦντι θάνατος αἱρετώτερος.
Μεν. Δοκίμαζε πρῶτον τὸν τρόπον κοὐ τὸν λόγον.
σεμνὸς τρόπος γὰρ διαφέρει καλῶν λόγων.
Φιλ. Εἰ χρήμασι⟨ν⟩ τὸν θάνατον ἐξωνούμεθα,
τῶν πλουσίων ⟨ἂν⟩ ὁ κόσμος ὅλος ἐτύγχανε.
Μεν. Ἅπασιν ἀνθρώποισ⟨ιν⟩ ἀπόκειται θανεῖν,
ζωῆς γὰρ ἡμῖν ὀλίγος ἐμετρήθη χρόνος.
Φιλ. Μηδεὶς ἑαυτὸν μακάριον νομιζέτω,
πρὶν ἢ μάθῃ τὸ τέρμα τῆς εἱμαρμένης.
Μεν. Ψευδηγόροις γελῶσι καὶ μύθοις κενοῖς,
†θεραπεύεται τὰ κακὰ ταῖς συμβουλίαις.†
Φιλ. Τί τῷ θανόντι δῶρα λαμπρὰ προσφέρεις
ἃ μεθ' ἡδονῆς ἀφῆκε κοὐκ ἐχρήσατο.
Μεν. Τί τὸν θανόντα κωφὸν ὠφελεῖς καλῶν;
τὸν ζῶντα λυπεῖς, τῷ θανόντι δ' οὐ μέλει.
Φιλ. Ὁ τάφος στεφανωθεὶς πλουσίως καὶ κοσμίως
†τὸ ζῆν ἑαυτοῦ διὰ πλάνης κατηγορεῖ.†
Μεν. Ἐν ἀδειλίᾳ γὰρ ζῶντες ὃν ζῶμεν χρόνον
φρόνιμοι δοκοῦμεν μηδὲ ἓν †καθιόντες.

61 = mon. 645 | cf. Eurip. Electra 37–38 || 62 cf. mon. 276, 415; Comp. I 40 || 69—70 cf. mon. 498 cum adnotatione || 73—74 ~ Comp. III 17–18 (Men. fr. 706 Kock) || 75–76 cf. Comp. III 13—14 || 77—78 cf. Comp. III 15—16; Philem. fr. 172 Kock

59 add. My. || 60 *δὲ δεῖ χρῆσθαι*] *πίστευσον* My. || 61 *δ'* mon. 645, om. K || 63 *δοκίμαζε . . . λόγον* Sn., *δοκίμαζε πρῶτον τὸν λόγον καὶ οὕτως τὸν τρόπον* K, *δοκίμαζε πρότερον τοῦ λόγου παντὸς τρόπον* vel *τοὺς τρόπους ἢ τοὺς λόγους* My. || 64 *καλῶν* Sn., *τῶν* K || 65 add. Stu. || 66 add. Th. || 67 *ἀνθρώποισιν . . . θανεῖν* Stu., *ἀνθρώποις . . . τὸ θανεῖν* K || 71 *γέλωσι* Th. || 72 *τὰ κακὰ*] *πολλὰ κακὰ* My. || 74 *ἃ μετ' ὀδύνης εἴασε* Comp. III 18 || 75 *καλῶν* Sn., *ἀκούων* K, *γόοις* My. || 76 *τῷ θανόντι* My., *τὸν θανόντα* K || 77—78 *μάτην τάφον στεφάνοισι κοσμεῖς ποικίλοις* | *τὸν ζῶντα τοῖς στεφάνοις παρηγόρει* Dobr. ex Comp. III 15—16 || 79 *δειλίᾳ* My. || 80 *μὴ μαθόντες μηδὲ ἓν* My. | *κατειδότες* Sn.

Φιλ. *Κούφως φέρειν δεῖ τὰς ἐνεστώσας τύχας.*
βουλόμεθα πλουτεῖν πάντες, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.
Μεν. *Ὁ καιρὸς ἀνθρώποισιν, οἶσπερ ἂν θέλῃ,*
ἐλθὼν δίδωσιν χρημάτων ἐξουσίαν.
Φιλ. *Εἰ πᾶσιν ἡμῖν ἦν φρενῶν κοινωνία,*
καὶ χρημάτων ἦν καὶ φρενῶν κοινωνία.
Μεν. *Εἰ τὴν φρόνησιν πάντες εἶχον τὴν ἴσην,*
οὐδεὶς ἐγίγνετ' ἂν πενόμενος πώποτε.
Φιλ. *Οὐδεὶς γενόμενος εὐθέως ἔστι⟨ν⟩ σοφός,*
τύχη δὲ καὶ τὸν μὴ σοφὸν ποιεῖ σοφόν.
Μεν. *Ἅπαντα νικᾷ καὶ μεταστρέφει τύχη,*
οὐδεὶς δὲ νικᾷ μὴ θελούσης τῆς τύχης.
Φιλ. *Οὐδὲν μετατιθεῖ τῶν πεπρωμένων τύχη,*
ἃ γὰρ πέπρωται ταῦθ' ὅλως οὐ μετατιθεῖ.
Μεν. *Ἃ δεῖ παθεῖν σε μηδαμοῦ σκέψῃ φυγεῖν,*
οὐ γὰρ δυνήσῃ διαφυγεῖν ὅ σε δεῖ παθεῖν.
Φιλ. *Τὸν δοῦλον οὕτως ἔχε λαβὼν ὡς⟨*
⟩τύχην. 97A
Μεν. *Δούλους ποιοῦσι †πάντας τοὺς ἐλευθέρους*
γάμοι, τεκνώσεις, ἡδοναί, φόβοι, νόμοι.
Φιλ. *Ἐλευθέρους ἅπαντας ἡ φύσις ποιεῖ,*
δούλους δὲ μετεποίησεν ἡ πλεονεξία.

81 ∼ mon. 392 ‖ **82** = mon. 104 = Pap. XIII 6—7 | cf. mon. 273, 329 ‖ **83—84** cf. mon. 424 ‖ **91** = Comp. II 22 ‖ **91—92** = Stob. 1, 6, 15 (Chaerem. fr. 19 TGF[2]) ‖ **92** cf. mon. 280 ‖ **95—96** ∼ Comp. II 149—150 (Philem. fr. 115 Kock) | cf. mon. 479, 813; Comp. I 41 ‖ **97—97 A** cf. Comp. I 263—264 ‖ **100—101** ∼ Comp. II 128—129 | cf. Philem. fr. 95, 5—6 Kock; mon. 45

81 *παρεστώσας* mon. 392 | cf. variam lectionem ad mon. 392 ‖ **83** *οἶσπερ ἂν* Sn., *ὁπόταν* K, *ὅταν αὐτὸς* My. ‖ **84** *ἐλθὼν δίδωσιν* My. *δίδωσιν ἐλθὼν* K ‖ **87** *εἶχον τὴν ἴσην* My., *εἴχομεν ἴσην* K ‖ **88** *οὐδεὶς ἐγίγνετ' ἂν* My., *οὐδεὶς πέλε* K ‖ **89** *γενόμενος* My., *γεννώμενος* K | *ἔστι⟨ν⟩* Stu. ‖ **91** *ἅπαντα* Comp. II et Stob., *ἅπαντι* K ‖ **92** *οὐδεὶς* Stob., *οὐδὲν* K ‖ **94** *ταῦθ'* My., *ταῦτα* K ‖ **95** *ἃ*] *ὃ* Comp. II | *μηδαμοῦ σκέψῃ* Comp. II, *μὴ διασκέπτου* K ‖ **96** *ὅ σε δεῖ* Comp. II, *ὃ δεῖ σε* K | *διαφυγεῖν*] *φεύγειν* (vel *φυγεῖν*) Comp. II ‖ **97** sq. lac. ind. Sn. ‖ **98** *πάντα* My. ‖ **100** *ἐλευθέρους ἐποίησε πάντας τῇ φύσει* Comp. II ‖ **101** *δούλους*] *δοῦλον* Comp. II | *μετεποίησεν ἡ* My. ex Comp. II, *ἐποίησε* K

Μεν. Δούλευε, δοῦλε, μᾶλλον ἐκ προθυμίας·
βάρος γὰρ ἕξεις ⟨μᾶλλον⟩ ἐκ κελεύσεως.
Φιλ. Ἤ φιλόσοφον δεῖ τὸν πένητα τυγχάνειν
ἢ δοῦλον εἶναι πᾶσιν ὧν χρείαν ἔχει.
Μεν. Ἐκ δουλ[ε]ίας εἰ δεσπότην τύχοις ἔχων,
†ψεύσῃ μηδέποτ'· οἶδε γάρ σου τὰ ψεύσματα.†
Φιλ. Δούλῳ γενομένῳ, δοῦλε, δουλεύειν φοβοῦ.
ἀμνημονεῖ γὰρ ταῦρος ἀργήσας ζυγοῦ.
Μεν. Τὰ δάνεια δούλους τοὺς ἐλευθέρους ποιεῖ.
φύλασσε σαυτὸν ἐγκρατῶς ἐλεύθερον.
Φιλ. Ἡ γῆ τόκους δίδωσι μὴ λυπουμένη·
ἀπὸ γῆς ἔφυ τὰ πάντα κεἰς γῆν οἴχεται.
Μεν. Ἐὰν δανείσῃ καὶ μακρῷ χρόνῳ κρατῇς,
ἅπαξ λαβὼν τὸ χρῆμα δώσεις πολλάκις.
Φιλ. Βλέπε τὸν δανειστὴν ὡς θάλασσαν ἢ βυθόν·
ἂν γὰρ βραδύνῃς, λαμβάνεις τρικυμίαν.
Μεν. Ὡς τὰς γυναῖκας τοκετὸς ὀλολύξαι ποιεῖ,
καὶ τοὺς πένητας ὁ τόκος ὀλολύξαι ποιεῖ.
Φιλ. Ἄμεινόν ἐστι καταλιπεῖν ἄλγος τισὶν
†ἢ μηδὲν ἔχοντα . . . .†
Μεν. Πράξας κακῶς τι κἂν δοκῇς θεὸν λαθεῖν,
πίστευσον ὅτι σ⟨ε⟩αυτὸν οὐ δύνῃ λαθεῖν.
Φιλ. Ἐὰν φονεύῃς λα⟨ν⟩θ⟨άν⟩ων, εὔχου θεῷ.
ὃ λανθάνεις ἄνθρωπον, ὁμολόγει θεῷ.

102—103 ~ Comp. I 267—268 || **108** cf. mon. 207 || **108—109** = Comp. II 115—116 ~ Men. fr. 698 Kock || **110** = mon. 759 | cf. Comp. I 100—101 || **111** cf. mon. 215, 711 || **112** cf. Maxim. 8, 21 (Philem. fr. 231, 2 Kock) || **113** cf. mon. 145, 312 || **122—123** cf. Comp. I 137 (Comp. IV 25); mon. 432, 626

102 *δούλευε δοῦλε* Comp. I 267, *δοῦλε δούλευσον* K | *ἐκ βουλήσεως* Comp. I 267 || **103** *μᾶλλον* add. My. ex Comp. I 268 || **105** *πᾶσιν ὧν* Th., *πάντως ὧν* K, *παντὸς οὗ* My. || **106** *δουλίας* Schm., *δουλείας* K | *εἰ δεσπότην* Sn., *δεσπότην εἰ* K || **108** *δουλεύειν*] *δουλεύων* Kock || **113** *κεἰς* My., *καὶ εἰς* K | *οἴχεται* My., *τὸ πᾶν* K || **114** *δανείσῃ* My., *δανεισθήσῃ* K || **115** *χρῆμ' ἀποδώσεις* My. || **118** *τοκετὸς ὀλολύξαι* My., *ὀλολύξαι τοκετὸς* K || **122** *πράξας κακῶς . . . λαθεῖν* Sn., *ἐὰν κακῶς πράξῃς τι καὶ δοκῇς θεὸν λαθεῖν* K || **123** *σεαυτὸν* My., *σαυτὸν* K || **124** corr. Mtt., *φονεύσας λανθάνῃς* My.

Μεν. Ἔστι⟨ν⟩ Δίκης ὀφθαλμὸς ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.
†καὶ πρὸς ὃ ποιεῖ τις, οὕτως καὶ κομίζεται.†
Φιλ. Ἡ γλῶσσα πολλῶν ἐστιν αἰτία κακῶν.
κρεῖττον σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἃ μὴ θέμις.
Μεν. †Ἄκουε πάντα μανθάνειν καὶ μὴ λαλεῖν·†
πολλὴν γὰρ ἀβλάβειαν ἡ σιγὴ φέρει.
Φιλ. †Εὖ ἔχειν σπούδαζε μὴ τῷ σχήματι·
τὸ σῶμα μᾶλλον κόσμει ἢ τὸ φρόνημα.†
τὸ σχῆμα γὰρ κρίνουσιν οὐχὶ τὸν λόγον.
Μεν. Εὐκαταφρόνητός ἐστι{ν} πανταχοῦ πένης.
⟨ὁ⟩ πονηρὰ ποιῶν εὐθέως οὐκ αἰσθ{αν}εται.
Φιλ. ⟨Ὁ⟩ δυσσεβῶν τι{ς} καὶ δοκῶν λαθεῖν θεὸν
κολάζεθ' οὗτος ὑπὸ συνειδότος θεοῦ.
Μεν. Ὁ μὴ κολασθεὶς τῷ νόμῳ πράξας κακῶς,
αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ τῷ φόβῳ κολάζεται.
Φιλ. Ὁ μὴ μαθητὴς τοῦ διδάσκοντος λόγου,
οὗτος μαθητὴς τοῦ κολάζοντος νόμου.
Μεν. Μὴ πάσχε πρῶτον τὸν νόμον καὶ μάνθανε·
πρὸ τοῦ παθεῖν σε τῷ φόβῳ προλαμβάνου.
Φιλ. Ὥσπερ λέγουσι πάντες οἱ σοφώτατοι,
οὐδεὶς ποιῶν πονηρὰ λανθάνει Δίκην.

126 = mon. 225 (Philem. fr. 246, 5 Kock) | cf. mon. 605; Comp. IV 42 || **128** = mon. 305 | cf. mon. 289 || **129** ~ mon. 409 | cf. Comp. I 191; mon. 710 || **130** cf. mon. 88, 95 || **131** = Comp. I 192 || **132—133** cf. Comp. IV 29—30 || **135** cf. mon. 240 cum adnotatione || **136** = Comp. IV 23 || **137—138** = Comp. IV 25—26 | cf. Comp. I 122 || **139—140** = Comp. IV 27—28 || **143—144** = Comp. II 147—148 = Comp. IV 31—32 || **145** cf. Comp. II 184 || **146** ~ mon. 626 | cf. Comp. I 122—123

126 *ἔστιν . . . ὁρᾷ* mon. 225, *ἔστι Δίκης ὀφθαλμὸς ὁ βλέπων πάντα* K || **128** *πολλῶν ἐστιν* mon. 305, *πολλοῖς γίνεται* K || **129** *σιωπᾶν ἐστιν ἢ λαλεῖν μάτην* mon. 409 || **130** *μανθάνων . . . λάλει* Sn. || **135** del. My. || **136** suppl. et del. My. ex Comp. IV 23 || **137** add. et del. My. | *θεόν* Comp. IV, *τινά* K || **138** *κολάζεθ' . . . θεοῦ* My. ex Comp. IV 26, *κολάζεται οὗτος ὑπὸ παντὸς θεοῦ* K | *θεοῦ νόου* Th. || **140** *αὐτὸς* Comp. IV, *οὗτος* K || **143** *μὴ πάσχε πρῶτον τὸν νόμον* Comp. II, *νίκα σιωπῶν τὸν νόμον* K || **144** *παθεῖν . . . προλαμβάνου* Comp. II, *μαθεῖν . . . προλάμβανε* K | *σε*] *δὲ* Mk. || **146** *λανθάνει θεόν* mon. 626

Μεν. Πράσσων καλῶς μέμνησο τῆς δυσπραξίας,
ὡς γὰρ τὸ πράσσειν καὶ τὸ μὴ πράσσειν σκόπει.
Φιλ. Ἐὰν θελήσῃς χρημάτων σωροὺς ἔχειν,
σωροὺς ἔχειν δεῖ καὶ καλῶν φρονημάτων.
Μεν. †Ἔστι πρῶτον τῶν καλῶν δικαιοκρισία·†
ὅρα τὸ κέρδος μὴ τέκῃ σοι ζημίαν.
Φιλ. Βίον πορίζου πάντοθεν πλὴν ἐκ κακῶν.
οὐκ ἔστιν οὐδὲν χεῖρον αἰσχροκερδίας.
Μεν. Ὅταν πονηροῦ πράγματος κέρδος λάβῃς,
τοῦ δυστυχεῖν νόμιζε σ' ἀρραβῶν' ἔχειν.
Φιλ. Πρόκρινε κέρδο⟨υ⟩ς τοῦ πονηροῦ ζημίαν·
⟨λυπεῖ γὰρ ἡμῖν ζημία βραχὺν χρόνον,⟩
κακὸν δὲ κέρδος ὅλον ἀναιρεῖ ⟨τὸν⟩ βίον.
Μεν. Τοῖς μὲν καλῶς πράττουσι προστατεῖ θεός,
χαίρει δ' ὁρῶν πάσχοντας †τοὺς ἀναξίους.
Φιλ. Τὸ συνειδὸς ἡμῶν ἔνδον ἐγκεκρυμμένον
ἐπὶ τῷ μετώπῳ τὴν ἀλήθειαν φέρει.
Μεν. Μηδέποτε πειρῶ δύο φίλων εἶναι κριτής·
ἑνὸς γὰρ αὐτῶν εὐθέως ἐχθρὸς γίνῃ.
Φιλ. Κρίνει φίλους ὁ καιρὸς ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.
ἐν ἀπορίαις γὰρ οὐδὲ εἷς ἔσται φίλος.

147—148 ∼Comp. III 25—26 || 152 cf. Comp. I 157 || 153 = mon. 103 || 155—156 = Comp. II 109—110 = Men. fr. 697 Kock | cf. mon. 422 || 157—157A—158 = Woelfflin p. 293, 99—101 || 157 cf. Comp. I 152 || 158 cf. mon. 755 || 159 cf. mon. 212; append. 2, 14 || 163 = mon. 472 || 165 = Pap. IX 8—9 (recto) = mon. 385 | cf. Comp. II 83—84, III 59—60 || 166 cf. mon. 725

148 καὶ τὸ δυσπράττειν σκόπει Comp. III | cf. variam lectionem ad Comp. III || 150 σωρούς σ' ἔχειν My. || 151 ἔστιν τὸ πρῶτον . . . διάκρισις Sn., δικαιοκρισία πρῶτόν ἐστι τῶν καλῶν My. || 153 βίον . . . κακῶν mon. 103, βίον πόριζε δίκαιον μὴ ἐκ κακῶν K || 154 αἰσχροκερδίας My., αἰσχροκερδείας K || 155 ὅταν πονηροῦ Schm., ὅτ' ἐκ πονηροῦ K, ὅταν ἐκ πονηροῦ Comp. II || 156 τοῦ . . . ἔχειν Comp. II, τοῦ δυστυχήσει μᾶλλον ἀρραβῶν' ἔχε K || 157 suppl. Jk. ex Woelfflin || 157A om. K, habet Woelfflin || 158 δὲ Jk. ex Woelfflin, γὰρ K | τὸν add. Jk. ex Woelfflin || 160 πάσχοντας] πάσχειν τι Sn. || 164 ἐχθρὸς εὐθέως ἔσῃ Chr.

Μεν. *Ὁ ⟨τῷ⟩ φίλῳ πεσόντι {συμ}παραμένων φίλος*
ἀδελφὸς οὗτος καὶ φίλος καὶ συγγενής.
Φιλ. *Δοκιμάζεται πᾶς οὐ πεπλασμένος φίλος*
φιλίαν φίλου στέργοντος, {καὶ} οὐ τὰ χρήματα.
Μεν. *Πένητα ὁ συλῶν οὔ †τινα ἔχων ἀπέρχεται†*
πολλὰ καταλείψας δάκρυα καὶ στενάγματα.
Φιλ. *Ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς·*
φίλος με λυπῶν οὐδὲν ἐχθροῦ διαφέρει.
Μεν. *Ὅταν φίλος σου κατὰ φίλου μέλλῃ λέγειν,*
μὴ τῷ λόγῳ πίστευε, ἀλλ' αὐτὸν σκόπει.
ὁ γὰρ προχείρως πρὸς σὲ διαβάλλων φίλον
ταὐτὸν ποιήσει καὶ κατὰ σοῦ πρὸς ⟨τὸν⟩ φίλον.
Φιλ. *Ὅταν μάλιστα ζῆν ἀκινδύνως θέλῃς,*
†ἐχθροὺς ἀπίστει τοὺς λέγοντας ἐν δόλῳ.†
Μεν. *Εὐχαὶ γὰρ ἐχθρῶν εἰσιν αἱ φίλων μάχαι.*
χαίρουσι γὰρ βλέποντες ⟨εἰς⟩ ἀψιμαχίας.
Φιλ. *Οὔθ' οἱ φίλοι μένουσιν ἐν βίῳ φίλοι,*
οὔθ' αἱ γυναῖκες διαμένουσι σώφρονες.
Μεν. *Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν ἐστι γινώσκων τάδε,*
ὡς πᾶς τις αὐτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ;
Φιλ. *Ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί,*
αὐτοὶ δ' ἁμαρτάνοντες οὐ γινώσκομεν.
Μεν. *Ἀδύνατόν ἐστι καταμαθεῖν παντὸς νόον*
φέροντα κρυπτὴν ἔνδοθεν πονηρίαν.

173 = mon. 370 = Pap. X 6 | cf. mon. 514, 534 || **174** = mon. 805 || **179–180** cf. mon. 237 || **185–186** ~ Eurip. Med. 85–86 || **180** cf. mon. 560, 814 || **187–188** = mon. 57–58 cum adnotatione

167 add. et del. My. || **169** *πᾶς οὐ* Sn., *γὰρ ὁ* K || **170** *καὶ* ante *οὐ* del. My. || **169–170** *δοκιμάζεται γὰρ εὖ πεπλασμένος φίλος* | *φιλίαν φιλῶν φιλοῦντος οὐ τὰ χρήματα* My. || **171** *πένηθ' ὁ συλῶν ὀλίγ' ἔχων* My. || **174** *με λυπῶν οὐδὲν ἐχθροῦ* mon. 805, *γὰρ ὁ λυπῶν οὐδὲν ἐχθρῶν* K || **175** *μέλλῃ* Sn., *μέλῃ* K, *θέλῃ* Mk. || **176** *πίστευε*] *πίστευσον* My. | *σκόπει* My., *ὅρα* K || **178** *ταὐτὸν ποιήσει* My., *ποιήσει τοῦτο* K | add. My. || **179** *ἀκινδύνως θέλῃς* Sn., *ἐθέλῃς ἀκινδύνως* K || **180** *ἐχθροὺς ἐπίστω τοὺς* My. | *ἐχθροῖς ἀπίστει τοῖς λέγουσιν ἐν δόλῳ* Jk. || **182** *εἰς* add. Sn. || **183** *οὔθ' οἱ φίλοι* My., *οὔτε φίλοι* K || **185–186** *θνητῶν; ἄρτι γιγνώσκεις τόδε* Eurip. Med. 85 | *ὡς πᾶς τις αὐτὸν* Jk. ex Eurip. Med. 86, *οὐ γάρ τις αὐτῶν* K || **180** *παντὸς* My., *τινὸς* K || **190** *ἔνδοθεν* Jk., *ἔνδοθι* K

Φιλ. *Κρεῖττον σιωπᾶν ἐστιν ἢ μάτην λαλεῖν.*
πολλὴν γὰρ ἀβλάβειαν ἡ σιγὴ φέρει.
Μεν. *Φέρ' ἐγκρατῶς ἔνδειαν ὡς εἰδὼς ὅτι*
†ἀπόντος ἔργου τὸ ἐγκρατεύεσθαί σε δεῖ.†
Φιλ. *Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον·*
ἢ μωρός ἐστιν ἢ πλανᾶσθαι βούλεται.
Μεν. *Αἰσχύνομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ,*
μὴ μ' ἄφρονα κρίνῃ καὶ διδοὺς αἰτεῖν δοκῶ.
Φιλ. *Ὅταν φίλον σου δοκιμάσαι θέλῃς ποτέ,*
μυστήριόν σου ψευδὲς ⟨αὐτῷ⟩ προσανάθου.
Μεν. *Πένης ὑπάρχων ἂν γένῃ ποτὲ πλούσιος,*
μέμνησ' ἐκείνης τῆς τύχης, ὅτ' ἦς πένης.
Φιλ. *Ἂν δυστυχῇς, ἄνθρωπε, μὴ λυποῦ μέγα.*
τῆς γὰρ τύχης τὸ μέλλον οὐκ ἐπίστασαι.
Μεν. *Γνώμην πονηρὰν εὐκόλως τρέφει γυνή.*
ὁ τρόπος γὰρ αὐτῆς †ἐγγυμνάζεται† κακοῖς.
Φιλ. *Πιθανὴν γυναῖκα ⟨δ'⟩ ὁ τρόπος εὔμορφον ποιεῖ.*
πολὺ γὰρ διαφέρει σεμνότης εὐμορφίας.
Μεν. *Γυναῖκα †ὁ διδάσκων γράμματα γινωσκέτω*
ὅτι ἀσπίδι προσπορίζει φάρμακα.†

191 ∼ mon. 409 | cf. Comp. I 129; mon. 258, 292, 306, 710 || **192** = Comp. I 131 || **195** = Pap. II 12 = mon. 475 = Comp. I 290, 292 = Comp. II 51 || **197—198** = Comp. II 49—50 = Men. fr. 1096 Kock ∼ Eurip. fr. 969 TGF² || **201—202** cf. mon. 499 || **204** cf. mon. 608; Comp. I 256 || **207—208** = Comp. III 7—8 ∼ Philem. fr. 170 Kock || **209—210** cf. Comp. III 1—2 (Men. fr. 702 Kock)

191 *κρεῖττον σιωπᾶν ἐστιν* mon. 409, *κρείττων ἐστὶν σιωπᾶν* K | *λαλεῖν μάτην* mon. 409 || **193** *ὡς*] *εὖ* My. || **194** *ἔργου γ' ἀπόντος ἐγκρατεύεσθαί σε δεῖ* Sn., *ἔργου πρὸ παντὸς ἐγκρατεύεσθαί σε δεῖ* My. || **197—198** *αἰσχύνομαι . . . δοκῶ* Comp. II 49—50, *αἰσχύνομαί τι δωρῆσαι πλουσίῳ φίλῳ* | *μή μ' ἄφρονα κρίνας ἄνουν εἶναι δοκεῖ* K || **200** *τί* post *σου* del. Sn. | *αὐτῷ* add. My. || **202** *μέμνησ' ἐκείνης . . . ὅτ' ἦς πένης* My., *μέμνησο ἐκείνης . . . ὅτε ἧς πεινῶν* K || **203** *ἂν* Schm., *ἐὰν* K || **205** *τρέφει* Sn., *δίδωσι* K || **206** *κακοῖς γὰρ αὐτῆς ὁ τρόπος ἐγγυμνάζεται* My. || **207** *δ'* add. Mk. || **209** *γυναῖχ' ὁ διδάσκων γράμματα εὖ γινωσκέτω* My. || **210** *ὅτι προσπορίζει φοβερὰ φάρμακ' ἀσπίδι* My., *ὅτ' ἀσπίδι δεινῇ προσπορίζει φάρμακον* suppl. Sn. ex Comp. III

Φιλ. *Γένος τὸ θηρῶν ἡμεροῦτ' ὀλίγον ⟨ποτέ⟩,*
ὁ δὲ τῆς γυναικὸς τρόπος οὐκ ἀλλάσσεταί ποτε.
Μεν. *Μηδέποτε πειρῶ σκαμβὸν ὀρθῶσαι κλάδον·*
ἐκεῖ νένευκεν οὗ φύσις βιάζεται.
Φιλ. *Ἐὰν γυνὴ γυναικὶ κατ' ἰδίαν λαλῇ,*
μεγάλων κακῶν θησαυρὸς ἐξορύττεται.
Μεν. *Γνώμην μεγίστην τῷ φιλοῦντι μὴ λέγε·*
γνώμη γὰρ ἰδίᾳ τὸ κακὸν ἡδέως ποιεῖ.
Φιλ. *Κἂν μέχρι νεφέων τὴν ὀφρὺν ἀνασπάσῃς,*
ὁ θάνατος αὐτὴν πᾶσαν ἑλκύσει κάτω.
Μεν. *Κἂν μυρίων γῆς κύριος πηχῶν ἔσῃ,*
θανὼν γενήσῃ τάχα μόλις πηχῶν τριῶν.
Φιλ. *Ὁ πλέων τὸ πέλαγος ἠγριωμένον ⟨μιᾶς⟩*
ἀπὸ πήχεώς {μιᾶς} γε τῷ θανάτῳ παρίσταται.
Μεν. *Ἐὰν πένητα γυμνὸν ἐνδύσῃς ποτέ,*
οὐδὲν ἐποίησας, ἂν λόγοις ὀνειδίσῃς.
Φιλ. *Καλῶς ποιήσας καὶ κακῶς ὀνειδίσας*
ἀψινθίῳ ⟨'π⟩έμιξας Ἀττικὸν μέλι.
Μεν. *†Ἐχθρὸς παρ' ἐχθροῦ λαβάνων* (sic) *ἐπεπτώκει.†*

211—212 cf. mon. 342 || **213—214** ~ Comp. III 3—4 ~ Men. fr. 711 Kock || **215—216** = Comp. III 3—4 || **217—218** ~ Comp. III 9—10 || **219—220** = Comp. II 55—56 = Comp. III 23—24 (Philem. fr. 174 Kock) || **221—222** ~ Comp. II 57—58 ~ Comp. III 21—22 || **225—226** cf. Comp. III 35—36 (Philem. fr. 176 Kock); Comp. II 101—102 || **227** ~ Philem. fr. 140 et 141, 1 | cf. Comp. II 97 || **228** ~ Comp. II 104

211 *ἡμεροῦτ' ὀλίγον* Sn., *ἡμεροῦται ὀλίγον* K | *ποτέ* add. Sn. || **212** *τὸ δὲ τῆς γυναικὸς οὐδαμῶς ἀλλάσσεται* Sn. || **214** *οὗ φύσις* Jac., *ὅπου ἡ φύσις* K, *ὅπου φύσις* Comp. III || **215** *ἐὰν ... γυναικὶ* Comp. III, *ὅταν ... γυναιξὶ* K | *λαλῇ*] *ὁμιλεῖ* Comp. III || **217** *γνώμην κακίστην τῇ γυναικὶ μὴ λέγε* Comp. III || **218** *γνώμη γὰρ ἰδίᾳ* Comp. III, *γνώμην γὰρ ἡδεῖα* K || **219** *νεφέων* Mor., *νεφῶν* K || **221** *κἂν ... ἔσῃ* Comp. II, *κἂν κύριος ἦσθα μυρίων πηχῶν μόνος* K, *κἂν μυρίων γῆς κυριεύσῃς πήχεων* Comp. III || **222** *γενήσῃ* Comp. II et III, *κυριεύσεις* K | *μόλις πηχῶν τριῶν*] *τριῶν ἢ τεσσαρῶν* Comp. II et III || **223** *μιᾶς* add. My. || **224** *μιᾶς* post *πήχεως* del. My. || **225** *πένητα γυμνὸν* My. ex Comp. III, *γυμνὸν πένητα* K || **228** *'πέμιξας* Sn., *ἔμιξας* K, *κατέπασας* Comp. II

Φιλ. Ἀνὴρ ὁπόταν γυναῖκα καταβλάψαι θέλῃ,
θησαυρὸν ἐχέτω ⟨πλούσιον⟩ φρονημάτων.
Μεν. Χρυσὸς δόλος πέφυκε καὶ γυνὴ δόλος.
ἀμφότερα ταῦτα ⟨τοὺς⟩ φίλους ἐχθροὺς ποιεῖ.
Φιλ. Προπετοῦς ⟨παρ'⟩ ἀνδρὸς μὴ φοβοῦ λάβρον στόμα·
ὁ γὰρ σιωπῶν ἔνδον ἐγκρύπτει δόλον.
Μεν. Γέρων γενόμενος μὴ γάμει νεωτέραν·
ἄλλον γὰρ ἕξει· παιδαγωγήσῃ δὲ σύ·
Φιλ. Οὐκ ἔστιν εὑρεῖν τὴν τροφὴν ἄνευ κόπου.
κάμνουσι πάντες τῆς ζόης ταύτης χάριν.
Μεν. Οἱ τῶν πενήτων ἐργατῶν ἀεὶ κόποι·
εἰς τὰς τροφὰς χωροῦσι τὰς τῶν πλουσίων.
Φιλ. Ὁ πλούσιος πένητας οὐκ ἀσπάζεται·
ἀλλὰ παραπέμπει μηδὲν ἠδικηκότας.
Μεν. Ὁ φίλον βεβαίου θυμὸν ἐγκρατῶς φέρων
οὗτος πέφυκε μέχρι τέλους τούτου φίλος.
Φιλ. Μακάριος, ὅστις ἔτυχε γενναίου φίλου·
φιλίας γὰρ οὐδέν ἐστι τιμιώτερον.
Μεν. Γαμῶν γυναῖκα κλαῖε καὶ θάπτων γέλα·
γυναῖκας οἱ θάπτοντες εὐτυχοῦσι γάρ.
Φιλ. Καλὸν τὸ θνήσκειν, οἷς ὕβριν τὸ ζῆν φέρει·
†ζῇ γὰρ πονηρῶς καὶ τὸ φῶς βλέπει σκότος.†
Μεν. Ἄνθρωπον ὄντα πάντα προσδοκᾶν σε δεῖ.
ἀλλάσσεται γὰρ πάντα κοὐδὲν παραμένει.

236 = mon. 168 | cf. Comp. III 51 || 238 cf. mon. 97, 570 || 240—241 ~ Comp. II 27—28 || 244—245 cf. mon. 604 || 246 = mon. 471 || 247 ~ mon. 843 || 248 cf. mon. 151 || 250 = mon. 410 || 252—253 cf. Stob. 4, 44, 29 (Men. II fr. 46); mon. 813 || 252 = Comp. I 41

230 ὁπόταν γυναῖκα καταβλάψαι My., γυναῖκα ὁπόταν βλάψαι K || 231 θησαυρὸν . . . φρονημάτων Sn., μεστὸν ἐχέτω θησαυρὸν φρονημάτων K || 232 χρυσὸς δόλος πέφυκε My., δόλος πέφυκε χρυσὸς K || 233 τοὺς add. My. || 234 παρ' add. Sn. || 237 παιδαγωγήσῃ Sn., παιδαγωγήσεις K || 239 ζοῆς My., ζωῆς K || 240 τῶν γὰρ πενήτων ἐργατῶν ἀεὶ πόνοι Comp. II || 242 οὐκ Sn., οὐδέποτ' K οὐδ' My. || 243 παραπέμπει My., παραπέμπεται K || 244 φίλου... φέρειν My. || 246 γενναίου mon. 471. χρηστοῦ K || 247 φιλίας ψυχῆς mon. 843 || 249 γυναῖκας ... γάρ Stu., γυναῖκας γὰρ οἱ θάπτοντες εὐτυχοῦσι K || 250 ὕβριν τὸ ζῆν mon. 410 (Γ), τὸ ζῆν ὕβριν K || 253 γὰρ πάντα κοὐδὲν παραμένει My., γὰρ τὰ πάντα καὶ οὐ προσμένει K

Φιλ. Μηδέποτε σαυτὸν δυστυχῶν ἀπελπίσῃς·
καιρῶν γάρ εἰσι μεταβολαὶ καὶ ⟨τῆς⟩ τύχης.
Μεν. Ἂν εὐτυχῇς, ἄνθρωπε, μὴ φρόνει μέγα·
πάλιν γὰρ ὄψει τῆς τύχης μετατροπήν.
Φιλ. Ὅτ' εὐτυχεῖς, μέμνησο τῆς προτέρας τύχης.
μὴ λέγε τίς ἦσθα πρότερον, ἀλλὰ νῦν τίς εἶ.
πρὸς τὴν παροῦσαν ⟨πάντοθ'⟩ ἁρμόζου τύχην.
Μεν. Ἀνὴρ γυναικὸς λαμβάνων συμβουλίαν
πεσεῖν δεδοικὼς βούλεται πάλιν πεσεῖν.
Φιλ. †Τὸν δοῦλον ὦ τᾶν προσλαβὼν ὃν ὠνήσω†
†τύχην ἔχοντα δούλην, γνώμην δ' ἐλευθέραν.†
Μεν. †Ἐλευθέρους δούλευε† κοὐχ ἕξεις δούλους·
δυσὶ δούλευε καὶ νόμοις καὶ δεσπόταις.†
Φιλ. Δούλευε, δοῦλε, μᾶλλον ἐκ βουλήσεως·
βάρος γὰρ ἕξεις μᾶλλον ἐκ κελεύσεως.
Μεν. Μίαν πρόνοιαν τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω
θεὸν νόμιζε καὶ σέβου παντὶ σθένει·
ὡς ὄντα τοῦτον καὶ παρόντ' ἀεὶ σέβου,
καὶ μήτ' ἐρώτα μήτε μανθάνειν θέλε·
οὐ γὰρ θέλω σε μανθάνειν, τί δὴ θεός.
Φιλ. Πόντου, γυναικός, ⟨καύματος⟩, πυρός, θηρὸς
χειρότερός ἐστιν ὁ προδότης ⟨ὁ⟩ τῶν φίλων.

254 = mon. 469 || 255 cf. mon. 734 || 256 cf. Comp. I 204; mon. 350, 581 || 257 ∼ Comp. IV 10 || 258 = Men. fr. 712, 2 Kock | cf. Comp. I 147 et 201–202 || 259–260 = Philem. fr. 186 et 187 Kock || 258–260 = Comp. III 38–40 || 261–262 = Comp. III 43–44 = Philem. fr. 177 Kock | cf. mon. 486 || 265–266 cf. Comp. II 117–119 || 267–268 ∼ Comp. I 102–103 || 269–273 = Comp. IV 16–20 || 270–273 cf. Comp. II 77–81; mon. 723 || 274–275 ∼ Comp. IV 35–36

254 *μηδέποτε* mon. 469, *μηδέπω* K || 255 *καιρῶν ... καὶ τῆς τύχης* My., *καιροῦ ... καὶ τύχης* K || 256 *φρόνει μέγα* Sn. ex mon. 581 et Comp. I 203, *μέγα φρόνει* K || 257 *τῶν κακῶν περιτροπήν* Comp. IV || 258 *προτέρας* Comp. III, *πρώτης* K || 259 *μὴ λέγε τίς ἦσθα πρότερον, ἀλλὰ νῦν τίς εἶ* Comp. III, *λέγε τίς ἦν τὸ πρῶτον καὶ νῦν τίς εἰμί* K || 260 *πάντοθ' ἁρμόζου τύχην* Comp. III, *ἁρμόζου τύχην ἀεί* K || 262 *πεσεῖν ... πεσεῖν* Comp. III, *παισὶν ἐοικὼς φαίνεται ἧπερ ἀνὴρ* K || 265 *ἐλευθέρως δούλευε κοὐχ ἕξεις δούλως* R. Müller || 267 *ἐκ προθυμίας* Comp. I 102 || 271 *σέβου* Comp. IV 18, *χρόνοις* K || 272 *μήτε* Jk., *μηδὲ* K || 274 add. Mk. ex Comp. IV | *θηρός, πυρὸς* Comp. IV 35 || 275 corr. Mtt.

Μεν. Πενία καθ' αὑτὴν ⟨ἐστιν⟩ ἰσχυρὰ νόσος·
ἔρωτα {δὲ} προσλαβοῦσα δύο νόσους νοσεῖ.
Φιλ. Δεινὸν πενία· †κακὸν δυστυχία·
σοφοῦ δὲ† ἀνδρὸς πάντα γενναίως φέρειν.
Μεν. Ὅσον διαφέρει τοῦ θανεῖν τὸ ζῆν καλῶς,
τοσοῦθ' ὁ θάνατος διαφέρει τοῦ ζῆν κακῶς.
Φιλ. Ἄνθρωπος ὢν μηδέποτε τὴν ἀλυπίαν
αἰτοῦ παρὰ θεῶ⟨ν⟩, ἀλλὰ τὴν μακροθυμίαν.
Μεν. Ὅταν δ' ἄλυπος διὰ τέλους εἶναι θέλῃς,
†ἢ θεὸν εἶναί σε δεῖ, ἢ νεκρόν.†
Φιλ. Πρόσεστιν α⟨ἰ⟩εὶ τῷ πένητ' ἀπιστία·
κἂν σοφὸς ὑπάρχῃ, κἂν λέγῃ τὸ συμφέρον.
Μεν. †Οὐδέποτε πένης ἐπὶ δίκαιος δίκαιος εὑρέθη.†
ἀεὶ δ' ὁ πλοῦτος τὴν πενίαν καταισχυνεῖ.
Φιλ. Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον·
αὐτὸς γὰρ αὑτοῦ τὸν βίον λυμαίνεται.
Μεν. Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον·
ἔλεγχός ἐστι τῆς ἀχορτάστου τύχης.
Φιλ. Ὅταν ⟨δ'⟩ ἴδῃς εἰς ὕψος ἠρμένον τινά,

276—277 = Comp. IV 53—54 || 276 cf. Stob. 4,32,28 (Diphil. fr. 105, 3 Kock) || 279 cf. mon. 15 cum adnotatione, 633 || 282—285 ~ Comp. II 201—204 || 286—287 = Comp. II 29—30 = adesp. fr. 119, 1—2 TGF² ~ Philem. fr. 102, 1—2 Kock | cf. mon. 752; Comp. II 23 et 32 || 288 cf. mon. 62; Comp. IV 52 || 290 = Pap. II 12 = mon. 475 = Comp. I 195, 292 = Comp. II 51 || 291 cf. Pap. IV 2; mon. 845 || 292—293 = Comp. II 51—52 (Men. fr. 690 Kock) || 294—296 = Comp. II 111—112, 114 ~ Stob. 3, 22, 5 (Eurip. fr. 1040 TGF²) || 294—297 ~ Maxim. 34, 4 et Anton. 2, 74

276 καθ' αὑτήν ἐστιν Comp. IV, κατ' αὐτὴν K || 277 προσλαβοῦσα Comp. IV, προσλαμβάνουσα K || 278 δεινόν τι πενία καὶ τι δυστυχία κακόν tentavit Stu. || 279 δὲ] γὰρ My. || 281 τοσοῦθ' ὁ Sn. τοσοῦτον K, θάνατος διαφέρει Stu., διαφέρει θάνατος K || 283 αἰτοῦ Comp. II, αἴτει K | θεῶ⟨ν⟩ add. Hn. || 284 ὅταν ... θέλῃς Comp. IV, ἐὰν ἄλυπος ἀεὶ διαμεῖναι θέλῃς K || 285 ἢ δεῖ θεόν σ' εἶναί τιν' ἢ τάχα δὴ νεκρόν Comp. II || 286 αἰεὶ τῷ πένητ' Mor., ἀεὶ τῷ πένητι K | τῷ γὰρ πένητι μὲν πρόσεστ' ἀπιστία Mk. || 287 ὑπάρχῃ ... λέγῃ Comp. II, ἐστιν ... λέγει K || 288 πένης δίκαιος ἐπὶ δίκης οὐχ εὑρέθη My. || 289 καταισχυνεῖ Sn., καταισχύνει K || 291 αὐτὸς γὰρ αὑτοῦ My., οὗτος γὰρ αὐτοῦ K || 293 ἔλεγχος ... τύχης Comp. II, ἐλέγχει γὰρ αὐτοῦ τὴν ἀχόρταστον γνώμην K || 294 δ' add. Mk. | ὅταν ἴδῃς K et Stob. (libri), ἐπὰν Comp. II, ἐὰν Max. Ant. et Stob.

κακῶς τε πλούτῳ καὶ τύχῃ γαυρούμενον,
τούτου ταχεῖαν νέμεσιν εὐθὺς προσδόκα·
ἐπαίρεταί {γὰρ} τις μεῖζον, ἵνα μεῖζον{ως} πέσῃ.
Μεν. *Ἕως μὲν καθῆσο τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακώς,*
†ᾤμην σε τῶν σοφῶν σοφόν τινα·†
ὅ⟨πο⟩τε δ' ἐγερθεὶς εἰς λόγους ἐλήλυθας,
ἐφάνης χελώνης δέρμ' ἔχων, φρένας δ' ὄνου.
ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.
Φιλ. *Ὁ περιφέρων μοι τὴν λεοντείαν δορὰν*
πήραν τε καὶ πώγωνα καὶ βάκτρον μέγα
σιγῶν δοκεῖς μοι φρόνιμος εἶναι καὶ σοφός.
τύπους γὰρ ὡς ἔοικε τῶν σοφῶν ἔχεις
ὄνος πεφυκὼς περ καὶ† σάγμ' ἔχων μέγα.
λάλησον, ἵνα μάθωμεν ὡς ἄνθρωπος εἶ.
εἰ δ' ἔτι σιωπᾷς, γέγονας ἀνθρώπου σκιά.
ἔνιοι γὰρ ὡς δοκοῦντες εὖ φρονεῖν μάλα
πώγωνα περιφέρουσιν ἐξησκημένον
†φορτίον ἄχρηστον κοὐ χρήσιμον.†
εἰ γάρ τιν' εἶχον δύναμιν αἱ πολλαὶ τρίχες,
οὐκ ἄν ποθ' ὁ λύκος τὸν τράγον κατήσθιε.

302 = Pap. VII 11 = mon. 27 = Men. II fr. 66

(corp. Par.) | *πονηρὸν εἰς ὕψος* Comp. II Max. Ant. Stob. (corp. Par.), *πρὸς ὕψος* Stob. (libri)

295 *κακῶς ... γαυρούμενον* Comp. Π, *ὕψει τε πολλῷ καὶ πλούτῳ γαυρούμενον* K, *λαμπρῷ τε πλούτῳ καὶ γένει γαυρούμενον* Stob. (libri) || **296** *τούτου ... προσδόκα* Stob. (libri), *τούτου ταχίστην πτῶσιν ἀεὶ προσδόκα* K, *τούτου τάχιον νέμεσιν ἥξειν προσδόκα* Comp. Π, *τούτου τάχιον μεταβολὴν προσδόκα* Max. Ant. || **297** *ἵνα καὶ μεῖζον πέσῃ* Max. Ant., corr. Mtt. ex Max. Ant. || **298** *καθῆσο* Jk., *ἐκάθου* K, *ἐκάθησο* My. || **299** *ᾤμην σέ γ' εἶναι τῶν σοφῶν σοφώτατον* My. || **300** *ὅποτε* Sn., *ὅτε* K || **302** *λόγου* mon. 27 (K), *λόγων* K || **303–305** *ὁ περιφέρων ... καὶ σοφός* Wil. (apud My.), *ὁ τὴν δορὰν μοι περιφέρων τὴν λεοντείαν* | *βάκτρον τε καὶ πώγωνα πήραν μεγάλην* | *σιγῶν φρόνιμος εἶναι δοκεῖς μοι καὶ σοφός* K || **306–307** del. Wil. || **307** *καίπερ πεφυκὼς σάγμ' ἔχων ὄνος μέγα* Erbse || **306** *ὡς* Sn. *ὅτι* K || **309** *δ' ἔτι* My., *δὲ* K, *γὰρ* Wil. || **310** *ἔνιοι ... μάλα* My., *ἔνιοι γὰρ δοκοῦντες φρονεῖν εὖ μάλα* K || **313** *τιν'* My., *πῶς* K || **314** *ποθ' ὁ* My., *ποτε* K | *κατήσθιε* Stu., *ἤσθιε* K

II

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΙΣΤΙΩΝΟΣ ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ

Μεν. Ὁ πᾶσιν ἀρέσας ἐν σοφοῖς ποιήμασιν,
ὁ τοῦ βίου τὴν πρᾶξιν ἐπιδείξας σοφοῖς,
Μένανδρος ὁ σοφὸς νῦν πάλιν παραινέσω,
χαίρειν προ{σ}τάξας τοῖς ἀκούουσιν νέοις,
ὅπως ἕκαστος †ἀκούων μου μανθάνῃ
τὴν τοῦ βίου †εὐθεῖαν, ἣν ὑμῖν φράσω,
παρηγορῶν ἕκαστον ἐς τὸ συμφέρον,
ἔχων ἀγῶνα πρὸς Φιλιστίωνα νῦν,
τὸν τερπνὸν καὶ φιλητὸν καὶ βιωφελῆ,
ἐκ τῶν κατὰ μέρος ἐκλεγέντων πραγμάτων.
Ἀρξόμεθα λοιπὸν περὶ τύχης ⟨λέγειν⟩ σοφῶς.

Μένανδρος. περὶ τύχης.

Ὅταν τις ἡμῶν †ἀμέριμνον† ἔχῃ τὸν βίον,
οὐκ ἐπικαλεῖται τὴν τύχην εὐδαιμονῶν·
ὅταν δὲ λύπαις περιπέσῃ καὶ πράγμασιν,
εὐθὺς προσάπτει τῇ τύχῃ τὴν αἰτίαν.
Φιλ. Μηδέποτε μέμφου τὴν τύχην εἰδὼς ὅτι
17 καιρῷ πονηρῷ καὶ τὰ θεῖα δυστυχεῖ.
17 A . . . . | μή

12—15 = Men. fr. 1083 Kock ~ Stob. 2, 46, 11 || 16—17 = Philem. fr. 165 Kock

1 πᾶσιν] πάντας Hn. || 3 παραινέσω Stu., παραινῶ α, παραινέω β || 4 προτάξας Hn., προστάξας codd. | ἀκούουσιν νέοις Rl, νέοις ἀκούουσι cett. || 5 ἀκούων] πυθόμενος Sn. || 6 εὐθεῖαν] δίαιταν Erbse || 7 παρηγορῶν Ru, παρεγγορῶ α | ες] εἰς Ru | versum tamquam delendum includit P || 9 βιοφελῆ Q || 10 ἐκ λεγόντων α || 11 add. Stu. | τὰ περὶ τῆς τύχης λέγειν Mor. || 12 ἀμέριμνον ὅταν ἔχῃ τις ἡμῶν τὸν βίον vel ὅταν μὲν ἀμέριμνόν τις ἡμῶν ζῇ βίον Mk. | τὸν ante βίον om. Stob. || 13 εὐδαίμονα Stob. || 14 ἐπὴν Stob. | ἐπιπέσῃ Ru

λύπει σεαυτὸν τοῦτο γιγνώσκων ὅτι,
ὅταν ποτ' ἀνθρώποισιν ἡ τύχη γελᾷ,
πάντων ἀφορμὴ τῶν καλῶν εὑρίσκεται·
ὅταν δὲ δυστυχῇ τις, οὐδ' εὐφραίνεται.
ἅπαντα νικᾷ καὶ μεταστρέφει τύχη.

Μεν. *περὶ πενίας.*
Πένης λέγων τἀληθὲς οὐ πιστεύεται.
πένητος οὐδέν ἐστι δυστυχέστερον·
ἅπαντα μοχθεῖ κἀγρυπνεῖ κἀργάζεται,
ἵν' ἄλλος ἐλθὼν μεταλάβῃ κεκτημένος·
τῶν γὰρ πενήτων ἐργατῶν ἀεὶ πόν⟨οι⟩
⟨εἰς⟩ τὰς τροφὰς χωροῦσι τά⟨ς⟩ τῶν πλουσίων.
Φιλ. *Πρόσεστιν αἰεὶ τῷ πένητ' ἀπιστία·*
κἂν σοφὸς ὑπάρχῃ, κἂν λέγῃ τὸ συμφέρον,
δοκεῖ τι φράζειν τοῖς ἀκούουσιν κακῶς.
τῶν γὰρ πενήτων πίστιν οὐκ ἔχει λόγος·
ἀνὴρ δὲ πλουτῶν, κἂν ἄγαν ψευδηγορῇ,
δοκεῖ τι φράζειν τοῖς ἀκούουσιν σαφές.

Μεν. *περὶ γήρους.*
Ὦ γῆρας ἐχθρὸν σωμάτων ἀνθρωπίνων,

18–19 cf. Stob. 4, 44, 4 (Eurip. fr. 174 TGF[2]) || 18–22 = Philem. fr. 110, 111 Kock || 22 = Comp. I 91 = Stob. 1, 6, 15 (Chaerem. fr. 19 TGF[2]) || 23 = Men. fr. 856 Kock | cf. mon. 752; Comp. I 286, II 32 || 24–26 = Men. fr. 597 Kock | cf. mon. 660; Comp. I 39; Stob. 4, 32, 3 (Diphil. fr. 104 Kock) || 27–28 ~ Comp. I 240–241 || 29–30 = Comp. I 286–287 || 29–34 ~ Philem. fr. 102 Kock || 35–38 = Men. fr. 552 Kock || 35–36 = mon. 869–870 | cf. mon. 39–40, 830

18 *μὴ λύπει σεαυτὸν* Dobr. (Adv. 2 p. 291), *μὴ λυπῇς σαυτὸν* codd. | *σεαυτὸν* Mk., *αὐτὸν* Mor. || 21 *δυστυχῇ* Mk., *δυστυχεῖ* codd. || 22 *νικᾷ*] *δὲ κυκᾷ* Hn. || 24 *οὐδέν ἐστι* Grot., *ἀνδρὸς οὐκ ἔστι* α, *ἀνδρὸς οὔτι* Nck. || 26 *ἵν'* Ru, *ἵνα* cett. | *κεκτημένος* Hms. (Ind. Bonn. aest. 1867), *καὶ κτήσεται* codd. | *κτῆσίν τ' ἔχῃ* Mk. || 27–28 *ἀεὶ πόνοι* | *εἰς τὰς τροφὰς χωροῦσι τὰς* Sn. ex Comp. I, *ἀεὶ ποιεῖς* | *τὰς τροφὰς προχωροῦσι τὰ* α, *ἀεὶ πόνος* | *ποιεῖ προχωρεῖν τὰς τροφὰς* Stu. | *πόνοι*] *κόποι* Comp. I || 29 *πρόσεστιν αἰεὶ τῷ πένητ'* Mor., *πρόσεστιν δὲ πένητι* α, *πρόσεστιν δὲ τῷ πένητι* Ru, *ἀεὶ τῷ* Stu. | *τῷ γὰρ πένητι μὲν πρόσεστ' ἀπιστία* Mk. || 30 *κἂν*[2]] *καὶ* Mk. | *τὸ*] *τι* Mk. || 31 *κακῶς*] *κακόν* Sn. || 34 *ἀκούουσιν σαφές* Dobr., *ἀκούουσιν ἀσφαλές* codd., *κλύουσιν ἀσφαλές* Mk.

ἅπαντα συλῶν ⟨τὰ⟩ καλὰ τῆς εὐμορφίας
καὶ μεταχαράσσου τὴν μὲν ἀνδρίαν μελῶν
εἰς ⟨τ⟩ἀπρεπές, τὸ δὲ τάχος εἰς ὄκνον πολύν,
[ὁ νοῦς· ὅτι οὐκ ἔνεστιν δύναμις τοῦ σώματος·]
φεύγει δὲ πάντα καὶ τὸ λαμπρὸν ὀμμάτων.
Φιλ. Ἐὰν γένηται πλούσιος γεγὼς γέρων,
καλὸν τὸ γῆράς ἐστιν ἐπὶ τούτῳ μόνον·
†ἔχει γὰρ χειραγωγὸν τὸν πλοῦτον ὁ γέρων.†
ἐπὰν ἴδῃς γέροντα ⟨πενιχρὸν⟩ καὶ μόνον,
μηδὲν ἐπερώτα· πάντα γὰρ κακῶς ἔχει.
καλὸν τὸ θνῄσκειν ἐστὶν †ἐπὶ τούτῳ λέγειν.
μὴ νουθέτει γέρονθ᾽ ἁμαρτάνοντά τι·
δένδρον παλαιὸν μεταφυτεύειν δύσκολον.

Μεν. περὶ πλούτου.

Αἰσχύνομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ,
μή μ᾽ ἄφρονα κρίνῃ καὶ διδοὺς αἰτεῖν δοκῶ.
μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον·
ἔλεγχός ἐστι τῆς ἀχορτάστου τύχης.
μὴ τὴν ὀφρὺν ἔπαιρε ⟨— × — ∪ —⟩.

41—43 = Philem. fr. 127 Kock || 44—45 cf. Stob. 4,50,51 (Philem. fr. 125 Kock) || 44—46 ~ Philem. fr. 128 Kock | cf. Stob. 4, 53, 9 (Men. II fr. 648) || 46 cf. mon. 410 (Comp. I 250) || 47—48 = Philem. fr. 147 Kock || 48 = Pap. II 4 = Pap. XIII 11 || 49—50 = Comp. I 197—198 = Men. fr. 1096 Kock ~ Eurip. fr. 969 TGF[2] (Plut. Mor. p. 384 D) || 51 = Pap. II 12 = mon. 475 = Comp. I 195, 290, 292 || 51—52 = Comp. I 292—293 (Men. fr. 690 Kock)

36 τὰ add. Mk. || 37 μεταχαράσσων α || 38 εἰς τἀπρεπές Bentl., εἰς ἀπρεπές β, εἰς ἀπρεπήν α || 40 τῶν ante ὀμμάτων del. Stu. || 41 ἐὰν β, ἐπὰν α | γεγονὼς α | γένηται . . . γέρων Mk., γέρων γένηται πλούσιος γεγώς β || 43 ὁ ante γέρων om. Rl | πλοῦτον γὰρ οὗτος χειραγωγήσοντ᾽ ἔχει Bentl. | τὸν πλοῦτον ἥν τις χειραγωγήσοντ᾽ ἔχῃ Dobr. || 44 πενιχρὸν add. Stu. | ὦ γέρον, ἐπὰν ἴδῃς γέροντα β || 45 μηδέποτ᾽ ἐρώτα Mk., μηδὲν ἔτ᾽ ἐρώτα Dobr. || 46 καλὸν δὲ θνήσκειν ἐστὶν ἐπὶ τούτῳ, λέγε Hn. || 47 γέρονθ᾽ Mor., γέροντα codd. | ἁμαρτάνοντά τι Grot., ἁμαρτάνοντά ποτε codd., ἁμαρτάνοντά που Mor. || 48 μεταφυτεύσω α || 49 δωρεῖσθαι Ru, δωρήσασθαι α et Rl | αἰσχύνομαι . . . φίλῳ] οὐ βούλομαι . . . πένης Eurip. fr. 960 || 50 κρίνῃ καὶ] κρίνῃς ἢ Eurip. fr. 960 | διδοὺς αἰτεῖν Eurip. fr. 960, διδοὺς αὐτῶν β, διδῶν αἰτεῖν α || 53—54 om. β || 53 μὴ Stu., μή τω codd. | μείζω τῆς τύχης post ἔπαιρε suppl. Stu.

μὴ οὐ †χρυσὸς† περίσημος ᾖ, ἀλλὰ† πηλὸς ᾖ.
κἂν μέχρι νεφέων τὴν ὀφρὺν ἀνασπάσῃς,
ὁ θάνατος αὐτὴν πᾶσαν ἑλκύσει κάτω.
κἂν μυρίων γῆς κύριος πηχῶν ἔσῃ,
θανὼν γενήσῃ τάχα τριῶν ἢ τεσσάρων.
Φιλ. *Ἀεὶ τὸ πλουτεῖν συμφορὰς πολλὰς ἔχει,*
φθόνον τ' ἐπήρειάν τε καὶ μῖσος πολύ,
πράγματά τε πολλὰ κἀνοχλήσεις μυρίας,
πράξεις τε πολλὰς συλλογάς τε τοῦ βίου.
ἔπειτα μετὰ ταῦτ' εὐθὺς εὑρέθη θανών,
ἄλλοις καταλιπὼν εἰς τρυφὴν τὴν οὐσίαν.
ὅθεν πένεσθαι μᾶλλον ἡδέως ἔχω
ἔχειν τε μέτρια κἀμέριμνον ζῆν βίον,
καὶ μήτ' ἔχειν πλοῦτόν με μήτε πράγματα·
πᾶς γὰρ πένης ὢν μεγάλα κερδαίνει κακά.
Μεν. *περὶ θεῶν.*
Ὁ μὲν Ἐπίχαρμος τοὺς θεοὺς εἶναι λέγει
ἀνέμους, ὕδωρ, γῆν, ἥλιον, πῦρ, ἀστέρας.
ἐγὼ δ' ὑπέλαβον χρησίμους εἶναι θεοὺς
τἀργύριον ἡμῖν καὶ τὸ χρυσίον ⟨μόνους⟩.
ἱδρυσάμενος τούτους γὰρ εἰς τὴν οἰκίαν,

55—58 = Comp. I 219—220 = Comp. III 23—24 (Philem. fr. 174 Kock) ‖ 57—58 ~ Comp. I 221—222 ~ Comp. III 21—22 (Men. fr. 1099 Kock) ‖ 59 cf. mon. 482 ‖ 59—67 = Stob. 4, 33, 19 (Philem. fr. 92 Kock) ‖ 68—76 = Stob. 4, 31, 30 (Men. II fr. 614) ‖ 70—76 cf. Stob. 4, 31, 13 (3—5) (Philem. fr. 65, 3—5 Kock)

55—58 om. Ru ‖ 55 *κἂν μέχρι* Ri et $α_1$, *ἐὰν γὰρ μέχρι α* | *νεφέων* Mor., *νεφῶν* codd. ‖ 57 *γῆς κυριεύσῃς πηχέων* Comp. III ‖ 58 *τάχα μόλις πηχῶν τριῶν* Comp. I ‖ 59 *τὸ πλουτεῖν* Stob., *ὁ πλοῦτος* codd. ‖ 60 *τ' ἐπήρειάν τε* Salmasius. *τε καὶ ἐπήρειαν α*, *τε κἀπήρειαν β* ‖ 61 *κἀνοχλήσεις* Bentl., *καὶ ὀχλήσεις α* Stob. | *πράγματα δὲ α* ‖ 63 *ἔπειτα μετὰ ταῦτ'* Bentl., *εἶτα μετὰ ταῦτα* codd. et Stob. ‖ 64 *καταλιπὼν* Mk., *καταλείψας* codd. et Stob. ‖ 65 *ἔχω*] *ἔχει* Mk., *θέλω* Nck. ‖ 65 A non nisi apud Stob. traditus est ‖ 66 *πλοῦτόν με* Bentl., *με πλοῦτον* codd. et Stob. ‖ 67 *κακά*] *καλά* Mor. ‖ 68 *ὁ μὲν γὰρ Ἐπίχαρμος θεοὺς* Dobr. ‖ 69 *ὕδωρ, γῆν, ἥλιον* Grot., *ἥλιον, γῆν, ὕδωρ* codd. et Stob. ‖ 70 *ἐγὼ δ'* Stob., *ἐγὼ δὲ* codd. ‖ 71 *τἀργύριον ἡμῖν* Grot., *τὸ ἀργύριον ἡμῶν* codd. et Stob. | *μόνους* Stob. (cod. Par. 1985, Cobet), om. codd., *μόνον* add. Grot. ‖ 72 *ἱδρυσάμενοι α* | *τούτους γὰρ* Stob., om. codd.

εὖξαι τί βούλει, πάντα σοι γενήσεται,
ἀγρός, οἰκίαι, θεράποντες, ἀργυρώματα,
φίλοι, δικασταί, μάρτυρες. μόνον δίδου·
αὐτοὺς γὰρ ἕξεις τοὺς θεοὺς ὑπηρέτας.
Φιλ. Θεὸν νόμιζε καὶ σέβου, ζήτει δὲ μή·
πλεῖον γὰρ οὐδὲν ἄλλο τοῦ ζητεῖν ἔχεις.
εἴτ' ἔστιν εἴτ' οὐκ ἔστι, μὴ βούλου μαθεῖν.
ὡς ὄντα τοῦτον καὶ παρόντ' ἀεὶ σέβου.
τίς ἐστιν, ὁ θεὸς οὐ θέλει σε μανθάνειν·
ἀσεβεῖς τὸν οὐ θέλοντα μανθάνειν θέλων.

Μεν. περὶ φίλου.

Χρυσὸς μὲν οἶδεν ἐξελέγχεσθαι πυρί,
ἡ δ' ἐν φίλοις εὔνοια καιρῷ κρίνεται.
καιρῷ τὸν εὐτυχοῦντα κολακεύων φίλος
καιροῦ φίλος πέφυκεν, οὐχὶ τοῦ φίλου.
ἀπόντι μᾶλλον εὐχαριστίαν ποίει·
τῷ γὰρ παρόντι γίνετ' εὐτονώτερον.
μυστήριόν σου μὴ κατείπῃς τῷ φίλῳ.
φρόνησιν ἀσκῶν ἄφροσιν μὴ χρῶ φίλοις.

77—81 cf. Comp. I 270—273, IV 17—20 || 77—80 = Stob. 2, 1, 5, a et b (Philem. fr. 118 a, b Kock) || 81 ~ Stob. 2, 1, 5 c (Philem. fr. 166, 1 Kock) || 82 = Philem. fr. 166, 2 Kock || 83—84 = Men. fr. 691 Kock | cf. Comp. I 165, III 59—60; Wachsmuth p. 136 || 83—86 ~ Maxim. 6, 24 (Anton. 130, p. 214) || 85—86 = Men. fr. 692 Kock || 87—88 = Men. fr. 693 Kock || 89 ~ Comp. I 45 || 90 = Men. fr. 694, 1 Kock (cf. Woelfflin 159—160)

73 *πάντως β* || 74 *ἀγρός, οἰκίαι, θεράποντες, ἀργυρώματα* Stob. et *β*, *τα* (sic) *τ' ἐν τῷ βίῳ λυσιτελοῦντα χρυσὸς ἀργυρώματα α* || 75 *δικασταί*] *βοηθοί* Mk. | *μάρτυρες* om. *α* || 76 *ἕξει α* | *τοὺς*] *καὶ* Hn. || 78 *πλεῖον γὰρ οὐδὲν*] *πόνον γὰρ οὐδὲν* Kock | *τοῦ ζητεῖν* Stob. et Ru, *τοῦ ζῆσαι* cett. || 79 *εἴτ' ἔστιν εἴτ'* Stob., *ἤ τ' ἔστιν ἤ τ'* codd. || 80 *τοῦτον*] *δ' αὐτὸν* Hn. | *δ' ὄντα* Wachsmuth || 81 *τίς*] *τί* Stob. | *οὐ θέλει σε* Stob.] *οὐ θέλεις α*, *οὐ θέλῃς σὺ β* || 82 om. Stob. | *θέλων β*, *θεόν α* || 83 inscr. *φίλων β* | *οἶδε δοκιμάζεσθαι* Max. || *ἐξελείχεσθαι α* || 84 *ἡ πρὸς φίλους δ' εὔνοια* Max. | *κρίνεται* Max. Ant., *γίγνεται* codd. || 85 *καιρῷ τὸν εὐτυχοῦντα* Grot., *καιρῷ εὐτυχοῦντα* codd. | *φίλος* Mk., *φίλον* codd. || 88 *γίνετ'* Hn., *γίνεται* codd. | *γίγνετ' εὐπορώτερον* Mk. || 89 *μήποτ' εἴπῃς* Comp. I | post 90 inscr. *περὶ δώρων* add. Hn.

Φιλ. *Ἅπαν διδόμενον δῶρον, ἂν καὶ μικρὸν ᾖ,*
μέγιστόν ἐστιν, ⟨ἂν⟩ μετ' εὐνοίας δοθῇ.
κρίσει δικαίᾳ καὶ δίδου καὶ λάμβανε,
ἐπεὶ βλαβήσῃ καὶ διδῶν καὶ λαμβάνων.
μὴ λέγ', ὅτι δώσεις, μὴ διδούς· ὁ γὰρ λέγων
καὶ τὴν ἀπ' ἄλλων ἐμποδίζεται δόσιν.
καλῶς ποιήσας ⟨κοὐ⟩ καλῶς ὀνειδίσας
ἔργον καθεῖλες πλούσιον πτωχῶν λόγῳ.
καυχώμενος τὸ δῶρον, ὃ δέδωκας φίλῳ,
ἔργῳ στρατηγὸς γέγονας, ἐν λόγῳ φονεύς.
ἂν γυμνὸν εὑρὼν πενιχρὸν ἐνδύσῃς ⟨ποτέ,
μᾶλλον ἀπέδυσας⟩ αὐτόν, ἂν ὀνειδίσῃς.
ἐὰν τροφὴν δοὺς τὸν λαβόντ' ὀνειδίσῃς,
ἀψινθίῳ κατέπασας Ἀττικὸν μέλι.

Μεν. *περὶ πονηρίας.*

Οὐ παντελῶς δεῖ τοῖς πονηροῖς ἐπιτρέπειν,
ἀλλ' ἀντιτάσσου, μὴ τἄνω κάτω γένητ'.
ὁ γὰρ ἀδίκως ⟨τι⟩ καθ' ἑτέρου ζητῶν κακὸν

91—92 ∼ Philem. fr. 168 Kock | cf. mon. 872 ‖ **93** = Philem. fr. 205, 1 Kock | cf. mon. 828 ‖ **95—96** ∼ Philem. fr. 164 Kock ‖ **97—100** ∼ Philem. fr. 140, 141 ‖ **97** ∼ Comp. I 227 ‖ **101—102** cf. Comp. I 225—226, III 35—36 (Philem. fr. 176 Kock) ‖ **103—104** = Comp. III 33—34 ‖ **104** ∼ Comp. I 228 ‖ **105—106** cf. Stob. 4, 2, 3 (Men. II fr. 7) ‖ **107—108** = Men. fr. 696 Kock ∼ Comp. IV 39—40

91 *ἐὰν δῶρον διδόμενον κἂν α* | *ἂν* Mk., *εἰ β* ‖ **92** *ἂν μετ' εὐνοίας δοθῇ* Hms., *μετ' εὐνοίας διδόμενον* codd., *ἂν μετ' εὐνοίας διδῷς* Mk. ‖ **94—95** om. *β* ‖ **94** *διδοὺς* Sn., *διδῶν* cod. ‖ **95** *μὴ λέγ' ὅτι* Mk., *μὴ λέγε τι α* | *μὴ διδούς. ὁ* Stu., *μὴ διδοῦσι α*, *οὐ δίδωσι* Mk., *οὐκ ὀνίνηται* Kock ‖ **96** *ἐμποδίζεται δόσιν* Grot., *ἐμπόδιζε τι δώσις α* ‖ **97** *ποιήσας*] *πονήσας* Grot. | ⟨*κ*⟩*οὐ* add. Jk. | *οὐ καλῶς* Grot., *καλῶς* codd., *καὶ κακῶς* Hms. ex Comp. I, *εἰ κακῶς* Mk. ‖ **98** *πτωχῶν* gen. explicat. | *πλούσιον πτωχῶν*] *πλούσιον πτωχῷ* Grot., *πλουσίου πτωχὸς* Hn. ‖ **100** *λόγῳ στρατηγὸς γέγονας, ὢν ἔργῳ* Dobr., *ἔργῳ γεγονὼς ἰατρὸς εἰ λόγῳ* Hms. | *φονεύς*] *κλοπεύς* Erbse ‖ **101—103** om. *β* ‖ **101** *ποτέ* add. Stu. ex Comp. I ‖ **102** *μᾶλλον ἀπέδυσας* add. Stu. ex Comp. III ‖ **103** *λαβόντ'* Comp. III, *φευγόντα* (sic) *α* ‖ **104** *κατέπαυσας α*, *ἔμιξας* Comp. I (K) ‖ **105** *ἀεὶ τοῖς πονηροῖς ἐπιτρέπει α* ‖ **106** *μήτ' ἄνω κάτω γένητ' β*, *μήτ' ἄνω γενῇ κάτω α*, *εἰ δὲ μή, τἄνω κάτω* Stob. | *μὴ ποιῇς τἄνω κάτω* Stu. ‖ **107** *τι* add. Hn. | *ὃ μὴ δικαίως κατὰ φίλων* Comp. IV

αὐτὸς προπάσχει τοῦ κακοῦ τὴν ἔκβασιν.
ὅταν πονηροῦ πράγματος κέρδος λάβῃς,
τοῦ δυστυχεῖν νόμιζε σ' ἀρραβῶν' ἔχειν.
Φιλ. Ὅταν ⟨δ'⟩ ἴδῃς πρὸς ὕψος ἠρμένον τινὰ
κακῶς τε πλούτῳ καὶ τύχῃ γαυρούμενον
ὀφρύν τε μείζω τῆς τύχης ἐπηρκότα,
τούτου ταχεῖαν νέμεσιν ⟨εὐθὺς προσδόκα.⟩

Μεν. περὶ δούλου.

Δούλῳ γενομένῳ, δοῦλε, δουλεύειν φοβοῦ.
ἀμνημονεῖ γὰρ ταῦρος ἀργήσας ζυγοῦ.
ἐλευθέρως δούλευε· δοῦλος οὐκ ἔσῃ.
ἐλεύθερος πᾶς ἑνὶ δεδούλωται, νόμῳ,
δυσὶν δὲ δοῦλος, καὶ νόμῳ καὶ δεσπότῃ.
Φιλ. Πονηρὸς ἂν ᾖ δοῦλος, εὑρήσει δίκην·
σὺ μὴ γενηθῇς τῆς δίκης προηγέτης.
εἰς χεῖρα δοῦλον δεσπότῃ μὴ συμβάλῃς.
κἂν δοῦλος ᾖ τις, σάρκα τὴν αὐτὴν ἔχει·
φύσει γὰρ οὐδεὶς δοῦλος ἐγενήθη ποτὲ
ἀπὸ τοῦ πάλαι πλάσαντος ἀνθρώπων γένος.
ἴσην δὲ πάντων διάθεσιν τοῦ σώματος

109–110 = Comp. I 155–156 || 111–114 ~ Stob. 3, 22, 5 (Eurip. fr. 1040 TGF²) ~ Comp. I 293–296 || 115–116 = Comp. I 108–109 ~ Men. fr. 698 Kock | cf. mon. 207 || 117–119 cf. Comp. I 265–266 || 120–121 = Philem. fr. 167 Kock || 122 = Philem. fr. 206 Kock || 123–129, 131 = Philem. fr. 95 Kock || 123–124 cf. Philem. fr. 22 Kock

109 ἐκ post ὅταν del. Schm. || 110 νόμιζε ἀρραβῶνα α || 111 ὅταν Comp. I et Stob. (codd.), ἐπὰν codd., ἐὰν Max. Ant. et Stob. (corp. Par.) | πρὸς ὕψος ἠρμένον τινά Comp. I, πονηρὸν ἐς ὕψος φερόμενον codd. | δ' add. Mk. || 112 κακῶς] λαμπρῷ Stob. | τύχῃ] γένει Stob. (codd.) || 113 τε] δὲ α || 114 ταχεῖαν Stob., τάχιον codd. et Max. Ant., ταχίστην Comp. I | εὐθὺς Stob., ἥξειν β, om. α || 115 δούλῳ γενομένῳ, δοῦλε Comp. I, δουλογενεῖ δούλῳ α, δουλογενεῖ δὲ δοῦλε β | δουλεύων φοβοῦ Kock || 117 ἐλευθέρως Grot., ἐλευθέρῳ codd. || 117 ante 116 collocavit Mor. || 118 δεδούλωται] δὲ δούλω τω (sic) α || 119 δυσὶν δὲ δοῦλος Hn., δύσιν τε δούλω α, δυσὶ δὲ δοῦλος β || 120 ἂν ᾖ Grot., ἂν ᾖ α, ἂν εἰ β || 121 σὺ δὲ μὴ Hn. || 122 χεῖρα β, χεῖρας α | δεσπότῃ Grot., δεσπότου codd. || 123 δοῦλος ᾖ τις Mk. et Dobr., δοῦλός ἐστιν β, δοῦλος ἐστὶν α | τὴν αὐτὴν σάρκα α || 124 τῇ φύσει α || 125–130 om. β || 125 ἀνθρώπων Duebner, τὸ ἀνθρώπινον α

ἐποίησεν οὗτος ὡς ἐλευθέρου γένους.
ἐλευθέρους ἐποίησε πάντας τῇ φύσει,
δοῦλον δὲ μετεποίησεν ἡ πλεονεξία.
†ἡ ἐξ ἀρχόντων, νόμος, φίλοι.†
ἡ δ' ⟨αὖ⟩ τύχη τὸ σῶμα κατεδουλώσατο.
⟨ἐλεύθερον⟩ {δὲ} τὸ γένος ὑπάρχει τῇ φύσει.

Μεν. περὶ γειτονίας.
Ἐὰν πονηροῦ γείτονος γείτων τύχῃς,
πάντως παθεῖν πονηρὸν ἢ μαθεῖν σε δεῖ.
ἐὰν ⟨ποτ'⟩ ἀγαθοῦ γείτονος γείτων τύχῃς,
ὡς προσδιδάσκεις ἀγαθὰ καὶ προσμανθάνεις.
Φιλ. Ὡς εὐφυὲς ζῷον ὁ κοχλίας, νὴ τὸν θεόν.
ὅταν πονηρῷ περιπέσῃ τῷ γείτονι,
τὸν οἶκον ἄρας εἰς ἕτερον τόπον† πορεύεται.
⟨καὶ⟩ τέρπεται δρόσοισιν· {νεμόμενος} ἀλλ' ὅταν ποτὲ
δοκῇ τις αὐτῷ παρενοχλεῖν τῶν γειτόνων,
ἀπέρχεθ' οὕτως περιφέρων τὴν οἰκίαν
νέμετ' ἀμέριμνος τοὺς κακοὺς φεύγων ἀεί.

Μεν. περὶ νόμου.
Λόγος φυλαχθεὶς οὐδέν ἐστιν ἢ νόμος,
ὁ μὴ φυλαχθεὶς καὶ νόμος καὶ δήμιος.

128–129 ~ Comp. I 100–101 || **133–136** = Comp. IV 43–46 ~ Men. fr. 553 Kock || **137–139, 143** ~ Philem. fr. 114 Kock || **137–143** cf. Anaxilas fr. 34 Kock || **144–145** = Comp. IV 33–34 ~ Men. fr. 700 Kock

127 *οὗτος ὡς ἐλευθέρου γένους* Jac., *ὄντως ὡς ἐλεύθερον γένος α* || **128** *ἐποίησε πάντας* Duebner, *οὖν ἅπαντας ἐποίησε α* | *ἅπαντας ἡ φύσις ποιεῖ* Comp. I || **129** *δούλους* Comp. I, *δὲ* Duebner, *τε α* || **130** *ἄρχουσα πάντων τῶν νόμων καὶ τῶν φίλων* Erbse || **131** *δ' αὖ β, δὲ α* || **132** *ἐλεύθερον* add. Jk. | *δὲ* ante *γένος* del. Jk. || **133** *τύχῃς* Mk., *ἔσῃ* codd. || **135** *ποτ' ἀγαθοῦ* Comp. IV, *ἀγαθοῦ* codd., *ἀγαθοῦ δὲ* Rg., *δικαίου* Hn. | *τύχῃς* Mk., *ἔσῃ* codd. || **136** *ἀγαθὰ* Grot., *τὰ ἀγαθὰ α, τ' ἀγαθὰ β* | *προμανθάνεις α* || **137** *κοχλιός α* | *ζῷον κοχλίας* Bentl., *εὐφυὴς ὁ κοχλίας* Rg. et Rigaltius || **139** *εἰς*] *ὡς* Kock | *τόπον* del. Rigaltius | *πορεύεται*] *φέρει* Erbse || **140–142** om. *β* || **140** *καὶ* add. Stu. | *νεμόμενος* ante *ἀλλ'* del. Stu. || **142** *ἀπέρχεθ'* Stu., *ἀπέρχεται α* || **143** *νέμετ'* Rl, *μέμεται α, νέμεται δ'* Grot., *νέμεταί τ'* Stu. || **144** *νόμος* Comp. IV, *λόγος* codd.

Νόμον φοβηθεὶς οὐ ταραχθήσει νόμῳ.
μὴ πάσχε πρῶτον τὸν νόμον καὶ μάνθανε·
πρὸ τοῦ παθεῖν σε τῷ φόβῳ προλαμβάνου.
Φιλ. Ὃ δεῖ παθεῖν σε μηδαμοῦ σκέψῃ φυγεῖν·
οὐ γὰρ δυνήσῃ διαφυγεῖν ὅ σε δεῖ παθεῖν·
⟨τὸ⟩ πεπρωμένον γὰρ οὐ μόνον ⟨πᾶσιν⟩ βροτοῖς
ἄφευκτόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς οὐρανὸν | ⟨ἔχουσι⟩

Μενάνδρου παραινέσεις περὶ τοῦ
τὸν πατέρα τιμᾶν καὶ τὴν μητέρα.

Ὁ λοιδορῶν ⟨τὸν⟩ πατέρα δυσφημεῖ λόγῳ
τὴν εἰς τὸ θεῖον ⟨δὲ⟩ μελετᾷ βλασφημίαν.
ὁ μὴ τρέφων τεκοῦσαν ἐκ τέχνης νέος
ἄκαρπός ἐστιν οὗτος ἀπὸ ῥίζης κλάδος.

περὶ γέλωτος.

Ὁ μὴ γέλωτος ἄξιος ⟨ὢν⟩ ἂν ᾖ γέλως,
αὐτὸς πέφυκε τοῦ γέλωτος κατάγελως.
{ε}ἂν ἀγνοῶν τι παρά τινος θέλῃς μαθεῖν,
τὸ τοῦ μαθητοῦ πρῶτα τὴν σιγὴν ἔχειν.
ἅπαντα μεταμέλειαν ἀνθρώποις φέρει,

146 = Men. fr. 858 Kock || 147—148 = Comp. I 143—144 = Comp. IV 31—32 ∼ Men. fr. 701 Kock || 149—150 ∼ Comp. I 95—96 || 149—152 ∼ Philem. fr. 115 Kock | cf. mon. 479, 813 || 153—154 ∼ Men. fr. 715 Kock || 155—156 ∼ Men. fr. 716 Kock || 157—158 ∼ Men. fr. 1098 Kock | cf. mon. 144 || 159—160 ∼ Men. fr. 1097 Kock || 161—163 = Men. fr. 1104, 1105, 1103 Kock

146 *οὐ ταραχθήσει* Mk., *οὐ πειραθήσει α, οὐ ταραχθήσῃ β* || 148 *σε*] *δὲ* Mk. | *μαθεῖν . . . προλάμβανε* Comp. I || 149 *ὅ*] *ἃ* Comp. I || 150 *δυνήσῃ*] *δύναι' ἂν* Mk. | *διαφυγεῖν* Mk. ex Comp. I, *φυγεῖν α, φεύγειν β* || 151 *τὸ* add. Rg. | *πᾶσι* add. Mor. et Hn. | *τοῖσιν βροτοῖς* Mk., *βροτοῖς ἀεὶ* Kock || 152 *τοῖς οὐρανόν / ἔχουσι* Mk. *τὸν οὐρανόν* codd., *κατ' οὐρανόν* Hn., *τῷ οὐρανῷ* Mor. || 153 *τὸν* add. Hn., *δυσφήμῳ* Bentl. || 154 *δὲ* add. Hn. | *ἐκμελετᾷ* Bentl., *προμελετᾷ* Dobr. || 156 *οὕτως α* || 157 *ὁ μὴ γέλωτος . . . γέλως* Mk. et Duebner, *ὁ γέλως ἂν μὴ ᾖ τοῦ γέλωτος ἄξιος α, ὁ μὴ γέλωτος ἄξιος ἂν ᾖ γέλως β, ἂν μὴ γέλωτος ἄξιος τύχῃ γέλως* Hn. || 158 *αὐτοῦ γέλωτος πέφυκεν κατάγελως β, πέφυκεν αὐτοῦ τοῦ γέλωτος κατάγελως* Mk. | *αὐτὸς* Sn. || 159 *ἂν* Mk., *ἐὰν* codd. || 160 *τὸ τοῦ*] *τὰ τοῦ* Mk. | *πρῶτα* Mk., *πρῶτον* codd. | *ἔχειν* Jk., *ἔχε α, ἔσχε β* || 161 *ἅπαντα . . . φέρει* Rg., *ἅπαντα ἀνθρώποισι μεταμελίαν φέρει α, ἅπαντ' ἐν ἀνθρώποις μεταμέλειαν φέρει* Mk.

μόνη σιωπὴ μεταμέλειαν οὐ φέρει.
μέλλων τι πράττειν μὴ προείπῃς μηδενί·
τὰ γάρ τισιν λεχθέντα καὶ μὴ γενόμενα
εἴωθε πλεῖστον ⟨καταγέλωτα προσφέρειν.⟩

Μεν. περὶ θανάτου.

Ὅταν εἰδέναι θέλῃς σεαυτὸν ὅστις εἶ,
ἔμβλεψον εἰς τὰ μνήμαθ', ὡς ὁδοιπορεῖς.
ἐνταῦθ' ἔνεστ' ὀστᾶ τε καὶ κούφη κόνις
ἀνδρῶν βασιλέων καὶ τυράννων καὶ σοφῶν
καὶ μέγα φρονούντων ἐπὶ γένει καὶ χρήμασιν
αὐτῶν τε δόξῃ κἀπὶ κάλλει σωμάτων.
κᾆτ' οὐδὲν αὐτοῖς τῶνδ' ἐπήρκεσεν χρόνος·
κοινὸν τὸν Ἅιδην ἔσχον οἱ πάντες βροτοί.
πρὸς ταῦθ' ὁρῶν γίνωσκε σαυτὸν ὅστις εἶ.
Φιλ. Εἴ ποτέ τις ἡμῶν εἰς τὸν ἀγρὸν ἐξιὼν
μνήματα παρέλθοι καὶ τάφους ἀνθρωπίνους,
τούτων ἕκαστος ἔλεγεν· „εἰς ὥρας ἐγὼ
πλεύσω, φυτεύσω, κτήσομαι ⟨πολλοὺς ἀγρούς⟩,
τὸν τοῖχον ἄρας πύργον ὑψηλὸν βαλῶ,
προσοικοδομήσω τὰ παρακείμεν' ἀγοράσων.“
λογιζόμενος ταῦτ' ἀπέθανεν μηδὲν τελῶν.

163—165 = Woelfflin, p. 124—126 || 166—174 = Men. fr. 538 Kock || 175—178 ∼ Philem. fr. 116 Kock

163 πράττειν] ποιεῖν Woelfflin || 164—165 om. β || 164 ῥηθέντα Woelfflin || 165 εἴωθε πλεῖστον Stu. ex Woelfflin, εἴωθεν πλείστων α | καταγέλωτα προσφέρειν add. Stu. ex Woelfflin || 166 θέλῃς σεαυτὸν Hn., θέλεις σεαυτὸν α, θέλῃς σαυτὸν β || 167 μνήμαθ' Stu., μνήματα α, μνήματ' β || 168 ἐνταῦθ' Grot., ἐνθ' αὐτ' α | ἔνεστ' ὀστᾶ τε Porson, ἔνεστιν ὀστέα β, ἔνεστιν ὄστεα α || 171 ἑαυτῶν α | κἀπὶ κάλλει Mk., καὶ κάλλει τῶν codd., τῷ τε κάλλει Grot. || 172 κᾆτ' Bth., καὶ codd., ἀλλ' Mk. | αὐτοῖς Mk., αὐτῶν codd. | χρόνος Bth., χρόνον codd., χρόνῳ Rg. || 174 ταῦτα α || 175 εἴποι τις ἂν Grot. | τὸν om. α || 176 παρέλθοι Hn., παρελθὼν codd. || post 176 Mk. versum excidisse suspicatur hac fere sententia „rerum humanarum fragilitatis admonitus dicet“ || 178 πολλοὺς ἀγρούς add. Stu. || 180—181 om. β || 180 παρακείμεν' Stu., παρακείμενα α || 181 λογιζόμενος ταῦτ' Stud. ταῦτα λογιζόμενος codd. | τελῶν Stu., ποιήσας α

Μεν. περὶ λόγου.

Λύπης ἰατρός ἐστιν ἀνθρώποις λόγος·
ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει κουφίσματα·
λέγουσι δ' αὐτὸν οἱ πάλαι σοφώτατοι
ἀστεῖον εἶναι φάρμακον ⟨λυπουμένῳ⟩.
†ἀλλ' ὅταν κἀγὼ παραλημφθῶ εἰς λύπας ποτέ†,
ὅταν δέ τις λόγοις με παραμυθήσεται,
λόγοις με πείσας ἔσβεσεν λύπην ἐμήν.

Φιλ. Ἆρ' ἔστι τοῖς νοσοῦσι χρήσιμος λόγος.
ὡς σπληνίον πρὸς ἕλκος οἰκείως τεθὲν
τὴν φλεγμονὴν ἔπαυσεν, οὕτω καὶ λόγος
εὔκαιρος εἰς τὰ σπλάγχνα κολληθεὶς φίλων
εὐψυχίαν παρέσχε τῷ λυπουμένῳ.
ψυχῆς πόνος γὰρ ὑπὸ λόγου κουφίζεται.

Μεν. περὶ λύπης.

Ἄνθρωπε, μὴ στέναζε, μὴ λυποῦ μάτην.
μηδέποτε λύπη τεῖρε σὴν ψυχὴν κακῶς
καταμεμφόμενος ⟨τὰ τῆς τύχης⟩, φάσκων τάδε·
„ἀπώλεσα πάνθ' †ὅσον ἐκεκτήμην βίον†,

182 = mon. 452 || **182—183** ~ Men. II fr. 782 || **182—185** ~ Men. fr. 559 Kock | cf. mon. 46, 445, 587; Eurip. fr. 1079 TGF² || **188** cf. mon. 437 || **189—193** = Philem. fr. 112, 113 Kock || **189—191** = Stob. II 4, 3 || **194** = Philem. fr. 207 Kock | cf. mon. 454 || **195. 199, 200** = Men. fr. 598 Kock

182 *λύπης . . . λόγος β, πάρεστιν ὁ λόγος· ἰατρὸς ἀνθρώπῳ νοσοῦντι α, ἰατρός ἐστιν ὁ λόγος ἀνθρώποις νόσων* Men. II fr. 782 || **183** *κουφίσματα* schol. BT, *ἰάματα* codd., *θελκτήρια* schol. Aesch. Prom. 378 || **184** *σοφώτατα* Herw. || **185** *λυπουμένῳ* add. Stu. || **186—188** om. *β* || **186** *κἀγὼ δ' ὅταν παραληφθῶ* Stu. | *ἀλλ' ὅταν ἐγὼ λύπαις τισι περιπέσω ποτέ* Erbse || **187** *ὅταν*] *ὁπότε* Erbse | *τις λόγοις με παραμυθήσεται* Stu., *τίς με παραμυθήσεται λόγοις* Q || **188** *ἔσβεσεν* Stu., *ἔσβεσε α* || **189** *ἆρ' ἔστι . . . λόγος* Stob., *πάρεστιν ὁ λόγος τοῖς νοσοῦσι χρήσιμος* codd. || **190** *ὡς σπληνίον*] *προληνοῦν ὡς α* | *τιθὲν* P || **192** *εὔκαιρος* Rg., *εὐκαίρως* codd. || **193** *εὐψυχίαν β, εὔψιαν* (sic) *α* || **194** *πόνος γὰρ* Rg., *γὰρ πόνος* codd. || **195** inscr. *περὶ λύπης* Jk., *περὶ λογισμῶν* codd. || **196—198** om. *β* || **196—197** *μηδέποτε . . . φάσκων τάδε* Stu., *μηδὲ λύπη ποτὲ τὴν σὴν ψυχήν* | *ἀκλεῶς καταμεμφόμενος φάσκων τάδ' α* || **198** *πάνθ' ὅσον* Stu., *πάντ' ὅσον α* | *ἐκεκτήμην* Stu., *κεκτήμην α* | *ἀπώλεσα πάντα βίον ἐκεκτήμην ὅσον* Erbse

χρήματα, γυναῖκα καὶ τέκνων πολλῶν σποράν."
ἅ σοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο.
ἄνθρωπος ὢν μηδέποτε τὴν ἀλυπίαν
αἰτοῦ παρὰ θεῶν, ἀλλὰ ⟨τὴν⟩ μακροθυμίαν.
ὅταν δ' ἄλυπος διὰ τέλους εἶναι θέλῃς,
ἢ δεῖ θεόν σ' εἶναί τιν' ἢ τάχα δὴ νεκρόν.
παρηγόρει δὲ τὰ κακὰ δι' ἑτέρων κακῶν.
Φιλ. Ὅταν ξενισθῇς ἐν πόλει πρὸς τῶν φίλων
ἐν ταῖς περισσαῖς καὶ πυκναῖς ὁμιλίαις,
ἐὰν μεγίστην ὁ φίλος ἣν λέγῃ πόλιν,
σὺ τὴν ἑαυτοῦ μηδὲ συγκρίνῃς ποτέ·
ἐχθροὺς ποιοῦσι τοὺς φίλους αἱ συγκρίσεις.

201–204 ~ Comp. I 282–285 || 201–205 ~ Men. fr. 549 Kock || 205 ~ Philem. fr. 234 Kock || 206–210 ~ Philem. fr. 109 Kock

200 ἅ σοι τύχη κέχρηκε Rg., ἃ κέχρηκε σοι ἡ τύχη α, ἃ σοι κεχώρικε τύχη β | ταῦτ' ἀφείλετο β, ταῦτα καὶ ἀφείλετο α, ταῦτ' ἀφέλετο Mor. || 201–204 om. Ri || 202 αἴτει Nck., θεῶν Hn., θεοῦ codd. | τὴν add. Dobr. ex Comp. I || 203 ὅταν δ' Bentl., ὅταν γὰρ codd. || 204 ἢ δεῖ θεόν σ' εἶναι Mk., ἢ γὰρ θεόν σε δεῖ εἶναι α, ἢ δεῖ θεόν σε εἶναι Ru, ἢ θεὸν εἶναί σε δεῖ ἢ νεκρὸν Comp. I, δὴ Ru, δὲ α || 205 τὰ om. α, παρηγοροῦσι τὰ Kock (Philem.) || 206 ξενισθεὶς α | τῶν φίλων Kock, τὸν φίλον codd., τοῦ φίλου Mk. || 208 ἣν Grot., τὴν ἑαυτοῦ α, om. β | λέγῃ Mk., λέγει codd. || 209 ἑαυτοῦ . . . ποτέ Stu., ἑαυτοῦ πατρίδα μὴ συγκρίνῃς ποτὲ α, ἑαυτοῦ πατρίδα μὴ συγκρίνῃς β, σεαυτοῦ πατρίδα μὴ σύγκριν' ἐπεὶ Bentl.

III

MENANDRI ET PHILISTIONIS DISTICHA PARISINA

Μεν. †Γυναῖχ᾽ ὁ διδάσκων γράμματα καλῶς
ἀσπίδι φοβερᾷ προσπορίζει φάρμακον.†
Φιλ. Ἐὰν γυνὴ γυναικὶ κατ᾽ ἰδίαν λαλῇ,
μεγάλων κακῶν θησαυρὸς ἐξορύσσεται.
Μεν. Καλὴν γυναῖκ᾽ ἐὰν ἴδῃς, μὴ θαυμάσῃς·
τὸ γὰρ πολὺ κάλλος καὶ ψόγων πολλῶν γέμει.
Φιλ. Πιθανὴν γυναῖκα ⟨δ᾽⟩ ὁ τρόπος εὔμορφον ποιεῖ,
πολὺ ⟨γὰρ⟩ διαφέρει σεμνότης εὐμορφίας.
Μεν. Γνώμην κακίστην ⟨τῇ⟩ γυναικὶ μὴ λέγε·
γνώμῃ γὰρ ἰδίᾳ τὸ κακὸν ἡδέως ποιεῖ.
Φιλ. Γνώμην πονηρὰν τῇ γυναικὶ μὴ δίδου·
ἐλαφρὸν γένος γάρ ἐστι καὶ λίαν κακόν.
Μεν. Μὴ κλαῖε τοὺς θανόντας· οὐ γὰρ ὠφελεῖ
τὰ δάκρυ᾽ ἀναισθήτῳ γεγονότι καὶ νεκρῷ.

1—2 ~ Men. fr. 702 Kock | cf. Comp. I 209—210; mon. 364 || 3—4 = Comp. I 215—216 ~ Philem. fr. 169 Kock || 5—6 ~ Men. fr. 703 Kock | 7—8 = Comp. I 207—208 ~ Philem. fr. 170 Kock || 9—10 ~ Men. fr. 704 Kock ~ Comp. I 217—218 || 11 cf. Comp. I 205 || 11—12 = Philem. fr. 171 Kock || 13—14 = Men. fr. 705 Kock

1—2 cf. Sn. ad Comp. I 209—210 || 2 ⟨δὲ⟩ φοβερᾷ Mk., πονηρᾷ Hn. | προσπορίζει Mk., προπορίζει α, προσποτίζει Hn. || 3 λαλῇ Comp. I, ὁμιλεῖ codd. || 4 μεγάλων] μέγας Kock || 5 γυναῖκ᾽ ἐὰν Ru et Mk., γυναῖκα ἐὰν α || 7 πιθανὴν Comp. I, σαπρὰν codd., δ᾽ add. Mk. || 8 γὰρ add. Grot. ex Comp. I || 9 κακίστην Hn., ἀρίστην codd., πονηρὰν Dobr., τῇ Ru, om. α | μεγίστην τῷ φιλοῦντι Comp. I || 12 γένος γάρ ἐστι Rg., γάρ ἐστι τὸ γένος codd., τὸ γένος γάρ ἐστι Mk. || 13 τοὺς θανόντας Hn., τὸν θανόντα codd. || 14 γεγονότι καὶ νεκρῷ Rg., ὄντι καὶ νεκρῷ γεγονότι codd.

Φιλ. Ὅταν τάφον †στεφανοῖς† κόσμῳ ποικίλῳ,
τὸ ζῆν τὸ σαυτοῦ †στεφάνοις παρηγορεῖ.
Μεν. Τί τῷ θανόντι δῶρα λαμπρὰ προσφέρεις,
ἃ μετ' ὀδύνης εἴασε κοὐκ ἐχρήσατο;
Φιλ. Ζῶν γὰρ σεαυτῷ στέφανον ἀσκοῦ καὶ μύρα·
χρήσῃ γὰρ αὐτοῖς αἰσθόμενος μεθ' ἡδονῆς.
Μεν. Κἂν μυρίων γῆς κυριεύσῃς πήχεων,
θανὼν γενήσῃ τάχα τριῶν ἢ τεσσάρων.
Φιλ. Κἂν μέχρι νεφέων τὴν ὀφρὺν ἀνασπάσῃς,
ὁ θάνατος αὐτὴν πᾶσαν ἑλκύσει κάτω.
Μεν. Πράττων καλῶς μέμνησο τῆς δυσπραξίας·
ὡς γὰρ τὸ πράττειν καὶ τὸ δυσπράττειν σκόπει.
Φιλ. Μὴ λέγε φυγὼν ⟨τὸν⟩ θάνατον ὅτι φεύξει πάλιν.
ὡς γὰρ πέφευγας, προσδόκα καὶ μὴ φυγεῖν.
Μεν. Εἰ γάμος† ἦν ὁ σῴζων† τὴν ἄλλου νόσον,
νοσοῦντα σῴζων αὐτὸς ἀποθνήσκει νοσῶν.

15–16 ~ Philem. fr. 172 Kock | cf. Comp. I 77–78 || 17–18 = Men. fr. 706 Kock ~ Comp. I 73–74 || 19–20 ~ Philem. fr. 173 Kock | cf. Men. II fr. 239 || 21–22 ~ Men. fr. 1099 Kock ~ Comp. II 57–58 ~ Comp. I 221–222 || 23–24 = Comp. I 219–220 = Comp. II 55–56 (Philem. fr. 174 Kock) || 25–26 ~ Comp. I 147–148 ~ Men. fr. 707 Kock || 27–28 ~ Philem. fr. 175 Kock | 29–30 ~ Men. fr. 709 Kock

15 *ὅταν τάφον α, ὅταν τινὰ τάφον* Ru, *μάτην τάφον στεφάνοισι κοσμεῖς ποικίλοις* Dobr., *ὅταν τάφον κοσμῇς στεφάνοισι ποικίλοις* Erbse || 16 *στεφάνοις*] *στέμμασι* Hn., *παρηγορεῖς* Kock | *τὸν ζῶντα σαυτὸν τοῖς στεφάνοις παρηγόρει* Dobr. || 18 *εἴασε* Mk., *ἔασεν* codd., *ἃ μεθ' ἡδονῆς ἀφῆκε* Comp. I || 19 *ζῶν γὰρ . . . μύρα* Rg., *ζῶν γὰρ ἀσκοῦ σαυτῷ στεφάνους* (*στεφάνων* Ru) *καὶ μύρα α, στεφάνους σεαυτῷ ζῶν παράσχου καὶ μύρα* Jac. || 20 *αἰσθόμενος μεθ' ἡδονῆς* Hn., *μεθ' ἡδονῆς αἰσθόμενος* codd. || 21 *κυριεύσῃς πηχέων* Stu., *πηχῶν κυριεύσῃς* codd., *κύριος πηχῶν ἔσῃ* Comp. I et II || 22 *γενήσει* Mk. | *τάχα μόλις πηχῶν τριῶν* Comp. I || 23 *νεφέων* Rg., *νεφῶν* codd. || 24 *πᾶσαν*] *αὖθις* Herw. || 26 *καὶ τὸ δυσπράττειν σκόπει* Hn., *οὕτω καὶ σκόπει* codd., *καὶ τὸ μὴ πράσσειν σκόπει* Comp. I, *ὡς γὰρ τὸ πράττειν εὖ, τὸ κακῶς πάσχειν σκόπει* Dobr. || 27 *μὴ λέγε . . . πάλιν* Jac., *μὴ λέγε ἐκφυγὼν θάνατον ὅτι φεύξομαι πάλιν* codd. | *φυγὼν θάνατον μὴ λέγ' ὅτι φεύξομαι πάλιν* Hn. || 29 *εἰ ἀθάνατος ἦν ὁ σώσας ἄλλον ἐκ νόσου* Hn., *ἰατρὸς ἦν οὐκ οἶδε τὴν δ' ἄλλου νόσον* Stu. || 30 *νοσοῦντα* Dobr., *νόσον* codd. | *σώσας νόσου πῶς αὐτὸς ἀποθάνοι νοσῶν* Hn.

Φιλ. †Ἐπὰν ἐγγὺς θάνατος ἔλθῃ, οὐδεὶς ἑαυτῷ ὃ θέλει βουλεύεται.†
θνήσκει ὁ θνήσκων κατ' ἰδίαν εἱμαρμένην.
Μεν. Ἐὰν τροφὴν δοὺς τὸν λαβόντ' ὀνειδίσῃς,
ἀψινθίῳ κατέπασας Ἀττικὸν μέλι.
Φιλ. Ἐὰν ὁρῶν πένητα γυμνὸν †ἐνδύσῃς†,
μᾶλλον ἀπέδυσας αὐτόν, ἂν ὀνειδίσῃς.
Μεν. Ἐὰν ἐκ μεταβολῆς ἐπὶ κρεῖττον γένῃ,
ὅτ' εὐτυχεῖς, μέμνησο τῆς προτέρας τύχης.
Φιλ. Μὴ λέγε τίς ἦσθα πρότερον, ἀλλὰ νῦν τίς εἶ.
πρὸς τὴν παροῦσαν πάντοθ' ἁρμόζου τύχην.
Μεν. Ὅταν τι μέλλῃς τὸν πέλας κατηγορεῖν,
αὐτὸς τὰ σαυτοῦ πρῶτ' ἐπισκέπτου κακά.
Φιλ. Ἀνὴρ γυναικὸς λαμβάνων συμβουλίαν
πεσεῖν δεδοικὼς βούλεται πάλιν πεσεῖν.
Μεν. Μηδέποτε πειρῶ στρεβλὸν ὀρθῶσαι κλάδον.
ἐκεῖ νένευκεν οὗ φύσις βιάζεται.
Φιλ. Ὁ γῆρας αἰτῶν παρὰ θεῶν ἁμαρτάνει·
τὸ γὰρ πολὺ γῆρας ἐσχάτων πόνων γέμει.

31—32 = Philem. fr. 129 Kock | cf. Eurip. Alc. 671 sq. || 33—34 = Comp. II 103—104 (Men. fr. 708 Kock) || 35—36 = Philem. fr. 176 Kock | cf. Comp. II 101—102 et Comp. I 225—226 || 37—38 ~ Men. fr. 712 Kock || 38—40 ~ Comp. I 258—260 || 39—40 = Philem. fr. 186, 187 Kock || 41—42 ~ Men. fr. 710 Kock || 43—44 = Comp. I 261—262 = Philem. fr. 177 Kock | cf. mon. 486 || 45—46 ~ Men. fr. 711 Kock || 46 = Comp. I 214 | cf. Pap. II 4 || 47—48 = Philem. fr. 178 Kock

31 *ὅταν ἔλθῃ θάνατος, βούλεται γ' οὐδεὶς θανεῖν* Rg., *ἐπὰν γὰρ ἡμῖν ἐγγὺς ὁ θάνατος μόλῃ* | *οὐδεὶς ἑαυτῷ τόδ' ὃ θέλει βουλεύεται* Hms. || 32 *⟨δ'⟩ ὁ* Rg. || 33 *λαβόντ'* Ru, *λαβόντα* α || 34 *κατέπασας*] *ἔμιξας* Comp. I || 36 *μᾶλλον*] *πάλιν* Hms. || 37 *ἐὰν ποτ' ἐκ* Stu. | *ἐκ μεταβολῆς ἐπὰν ἐπὶ τὸ* Mk. || 38 *ὅταν εὐτυχῇς* Mk. || 39 *τίς ἦσθα πρότερον* Mk., *πρότερον τίς ἧς* codd. || 40 *ἁρμόζου* Rg., *ὁρμάζου* codd. || 41 *μέλλῃς* Mk., *μέλλεις* codd. || 42 *πρῶτ'* Mk., *πρῶτον* codd. || 44 *πάντως πεσεῖν* Mk. || 46 *ἐκεῖ νένευκεν* Comp. I, *οὐκ ἦν ἐνέγκειν* codd. | *οὗ φύσις* Jac., *ὅπου φύσις* codd., *ὅπου ἡ φύσις* Comp. I || 48 *πόνων* Nck.[1], *πολλῶν* codd., *κακῶν* Nck.[2]

Μεν. *Μάτην ⟨ἄρ'⟩ οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν,*
γῆρας ψέγοντες καὶ μακρὸν χρόνον βίου.
Φιλ. *Γέρων γενόμενος μὴ φρόνει νεώτερα,*
μηδ' εἰς ὄνειδος ἕλκε τὴν σεμνὴν πολιάν.
Μεν. *Ὅταν γέρων γέροντι γνώμην μεταδιδοῖ,*
θησαυρὸς ἐπὶ θησαυρὸν ἐκπορίζεται.
Φιλ. *Οὐχ ἡ πόλις σου τὸ γένος εὐγενὲς ποιεῖ,*
σὺ δ' εὐγενίζεις τὴν πόλιν πράσσων καλῶς.
Μεν. *{ε} Ἂν καλὸν ἔχῃ τις σῶμα καὶ ψυχὴν κακήν,*
καλὴν ἔχει ναῦν καὶ κυβερνήτην κακόν.
Φιλ. *Χρυσὸς μὲν †διελέγχεται πυρί†,*
αἱ τῶν φίλων γνῶμαι χρόνῳ γινώσκονται.
Φιλ. *Σαίνει κύων τὸν δόντα, κἂν ἅπαξ λάβῃ·*
ἄνθρωπος ἀδικεῖ καὶ λαβὼν καὶ μὴ λαβών.

49–50 = Men. fr. 713 Kock = Eurip. Alc. 669–670 ‖ **51–52** = Philem. fr. 179 Kock | cf. Comp. I 236 (mon. 168) ‖ **53–54** ~ Men. fr. 714 Kock ‖ **55–56** = Philem. fr. 180 Kock ‖ **57–58** = Men. fr. 1100 Kock ‖ **59–60** cf. Comp. II 83–84

49 *ἄρ'* add. Mk. ex Eurip. Alc. | *τοῦ* ante *θανεῖν* del. Hn. ex Eurip. Alc. ‖ **50** *καὶ μακρὸν χρόνον βίου* Eurip. Alc., *καὶ πολύχρονον βίον* codd. ‖ **52** *ἕλκε τὴν*] *ἑλκύσῃς* Kock | *πολιάν*] *κόμην* Kock, *τρίχα* Mk. ‖ **53** *μεταδιδοῖ* Stephani Thesauri editio Parisina III, *διδοῖ* codd. | *συμβουλὴν διδοῖ* Hms. ‖ **54** *ἐκπορίζεται* Mk., *ἐμπορίζεται πρᾶγμα* codd. ‖ **55** *εὐγενὲς ποιεῖ* Rg., *εὐγενῆ* codd. ‖ **57** *ἂν* Grot., *ἐὰν* codd. | *ψυχὴν κακήν* Rg., *κακὴν τὴν ψυχήν* α, *κακὴν ψυχήν* Ru ‖ **58** *ἔχει . . . κακόν* Rg., *ἔχεις* (*ἔχῃς* Ru) *ναῦν καὶ κακὸν κυβερνήτην* α ‖ **59–60** *χρυσὸς θέλει μὲν ἐξελέγχεσθαι πυρί* | *αἱ τῶν φίλων γνῶμαι δὲ κρίνονται χρόνῳ* Erbse ‖ **60** *δὲ* post *αἱ* del. Schm. ‖ **62** *ἀδικεῖ* Stu., *δ' ἀδικεῖ* Q

IV

ΓΝΩΜΑΙ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΙΣΤΙΩΝΟΣ

Μεν. Πολλῶν ὁ καιρὸς γίνεται παραίτιος·
ἂν γὰρ μέγιστα κομπάσῃς φρονῶν μέγα,
οὐκ οἶδας ὡς ⟨τὰς⟩ μεταβολὰς πολλὰς ἔχει·
ὃ νῦν δίδωσιν, οὐ δίδωσιν αὔριον.
χρόνος γὰρ οὐκ ἔσθ' αὐτὸς ἀνθρώποις ἀεί.
τὸν οὖν παρόντα καιρὸν ἂν ἅπαξ ἀφῇς,
οὐκ ἔστιν αὐτὸν προσλαβεῖν πάλιν ταχύ.
Φιλ. Ἐπάν σ' ὁ καιρὸς ἐμβάλῃ πολλοῖς κακοῖς,
μὴ †ἐκκακίσῃς† πάντα εὐθύμως φέρειν·
πάλιν γὰρ ὄψει τῶν κακῶν περιτροπήν.
ἀεὶ γὰρ ὁ χρόνος ὡς τροχὸς κυλίεται.
⟨ὁ⟩ καιρὸς ὁ τυχὼν ἐστιν ἀνθρώποις ἀεί,
πᾶσιν γὰρ οὐ πέφυκεν ἀνθρώποις ἴσος.
κέρδη γὰρ ἄλλοις χῄδονὰς θηρεύεται,
ἄλλοις δὲ λύπας προσπορίζει καὶ βλάβας.

1 ~ mon. 630 || 3 cf. mon. 745; Stob. 1, 7, 2 (Men. II fr. 348); Eurip. fr. 549 TGF² || 10 ~ Comp. I 257 || 11 cf. Soph. fr. 787, 2 TGF² (Plut. cons. ad Apoll. 5, 103 F)

1 *γίνεται διδάσκαλος* mon. 630 || 3 *ὡς τὰς μεταβολὰς πολλὰς* Mk., *ὡς πολλὰς μεταβολὰς* R, *ὡς τοι μεταβολὰς πολλὰς* Stu. || 5 *οὐκ ἔσθ' αὐτὸς* Mk., *οὗτος ἐστιν* R || 6 *ἂν ἅπαξ ἀφῇς* Mk., *ἀπάν* (sic) *ἀφεῖς* R || 7 *προσλαβεῖν πάλιν* Boiss., *πάλιν προσλαβεῖν* R || 8 *σ'* Boiss., *σε* R || 9 *οὐ μὴ 'κκακήσῃς, πάντα δυσθύμως φέρων* Mk., *μὴ δυσχεράνῃς πάντα γ' εὐθύμως φέρειν* Erbse || 10 *τῆς τύχης μετατροπήν* Comp. I || 11 *ὁ χρόνος ὡς τροχὸς* Mk. *ὡς τροχὸς ὁ χρόνος* R || 12 *ὁ* add. Stu. ex Stob. 4, 41, 49, 2, *καιρὸς ⟨μὲν⟩* (vel *⟨γὰρ⟩*) Boiss. || 13 *ἴσος* Boiss. *ἴσως* R || 14 *χῄδονὰς θηρεύεται* Mk., *καὶ ἡδονὰς ἐρεύεται* R, *χαρίζεται* Stu.

⟨Φιλ.⟩ Μίαν πρόνοιαν τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω
θεὸν νόμιζε καὶ σέβου παντὶ σθένει·
ὡς ὄντα τοῦτον καὶ παρόντ' ἀεὶ σέβου.
καὶ μήτ' ἐρώτα μήτε μανθάνειν θέλε·
οὐ γὰρ θέλω σε μανθάνειν, τί δὴ θεός.
Μεν. Λόγος κατάγει ⟨μὲν⟩ Ταρτάρου κατώτερον,
λόγος δὲ αὖθις εἰς †ὕψος† ψυχὴν ἄγει.
Μεν. Ὁ πονηρὰ ποιῶν εὐθέως οὐκ αἴσθεται·
τότ' οἶδεν ὃ πεποίηκεν, ὅτε κολάζεται.
Φιλ. Ὁ δυσσεβῶν τι καὶ δοκῶν λαθεῖν θεόν,
κολάζεθ' οὗτος ὑπὸ συνειδότος θεοῦ.
Μεν. Ὁ μὴ κολασθεὶς τῷ νόμῳ πράξας κακῶς,
αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ τῷ φόβῳ κολάζεται.
Φιλ. Εὐσχημονεῖν φρόντιζε, μὴ τῷ σχήματι
τὸ σῶμα κοσμῶν, ἀλλὰ τῷ φρονήματι.
Μεν. Μὴ πάσχε πρῶτον τὸν νόμον καὶ μάνθανε·
πρὸ τοῦ παθεῖν σε τῷ φόβῳ προλαμβάνου.
Φιλ. Λόγος φυλαχθεὶς οὐδέν ἐστιν ἢ νόμος,
ὁ μὴ φυλαχθεὶς καὶ νόμος καὶ δήμιος.
Μεν. Πόντου, γυναικός, καύματος, θηρός, πυρὸς
χειρότερός ἐστιν ὁ προδότης τῶν† φίλων.

16—20 = Comp. I 269—273 (cum adnotatione) | cf. Comp. II 77—81; mon. 723 || **23** = Comp. I 136 || **25—26** = Comp. I 137—138 | cf. Comp. I 122 || **27—28** = Comp. I 139—140 || **29—30** cf. Comp. I 132—133; Stob. 4, 23. 3 (Antiph. fr. 264 Kock) || **31—32** = Comp. I 143—144 = Comp. II 147—148 || **33—34** = Comp. II 144—145 || **35—36** ~ Comp. I 274–275

16 *καὶ τῶν*] *τε καὶ* Mk. || **17** *σθένει* Comp. I, *σθένη* R || **18** *σέβου*] *χρόνοις* Comp. I || **19** *μήτ' ἐρώτα* Comp. I, *μὴ ἐρώτα* R | *μήτε μανθάνειν* Comp. I, *μηδὲ μανθάνειν* R || **20** *θέλω σε* Boiss. ex Comp. I, *θέλωσαι* R, *θέλει σε* Stu., *τί δεὶ θέος* (sic) R || **21** *μὲν* add. Sn., *κατάγει . . . κατώτερον* Stu., *κατάγη . . . κατότερον* R || **22** *λόγος δ' ἐς ὕψος αὖθι τὴν* Sn. || **23** *αἴσθεται* Mk. *ἔσθεται* R, *ἤσθετο* Boiss. || **24** *ὅτε* Boiss., *ὅτ' ἂν* R || **25** *θεόν* Mk., *θεῷ* R || **26** *κολάζεθ' οὗτος* Boiss., *κολάζεται οὗτος* R || **28** *ὑφ' ἑαυτοῦ τῷ φόβῳ* Comp. I, *ἀφ' ἑαυτοῦ τῷ νόμῳ* R || **29** *τῷ* Boiss., *τὸ* R || **31** *μὴ πάσχε πρῶτον* Comp. II, *νίκα σιωπῶν* R et Comp. I || **32** *πρὸ τοῦ . . . προλαμβάνου* Comp. II, *πρὸ τοῦ μαθεῖν τῷ νόμῳ προλαμβάνεις* R (cf. Comp. I 144 cum adnotatione) || **35** *καύματος* Mk., *κρίματα* R, *χρυμάτων* Boiss., *πυρός, θηρός* Comp. I || **36** *προδότης ὢν τῶν* Boiss., *ὃς προδότης ᾖ* Mk., *τῶν*] *ἰδίων* Sn.

Φιλ. Ἂν μὴ †δυνάμενος ἔθελον† δὲ βλάψῃς φίλον,
καὶ μὴ δυνάμενος καὶ θέλων πείσῃ κακά.
Μεν. Ὁ μὴ δικαίως κατὰ φίλων ζητῶν κακὸν
αὐτὸς προπάσχει τοῦ κακοῦ τὴν ἔκβασιν.
Φιλ. Ἄνθρωπος ὢν μηδέποτε καθ' ἑτέρου κακὸν
ἀδίκως φρονήσῃς· ἡ Δίκη γὰρ πάνθ' ὁρᾷ.
Μεν. Ἐὰν πονηροῦ γείτονος γείτων τύχῃς,
πάντως παθεῖν πονηρὸν ἢ μαθεῖν σε δεῖ.
Φιλ. Ἐάν ποτ' ἀγαθοῦ γείτονος γείτων τύχῃς,
ὡς προσδιδάσκεις ἀγαθὰ καὶ προσμανθάνεις.
Μεν. Αὐτὸς ἀδικεῖσθαι μᾶλλον ἢ ἀδικεῖν θέλε·
μέμψῃ γὰρ ἄλλους, οὐχὶ μεμφθήσῃ δὲ σύ.
Φιλ. Δίκην φυλάσσου, κἂν δικαίως ἐγκαλῇ·
μετέρχεται τὸ δίκαιον ἐς πλεονεξίαν.
Μεν. Ἐὰν πένης ᾖς, εἶ δίκαιος κἀγαθός·
εἰ μὴ γὰρ ἦς δίκαιος, οὐκ ἂν ἦς πένης.
Φιλ. Πενία καθ' αὑτήν ἐστιν ἰσχυρὰ νόσος·
ἔρωτα προσλαβοῦσα δύο νόσους νοσεῖ.

39—40 ~ Comp. II 107—108 || 42 cf. mon. 225 cum adnotatione: Comp. I 126 || 43—46 = Comp. II 133—136 || 52 cf. mon. 62; Comp. I 288 || 53—54 = Comp. I 276—277 || 53 cf. Stob. 4, 32, 28 (Diphil. fr. 105, 3 Kock)

37 *ἐὰν δυνάμενος μηδ' ἐθέλων βλάψῃς φίλον* Stu. | *ἔθελον δὲ βλάψῃς*] *πάνυ θέλῃς βλάψαι* Sn. || 38 *κακόν* Mk. || 37—38 *ἂν μὴ δυνάμενος τὸν φίλον βλάπτειν θέλῃς* | *καὶ μὴ δυνάμενος ὡς θέλων πείσῃ κακά* Erbse || 39 *ὁ γὰρ ἀδίκως τι καθ' ἑτέρου ζητῶν κακόν* Comp. II || 40 *προπάσχει* Comp. II, *πάσχῃ* R || 42 *φρονήσῃς . . . πάνθ'* Stu., *φρονίσῃς . . . πάντα* R || 43 *τύχῃς* Mk., *ἔσῃ* R || 45 *ἀγαθοῦ γείτονος γείτων* Stu., *ἀγαθοῦ γείτονος ἂν ποτε γείτων* R | *τύχῃς* Mk., *ἔσει* R || 46 *ὡς . . . προσμανθάνεις* Comp. II, *ὡς προσδιδάσκει ἀγαθὸν προλάμβανε* R || 47 *ἀδικεῖν* Stu., *ἀδικὴν* R || 50 *μετέρχεται* Boiss., *μετέρχετε γὰρ* R || 51 *εἶ δίκαιος* Boiss. *δίκαιος εἶ* R || 52 *εἰ μὴ γὰρ ἦς δίκαιος* Jk. *εἰμι δίκαιος ἢ γὰρ* R || 53 *καθ' αὑτήν* Mk., *καθ' ἑαυτήν* R || 54 *νοσεῖ* Boiss., *νοσῇ* R, *ποιεῖ* Stu., *νοσεῖς* Mk.

APPENDIX

1. e codice *Σ*

Ἀργὸν †οὐ δεῖ ζῆν οὐδὲ μίαν ἡμέραν.
Лѣнивоу нѣсть льзѣ жити сладцѣ

Ἀνδρῶν δικαίων ἐστὶ σωτὴρ† ὁ θεός.
Моужемъ правдивыи ѥсть б҃ъ сп҃съ ⁖

†Ἀρετὴ (μεγάλη) ἐστὶ συνδιατρίβειν μετὰ φίλων.†
Нравъ великъ имѣти дроужитисѧ съ дроугы.

Ἀνὴρ σιγηρὸς ὕστερον ἐπαρεῖ ἔριν.
Моужь молчаливъ послѣди въздвизаѥт гнѣвъ ⁖

Βεβαιοτάτην φιλίαν ἔχε πρὸς τοὺς γονεῖς.
Твердоу любовь имѣи къ родившимъ тобе ⁖

†Βλέπεις ἀεὶ μὲν εἰς τὸ λαβεῖν, εἰς τὸ δοῦναι δὲ οὐ θέλεις.†
На взѧтие всегда възираеши. А подати не хо́щеши ⁖

†Βρώσεως† περισσῆς (παρακαίρου) μηδὲ μικρὸν λάμβανε.
Не ꙗжь брашна лоукава. Да не скверна́въ наречешисѧ ⁖

Δῆλον ὅτι φοβοῦνται τοὺς κακοὺς καὶ οἱ ἄρχοντες.†

1. 1—4, 6—8, = Jagić, SBWA 1892 || 5 = Brunck², Nr. 97 | cf. mon. 113, 526

1. 1 *ἀργὸν πρέπει ζῆν* Sn. || 6 vel *λαβεῖν, δοῦναι οὐ θέλεις* Jagić ||

Δύ' ἡμέραι γυναικός εἰσιν ἥδισται·
ὅταν γαμῇ τις κἀκφέρῃ τεθνηκυῖαν.
Ἐσθλοῦ †ἀνδρός ἐστι φέρειν, ἃ δίδωσι θεός.
Ἐλπὶς γὰρ ἡ βόσκουσα τοὺς πολλοὺς βροτῶν.
Ἕκαστος ἡμῶν καὶ ποιεῖ τεὶθισμένα.
†Ἐλεεῖν δεῖ τὸν ἀδικούμενον.†
Ἐν γῇ πένεσθαι κρεῖττον ἢ πλουτοῦντα πλεῖν.
Ἡδὺ† γὰρ ἡ παρ' ἀνδρὸς† δικαίου χάρις.
Ἡδύ γ' ἐν ἀδελφοῖς ἐστιν ὁμονοίας ἔρως.

Θησαυρός ἐστι πᾶσιν ἡ μήτηρ τέκνοις.

Имѣнїє ѥсть дѣтємъ м҃ти ⁘

Θησαυρός ἐστι φίλον ἀγαθὸν εὑρηκέναι.
†Ἱερὸς οὗν ἐστιν, ὅστις ἀεὶ λέγει πρὸς θεόν.†
†Ἴσθι† γυναικῶν τοὺς τρόπους· μιμοῦ δὲ μή.
Ἱκέτας σέβου, κἂν† ὑπερβάλλῃς τύχῃ.
Κακῷ† ἀνδρὶ οὐ προσήκει χρήματα.
Καλὸς γυναικὸς κόσμος ἔστ', ἂν νοῦν ἔχῃ.
†Καὶ γὰρ τὰ ῥόδα ἐν ἀκάνθαις φύεται.†
Λέγειν πολλοὶ μὲν δύνανται, μανθάνειν δ' οὐ πάντες.†

Вѣщати оумѣють мнози. А разоумѣти нє вси ⁘

†Λεπτὸν ἱερὸν ἀρκεῖ θεῷ, εἰ δίκαιόν ἐστι.†
Μηδέποτε μηδένα κατάκρινε.

9—10 = Stob. 4,22,35 (Hipponax fr. 68 Masson; Diehl, Anthol. Lyr., fasc. 3, fr. choliamb. adesp. 1) | cf. floril. papyr. Berol. 9772, Berl. Klassikertexte V 2, p. 130 || 11, 13—14, 16, 18—24, 26—28 = Jagić, SBWA 1892 || 12 = Stob. 4, 46, 14 (Soph. fr. 862 TGF²) | cf. mon. 51, 254 || 14 cf. mon. 251 || 15 = Stob. 4, 17, 15 (Antiph. fr. 101 Kock; mon. Mk. 664) || 17 = Men. II fr. 610 ~ Stob. 4, 27, 1 || 19 cf. mon. 810 || 22 cf. mon. 358 || 24 cf. mon. 393 || 25 = Sternbach, Wien. Stud. 9, 187, Nr. 22 | cf. mon. 403 || 26 cf. mon. 94

11 *ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρα τοῦ θεοῦ φέρειν* Sn. || 17 *ὡς ἡδύ γ' ἐν ἀδελφοῖσιν ὁμονοίας ἔρως* Stob. (A), *ἐν ἀδελφοῖς ἐστιν* Stob. (SML), *ἡδύ γ' ἐν ἀδελφοῖς ἐστιν* Porson || 26 *λέγειν δύνανται πάντες, οὐ μαθεῖν δ' ὅμως* Sn. || 27 *θεῷ δίκαιον ὄν* Sn.

Θεοῦ σοφώτατον †δῶρον ἀνθρώποις τέχνη.

Б҃га премоудраго даръ ѥ҇с чл҃вкомъ хытрость ⁘

Μόνος ἔστ' ἀπαρηγόρητον ἀνθρώποις ἔρως.
†Μηδὲν τῇ διαβολῇ ὅμοιον θέλε ποιεῖν.†
Μέγιστον ἀγαθόν ἐστι μετὰ νοῦ χρηστότης.

Νόμῳ δὲ πείθου, ἄνομον† μηδὲν ποίει.

Закона послоушаи. И безаконны не твори николиже ⁘

†Νέμει ὁ θεὸς ἑκάστῳ, ὅπως θέλει.†
Οὐδὲν κατὰ λόγον γίγνεθ' ὧν ποιεῖ τύχη.
Ὁ μέγιστον ἀγαπῶν δι' ἐλάχιστ' ὀργίζεται.
Ὁ χρόνος ἁπάσης ἐστὶν ὀργῆς φάρμακον.
Ὅσος τὸ κατέχειν ἐστὶ τὴν ὀργὴν πόνος.
Πατρῷ' ἔχειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

Πάντων γὰρ οὖν κρεῖττον τὸ νοῦν ἔχειν πέλει.

На все оубо лѣпо ѥсть быти моудроу ⁘

Πᾶς ὁ πόνος ἡδύς, †ὅταν ᾖ μετὰ δόξης.

Всака болѣзнь сладъка ѥсть ѥгда ѥсть съ славою ⁘

Ῥᾴθυμος νοῦς οὐδέποτε† ἀλλάσσεται.
Ῥοπαῖς τὰ πάντα μεταβολαῖς τ' ἀλλάσσεται.

29, 32—34, 40—43 = Jagić, SBWA 1892 || 29 cf. mon. 334 30 = Stob. 4, 20, 41 (Men. II fr. 569) || 31 cf. Stob. 3, 42, 4 (Men. II fr. 539) || 32 = Stob. 3, 37, 8 (Men. II fr. 535) || 33 cf. mon. 527 35 = Stob. 1, 7, 5 (Men. II fr. 464) || 36 = Pap. VI 10 = Men. II fr. 599, 2 ∼ Stob. 4, 25, 18 (2) || 37 = Stob. 1, 8, 10 (Critias, fr. 2 TGF²) || 38 = Stob. 3, 20, 19 (Men. II fr. 517) ∼ Stob. 3, 20, 4 (2) (Philem. fr. 185 Kock) || 39 = Stob. 4, 22, 57 (1) (Men. II fr. 577, 1) = vs. 277 in collectione Arabica || 40 cf. mon. 866 || 42 cf. mon. 33, 395 || 43 cf. Comp. I 30

29 *τέχνη* Schm., *ἡ τέχνη* Jagić | *μαθήματ' ἀνδρὶ πανσόφου δῶρον θεοῦ* Sn. || 31 *μηδὲν δ' ὅμοιον διαβολῇ ποιεῖν θέλε* Sn. || 32 *μέγα ἀγαθόν ἐστιν ἡ σὺν νῷ φιλία* Jagić || 33 *⟨κ⟩ἄνομον* Sn. || 35 *οὐδὲν κατὰ τὴν γνώμην γίγνεται ὃ γίγνεται τύχῃ* Jagić || 40 *πέλει* Sn., *ἐστι* Jagić || 43 *πάντα ὁ θεὸς μόνος μεταβάλλει* Jagić, corr. Sn. ex Comp. I, 30.

Συγκέχυκε νῦν τὴν πίστιν ὁ καθ' ἡμᾶς βίος.
Τὸ συνεχὲς ἔργου παντὸς εὑρίσκει τέλος.
†Τῷ μὴ θέλοντι οὐκ ἔστιν ἐχθρὸς οὐδείς.†
Τοὺς εὐτυχοῦντας δεῖ† ἐπαρκεῖν τοῖς φίλοις.
Τοῖς εὐτυχοῦσι πάντα πίπτει† εὐκόλως.
Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει.
†Ὕβρις μεγάλη τοῖς ἐλευθέροις λόγοι βαρεῖς.†
†Ὑπὲρ βίαν μελέτα τὴν ἀνδρείαν.†
†Ὑπερηφανὲς ἔργον ἐστὶν τὸ μὴ παιδοποιεῖσθαι.†
Χαλινὸν ἔχε τῇ γλώσσῃ, †μὴ† εὐκόπως λαλῇ.
Χρεὼν γάρ εἰσι καὶ πανουργίαι ποτέ.
Ἀνὴρ δὲ μακρὰν †βιῶν μᾶλλον φρονεῖ.
Моужь много живыи паче смысланть ⁖

Ψόγου κράτει καὶ μηδὲν† ἄκαιρον ποίει.
Хоулоу воздержи ничтоже безъ лѣпоты не гли ⁖

Ψευδομένῳ† φίλῳ μὴ †πίστευε μηδαμῶς.
Лживоу дроугоу не вѣроуи николиже ⁖

Ὡς ἡδὺ τῷ φύσαντι τῶν τέκνων λόγοι.
Ὡς μακάριον φρόνησις ἐν χρηστῷ τρόπῳ.
Ὡς ἡδὺ τὴν θάλατταν ἀπὸ τῆς γῆς ὁρᾶν.
†Ὡς οὗτος ὁ βίος πλήρης ἐστὶ πλάνης καὶ λύπης πάσης.†

44 = Stob. 3, 28, 7 (Men. II fr. 523) || 45 = Stob. 3, 29, 12 (Anaxandrides fr. 63 Kock) || 46—48. 50—58, 61—63 = Jagić, SBWA 1892 || 48 cf. mon. 862 || 49 = Stob. 3, 9, 9 (Men. II fr. 498) | cf. mon. 767 || 52 cf. mon. 787 || 53 cf. mon. 318; cod. Laur. 57, 50, vs. 13 (append. 12, 13) || 59 = Pap. III 8 = Stob. 3, 37, 9 (Diphil. fr. 114 Kock) || 60 = Stob. 4, 17, 8 (Archippus fr. 43 Kook) || 61 cf. mon. 677

50 *μεγάλη*] *δὲ* Sn. || 55 *χρόνον βιώσας — ⏑ μᾶλλον σωφρονεῖ* Sn. || 57 *ψευδεῖ φίλῳ δὲ μὴ* Sn. || 58 *τῶν τέκνων λόγοι* Sn., *οἱ λόγοι τέκνων* Jagić

Ὡς χαλεπόν ἐστι τῆς φρονούσης ἐπιτυχεῖν.
Гѣдно ѥсть зѣло (моудроу) женоу поꙗти ·:·

†Ὡς ἡδὺ τὴν χάριν λαβεῖν ἐν καιρῷ.†
Ὡς ἡδὺ συνέσει χρηστότης κεκραμένη.

2. e codice H

†Εὔλογος χαλκὸς ἀλλ' ἄνους πλήρης πᾶσα.†
†Θέλε κρατεῖν ἀγαθὰ καὶ μισεῖν μίση.†
Ἴπτει τὸ μῖσος τὸν †μισοῦντα† καὶ θλίβει.
Ἱροὺς τιμήσας ἐσθλὸν †ἄκουε λόγον.
†Ἴσθι† ταπεινὸν ὠφελεῖσθαι καὶ μένειν.
Μή σ' †ἀπατήσῃ τοῦ κόλακος ὁ μῦθος.
Ξένιζε τοῖς πένησι τυγχάνων ξένος.
Ξένος δ' ὑπάρξας τοῖς ξενισταῖς ἐμπεσεῖς.
Ξύμπας βρότειος σπευδέτω Θεῷ μένειν.
Πλάνην δίωκε †μακρὰν ὡς φέρεις ἵνα.
Πλοῦτον βίᾳ μὲν μὴ θέλε· πλουτεῖν δ' εὐνόμως.
Ῥήσεις προφητῶν ἔξεχε, πλὴν καὶ ποίει.
Ῥᾶνον πένητας ⟨ταῖς⟩ ἀγαθαῖς εὐποιΐα⟨ι⟩ς.

1. 62 cf. mon. 150 || 63 cf. mon. 9, 872 || 64 = Stob. 3, 37, 2 (Men. II fr. 531)

1. 62 τῆς φρονούσης ἐπιτυχεῖν Sn., τὴν φρονοῦσαν γαμεῖν Jagić || 63 ὡς ἡδὺ τὴν χάριν ⏑ — × καιρίως / λαβεῖν Sn. || 64 ὡς ἡδὺ νοῦς τῷ χρησίμῳ συγκεκραμένος Jagić

2. 2 post mon. 345 || 7 cf. cod. Laur. 57, 50, 19 (append. 12, 19); Vit. p. 102, 14 (append. 13, 37); mon. 554

2. 1 εὔλογος ὁ χαλκός, ἀλλ' ἀνοίας κατάπλεως Erbse || 2 θέλοις κρατεῖν ἀγαθῶν τε καὶ μισεῖν κακά Erbse || 6 ὁ μῦθος Sn., οἱ μῦθοι || 8 ἐμπεσεῖ Th. || 10 πλάνην μακρὰν δίωκε, κἂν φέρῃς μικράν Erbse || 11 βίᾳ My., βίου cod. || 13 add. Erbse | ἀγαθαῖς Sn., ἀγαθοῖς cod.

Τοῖς ἀγαθὰ πράσσουσιν ἀγαθῶς δώσει Θεός.
Ὕβριν δίωξον καὶ †μίσησον† τοὺς φθλους.
Ὑσσῷ †μίσησον† τὸ κρατεῖν δίκαια δέ.
Ὑπὲρ λίθου χείριστος ἀνὴρ πυρνίας.
†Ὑπὲρ μέλιτός ἐστ' ἐσθλὸς γλυκύτατος.†
Φῶς τοῖς βροτοῖσι τυγχάνει τὸ τεκνίον.
Φίλους †ἀγάπα σχεῖν †ἐσθλοὺς ἢ χρήματα.
Φωτὶ προσεύχου ἣν θέλῃς ὀρθῶς κρίνειν.
Φύλασσε σαυτόν. πτῶμα δ' ἄλλου μὴ γέλα.
Χρυσοῦ στερηθεὶς αὖθις εὑρήσεις ἴσως,
καιροῦ ῥοπὴν δὲ ζημιωθεὶς οὐκέτι.
Χαρᾶς ἀμείνων οὔποθ' ὁ πλοῦτος ⟨πέλει⟩.
Χαίρειν χάριν δεῖ τῶν φίλων καὶ ἐν λύπαις.
Χρὴ μηδέν' ὀλβίζειν, πρὶν ἵκοιτ' εἰς τέλος.
Χάριν ἀγάπα ποιεῖν σὺ καὶ κέρδους τύχης.
†Χρῆμα τιμαλφὲς μάνθανε γράμμα πέλειν.†
Ψοίθης ἀνὴρ ὡς φαίνεται φαῦλος† τὸν λόγον.
†Ὠδῖνα χαρὰν ἦρξε καὶ δὴ θλίβους.†
Ὡς †ἀγέραστός ἐστιν ἀνθρώποις Ἅιδης.
Γλώσσης φειδωλῆς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος θησαυρός.

2. 14 cf. mon. 212; Comp. I 159 || 20 cf. cod. Laur. 57. 50, 2 (append. 12, 2); mon. 471, 810 || 22 = cod. Laur. 57. 50, 26 (append. 12, 26) || 27 cf. mon. 498 || 33 hunc versum codex continet in fine litterae *Γ* | cf. Hesiodi 'opera et dies' 719

2. 14 *ἀγαθὰ . . . ἀγαθῶς* Sn., *ἀγαθῶς . . . ἀγαθὰ* cod. || 17 *πυρνίας*] *πυρπαλάμης* Erbse || 19 „*τεκνίον*“ Christum significare constat || 20 *μᾶλλον ἢ τὰ χρήματα* Erbse || 21 *προσεύχου ἣν θέλῃς* My., *προσεύσηκεν ζητῆς* cod. || 25 *ἀμείνων* Erbse, *ἄμεινον* cod. | *οὔποθ' ὁ* Sternbach, *οὔπαρο* cod. | ⟨*πέλει*⟩ Sternbach || 26 *χαίρειν . . . φίλων καὶ* Sternbach, *χάρσισι φίλων δεῖ φίλων καὶ* cod. | *ἐν λύπαις* Jk., *σὺν λύπαις* cod., *συλλυπεῖν* Sternbach | choliambus non correxi || 28 *ποιεῖν σὺ* Sn., *σὺ ποιεῖν* cod. | *καὶ ὡς* vel *κἂν* Erbse | *τύχοις* Erbse || 29 *χρῆμα* Sternbach, *χεῖμα* cod. || 30 *ψευδὴς ἀνὴρ ὡς κήδεται φαύλων λόγων* Erbse || 32 *ὧς ἐστ' ἀγέραστος τοῖς βροτοῖς ᾅδης θεός* Erbse || 33 Hesiodi opera et dies 719 *γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισι ἄριστος* | *φειδωλῆς* . . . . .

3. e codice R

Ζήτει, κράτιστε, δόξαν ἢ κῦδος φέρει.
Ζήτει σεαυτῷ σύμμαχον.
Ζήτει φιλεῖν μέν, ἀλλὰ παντὶ φιλτάτην
ζωὴν ἐφεύρῃς ταῦτα πράττων, ὦ φίλος.
Ἰδὼν πονηροὺς ἄνδρας εὐθέως φύγε,
ἰδὼν δὲ χρηστοὺς εὐμενῶς ἔρχου φίλος.
Καλὸν βίον πόθησον ἢ κακοὺς τρόπους.
καλοὺς πόθησον, τοὺς κακοὺς λίπε τρόπους.
Καὶ γὰρ καλὸς μὲν προξενήσει σοι κλέος,
κακὸς δὲ μᾶλλον ὕβριν ἢ δόξαν φέρει.
Κόλαζε θυμὸν καὶ τὰ σαρκὸς μὴ φίλει·
καλὸν κολάζειν σάρκα, μηδαμῇ ψυχήν.
Μόνη πέφυκε πίστις ἐργάτις πόνων.
Μόνος μόνῳ σπούδαζε τῷ Θεῷ πρέπειν.
Μορφοῦσι κάλλος οἱ καλοὶ ψυχῆς τρόποι.

4. e codice F

Ἀνὴρ στόμαργος εἰς κακῶν πίπτει βάθος.
Ὦ τοῖς, ἃ κατέλιπον, ποθοῦσιν ⟨αὖ⟩ πάλιν,
ὦ τοῖς ἐρῶσιν οἷς ψυχὴ παθαίνεται.
Ὡς οὐδέν ἐστιν ἡδονῶν ψυχῇ φίλον,
ὡς πραγμάτων στέρησις, ὡς τῶν κτημάτων.

5. e codice U

Ἔρωτα †κλαυθμὸς ποὺ ἢ χορὸς μεθυόντων.
Πέπτωκεν εὐμαρεῖ †κοιμᾶτας† δίκη.

3. 1 cf. mon. 270

3. 3–4 *ζήτει φιλεῖν ἔνακμα πάντα· φιλτάτην / ζωὴν ἐφεύρῃς ταῦτα πράττων, ὦ φίλε* Sternbach || 5 *εὐθέως φύγε* Sternbach, *ἤθεος φεῦγε* cod. || 12 choliambus; non correxi || 15 *οἱ καλοὶ ψυχῆς* Sternbach, *ἡ ψυχῆς καλλοὶ*

4. 1 *κακῶν* Sternbach, *κακὸν* cod. || 2 add. Sn. | ⟨*ἀνά*⟩*παλιν* Erbse || 3 *οἷς*] *ἡ* Erbse

5. 2 ante mon. 771

6. e codice K

Ἕκαστος ἡμῶν χαλιναγωγὸν ἔχει δαίμονα.
Πατέρα σέβου, τὴν δὲ θρεψαμένην στέργε.

7. e codice B

Θεοῦ ἄξιόν σε ποιήσει τὸ μηδὲν ἀνάξιον αὐτοῦ πράττειν.

8. e codice Vat

Φίλοι φιλοῦσι καὶ ⟨τὰ⟩ τοῖς φίλοις φίλα,
μάτην δὲ φαυλίζουσιν ἐχθροὶ τοὺς φίλους.
Χρυσοῦ λαλοῦντος πᾶς ἀπρακτὴς τῷ λόγῳ.
Ὡς ἄνθος ἀγροῦ πᾶσα γήινος φύσις.

9. e codice Ven

Ἡνίκα χαίρει⟨ς⟩ κατηφὴς ἔσο μᾶλλον.
Μὴ κατακρίνῃς ἀνεξέταστος ἄνδρα.

10. e codice Jos

Βίου τὸ κέρδος ἐκβιοῦν καθ' ἡμέραν.

11. e codicibus Ven et Jos

Ὅταν εὐπλοῇς, μάλιστα μέμνησο ζάλης.

6. 2 cf. mon. 674

6. 2 τὸν πατέρα τίμα τήν τε θρεψαμένην σέβου Erbse

7. cf. mon. 347

8. 3 hunc versum habet etiam Γ_t | cf. Apostol. 2, 18, 38

8. 1 add. Sn. || 2 φαυλίζουσιν Sn., φαυλήζουσιν cod. || 3 ἄπρακτος Erbse | ἅπας ἄπρακτος λόγος Γ_t, πᾶς ἀπρακτείτω λόγος Apostol. 2, 18, 38

9. 1 ἔσο Th., ἔσω cod. || 2 ἀνεξέταστον ἄνδρα μὴ κατακρίνετε Erbse

10 = cod. Laur. 57, 50, 7 (append. 12, 7)

11 = cod. Laur. 57, 50, 20 (append. 12, 20) | cf. mon. 581

12. e codice Laur. 57, 50

(Piccolos, Anthologie Grecque p. 227; vss. 6–29 traduntur et apud Greg. Naz. Carm. 1, 2, 30, Patrol. Gr. Vol. XXXVII, p. 908)

Ὑπὲρ σεαυτὸν τοὺς πέλας καλῶς θέλε.
Φίλους ἔχειν σπούδαζε ἢ πλοῦτον πολύν.
Χρυσοῦ γὰρ αὐτοὶ εὐκλεέστεροι, λέγω.
Ψεῦδος †μίσησον†, τὴν δ' ἀλήθειαν λέγε.
Ὦ παῖ, φύλαξον τὰ προγραφέντα πάντα ⟨σοι⟩.
Ἀρχὴν ἁπάντων καὶ τέλος ποιοῦ Θεόν.
Βίου τὸ κέρδος ἐκβιοῦν καθ' ἡμέραν.
Γίγνωσκε πάντων τῶν καλῶν τὰ πράγματα.
Δεινὸν πένεσθαι, χεῖρον δ' εὐπορεῖν κακῶς.
Εὐεργετῶν νόμιζε μιμεῖσθαι Θεόν.
Ζήτει Θεοῦ σοι χρηστότητα χρηστὸς ὤν.
Ἡ σὰρξ κρατείσθω καὶ δαμαζέσθω καλῶς.
Θυμὸν χαλίνου, μὴ φρενῶν ἔξω πέσῃς.
Ἴστη μὲν ὄμμα, γλῶττα δὲ στάθμην ἔχοι.
Κλεὶς ὠσὶ κείσθω, μηδὲ πορνεύοι γέλως.
Λύχνος βίου σοι παντὸς ἡγείσθω λόγος.
Μή σοι τὸ εἶναι τῷ δοκεῖν ὑπορρέοι.
Νόει δὲ πάντα, πρᾶσσε{ιν} δ' ἃ πράσσειν θέλεις.
Ξένον σεαυτὸν ἴσθι καὶ τίμα ξένους.
Ὅταν εὐπλοῇς, μάλιστα μέμνησο ζάλης.

12. 1 cf. mon. 791, 807 || **2** cf. cod. H 20 (append. 2, 20) || **4** cf. mon. 505, 846 || **6** cf. mon. 63. 667 || **7** = cod. Jos (append. 10) | cf. mon. 120 || **12** cf. mon. 851 || **13** cf. mon. 339, 348, 355; Vit. p. 102, 1 (append. 13, 20) || **19** cf. cod. H 7–8 (append. 2, 7–8); mon. 553, 554; Vit. p. 102, 14 (append. 13, 37) || **20** versus e codicibus Ven et Jos sumptus | cf. mon. 581

12. 2 *πλοῦτον πολύν* Erbse, *πολὺν πλοῦτον* cod. || **5** add. Erbse || **8** *γίνωσκε πάντα* Greg. Naz. | *πράγματα* Erbse, *δράγματα* cod. || **11** *σοι* Greg. Naz., *συ* cod. || **14** *ἴστη . . . γλῶττα . . . ἔχοι* Erbse *ἔσθι . . . γλᾶτταν . . . ἔχε* cod. || **16** *βίου σοι παντὸς* Jk., *βιοῦσι πάντως* cod. || **18** *πρᾶσσε* Erbse, *πράσσειν* cod. || **20** *εὐπλοῇς, μάλιστα* append. 11, *εὐπλοεῖς τότε* cod.

Πάντ' εὐχαρίστως δεῖ δέχεσθαι τὰκ Θεοῦ.
Ῥάβδος δικαίου πλεῖον ἢ τιμὴ κακοῦ.
Σοφῶν θύρας ἔκτριβε, πλουσίων δὲ μή.
Τὸ μικρὸν οὐ μικρόν, ὅταν ἐκφαίνῃ μέγα.
Ὕβριν χαλίνου καὶ μέγας ἔσῃ σοφός.
Φύλασσε σαυτόν, πτῶμα δ' ἄλλου μὴ γέλα.
Χάρις φθονεῖσθαι, τὸ φθονεῖν δ' αἶσχος φέρει.
Ψυχῇ θύοιτο μᾶλλον ἢ τὸ πᾶν Θεῷ.
Ὅστις φυλάξει ταῦτα, καὶ σωθήσεται.

13. e vita Aesopi
(Perry, Aesopica, vol. 1, p. 101, 28sqq.)

Ἄκουσον τῶν ἐμῶν λόγων, τέκνον, καὶ φύλαξον ἐν τῇ καρδίᾳ σου, κἂν μέχρι τοῦ νῦν οὐ δικαίας μοι χάριτας ἀνταπέδωκας.

Πάντες γάρ ἐσμεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί,
αὐτοὶ δ' ἁμαρτάνοντες οὐ γινώσκομεν.
Ἄνθρωπος ὢν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης,
αἱ ταύτης γὰρ δόσεις οὐκ εἰσὶν ἔμμονοι.
†Πρὸ πάντων σέβου τὸ θεῖον, βασιλέα δὲ τίμα.†
Ἄνθρωπον ὄντα δεῖ φρονεῖν τ'{ὰ} ἀνθρώπινα.

12. 24 cf. mon. 872 || 25 cf. mon. 795 || 26 = cod. H 22 (append. 2, 22)

12. 21 *δεῖ δέχεσθαι τὰκ Θεοῦ* Jk., *ἐκ Θεοῦ δέχεσθαι χρή* cod. || 24 *ἐκφέρῃ* Greg. Naz. || 27 *χάρις* Sn., *χάριειν* (sic!) cod. || 28 *ψυχῇ ... Θεῷ* Erbse, *ψυχῇ θύειν τῷ Θεῷ μᾶλλον ἢ εὐχῆς τρόπῳ* cod. || 29 *ὅστις* Erbse, *ὦ τίς* cod.

13. 1–2 ~ mon. 57–58 || 3 = mon. 10 || 5 cf. mon. 321, 723 || 6 = mon. 1

13. 1 *γάρ* SPR, *δέ* ML, om. WB | *ἐσμεν*] *εἰσι* R | *εἰς τό*] *τοῦ* W || 2 *δ' ἀεὶ ἁμαρτάνοντες* R | *οὐ* (*οὐχὶ* L) *γινώσκομεν* (-*ωμεν* S) MLWSBP, *καλὸν ἴδιον οὐκ ἐπίστανται* R || 3 *μεμνημένος* R || 4 om. SBP | *γὰρ* om. R | *ἔμμονοι*] *βέβαιοι* R | *εἰσὶν γὰρ αὐτῆς αἱ δόσεις οὐκ ἔμμονοι* Sn. || 5 *πάντων δὲ* SBP | *τὸν βασιλέα* SBPW | *δὲ* om. SBPR || 6 *ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπινα φρόνει* codd. praeter R | *δὲ* post *ἄνθρωπος* S

Ἄγει [γὰρ] τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην.

Ἄδικον τὸ λυπεῖν τοὺς φίλους ἑκουσίως, τὰ δὲ συμβαίνοντα ἀνδρὶ γενναίως δεῖ φέρειν.

Τοῖς ἐχθροῖς σου δεινὸν ἑαυτὸν κατασκεύαζε, ἵνα μὴ κατα- 10
φρονήσωσί σου, τοῖς δὲ φίλοις πρᾶον καὶ μεταδοτικόν, ἵνα εὐνοικώτεροί σοι γίνωνται.

Τοὺς ἐχθρούς σου εὔχου ἀρρωστεῖν καὶ πένεσθαι, ἵνα ἀδυ- 11
νατῶσι βλάπτειν σε, τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὐτυχεῖν θέλε.

Τῇ συγκοίτῳ σου χρηστὰ ὁμίλει, ὅπως ἄλλου ἀνδρὸς μὴ 12
ζητήσῃ πεῖραν λαβεῖν.

Κοῦφον γάρ ἐστι ⟨πᾶν⟩ [τὸ] γυναικεῖον γένος, καὶ κολα- 13
κευόμενον ἐλάττω φρονεῖ κακά.

Πάντα δεινὸν ἄνδρα φεῦγε, ἐπιστάμενος ἰσχυρότερον αὐτοῦ 14
ἀνταγωνιστὴν μὴ εἶναι.

Ἀνὴρ πονηρὸς δυστυχεῖ, κἂν εὐτυχῇ. 15

13. 7 = mon. 16 || **8** = mon. 11 || **9** cf. mon. 15 | **11** cf. mon. 716 || **13** cf. Eurip. Iph. Taur. 1298 (unde *γένος* pro *γάμον* Hartung in Eurip. fr. 111 TGF²) || **14** cf. mon. 195 || **15** = mon. 21

13. 7—9 om. R || **7** *γὰρ* om. S || **8** *δὲ* post *ἄδικον* S | *τοῖς φίλοις* S | *τοὺς φίλους ἑκουσίως* mon., *ἑκουσίως τοὺς φίλους* codd. || **9** *συμβαίνοντα*] *συμφέροντα* M | *ἀνδρὶ γενναίως δεῖ* (*δὲ* L) *φέρειν*] *πάντα γενναίως φέρε* SBP || **10** *χρὴ* post *σου* R | *ἑαυτὸν*] *ἑαυτοῖς* L, *σεαυτὸν* WS | *κατασκευάζων* P, *παρασκεύαζε* W, *παρασκευάζειν* R | *καταφρονήσουσι* WL | *σου σε* BL | *σου* post *φίλοις* SB | *μεταδοτικὸν* om. R | *σοι* Reiske, *σου* codd. | *γίνονται* RS, *γένονται* LB || **11** om. R | *τοῦ* ante *βλάπτειν* SBP | *δὲ* om. SBP | *σου* post *φίλους* SBP | *εὐτυχεῖν κατὰ πάντα* S || **12** *συγκοίτῳ*] *γυναικὶ* B | *πάντοτε* post *σου* S | *ἄλλου*] *ἑτέρου* SBP (*μὴ ἑτέρου* S) | *μὴ ζητήσει* RBP, om. S | *λάβει* S || **13** *ἐστι* om. RL | *πᾶν* add. Sn. ex Eurip. Phoen. 356 | *γυναικεῖον*] *τῶν γυναικῶν* R | *γένος*] *μέρος* BPL | *καὶ* om. SBP | *κακά*] *καὶ κακὰ* M, *καὶ κακία* L, *ἐλαττοφρονεῖ κακά* BP | *ἐλαττοφρονεῖ, ἐπιστυπτόμενον δὲ κακὰ συμβουλεύεται* S | *κακὰ φρονεῖ* R || **14—15** om. R || **14** *πάντα*] *πᾶν* ML | *πάντα . . . φεῦγε*] *ἄνδρα δεινὸν πάντοτε φεῦγε* S | *ἐπιστάμενος . . . εἶναι* om. SBP | *αὐτοῦ ἰσχυρότερον* ML || **15** *ἀνὴρ γὰρ* SBP | *πονηρὸς καὶ τὸ εἴδει δεινὸς* S | *κἂν εὐτυχῇ δυστυχεῖ* SBP

16 Ὀξυτέραν τοῦ λέγειν κτῆσαι τὴν ἀκοήν, τῆς δὲ γλώττης σου ἐγκρατὴς γίνου.

17 Ἐν οἴνῳ μὴ βαττολόγει σοφίαν ἐπιδεικνύμενος· ἀκαίρως γὰρ κατασοφιζόμενος καταγελασθήσῃ.

18 Τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε· φθονῶν γὰρ ἑαυτὸν βλάψεις.

19 Τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ ἐν ἀφθονίᾳ, ἵνα μὴ μόνον ὡς κύριον, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην ἐντρέπωνται.

20 Θυμοῦ κράτει· ἀεὶ γὰρ ὁ θυμὸς αἴτιός ἐστι τοῦ βλάπτειν, ἀεὶ δὲ τὸ φρονεῖν αἴτιόν ἐστι τοῦ πλουτεῖν.

21 Παρηκμακὼς μανθάνειν μὴ αἰσχύνου τὰ κρείττονα· βέλτιον γὰρ ὀψιμαθῆ καλεῖσθαι ἢ παντελῶς ἀμαθῆ.

22 Τῇ γυναικί σου μηδέποτε ἀπόρρητα φθέγγου· ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται πῶς σου κυριεύσει.

23 Τὸν καθημερινὸν ζήτει προσλαμβάνειν ἄρτον καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποθησαύριζε.

24 Βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλιπεῖν ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδέεσθαι.

13. 16 cf. mon. 136 ‖ **18** cf. mon. 52 ‖ **20** cf. mon. 339, 348, 355; cod. Laur. 57. 50, vs. 13 (appendix 12, 13)

13. 16 *λέγειν λόγου* SBP | *κτῆσαι*] *κτῖσαι* LB, *χρῆσε* R | *σου* om. MRL | *ἐγκρατὴς* om. L | *γενοῦ* BPR ‖ **17** *βαττολογήσει* R | *σοφιζόμενος* SBPR | *διαγελασθήσῃ* W ‖ **18** *φθονῶν γὰρ*] *φθονῶν τοῖς φίλοις* R | *μᾶλλον* post *γὰρ* W, post *σαυτὸν* B | *ἑαυτὸν*] *σεαυτὸν* S, *σαυτὸν* WB, *αὐτῶν* P | *βλάψεις ἢ ἐκείνοις* S ‖ **19** *ἐν ἀφθονίᾳ*] *ἐπὶ ἀφθονίᾳ* M, *ἐπιδιδόναι ἀφθόνως* W, om. SBPR | *ἀλλὰ καὶ*] *ἀλλ'* L ‖ **20** *θυμοῦ κράτει*] *θυμὸν χαλίνου μὴ φρενῶν ἔξω πέσῃς* (*ἐξεπέσεις* P) SBP | *ἀεὶ . . . βλάπτειν* om. SBPWR | *ἀεὶ δὲ . . . πλουτεῖν*] *τὸ φρονεῖν ἀεὶ αἴτιόν ἐστι τοῦ πλουτεῖν* ML, om. SBP ‖ 21—23 om. R ‖ **21** *παρηκμακὼς* om. SBP | *μὴ αἰσχύνου*] *μὴ ἐντρέπου* BP | *τὰ κρείττονα μὴ ἐντρέπου* S | *βέλτιον . . . ἀμαθῆ* om. SBP | *γὰρ* om. ML | *ὀψιμαθεῖν* L | *παντελῶς* om. ML | *ἀμαθεῖν* L ‖ **22** *ἀπόρρητά ποτε μηδέποτε φθέγγου* SPB | *τὸ* ante *πῶς* SBPW | *κυριεύσῃ* WSB ‖ **23** *τὸν καθημερινὸν*] *τὸ καθ' ἡμέραν* SBP | *προσλαμβάνειν ἄρτον*] *προλαμβάνειν* B, *προσλαμβάνων* SP, *προσλαμβανόμενος* W | *μὴ ἀποθησαύριζε* M, *ἐπιθησαύριζε* P, *τὸ ἀποθησαυρίζειν* S ‖ **24** *τελευτῶν* BPR, *τελευτῶντι* S | *τοὺς ἐχθροὺς* R | *καταλεῖψαι* SBP | *τῶν* om. R | *ἐπιδέεσθαι τῶν φίλων* SBP

Εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσί σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ τῷ 25
κυνὶ ἡ οὐρὰ ἄρτον προσπορίζεται.

Αἰσχρὸν ἀτυχοῦντι ἐπιγελᾶν. 26

Ἀεὶ θέλε χρήσιμα προσμανθάνειν καὶ φρόνιμα ἐπιτάσσειν. 27

Πάντα γὰρ καιρῷ ἰδίῳ χάριν ἔχει. 28

Πάντα γὰρ θάλλει καὶ πάντα μαραίνεται. 29

Καιρὸς γὰρ παρέχει καὶ πάλιν ἀφαιρεῖται. 30

Λαβών τι {ταχὺ} προθύμως ἀπόδος, ἵνα πάλιν λάβῃς. 31

Δυνάμενος ἀγαθοποιεῖν μὴ ἀπαναίνου. 32

Ψίθυρον καὶ διάβολον ἄνδρα πρότερον ἐρωτῶντα ἔκβαλε 33
θυρῶν.

Ὡσαύτως γὰρ τὰ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα καὶ πραττόμενα 34
ἑτέροις ἀναθήσεται.

Πρᾶσσε τὰ μὴ λυποῦντά σε, ἐπὶ δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ 35
λυποῦ, ἀλλ' ὑπόφερε.

13. 28 cf. mon. 9 || **29** cf. mon. 145 || **30** cf. mon. 577 || **31** cf. mon. 443 || **35** cf. mon. 15 et supra vs. 9

13. 25—26 om. R || **25** *πάντοτε* ante *εὐπροσήγορος* S | *ἔσω* SB, *ἔσῃ* P | *σοι*] *σε* BP, om. S | *τῷ κυνὶ*] *τὸ κυνάριον* SB, *τοῦ κυναρίου* P | *ἡ οὐρὰ*] *κέρδος* ML | *ἄρτον ἡ οὐρὰ πορίζει* BP, *ἡ οὐρᾶ εὐπορίζει τὸν ἄρτον* S || **26** *ἀτυχοῦντα* L | *αἰσχρὸν δὲ τὸ ἐπιγελᾶν ἀτυχοῦντι* S || **27** *ἀεὶ δὲ* P | *τὰ χρήσιμα* BP | *μαθάνειν* SBPR | *φρόνημα* BP | *τὸ ἐπιτάσσειν φρόνημα* S || **28–30** om. SBP || **28** *ἔχει χάριν* W || **29** *πάντα* (ante *γὰρ*)] *πάλιν* WM | *καὶ μαραίνεται πάλιν* post *μαραίνεται* R || **30** *καιρὸς γὰρ*] *καὶ ὁ κόρος* R || **31** *ταχέως* SBP | *ἀπόδος προθύμως* MRLBP | *ἐπίδος* S | *καὶ πάλιν* BP || **32** *ἀγαθοποιεῖν δυνάμενος* SBPW | *ἀπαναίνου*] *μετανόει* SBPWR || **33** *ψίθυρον καὶ διάβολον ἄνδρα* MRL, *ψίθυρον δὲ καὶ διαβεβλημένον ἄνδρα* (*ἄνθρωπον* S) SBP, *ψίθυρον ἄνδρα καὶ διαβεβλημένον* W | *πρότερον ἐρωτῶντα* MRL, om. cett. | *ἔκβαλε θυρῶν*] *ἔκβαλε ἐκ θυρῶν σου* SBW, *ἐκ θυρῶν σου ποίησον* P || **34** *ὡσαύτως* MRL, om. cett. | *τὰ γὰρ* SBPW | *πραττόμενα καὶ λεγόμενα* S | *καὶ*] *τε καὶ* B, *ἢ* L || **35** *πράσσε* ML, *πράττε* SBPW, *πρᾶσσαι* R | *δὲ*] *τε* W | *τοῖς συνέβουσι σοι* R | *ἀλλ' ὑπόφερε*] *ἀλλὰ φέρε γενναίως* BPW, *ἀλλὰ γενναίως φέρε* S

36 *Πονηρὰ μὴ βουλεύου μηδὲ τρόπους κακοὺς μιμοῦ.*
37 *Ξένους ξένιζε καὶ προτίμα, μήποτε καὶ σὺ ξένος γένῃ.*
38 *Ὁ λόγος ἰατρός ἐστι τῶν κατὰ ψυχὴν πόνων.*
39 *Μακάριος ὅστις ἔτυχε γνησίου φίλου.*
40 *Μακάριος, ὅστις χάριτας καλὰς οἶδεν ἐκτίνειν.*
41 *Οὐδεὶς γὰρ κακῶς πράσσοντι γίνεται καλὸς φίλος.*
42 *Πάντα δὲ τὰ καλυπτόμενα ὁ χρόνος εἰς φῶς ἄγει.*

13. 36 cf. mon. 461 || 37 cf. mon. 554; cod. H, vs. 7 (append. 2, 7); cod. Laur. 57. 50, vs. 19 (append. 12, 19) || 38 cf. mon. 587 || 39 cf. mon. 471 || 41 cf. mon. 34. 725 || 42 cf. mon. 639

13. 36 *πονηρὰ* (*πονηρὰ δὲ* W) *μὴ βουλεύου*] *πονηρά* (*πονηρόν* P) *ποτε μὴ βουλεύου* BP, *ἀνδρὶ πονηρῷ ποτε μὴ συμβουλεύου* S | *τρόπους κακῶν μιμήσῃ* (*-σει* R, *-σω* B, *μιμοῦ* P) WRBP, *μιμήσει τρόπους κακῶν* S | *ἐπὶ τοῖς θλιβεροῖς ὑπόμενε* post *μιμήσῃ* W || 37 *ξένον* R | *καὶ προτίμα*] *καὶ παροδίτας τίμα* (*τρέφε* S) SBP, *καὶ προτίμα καὶ παροδίτας τίμα* W | *ξένος γένῃ*] *ξενωθεὶς ἐν τοῖς ξένοις* SBP || 38 *ἀγαθὸς λόγος* SBPW | *ψυχῆς* P || 39 *ὅστις*] *ὅς* ML | *μακάριος ἐστὶν ὅς* SBP | *ἔτυχε*] *τύχει* SBP || 40—41 om. SBP || 40 *ἐκτείνειν* R, *ἐκτινύειν* ML | *οἶδεν ἐκτίνειν* Sn., *ἐκτίνειν οἶδεν* codd. || 42 *δὲ*] *γὰρ* L | *καταληπτόμενα* R, *κατ*[κα]*αλειπτόμενα* (sic) S

14. ex traditione Arabica monostichorum

1. Ira omnibus rebus inferior. (*Α*)
2. Homo omnium animalium callidissimum. (*Δ*)
3. Otium domicilio collocato oritur. (*Δ*)
4. Viri egregii consuetudine homines non invito utuntur. (*Ε*) (cf. mon. 738)
5. Sapientia ratione sola invenitur. (*Ε*)
6. Aut alea desiste aut ea, quae fortuna fert, patere. (*Η*)
7. Gratia pio munus dei. (*Θ*)
8. Mores hominum maxima ex parte invidia reguntur. (*Θ*)
9. Deum cognosce et res humanas intellege. (*Θ*)
10. Exitus scortantium terribilis. (*Κ* vel *Λ*) (cf. 352)
11. Nemo puellam egentem hodie amat. (*Ο*)
12. Vita beata in corpore sano. (*Ρ*) (cf. Stob. 2, 31, 37)
13. Inopia omnibus locis invenitur. (*Τ*)
14. Qui inferiorem se ipso respicit non dolet. (*Τ* vel *Υ*)
15. Vitia pelle e tuis moribus. (*Υ*)
16. Mendacium postremo malum reperitur. (*Ψ*)
17. Laus et vituperatio contraria inter se inveniuntur. (*Ψ* vel *Ω*)

INDICES

ENVMERATIO MONOSTICHORVM QVI ET IN PAPYRIS ET IN OSTRACIS ET IN TABVLIS DIVERSIS DEFINIRI POTVERVNT

Mon.	Fr.
5	XIV 5
(8)	Chares I 26
13	XIV 7
21	XIV 10
27	VII 11
27	XIV 4
28	XIII 3
(37)	VI 2
39	XIV 3
54	VI 5
(63)	XIII 1
68	XIII 2—3
(69)	VIII 1
76	XIV 2
94	XIII 4
99	XIV 18
104	XIII 6—7
108	XIV 13
(108)	XIII 6
110	XIV 15
112	XIV 16
(112)	Chares I 42
115	XIII 4—5
115	XIV 11
115	II 2
(122)	VIII 2
136	Chares I 22
137	Chares II 2
139	XIV 22
142	XIV 24
(142)	XIII 9—10
146	XIV 19
147	XIV 23
149	XIII 7—8
152	XIV 21
(152)	II 1
154	XIII 8—9
190	XIII 12
192	IV 21
(205)	XIII 10
210	IV 20
213	Chares I 5
220	Chares I 10
(234)	Chares I 16
258	XIII 14—15
269	II 6
(274)	IV 19
276	XIV 14
277	XIII 15—16
287	XIII 16
288	II 7
(294)	Chares I 16
298	XIII 13
304	XIII 13—14
(311)	IV 18
322	XIII 17
323	II 8
324	X 4—5
332	IV 17
344	XVIII 12
(348)	VIII 8
(352)	X 4
358	VIII 9
358	X 5—6
365	IX 1—2 Recto
(365)	XIII 18
367	IX 5—6 Recto

Mon.	Fr.	
370	X	6
374	X	7
374	II	9
376	IX	4—5 Recto
377	X	7—8
383	X	10
(384)	VIII	2
385	IX	8—9 Recto
389	IX	7—8 Verso
396	VIII	10
397	IX	4—5 Verso
(398)	IX	12—13 Verso
(402)	X	9
(412)	X	9
413	IX	9—10 Verso
(419)	IX	6—7 Recto
422	IX	2—4 Verso
424	IX	10—11 Recto
437	VI	11
439	VI	3
(443)	II	11
445	VI	7
455	XIII	19—20
(455)	VIII	11
459	I	36
(462)	V	18
474	Chares I	18
475	II	12
484	I	24
501	I	30
513	II	13
517	XII	1—2
517	XIII	21
520	IV	12
530	VI	8

Mon.	Fr.	
(547)	IV	11
554	II	14
567	Chares I	20
567	XV	1
568	XIII	22—23
573	V	17
(588)	II	15
600	VI	0
604	Chares I	8
(632)	Chares I	43
642	I	38
647	II	16
(689)	XIII	24—25
698	II	17
698	IV	8
705	XI	1
724	Chares I	9
726	XVIII	3
(735)	XIV	6
(740)	XIII	26
(750)	VII	19
768	II	19
(774)	VII	20
794	II	20
810	II	21
824	II	22
(840)	XVI	3
845	II	23
(845)	IV	1—4
(858)	XIX	10—11
864	III	2
872	III	1
(874)	XVIII	26
875	III	6

INDEX AVCTORVM

(sententiae apud Stobaeum vel alio loco traditae, quarum numeri uncis vincti sunt, non ad verbum sententiis huius editionis respondent)

Mon.	Stobaeus	Nauck (TGF²)	Körte Men.	Kock
3	(4,44,11)	—	(II fr.340)	—
10	3,22,25	Hippoth. fr. 1	—	—
16	1,3,44	—	—	—
27	—	—	II fr.66	—
29	2,32,2	Eurip. fr. 296	—	—
30	4,46,4	—	II fr.636	—
34	—	Soph. fr. 667	—	—
36	3,2,6	—	II fr.482	—
37	3,9,21,1	—	—	Philem. fr. 94, 1
38	3,9,21,2	—	—	Philem. fr. 94, 2
42	2,46,9	—	II fr.478	—
43	2,46,9a	—	II fr.479	—
49	(2,46,1)	—	II fr.476,1	—
52	(3,38,6)	(Dionys. fr. 8)	—	—
54	4,34,54	—	I Cith. fr. 1, 8	—
57	(3,23,5)	Eurip. fr. 1042	—	—
58	(3,23,5)	Eurip. fr. 1042	—	—
96	4,41,47	—	—	Diph. fr. 109
98	—	—	II fr. 940	—
105	(4,41,47)	—	—	(Diph. fr. 110)
110	4,51,13	—	—	—
113	4,25,30	Chaerem. fr. 34	—	Philem. fr. 199
118	(4,22,48)	—	—	(Philem. fr. 239)
136	3,33,4	Chares fr. 2, 1	—	—
137	3,17,3	Chares fr. 1, 1	—	—
147	(4,22,51)	—	—	(Philem. fr. 198)
150	(4,22,49)	—	—	(Diph. fr. 115)
151	(4,22,50)	(Chaerem. fr. 32)	—	(Philem. fr. 236)
152	3,35,6a	—	—	—
158	4,50,2	Eurip. fr. 291	—	—
169	3,36,17	—	—	—
177	4,21,20	Eurip. fr. 842	—	—
182	4,31,5	—	II fr. 19	—
187	4,34,37	Eurip. fr. 208	—	—

Mon.	Stobaeus	Nauck (TGF²)	Körte Mon.	Kock
191	4,22,109	Eurip. fr. 804, 3	—	—
193	3,9,6	—	II fr. 495	—
194	(4,22,185)	—	—	—
202	2,1,6	—	II fr. 424	—
206	3,9,8	—	II fr. 497	—
221	3,29,9 3,29,22	Eurip. fr. 364	—	—
223	4,44,23	—	II fr. 634, 1	—
225	—	—	—	Philem. fr. 246
231	—	(Eurip. fr. 895)	—	—
241	—	—	II fr. 716	—
242	(4,50,17)	(Eurip. fr. 619)	—	—
246	3,21,4	—	II fr. 945	Antiph. fr. 289
252	(3,29,44)	(Eurip. fr. 236)	—	—
260	4,50,87	adesp. fr. 552	—	—
262	(4,15,20)	—	(II fr. 558)	—
273	—	—	II fr. 45	—
276	(4,53,17)	Aesch. fr. 401 (= fr. 679 Mette)	—	—
282	4,22,13 4,22,52	Hippoth. fr. 3	—	—
292	3,34,1	Dionys. fr. 6	—	—
295	4,29,35	Eurip. fr. 1113	—	—
301	3,39,3	—	—	—
307	—	(Eurip. fr. 977)	—	—
314	(4,26,10)	—	II fr. 606	—
331	(4,25,33)	(Dicaeog. fr. 5)	—	—
333	—	Diog. Sinop. fr. 2	—	—
335	(3,30,6)	(adesp. fr. 527)	—	—
343	(3,22,27)	Isidor. fr. 2	—	—
344	1,1,17	Eurip. fr. 1025	—	—
345	(1,3,7)	Soph. fr. 876	—	—
349	1,1,19	Eurip. fr. 397	—	—
409	3,33,7	—	—	Philonides fr. 18
416	(3,29,24)	Aesch. fr. 396 (= fr. 674 Mette)	—	—
420	(4,1,23)	—	(II fr. 542)	—
421	(4,33,1)	—	—	(Antiph. fr. 258)
426	—	adesp. fr. 464	—	—
429	—	Demonax fr. 2	—	—
431	—	adesp. fr. 316	—	—
437	—	adesp. fr. 317	—	—
440	4,35,10	Eurip. fr. 1071	—	—
445	(4,48,29)	—	II fr. 642	—
449	(4,19,5)	—	(II fr. 562)	—
457	—	Eurip. fr. 905	—	—
463	3,29,10	Eurip. fr. 701	—	—

Mon.	Stobaeus	Nauck (TGF²)	Körte Men.	Kock
464	—	—	II fr. 179c	—
465	4,31,100	—	II fr. 101	—
	4,39,7			
477	(1,8,11)	—	—	—
482	4,50,35	adesp. fr. 550	—	—
483	3,2,5	—	II fr. 481	—
503	3,20,4	—	—	Philem. fr. 184
506	4,22,1	Eurip. fr. 543	—	—
507	(4,22,72)	(Eurip. fr. 1057)	—	—
512	3,6,6	—	—	Anaxandr. fr. 60
513	(1,8,29)	(epim. 34)	—	(Philem. fr. 204)
518	4,1,25	Soph. fr. 851	—	—
525	4,25,26	—	II fr. 600	Men. fr. 805
530	(4,35,6)	—	—	(Philem. fr. 202)
565	(3,1,6)	(Eurip. fr. 1029)	—	—
567	—	—	—	(Philem. fr. 233)
570	—	(epim. 9)	II fr. 341	—
571	3,18,4	—	II fr. 512	—
572	(3,3,18)	(Eurip. fr. 362, 21)	—	—
578	(3,20,16)	Chaerem. fr. 29	—	—
583	4,52,27	—	II fr. 111	—
588	—	Eurip. fr. 1018	II fr. 749	—
594	4,44,57	—	I Epitr.	—
			fr. 9	—
596	4,41,48	Eurip. fr. 661	—	—
	4,44,10			
597	3,33,2	—	II fr. 529	—
598	—	—	II fr. 179b	—
600	4,20,20	—	II fr. 567	—
601	4,55,2	—	I Perinth.	—
			fr. 2	
605	(1,3,16)	(adesp. fr. 491)	—	—
615	3,37,1	—	II fr. 530	—
618	4,11,8	—	II fr. 553	—
620	4,15,21	—	II fr. 559	—
622	4,22,179	—	II fr. 590	—
635	4,26,14	Chaerem. fr. 35	—	—
637	(2,8,4)	(Eurip. fr. 598)	—	—
639	(1,8,1)	(Soph. fr. 832)	—	—
651	—	(adesp. fr. 107)	—	—
657	4,44,5	—	II fr. 632	—
685	3,16,14	—	II fr. 116	—
693	4,49,6	—	—	—
719	4,45,8	Eurip. fr. 683	—	—
721	(4,44,48)	(Eurip. fr. 98)	—	—
726	1,6,12	Eurip. fr. 1017	—	—
727	(3,29,51)	—	—	(Antiph. fr. 290)

Mon.	Stobaeus	Nauck (TGF²)	Körte Men.	Kook
731	3,37,13	—	—	Antiph. fr. 201
732	1,6,7	Chaerem. fr. 2	—	—
733	4,31,27	Soph. fr. 85	—	—
735	—	adesp. fr. 318	—	—
741	(1,7,3)	—	(II fr. 463)	—
	(4,34,10)	—	(II fr. 621)	—
744	(3,5,5)	—	(II fr. 493)	—
	(4,22,4)	—	—	(Alexandros fr. 8)
756	4,16,1	—	—	—
758	2,8,11	Eurip. fr. 1026	—	—
761	4,15,3,4	—	II fr. 1, 4	—
767	2,7,13	—	II fr. 790,3	—
768	(4,29,60)	—	(I Heros fr. 2)	—
775	(4,53,4,2)	—	(II fr. 646)	—
792	(4,31,55)	(Eurip. fr. 438)	—	—
806	3,6,7	—	—	Alexis fr. 295
808	—	Eurip. fr. 1024	II fr. 187	—
829	1,8,21	—	—	—
831	4,58,8	Soph. fr. 868	—	—
839	(1,8,26)	(adesp. fr. 511)	—	(Philem. fr. 192)
843	4,52,14	—	—	—
852	(3,3,12)	—	II fr. 484	—
854	4,31,11 4,31,39	Eurip. fr. 462, 2	—	—
859	(3,29,57)	(Eurip. fr. 133)	—	—
860	4,22,142	—	II fr. 585	Men. fr. 801
861	4,22,31,1	—	II fr. 335, 1	Men. fr. 404, 1
874	1,7,1	—	I Cith. fr. 8	Men. fr. 288

Mon.	Aeschylus	Sophocles	Euripides	Chares
51	—	—	(cf. Phoen. 396)	—
65	—	—	(cf. I. A. 163)	—
90	—	—	(cf. I. A. 749)	—
110	—	—	Alc. 782	—
			(cf. Alc. 418—419)	—
136	—	—	—	Pap. I 22
137	—	—	—	Pap. II 2
139	—	(cf. Aiac. 293)	—	—
169	Prom. 329	—	—	—
194	—	—	I. T. 1032	—
213	—	—	—	Pap. I 5
219	—	—	(cf. Orest. 666)	—
220	—	—	—	Pap. I 10
246	(cf. Pers. 820)	—	—	—
265	—	—	Hippol. 95	—
286	—	—	(cf. Troiad. 636)	—
301	—	—	Phoen. 406	—
351	(Sept. 625)	—	—	—
352	—	—	(cf. Electr. 890)	—
354	—	—	(cf. Androm. 900)	—
392	—	—	(cf. Orest. 1024) (cf. Med. 1018)	—
398	—	—	(cf. Med. 231)	—
411	—	—	Med. 618	—
422	—	—	(cf. Cycl. 312)	—
463	—	—	(cf. Hippol. 207)	—
474	—	—	—	Pap. I 18
476	(cf. Prom. 378)	—	—	—
477	—	—	(cf. Hercul. 1223)	—
489	—	—	(cf. Orest. 542)	—
498	—	—	Troiad. 510	—
		(cf. Oed. R. 1528—1530)	(cf. Androm. 100—102)	
517	—	—	(cf. Phoen. 391)	—
560	—	(cf. Oed. C. 309)	(cf. Med. 86)	—
565	—	(cf. Ant. 702)	—	—
567	—	—	—	(Pap. I 20)
604	—	—	—	(Pap. I 8)
606	—	—	Alc. 799	—
643	—	—	(cf. Med. 408—409)	—
645	—	—	(cf. Electr. 37—38)	—
647	—	—	(cf. I. T. 360, 499)	—
659	—	—	(cf. Androm. 930)	—
677	—	—	(cf. Heraclid. 878)	—
681	—	—	(cf. Helen. 464).	—
693	—	—	Alc. 1078	—
710	—	—	(cf. Troiad. 384)	—

Mon.	Aeschylus	Sophocles	Euripides	Chares
718	—	—	Rhes. 206	—
720	—	—	I. T. 57	—
725	—	—	(cf. Hercul. 559, 561)	—
726	—	—	(cf. Heraclid. 746--747)	—
730	—	—	(cf. Phoen. 393)	—
733	—	—	(cf. Phoen. 439)	—
737	—	—	(cf. Hippol. 785)	—
750	—	—	(cf. Hippol. 785)	—
753	—	—	(cf. Hippol. 8)	—
755	—	(cf. Ant. 326)	—	—
756	Prom. 44	—	—	—
764	(cf. Agam. 177) (cf. Choeph. 313) (cf. Eumen. 868)	—	—	—
829	—	Oed. R. 614	—	—
843	—	—	Alc. 301	—
860	—	—	(cf. I. T. 1298)	—

	Stobaeus	Nauck (TGF²)	Körte Men.	Kock
Comp. I				
35	—	adesp. fr. 465	—	—
39	(4, 32, 33)	—	—	—
45—46	—	—	—	Men. fr. 695
73—74	—	—	—	(Men. fr. 706)
91—92	1, 6, 15	—	—	—
91	—	Chaerem. fr. 19	—	—
95—96	—	—	—	(Philem. fr. 115)
108—109	—	—	—	(Men. fr. 698)
126	—	—	—	Philem. fr. 246, 5
155—156	—	—	—	Men. fr. 697
197—198	—	(Eurip. fr. 969)	—	Men. fr. 1096
207—208	—	—	—	(Philem. fr. 170)
213—214	—	—	—	(Men. fr. 711)
217—218	—	—	—	(Men. fr. 704)
219—220	—	—	—	Philem. fr. 174
227	—	—	—	(Philem. fr. 140, 141, 1)
258	—	—	—	Men. fr. 712, 2
259—260	—	—	—	Philem. fr. 186, 187
261—262	—	—	—	Philem. fr. 177
282—285	—	—	—	(Men. fr. 549)
286—287	—	adesp. fr. 119 1—2	—	(Philem. fr. 102)
292—293	—	—	—	Men. fr. 690
294—296	(3, 22, 5)	(Eurip. fr. 1040)	—	—
302	—	—	II fr. 66	—
Comp. II				
12—15	(2, 46, 11)	—	—	Men. fr. 1083
16—17	—	—	—	Philem. fr. 165
18—22	—	—	—	Philem. fr. 110, 111
22	1, 6, 15	Chaerem. fr. 19	—	—
23	—	—	—	Men. fr. 856
24—26	—	—	—	Men. fr. 597
29—34	—	—	—	(Philem. fr. 102)
35—38	—	—	—	Men. fr. 552
41—43	—	—	—	Philem. fr. 127
44—46	—	—	—	(Philem. fr. 128)
47—48	—	—	—	Philem. fr. 147
49—50	—	(Eurip. fr. 969)	—	Men. fr. 1096
51—52	—	—	—	Men. fr. 690
55—56	—	—	—	Philem. fr. 174
57—58	—	—	—	(Men. fr. 1099)

	Stobaeus	Nauck (TGF²)	Körte Men.	Kock
59–67	4.33.19	—	—	Philem. fr. 92
68–76	4.31.30	—	II fr. 614	—
77–80	2.1.5a.b	—	—	Philem. fr. 118 AB
81–82	(2.1.5c)	—	—	(Philem. fr. 166)
83–84	—	—	—	Men. fr. 691
85–86	—	—	—	Men. fr. 692
87–88	—	—	—	Men. fr. 693
90	—	—	—	Men. fr. 694, 1
91–92	—	—	—	(Philem. fr. 168)
93	—	—	—	Philem. fr. 205, 1
95–96	—	—	—	(Philem. fr. 164)
97–100	—	—	—	(Philem. fr. 140, 141)
107–108	—	—	—	Men. fr. 696
111–114	(3.22,5)	Eurip. fr. 1040	—	—
115–116	—	—	—	(Men. fr. 698)
120–121	—	—	—	Philem. fr. 167
122	—	—	—	Philem. fr. 206
123–129, 131	—	—	—	Philem. fr. 95
133–136	—	—	—	(Men. fr. 553)
137–139, 143	—	—	—	(Philem. fr. 114)
144–145	—	—	—	(Men. fr. 700)
146	—	—	—	Men. fr. 858
147–148	—	—	—	(Men. fr. 701)
149–152	—	—	—	(Philem. fr. 115)
153–154	—	—	—	(Men. fr. 715)
155–156	—	—	—	(Men. fr. 716)
157–158	—	—	—	(Men. fr. 1098)
159–160	—	—	—	(Men. fr. 1097)
161–163	—	—	—	Men. fr. 1103–1105
166–174	—	—	—	Men. fr. 538
175–178	—	—	—	(Philem. fr. 116)
182–183	—	—	(II fr. 782)	—
182–185	—	—	—	(Men. fr. 559)
189–193	—	—	—	Philem. fr. 112–113
189–191	2,4,3	—	—	Philem. fr. 207
194	—	—	—	—
195, 199, 200	—	—	—	Men. fr. 598
201–205	—	—	—	(Men. fr. 549)
205	—	—	—	(Philem. fr. 234)
206–210	—	—	—	(Philem. fr. 109)
Comp. III 1–2	—	—	—	(Men. fr. 702)

	Stobaeus	Nauck(TGF²)	Körte Men.	Kock
3–4	—	—	—	(Philem. fr. 169)
5–6	—	—	—	(Men. fr. 703)
7–8	—	—	—	(Philem. fr. 170)
9–10	—	—	—	(Men. fr. 704)
11–12	—	—	—	Philem. fr. 171
13–14	—	—	—	Men. fr. 705
15–16	—	—	—	(Philem. fr. 172)
17–18	—	—	—	Men. fr. 706
19–20	—	—	—	(Philem. fr. 173)
21–22	—	—	—	(Men. fr. 1099)
23–24	—	—	—	Philem. fr. 174
25–26	—	—	—	(Men. fr. 707)
27–28	—	—	—	(Philem. fr. 175)
29–30	—	—	—	(Men. fr. 709)
31–32	—	—	—	Philem. fr. 129
33–34	—	—	—	Men. fr. 708
35–36	—	—	—	Philem. fr. 176
37–38	—	—	—	(Men. fr. 712)
39–40	—	—	—	Philem. fr. 186–187
41–42	—	—	—	(Men. fr. 710)
43–44	—	—	—	Philem. fr. 177
45–46	—	—	—	(Men. fr. 711)
47–48	—	—	—	Philem. fr. 178
49–50	—	—	—	Men. fr. 713
51–52	—	—	—	Philem. fr. 179
53–54	—	—	—	(Men. fr. 714)
55–56	—	—	—	Philem. fr. 180
57–58	—	—	—	Men. fr. 1100
Comp. IV				
31–32	—	—	—	(Men. fr. 701)
33–34	—	—	—	(Men. fr. 700)
39–40	—	—	—	(Men. fr. 696)
43–46	—	—	—	(Men. fr. 553)
append. 1				
9–10	4,22,35	—	—	—
12	4,46,14	Soph. fr. 862	—	—
15	4,17,15	—	—	Antiph. fr. 101
17	(4,27,1)	—	II fr. 610	—
30	4,20,41	—	II fr. 569	—
33	3,37,8	—	II fr. 535	—
35	1,7,5	—	II fr. 464	—
36	(4,25,18,2)	—	II fr. 599,2	—
37	1,8,10	Critias fr. 2	—	—

	Stobaeus	Nauck (TGF²)	Körte Men.	Kock
38	3,20,19	—	II fr. 517	—
	(3,20,4,2)	—	—	(Philem. fr. 185)
39	4,22,57,1	—	II fr. 577,1	—
44	3,28,7	—	II fr. 523	—
45	3,29,12	—	—	Anaxandrides fr. 63
49	3,9,9	—	II fr. 498	—
59	3,37,9	—	—	Diphil. fr. 114
60	4,17,8	—	—	Archippus fr. 43
64	3,37,2	—	II fr. 531	—

COMPARATIO NVMERORVM

editionis Meinekianae cum hac editione

Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel
1	1	37	46	73	114
2	2	38	47	74	115
3	3	39	48	75	116
4	5	40	49	76	102
5	7	41	50	77	117
6	8	42	51	78	118
7	9	43	52	79	264
8	10	44	55	80	136
9	11	45	56	81	137
10	12	46	57	82	138
11	13	47	58	83	139
12	14	48	59	84	140
13	15	49	60	85	141
14	16	50	36	86	142
15	17	51	61	87	143
16	18	52	62	88	144
17	19	53	63	89	145
18	20	54	66	90	146
19	21	55	67	91	147
20	22	56	72	92	148
21	35	57	96	93	149
22	23	58	97	94	150
23	24	59	98	95	151
24	25	60	99	96	152
25	26	61	100	97	153
26	27	62	101	98	154
27	28	63	103	99	155
28	29	64	104	100	157
29	31	65	105	101	158
30	32	66	106	102	159
31	33	67	108	103	160
32	34	68	109	104	161
33	41	69	110	105	162
34	42	70	111	106	163
35	44	71	112	107	164
36	45	72	113	108	165

Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel
109	166	156	228	203	287
110	168	157	229	204	288
111	169	158	230	205	289
112	170	159	231	206	290
113	156	160	232	207	291
114	174	161	233	208	292
115	175	162	234	209	293
116	176	163	236	210	295
117	177	164	237	211	296
118	178	165	238	212	297
119	179	166	239	213	298
120	182	167	240	214	299
121	183	168	241	215	300
122	184	169	242	216	301
123	185	170	243	217	302
124	186	171	244	218	303
125	187	172	245	219	304
126	188	173	246	220	305
127	189	174	247	221	306
128	190	175	248	222	307
129	191	176	252	223	308
130	194	177	256	224	309
131	195	178	257	225	316
132	196	179	225	226	311
133	197	180	251	227	313
134	203	181	218	228	294
135	193	182	235	229	321
136	206	183	249	230	322
137	192	184	250	231	323
138	207	185	253	232	324
139	210	186	269	233	325
140	211	187	270	234	327
141	212	188	271	235	328
142	213	189	272	236	329
143	214	190	273	237	330
144	215	191	274	238	331
145	216	192	275	239	332
146	217	193	276	240	333
147	219	194	277	241	334
148	220	195	278	242	335
149	221	196	281	243	336
150	222	197	282	244	337
151	223	198	283	245	339
152	224	199	271	246	340
153	226	200	284	247	341
154	227	201	279	248	342
155	113	202	286	249	343

Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel
250	344	297	416	344	473
251	345	298	418	345	474
252	335	299	419	346	476
253	347	300	421	347	477
254	348	301	422	348	478
255	338	302	423	349	479
256	356	303	402	350	480
257	358	304	398	351	482
258	361	305	399	352	483
259	362	306	388	353	484
260	363	307	400	354	485
261	364	308	401	355	486
262	369	309	430	356	470
263	370	310	431	357	471
264	371	311	434	358	487
265	372	312	436	359	488
266	373	313	437	360	475
267	374	314	438	361	501
268	379	315	439	362	502
269	357	316	440	363	506
270	365	317	443	364	491
271	375	318	444	365	492
272	367	319	445	366	481
273	381	320	446	367	490
274	383	321	447	368	513
275	384	322	448	369	514
276	385	323	449	370	516
277	386	324	450	371	517
278	389	325	451	372	518
279	390	326	452	373	519
280	392	327	453	374	520
281	394	328	455	375	521
282	395	329	432	376	522
283	396	330	433	377	523
284	397	331	435	378	525
285	406	332	457	379	526
286	403	333	458	380	527
287	404	334	459	381	528
288	405	335	460	382	529
289	408	336	461	383	530
290	409	337	462	384	524
291	410	338	463	385	532
292	411	339	464	386	533
293	412	340	465	387	258
294	413	341	467	388	536
295	414	342	468	389	542
296	415	343	472	390	543

Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel
391	544	438	586	485	711
392	545	439	610	486	712
393	546	440	603	487	713
394	547	441	592	488	716
395	548	442	604	489	745
396	549	443	670	490	761
397	550	444	627	491	802
398	551	445	668	492	746
399	552	446	646	493	760
400	554	447	628	494	727
401	555	448	629	495	740
402	556	449	630	496	728
403	568	450	660	497	726
404	569	451	635	498	743
405	561	452	647	499	758
406	567	453	638	500	733
407	560	454	636	501	739
408	562	455	645	502	725
409	595	456	655	503	729
410	600	457	654	504	742
411	601	458	662	505	744
412	608	459	639	506	747
413	609	460	640	507	754
414	563	461	656	508	756
415	564	462	637	509	757
416	565	463	633	510	748
417	566	464	648	511	751
418	567	465	689	512	752
419	570	466	690	513	753
420	571	467	696	514	759
421	572	468	700	515	794
422	573	469	702	516	778
423	575	470	392	517	795
424	576	471	693	518	777
425	583	472	698	519	779
426	584	473	701	520	789
427	585	474	723	521	781
428	577	475	383	522	783
429	578	476	705	523	780
430	579	477	709	524	786
431	580	478	717	525	788
432	581	479	714	526	810
433	582	480	721	527	811
434	588	481	706	528	814
435	589	482	715	529	800
436	590	483	707	530	805
437	591	484	710	531	801

Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel
532	806	579	540	626	669
533	817	580	527	627	682
534	812	581	625	628	699
535	804	582	626	629	717
536	799	583	653	630	722
537	834	584	762	631	724
538	826	585	775	632	766
539	145	586	755	633	776
540	823	587	797	634	835
541	837	588	798	635	825
542	822	589	819	636	847
543	832	590	820	637	866
544	833	591	838	638	37
545	831	592	839	639	38
546	718	593	851	640	54
547	841	594	69	641	70
548	842	595	72	642	92
549	844	596	76	643	30
550	840	597	81	644	76
551	848	598	123	645	43
552	843	599	97	646	91
553	845	600	167	647	4
554	846	601	114	648	39
555	857	602	317	649	74
556	858	603	350	650	93
557	865	604	360	651	121
558	854	605	376	652	122
559	867	606	377	653	124
560	860	607	425	654	107
561	853	608	396	655	96
562	852	609	395	656	120
563	855	610	454	657	180
564	856	611	433	658	181
565	94	612	495	659	201
566	95	613	497	660	202
567	133	614	507	661	254
568	134	615	509	662	—
569	172	616	510	663	265
570	208	617	511	664	—
571	266	618	558	665	—
572	319	619	612	666	280
573	320	620	613	667	315
574	355	621	611	668	312
575	380	622	587	669	314
576	429	623	622	670	346
577	456	624	663	671	349
578	512	625	652	672	366

Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel
673	370	702	632	731	757
674	587	703	653	732	780
675	393	704	658	733	785
676	382	705	661	734	787
677	387	706	631	735	796
678	391	707	657	736	809
679	—	708	641	737	816
680	417	709	694	738	808
681	420	710	692	739	818
682	442	711	691	740	813
683	451	712	708	741	803
684	—	713	720	742	804
685	515	714	704	743	815
686	553	715	724	744	807
687	—	716	735	745	830
688	—	717	731	746	824
689	594	718	741	747	825
690	574	719	755	748	828
691	599	720	773	749	827
692	—	721	436	750	—
693	593	722	737	751	821
694	622	723	750	752	872
695	605	724	774	753	873
696	602	725	732	754	863
697	596	726	738	755	862
698	688	727	730	756	871
699	659	728	736	757	861
700	642	729	734	758	874
701	635	730	762		

COMPARATIO NVMERORVM

huius editionis cum editione Meinekiana

Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke
1	1	37	638	73	—
2	2	38	639	74	649
3	3	39	648	75	—
4	647	40	—	76	596(644)
5	4	41	33	77	—
6	—	42	34	78	—
7	5	43	645	79	—
8	6	44	35	80	—
9	7	45	36	81	597
10	8	46	37	82	—
11	9	47	38	83	—
12	10	48	39	84	—
13	11	49	40	85	—
14	12	50	41	86	—
15	13	51	42	87	—
16	14	52	43	88	—
17	15	53	—	89	—
18	16	54	640	90	—
19	17	55	44	91	646
20	18	56	45	92	642
21	19	57	46	93	650
22	20	58	47	94	565
23	22	59	48	95	566
24	23	60	49	96	57(655)
25	24	61	51	97	58(599)
26	25	62	52	98	59
27	26	63	53	99	60
28	27	64	—	100	61
29	28	65	—	101	62
30	643	66	54	102	76
31	29	67	55	103	63
32	30	68	—	104	64
33	31	69	594	105	65
34	32	70	641	106	66
35	21	71	—	107	654
36	50	72	56(595)	108	67

Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke
109	68	156	113	203	134
110	69	157	100	204	—
111	70	158	101	205	
112	71	159	102	206	136
113	72(155)	160	103	207	138
114	73	161	104	208	570
115	74	162	105	209	—
116	75	163	106	210	139
117	77	164	107	211	140
118	78	165	108	212	141
119	—	166	109	213	142
120	656	167	600	214	143
121	651	168	110	215	144
122	652	169	111	216	145
123	598	170	112	217	146
124	653	171	—	218	181
125	—	172	569	219	147
126	—	173	—	220	148
127	—	174	114	221	149
128	—	175	115	222	150
129	—	176	116	223	151
130	—	177	117	224	152
131	—	178	118	225	179
132	—	179	119	226	153
133	567	180	657	227	154
134	568	181	658	228	156
135	—	182	120	229	157
136	80	183	121	230	158
137	81	184	122	231	159
138	—	185	123	232	160
139	83	186	124	233	161
140	84	187	125	234	162
141	85	188	126	235	182
142	86	189	127	236	163
143	87	190	128	237	164
144	88	191	129	238	165
145	89(593)	192	137	239	166
146	90	193	135	240	167
147	91	194	130	241	168
148	92	195	131	242	169
149	93	196	132	243	170
150	94	197	133	244	171
151	95	198	—	245	172
152	96	199	—	246	173
153	97	200	—	247	174
154	98	201	659	248	175
155	99	202	660	249	183

Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke
250	184	297	212	344	250
251	180	298	213	345	251
252	176	299	214	346	670
253	185	300	215	347	253
254	661	301	216	348	254
255	—	302	217	349	671
256	177	303	218	350	603
257	178	304	219	351	—
258	387	305	220	352	—
259	—	306	221	353	—
260	—	307	222	354	—
261	—	308	223	355	574
262	—	309	224	356	256
263	—	310	—	357	269
264	79	311	226	358	257
265	663	312	668	359	—
266	571	313	227	360	604
267	—	314	669	361	258
268	—	315	667	362	259
269	186	316	225	363	260
270	187	317	602	364	261
271	188	318	—	365	270
272	189	319	572	366	672
273	190	320	573	367	272
274	191	321	229	368	—
275	192	322	230	369	262
276	193	323	231	370	263(673)
277	194	324	232	371	264
278	195	325	233	372	265
279	201	326	—	373	266
280	666	327	234	374	267
281	196	328	235	375	271
282	197	329	236	376	605
283	198	330	237	377	606
284	200(601)	331	238	378	—
285	—	332	239	379	268
286	202	333	240	380	575
287	203	334	241	381	273
288	204	335	242(252)	382	676
289	205	336	243	383	274(475)
290	206	337	244	384	275
291	207	338	255	385	276
292	208	339	245	386	277
293	209	340	246	387	677
294	228	341	247	388	306
295	210	342	248	389	278
296	211	343	249	390	279

Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke
391	678	438	314	485	385
392	280(470)	439	315	486	355
393	675	440	316	487	358
394	281	441	—	488	359
395	282(609)	442	682	489	—
396	283(608)	443	317	490	367
397	284	444	318	491	364
398	304	445	319	492	365
399	305	446	320	493	—
400	307	447	321	494	—
401	308	448	322	495	612
402	303	449	323	496	—
403	286	450	324	497	613
404	287	451	325(683)	498	—
405	288	452	326	499	—
406	285	453	327	500	—
407	—	454	610	501	361
408	289	455	328	502	362
409	290	456	577	503	—
410	291	457	332	504	—
411	292	458	333	505	—
412	293	459	334	506	363
413	294	460	335	507	614
414	295	461	336	508	—
415	296	462	337	509	615
416	297	463	338	510	616
417	680	464	339	511	617
418	298	465	340	512	578
419	299	466	—	513	368
420	681	467	341	514	369
421	300	468	342	515	685
422	301	469	—	516	370
423	302	470	356	517	371
424	—	471	357	518	372
425	607	472	343	519	373
426	—	473	344	520	374
427	—	474	345	521	375
428	—	475	360	522	376
429	576	476	346	523	377
430	309	477	347	524	384
431	310	478	348	525	378
432	329	479	349	526	379
433	330(611)	480	350	527	380(580)
434	311	481	366	528	381
435	331	482	351	529	382
436	312(721)	483	352	530	383
437	313	484	353	531	—

Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke
532	385	579	430	626	582
533	386	580	431	627	444
534	—	581	432	628	447
535	—	582	433	629	448
536	388	583	425	630	449
537	—	584	426	631	706
538	—	585	427	632	702
539	—	586	438	633	463
540	579	587	622 (674)	634	—
541	—	588	434	635	451 (701)
542	389	589	435	636	454
543	390	590	436	637	462
544	391	591	437	638	453
545	392	592	441	639	459
546	393	593	693	640	460
547	394	594	689	641	708
548	395	595	409	642	700
549	396	596	697	643	—
550	397	597	—	644	—
551	398	598	—	645	455
552	399	599	691	646	446
553	686	600	410	647	452
554	400	601	411	648	464
555	401	602	696	649	—
556	402	603	440	650	—
557	—	604	442	651	—
558	618	605	695	652	625
559	—	606	—	653	583 (703)
560	407	607	—	654	457
561	405	608	412	655	456
562	408	609	413	656	461
563	414	610	439	657	707
564	415	611	621	658	704
565	416	612	619	659	699
566	417	613	620	660	450
567	418 (406)	614	—	661	705
568	403	615	—	662	458
569	404	616	—	663	624
570	419	617	—	664	—
571	420	618	—	665	—
572	421	619	—	666	—
573	422	620	—	667	—
574	690	621	—	668	445
575	423	622	623 (694)	669	626
576	424	623	—	670	443
577	428	624	—	671	—
578	429	625	581	672	—

Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke
673	—	720	713	767	—
674	—	721	480	768	—
675	—	722	630	769	—
676	—	723	474	770	—
677	—	724	631(715)	771	—
678	—	725	502	772	—
679	—	726	497	773	720
680	—	727	494	774	724
681	—	728	496	775	585
682	627	729	503	776	633
683	—	730	727	777	518
684	—	731	717	778	516
685	—	732	725	779	519
686	—	733	500	780	523(732)
687	—	734	729	781	521
688	698	735	716	782	—
689	465	736	728	783	522
690	466	737	722	784	—
691	711	738	726	785	733
692	710	739	501	786	524
693	471	740	495	787	734
694	709	741	718	788	525
695	—	742	504	789	520
696	467	743	498	790	—
697	—	744	505	791	—
698	472	745	489	792	—
699	628	746	492	793	—
700	468	747	506	794	515
701	473	748	510	795	517
702	469	749	—	796	735
703	—	750	723	797	587
704	714	751	511	798	588
705	476	752	512	799	536
706	481	753	513	800	529
707	483	754	507	801	531
708	712	755	586(719)	802	491
709	477	756	508	803	741
710	484	757	509(731)	804	535(742)
711	489	758	499	805	530
712	486	759	514	806	532
713	487	760	493	807	744
714	479	761	490	808	738
715	482	762	584(730)	809	736
716	488	763	—	810	526
717	478(629)	764	—	811	527
718	546	765	—	812	534
719	—	766	632	813	740

Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke	Jäkel	Meineke
814	628	836	—	858	556
815	743	837	541	859	—
816	737	838	591	860	560
817	533	839	592	861	757
818	739	840	550	862	755
819	589	841	547	863	754
820	590	842	548	864	—
821	751	843	552	865	557
822	542	844	549	866	637
823	540	845	553	867	559
824	746	846	554	868	—
825	635(747)	847	636	869	—
826	538	848	551	870	—
827	749	849	—	871	756
828	748	850	—	872	752
829	—	851	593	873	753
830	745	852	562	874	758
831	545	853	561	875	—
832	543	854	558	876	—
833	544	855	563	877	—
834	537	856	564		
835	634	857	555		

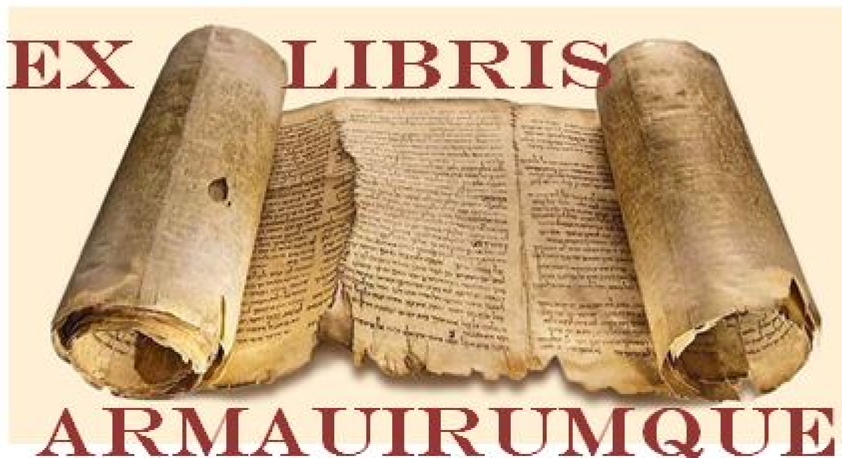
INDEX VERBORVM

INDEX VERBORVM

Index verborum vocabula earum sententiarum non continet, quae in translatione Slavica ecclesiastica traditae et a V. Jagić in linguam Graecam translatae, apud Stobaeum vel alio loco non repertae in appendice huius editionis collectae sunt.[1])

Asterisco notantur (*) illa vocabula, quae coniectura probabili restituta vel inserta sunt, circello (°) illa, quae tantummodo in apparatu critico commemorata sunt.

1) p. 123–127; cf. Praefat. p. XIII sq.


EX LIBRIS
ARMAUIRUMQUE